

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
“ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - MASTER IN LAW AND ECONOMIC”

Διπλωματική Εργασία

«ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ»
σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4601/2019 (ΦΕΚ 44 Α΄)

Της φοιτήτριας: Αλεξάνδρας Δημητρακοπούλου

A.M.: ΜΔΟ 1811

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Αριστέα Σινανιώτη - Μαρούδη

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, «Δίκαιο και Οικονομία» με τίτλο «ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ» σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4601/2019 (ΦΕΚ 44 Α΄) έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου.

Υπογραφή Μεταπτυχιακής Φοιτήτριας:

Όνοματεπώνυμο: Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου

Ημερομηνία: 10 /12/ 2020

Ευχαριστίες

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κα Αριστέα Σινανιώτη - Μαρούδη για την πολύτιμη καθοδήγησή της στην εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας. Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω τα υπόλοιπα μέλη της τριμελούς επιτροπής ήτοι τον κ. Μιχάλη Πολέμη και τον κ. Δημήτριο Γιαννέλη, καθώς επίσης και όλους του καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος για τις εξαιρετικές γνώσεις που απέκτησα καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής μου. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την ηθική στήριξη που μου παρείχε στις σπουδές μου και στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με την διπλωματική εργασία γίνεται παρουσίαση του ν.4601/2019 (ΦΕΚ 44 Α΄) με τον οποίο επιδιώκεται η αναμόρφωση του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών και η συστηματοποίησή του για πρώτη φορά στην Ελλάδα σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο.

Με το νέο νόμο επιτεύχθηκε η πραγματοποίηση των μετασχηματισμών με τα χαρακτηριστικά της καθολικής διαδοχής και της συνέχισης της νομικής προσωπικότητας.

Παρουσιάζονται και οι τρεις (3) μορφές μετασχηματισμών, ήτοι η συγχώνευση, η διάσπαση και η μετατροπή. Σε ένα μετασχηματισμό μπορούν να μετάσχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα όλες οι εταιρικές μορφές, μπορούν δε να συμμετάσχουν εταιρίες διαφορετικού τύπου.

Η παρούσα διπλωματική εργασία διακρίνεται σε επτά κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει την εισαγωγή, προσδιορίζονται οι έννοιες των μορφών μετασχηματισμού και αναλύεται η διαδικασία μετασχηματισμού.

Στο δεύτερο κεφάλαιο ορίζονται οι τρεις βασικές μορφές μετασχηματισμών, τα υποκείμενα των εταιρικών μετασχηματισμών και θέματα επίλυσης διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στην πρώτη μορφή εταιρικών μετασχηματισμών ήτοι την συγχώνευση και τις μορφές αυτής. Αναλύεται η διαδικασία πραγματοποίησης της συγχώνευσης και προσδιορίζονται οι ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν τη συγχώνευση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών, ανωνύμων εταιριών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών, ευρωπαϊκής εταιρίας (SE), αστικών συνεταιρισμών και ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ).

Το τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται στη δεύτερη μορφή εταιρικών μετασχηματισμών, ήτοι τη διάσπαση. Προσδιορίζονται οι μορφές διάσπασης και η διαδικασία πραγματοποίησής τους. Επιπλέον αναφέρονται οι ειδικές διατάξεις που απαιτούνται για τη διάσπαση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών, ανωνύμων εταιριών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών, ευρωπαϊκής εταιρίας (SE), αστικών συνεταιρισμών και ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ).

Το πέμπτο κεφάλαιο αφορά στην τρίτη μορφή εταιρικών μετασχηματισμών ήτοι την μετατροπή. Προσδιορίζεται η έννοια της μετατροπής και η διαδικασία πραγματοποίησής της. Αναφέρονται δε οι ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται για τη μετατροπή προσωπικών εταιριών, κεφαλαιουχικών εταιριών, ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) σε ανώνυμη και αντίστροφα, αστικών συνεταιρισμών, ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ) σε αστικό συνεταιρισμό και αντίστροφα.

Το έκτο κεφάλαιο αναφέρεται στην εξαγορά επιχειρήσεων. Αν και αυτή η μορφή δεν ρυθμίζεται με τον παρόντα ν.4601/2019, ωστόσο γίνεται αναφορά σε αυτόν. Στην παρούσα

εργασία αναφέρονται οι λόγοι που ωθούν στην εξαγορά των επιχειρήσεων, οι συνέπειες της εξαγοράς, καθώς και οι τεχνικές εξαγοράς.

Το έβδομο κεφάλαιο αναφέρεται στον έλεγχο των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 10 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93/Α/20-04-2011), «Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού».

Το όγδοο κεφάλαιο της διπλωματικής εργασίας αναφέρεται στις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του ν.4601/2019. Ειδικότερα με τις διατάξεις των άρθρων 143 έως 146 τροποποιούνται διατάξεις επιμέρους νομοθετημάτων, προκειμένου αυτές να εναρμονισθούν με τις διατάξεις του ν.4601/2019, ενώ στο άρθρο 147 παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 157 οριοθετείται η έναρξη ισχύος του Τμήματος Α' του ν.4601/2019, ήτοι από 15 Απριλίου 2019.

Τέλος παρατίθενται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	5
--------------------------	---

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
-----------------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Έννοιες	14
1.2 Επίλυση θεμάτων νομοθετικής πολιτικής	17
1.3 Απόφαση Μετασχηματισμού	17
1.4 Το σχέδιο νόμου	18
1.5 Διαδικασία μετασχηματισμών	19
1.6 Προστασία μετόχων	20
1.7 Προστασία πιστωτών	20
1.8 Ευθύνη διαχειριστών και μελών διοικητικού συμβουλίου	21
1.9 Ακυρότητα	21
1.10 Διάγραμμα παρουσίασης του ν.4601/2019	22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.4601/2019

2.1 Μορφές εταιρικών μετασχηματισμών	24
2.2 Υποκείμενα Εταιρικών Μετασχηματισμών	24
2.3 Μετασχηματισμοί εταιριών που έχουν λυθεί	25
2.4 Σχέση με φορολογικές διατάξεις	25
2.5 Επίλυση διαφορών	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

3.1 Μορφές συγχώνευσης	27
3.2 Συγχώνευση με απορρόφηση.....	29
3.2.1 Διαδικασία συγχώνευσης με απορρόφηση	30
I. Σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης	30
II. Δημοσίευση σχεδίου σύμβασης	31
III. Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση	31
IV. Εξέταση σχεδίου σύμβασης	32

V. Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση	33
VI. Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων	34
VII. Προστασία των πιστωτών	34
VIII. Έγκριση σχεδίου σύμβασης	35
IX. Σύμβαση – Τύπος	35
X. Διατυπώσεις δημοσιότητας	36
XI. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας	36
XII. Αποτελέσματα συγχώνευσης	37
XIII. Ευθύνη	37
XIV. Ακύρωση συγχώνευσης	38
XV. Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής	40
3.3 Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας	40
3.4 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών	41
3.5 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή ανωνύμων εταιριών	43
3.6 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή εταιριών περιορισμένης ευθύνης	46
3.7 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών	47
3.8 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE)	49
3.9 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή αστικών συνεταιρισμών	49
3.10 Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρίας (ΕΣΕτ)	51
3.11 Παραδείγματα συγχώνευσης εταιριών	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΙΑΣΠΑΣΗ - ΜΟΡΦΕΣ

4.1 Μορφές διάσπασης Έννοιες	53
4.2 Διάσπαση με απορρόφηση	58
I. Σχέδιο σύμβασης διάσπασης	58
II. Δημοσίευση σχεδίου σύμβασης	59
III. Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση	60
IV. Εξέταση σχεδίου σύμβασης	61
V. Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση	62
VI. Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων	63
VII. Προστασία των πιστωτών	63
VIII. Έγκριση σχεδίου σύμβασης	64

IX. Σύμβαση – Τύπος	64
X. Διατυπώσεις δημοσιότητας	65
XI. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας	66
XII. Αποτελέσματα διάσπασης	67
XIII. Ευθύνη	68
XIV. Ακύρωση διάσπασης	69
XV. Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής	70
4.3 Διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών	70
4.4 Διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών	71
4.5 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών.....	71
4.6 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή ανωνύμων εταιριών.....	74
4.7 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή εταιριών περιορισμένης ευθύνης	76
4.8 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών	77
4.9 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE).....	79
4.10 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή αστικών συνεταιρισμών.....	79
4.11 Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρίας (ΕΣΕτ)	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ

5.1 Γενικές διατάξεις για τη μετατροπή.....	83
5.2 Εφαρμογή της διαδικασίας για την ίδρυση της νέας εταιρικής μορφής	83
I. Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση	84
II. Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση	85
III. Απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων	86
IV. Ελάχιστο περιεχόμενο της απόφασης για τη μετατροπή	86
V. Επωνυμία	87
VI. Διατυπώσεις δημοσιότητας	87
VII. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας	88
VIII. Αποτελέσματα της μετατροπής	89
IX. Προστασία των πιστωτών	89
X. Ευθύνη	90
XI. Ακύρωση της μετατροπής	91
XII. Μη δίκαιος καθορισμός των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία με τη νέα	

μορφή.....	92
5.3 Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή προσωπικών εταιριών.....	93
5.4 Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή κεφαλαιουχικών εταιριών	98
5.5 Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) σε ανώνυμη εταιρία και αντίστροφα	101
5.6 Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή αστικών συνεταιρισμών.....	101
5.7 Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ) σε αστικό συνεταιρισμό και αντίστροφα	103

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΞΑΓΟΡΑ

6.1 Έννοια.....	104
6.2 Εξαγορά επιχειρήσεων	104
6.3 Λόγοι εξαγοράς.....	105
6.4 Συνέπειες εξαγοράς.....	105
6.5 Δίκαιο τίμημα.....	106
6.6 Τεχνικές εξαγοράς.....	106
6.7 Είδη εξαγορών.....	107
6.8 Οι σπουδαιότερες εξαγορές στην Ελλάδα το 2018.....	107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

7.1 Έννοια.....	109
7.2 Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκεντρώσεων επιχειρήσεων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.....	109
7.3 Έλεγχος των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων.....	110
7.4 Διαδικασία προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων και αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού.....	111

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

8.1 Έναρξη ισχύος.....	112
8.2 Καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις	112

Συμπεράσματα.....	114
Βιβλιογραφία.....	115
Διαδικτυακοί τόποι.....	115
Παραρτήματα.....	115

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1: Έννοιες

«Εταιρία με την ευρεία έννοια του όρου, χαρακτηρίζεται η ένωση προσώπων ιδιωτικού δικαίου, η οποία ιδρύεται με δικαιοπραξία για την επιδίωξη κοινού σκοπού.

Οι εταιρίες διακρίνονται : α) σε προσωπικές και κεφαλαιουχικές και β) σε εμπορικές εταιρίες κατά το ουσιαστικό και τυπικό σύστημα¹».

«Οι επιχειρήσεις ως ζωντανοί οργανισμοί, εφόσον θέλουν να επιβιώσουν και να παραμείνουν ανταγωνιστικές, πρέπει να προσαρμόζονται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και απαιτήσεις της αγοράς. Προκειμένου να το πετύχουν αυτό θα πρέπει να λάβουν ορισμένα μέτρα, όπως ίδρυση, εκποίηση ή κλείσιμο υποκαταστημάτων ή επιχειρηματικών κλάδων, πρόσληψη, αντικατάσταση ή απόλυση προσωπικού, μεταφορά έδρας στο εξωτερικό, σύναψη συμφωνιών συνεργασίας με άλλες επιχειρήσεις και άλλα. Η αναδιάρθρωση ή αναδιοργάνωση γίνεται προκειμένου να καταστεί η επιχείρηση ανταγωνιστικότερη ή να εξυγιανθεί. Μέτρα αναδιάρθρωσης αποτελούν οι εταιρικοί μετασχηματισμοί²».

Ως «μετασχηματισμοί» επιχειρήσεων, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν.4601/2019 (ΦΕΚ 44 Α΄) νοούνται οι νομικές πράξεις και διαδικασίες, που διέπονται από το εταιρικό δίκαιο, με τις οποίες μεταβάλλεται η υπόσταση ενός εταιρικού φορέα άσκησης επιχείρησης, χωρίς κατά κανόνα να λυθεί και εκκαθαριστεί αυτή, ούτε να μεταβιβαστούν τα περιουσιακά της στοιχεία σύμφωνα με τους κανόνες της ειδικής διαδοχής³.

Οι λόγοι πραγματοποίησης ενός εταιρικού μετασχηματισμού εντάσσονται στον κύκλο ζωής των φορέων επιχειρηματικής δραστηριότητας όπως ανάπτυξη, προσαρμογή στο διαρκώς μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον και στον εξελισσόμενο ανταγωνισμό, επιδίωξη ευκαιριών σε νέες αγορές, αξιοποίηση δυνατοτήτων συνεργασίας, εξυγίανση⁴.

¹ Βλ. Α. Σινανιώτη - Μαρούδη, Εταιρίες, 2012, σελ. 13 επ.

² Βλ. Ν. Ρόκα, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 610

³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 1

⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 2

«Η πρώτη χρονικά νομολογιακή χρήση του όρου μετασχηματισμός καταγράφεται στην ΑΠ217/1934 Θ.ΜΕ, 574, η οποία αφορούσε μετασχηματισμό ΟΕ σε ΕΕ. Στο εταιρικό δίκαιο ο όρος «μετασχηματισμός» αποτελεί «δάνειο» από τη φορολογική νομοθεσία και εμφανίζεται για πρώτη φορά στο νομοθετικό κείμενο του ν.2166/1993⁵».

«Μέχρι τη θέση σε ισχύ του ν.4601/2019, οι εταιρικοί μετασχηματισμοί δεν αποτελούσαν αντικείμενο συστηματικής ρύθμισης⁶».

Με το νέο νόμο επιδιώκεται η αναμόρφωση του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών και η συστηματοποίησή του για πρώτη φορά σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο⁷.

Από το σύνολο των 157 άρθρων του, τα πρώτα 147 αφορούν στους εταιρικούς μετασχηματισμούς.

Οι βασικές κατηγορίες μετασχηματισμών είναι οι: συγχωνεύσεις, διασπάσεις και μετατροπές.

«Συγχώνευση» είναι η πράξη με την οποία επιτυγχάνεται με καθολική διαδοχή η απόκτηση, από υφιστάμενη ή νεοϊδρυσμένη εταιρία, των περιουσιακών στοιχείων άλλων εταιριών που λύνονται χωρίς εκκαθάριση.

«Διάσπαση» είναι η πράξη μεταβίβασης, με καθολική διαδοχή, της περιουσίας μιας εταιρίας που λύεται χωρίς εκκαθάριση, σε δύο τουλάχιστον υφιστάμενες ή νεοϊδρυσμένες εταιρίες.

«Μετατροπή» είναι η πράξη με την οποία η εταιρική μορφή μιας εταιρίας μεταβάλλεται (μεταβολή του «νομικού ενδύματος»), δίχως να προηγηθεί λύση αυτής, όπως στις άλλες κατηγορίες μετασχηματισμών και χωρίς να μεσολαβήσει καθολική ή ειδική διαδοχή στην περιουσία της⁸.

Στους μετασχηματισμούς εντάσσονται οι πράξεις της εισφοράς ή απόσχισης κλάδου και της μερικής διάσπασης. Οι εν λόγω μετασχηματισμοί είναι γνωστοί στην ενωσιακή έννομη τάξη, αλλά και στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, αποτελούν δε στον παρόντα νόμο ειδικότερες εκφάνσεις των τριών βασικών κατηγοριών μετασχηματισμών⁹.

Στην ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία, προβλέπονταν μόνον συγκεκριμένης μορφής μετασχηματισμοί για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να

⁵ Βλ. Δ. Αυγητίδη, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, 2019, σελ. 6

⁶ Βλ. Δ. Αυγητίδη, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, 2019, σελ. 3

⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 1

⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 3

⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 3

αμφισβητείται το επιτρεπτό των μη προβλεπόμενων μετασχηματισμών, αφού αυτή αγνοούσε μεγάλο αριθμό δυνατών μετασχηματισμών¹⁰.

Η έλλειψη ενός πλήρους φάσματος δυνατών μετασχηματισμών, με τα προσόντα της καθολικής διαδοχής και της συνέχισης της νομικής προσωπικότητας των μετασχηματιζόμενων εταιρικών φορέων, είχε σαν συνέπεια να υποθάλλει το φαινόμενο των καλούμενων «καταχρηστικών μετασχηματισμών».

«Γνήσιος» θεωρείται ο μετασχηματισμός, όταν πραγματοποιείται με τις διαδικασίες που προβλέπει το εταιρικό δίκαιο και έχει σαν αποτέλεσμα τη μεταβίβαση της περιουσίας μιας εταιρίας σε μια άλλη, χωρίς εκκαθάριση, διανομή και εισφορά. Τα αποτελέσματα του γνήσιου μετασχηματισμού επέρχονται από την καταχώρησή του στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ)¹¹.

Ως «καταχρηστικοί μετασχηματισμοί» νοούνται εκείνοι, που καταλήγουν στο ίδιο οικονομικό αποτέλεσμα με τους μετασχηματισμούς που ρυθμίζονται νομοθετικά, δηλαδή, στη μεταβολή του μετασχηματιζόμενου επιχειρηματικού φορέα, το αποτέλεσμα όμως επιτυγχάνεται με τη διενέργεια νομικών πράξεων, οι οποίες δεν διασφαλίζουν τη συνέχιση της νομικής του προσωπικότητας και της επιχείρησής του¹².

Με την αρωγή των κανόνων του φορολογικού δικαίου, αλλά και την ευρηματικότητα των επαγγελματιών ήτοι δικηγόρων, συμβολαιογράφων, ορκωτών ελεγκτών, λογιστών κ.λ.π., διαπλάστηκαν νέες μορφές γνήσιων μετασχηματισμών, με τον ανάλογο συνδυασμό των διατάξεων που ισχύουν για τις ρητά προβλεπόμενες μορφές αυτών¹³.

Αυτό είχε σαν συνέπεια το εταιρικό δίκαιο των μετασχηματισμών να παραμένει μέχρι σήμερα κατακερματισμένο σε ένα ευρύ φάσμα νομοθετημάτων εταιρικού και φορολογικού δικαίου, των οποίων οι επιμέρους ρυθμίσεις υποφέρουν από ελλείψεις, συγκρούσεις και ασάφειες¹⁴.

Έτσι ανέκυψε η νομοθετική ανάγκη για αναμόρφωση και συστηματοποίηση του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών, ούτως ώστε αυτοί να διέπονται από ένα ενιαίο, συμπαγές και πλήρες νομοθετικό πλαίσιο, γεγονός που επετεύχθη με τον παρόντα νόμο¹⁵.

¹⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019 Τμήμα Α΄, παρ. 6

¹¹ Βλ. Δ. Αυγητίδη, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, 2019, σελ.7

¹² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 8

¹³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 8

¹⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 11

¹⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ.12

1.2: Επίλυση θεμάτων νομοθετικής πολιτικής

Με τη σύνταξη του παρόντα νόμου επιτεύχθηκε η αντιμετώπιση των παρακάτω ζητημάτων.

- 1) Η διευκόλυνση ή μη των μετασχηματισμών με τα χαρακτηριστικά της καθολικής διαδοχής και της συνέχισης της νομικής προσωπικότητας,
- 2) Η αντιμετώπιση των διαδικασιών μετασχηματισμού με ενιαίο τρόπο, ανεξάρτητα από το είδος μετασχηματισμού ή τις εταιρικές μορφές που συμμετέχουν σε αυτόν και
- 3) Η εξισορρόπηση των συμφερόντων των μετόχων ή εταίρων μειοψηφίας, καθώς και των πιστωτών των μετασχηματιζόμενων εταιριών με σκοπό το συμφέρον ασφαλούς επέλευσης του αποτελέσματος των μετασχηματισμών ή πρόταξη ορισμένων κατηγοριών συμφερόντων έναντι άλλων¹⁶.

Και στις τρεις μορφές μετασχηματισμών έχουμε αλλαγή του φορέα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, μέσω ειδικά εταιρικής διαδικασίας, χωρίς εκκαθάριση, στην περίπτωση δε της μετατροπής και χωρίς λύση. Ειδικότερα στις περιπτώσεις της συγχώνευσης και της διάσπασης, η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας επιτυγχάνεται νομικά μέσω του θεσμού της καθολικής διαδοχής. Στην περίπτωση της μετατροπής απουσιάζει κάθε στοιχείο διαδοχής, καθώς ο μετατρεπόμενος φορέας συνεχίζεται υπό νέο νομικό καθεστώς¹⁷.

1.3: Απόφαση μετασχηματισμού

Η απόφαση για συμμετοχή σε μετασχηματισμό αποτελεί «επιχειρηματική απόφαση». Ανήκει κατά κανόνα στην αρμοδιότητα του ανώτατου οργάνου κάθε μετασχηματιζόμενης εταιρίας (εταίρους ή συνέλευση εταίρων, κατά περίπτωση) και λαμβάνεται μόνον εφόσον έχει προηγηθεί επαρκής ενημέρωση των μετόχων ή εταίρων αναφορικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες του μετασχηματισμού.

Μετά την έγκριση της συγχώνευσης ή της διάσπασης από τους εταίρους ή τις συνελεύσεις των εταίρων, τα διαχειριστικά όργανα των συμμετεχουσών εταιριών καταρτίζουν οριστική πράξη συγχώνευσης ή διάσπασης (σύμβαση ή μονομερής πράξη, κατά περίπτωση), στην οποία αναφέρονται οι σωματειακές και περιουσιακές συνέπειες του μετασχηματισμού. Όλες οι πράξεις και διατυπώσεις προπαρασκευής του μετασχηματισμού υποβάλλονται σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας από τη διοίκηση και σε (συστατική) δημοσιότητα μέσω της οποίας συντελείται ο μετασχηματισμός και επέρχονται τα αποτελέσματα αυτού¹⁸.

¹⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 13

¹⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 16

¹⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 16

1.4: Το σχέδιο νόμου

Βασικό νομοθετικό πρότυπο του σχεδίου νόμου αποτέλεσε το σύγχρονο και λεπτομερές γερμανικό δίκαιο των μετασχηματισμών, όπως ισχύει σήμερα, το οποίο ρυθμίζει όλες τις μορφές μετασχηματισμών για όλους τους εταιρικούς τύπους. Σημαντικό οδηγό για τη σύνταξη του νομοσχεδίου, αποτέλεσε η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14^{ης} Ιουνίου 2017. Αν και το περιεχόμενο των ρυθμίσεων της εν λόγω Οδηγίας αφορά συγχωνεύσεις και διασπάσεις ανωνύμων εταιριών, η ουσιαστική αντιμετώπιση των σχετικών νομικών ζητημάτων αποτέλεσαν χρήσιμο δείκτη για τη ρύθμιση των ίδιων ζητημάτων και για τους άλλους εταιρικούς τύπους¹⁹.

Από το ελληνικό δίκαιο, λήφθηκε υπόψη η δομή και το περιεχόμενο των ισχυουσών σήμερα διατάξεων για τη συγχώνευση και διάσπαση ανωνύμων εταιριών. Επίσης αξιοποιήθηκαν οι ρυθμίσεις των άρθρων 66, 66α και 67 του κ.ν. 2190/1920, για τη μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. και αντίστροφα, Α.Ε. σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. και αντίστροφα, καθώς και οι διατάξεις για τη μετατροπή από και σε Ι.Κ.Ε. (άρθρα 106 και 107 του ν. 4072/2012) και για τη συγχώνευση μεταξύ Ι.Κ.Ε. (άρθρα 108 έως 115 του ν. 4072/2012)²⁰.

Με τον παρόντα νόμο ρυθμίζονται και οι τρεις (3) μορφές μετασχηματισμών ήτοι η συγχώνευση, η διάσπαση και η μετατροπή. Και στις τρεις μορφές μετασχηματισμών μπορούν να μετάσχουν, με οποιαδήποτε ιδιότητα είτε ως απορροφώμενες, απορροφώσες, συγχωνευόμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελούμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες, όλες οι εταιρικές μορφές, δηλαδή Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., αλλά και αστικοί συνεταιρισμοί, ετερόρρυθμες εταιρίες κατά μετοχές, κοινοπραξίες, ευρωπαϊκές εταιρίες και ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες. Σε ένα μετασχηματισμό μπορούν να συμμετάσχουν εταιρίες διαφορετικού τύπου²¹.

«Πέραν των ρυθμιζομένων μετασχηματισμών, για να επιτραπούν άλλοι απαιτείται ρητή διάταξη νόμου (άρθρο 1 παρ. 2) και δεν αρκεί ερμηνευτική διάπλαση τους, με αναλογική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Ο σχετικός περιορισμός αφορά μόνο τους γνήσιους μετασχηματισμούς, καθώς οι λεγόμενοι καταχρηστικοί μπορούν να υλοποιούνται με τη χρήση του κοινού εταιρικού και περιουσιακού δικαίου²²».

¹⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 23

²⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 23

²¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 24

²² Βλ. Δ. Αυγητίδη, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, 2019, σελ. 43

Η συγχώνευση και η διάσπαση μπορεί να πραγματοποιηθούν είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέας εταιρίας, είτε και με εξαγορά. Στην κατηγορία δε της διάσπασης κατά το γερμανικό πρότυπο, εντάσσεται, όχι μόνον η μερική διάσπαση, αλλά και η απόσχιση κλάδου. Έτσι, η διάσπαση διακρίνεται πλέον σε κοινή διάσπαση (split up, Aufspaltung), μερική διάσπαση (spin off, Abspaltung) και απόσχιση κλάδου (hive down, Ausgliederung)²³.

Τόσο η κοινή διάσπαση, όσο και η μερική διάσπαση και η απόσχιση κλάδου, μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέων εταιριών είτε με απορρόφηση και με σύσταση μιας ή περισσότερων νέων εταιριών, ενώ η κοινή διάσπαση, στην οποία συμμετέχουν μόνον ανώνυμες εταιρίες, μπορεί να συντελεστεί και με εξαγορά, κατ' ανάλογη εφαρμογή όσων ισχύουν και επί συγχωνεύσεως μεταξύ Α.Ε.²⁴.

Η διαφορά μεταξύ μερικής διάσπασης και απόσχισης κλάδου έγκειται στο γεγονός ότι στην πρώτη οι εταιρικές συμμετοχές, τα εταιρικά μερίδια ή οι μετοχές στην επωφελούμενη ή στις επωφελούμενες εταιρίες διατίθενται στους μετόχους ή εταίρους της διασπώμενης εταιρίας, ενώ στη δεύτερη ήτοι στην απόσχιση κλάδου διατίθενται στην ίδια τη διασπώμενη εταιρία²⁵.

1.5: Διαδικασία μετασχηματισμών

Η πραγματοποίηση του μετασχηματισμού περιλαμβάνει κατά χρονική σειρά τα ακόλουθα βήματα:

- 1) Σύνταξη σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης από τα Διοικητικά Συμβούλια ή τους διαχειριστές των συμμετεχουσών εταιριών,
- 2) Καταχώριση και δημοσίευση του σχεδίου στο Γ.Ε.ΜΗ., έναν (1) μήνα πριν από τη λήψη απόφασης, με δυνατότητα απαλλαγής σε περίπτωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα κάθε συμμετέχουσας εταιρίας,
- 3) Σύνταξη λεπτομερούς επεξηγηματικής έκθεσης επί του σχεδίου συγχώνευσης ή διάσπασης ή επί της επικείμενης απόφασης των μετόχων ή των εταίρων για τη μετατροπή (εναρκτήρια πράξη της μετατροπής), από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους διαχειριστές των εταιριών που συμμετέχουν ή της υπό μετατροπή εταιρίας και υποβολή της έκθεσης στη γενική συνέλευση ή στους εταίρους, εκτός εάν όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι συμφωνούν εγγράφως να μην συνταχθεί έκθεση,
- 4) Εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και σύνταξη σχετικής έκθεσης προς τη συνέλευση ή τους εταίρους των

²³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 25

²⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 25

²⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α', παρ. 25

οικείων εταιριών, η οποία δεν απαιτείται εφόσον όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι συμφωνούν εγγράφως στη μη εξέταση του σχεδίου. Στην περίπτωση της μετατροπής σε κεφαλαιουχική εταιρία, απαιτείται προηγούμενη εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας της,

5) Λήψη απόφασης από τη γενική συνέλευση ή τους εταίρους για τη συγχώνευση, τη διάσπαση ή τη μετατροπή,

6) Κατάρτιση της σύμβασης ή της μονομερούς πράξης συγχώνευσης ή διάσπασης με ιδιωτικό έγγραφο, εκτός αν απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο. Το διαδικαστικό αυτό βήμα απουσιάζει στη μετατροπή,

7) Προληπτικό έλεγχο νομιμότητας από το αρμόδιο κατά περίπτωση διοικητικό όργανο ήτοι τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, τον Περιφερειάρχη ή την Υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ., όλων των προπαρασκευαστικών πράξεων και διατυπώσεων της συγχώνευσης, της διάσπασης και της μετατροπής. Δημοσίευση της πράξης συγχώνευσης, διάσπασης ή μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., γεγονός που αποτελεί και την συστατική πράξη αυτών,

8) Επέλευση των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης, διάσπασης ή της μετατροπής²⁶.

1.6: Προστασία μετόχων

Για την προστασία των μετόχων, ο νόμος απαιτεί ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο για σύνταξη των σχεδίων σύμβασης συγχώνευσης και διάσπασης, καθώς και της έκθεσης μετατροπής.

Επιπλέον προβλέπει, ανά εταιρικό τύπο, χρονική περίοδο, εντός της οποίας είναι διαθέσιμα τα σχετικά έγγραφα στους μετόχους ή στους εταίρους, μέχρι τη λήψη απόφασης επί του μετασχηματισμού. Παρέχεται δε η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση διαθεσιμότητας των εγγράφων αυτών, εφόσον αυτά είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της εταιρίας²⁷.

1.7: Προστασία πιστωτών

Μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του σχεδίου συγχώνευσης ή της διάσπασης ή της απόφασης για τη μετατροπή, οι πιστωτές των εταιριών ή της εταιρίας (στην περίπτωση της μετατροπής), των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από το χρόνο αυτό, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν κατάλληλες εγγυήσεις από τις εταιρίες ή την εταιρία, εφόσον αποδεικνύουν ότι η οικονομική κατάσταση της εταιρίας του

²⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 28

²⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 29

μετασχηματισμού καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων. Το ως άνω δικαίωμα παρέχεται με τον παρόντα νόμο για την προστασία των πιστωτών²⁸.

1.8: Ευθύνη διαχειριστών και μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Με τον νέο νόμο ρυθμίζεται η ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διαχειριστών των εταιριών που μετέχουν στο μετασχηματισμό, απέναντι στους μετόχους ή στους εταίρους τους, για κάθε πταίσμα που τους προκάλεσαν κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση του μετασχηματισμού²⁹.

1.9: Ακυρότητα

Επιπλέον προβλέπεται η δυνατότητα να κηρυχθεί άκυρος με δικαστική απόφαση ο μετασχηματισμός που συντελέστηκε, εφόσον παραλείφθηκε η έγκρισή του από μια από τις εταιρίες που συμμετέχουν στον μετασχηματισμό, με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων (σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης) ή μία από τις αποφάσεις αυτές είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

Για την προστασία των εταίρων και των πιστωτών, αλλά και για την ασφάλεια των συναλλαγών, προβλέπονται μηχανισμοί διάσωσης του κύρους του μετασχηματισμού και ειδικότερα:

- 1) Εφόσον το ελάττωμα εξαλειφθεί ή ιαθεί μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας, η συγχώνευση, η διάσπαση και η μετατροπή δεν κηρύσσονται άκυρες.
- 2) Το δικαστήριο παρέχει προθεσμία για την άρση του ελαττώματος εφόσον αυτή είναι δυνατή. Στην περίπτωση αυτή, παρέχεται δυνατότητα προσωρινής ρύθμισης των εταιρικών υποθέσεων.
- 3) Σε περίπτωση ακυρότητας ή ακυρωσίας απόφασης, το δικαστήριο δύναται να μην κηρύξει την ακυρότητα του μετασχηματισμού, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης.
- 4) Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης, διάσπασης ή μετατροπής δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της απορροφώσας, της επωφελούμενης ή της προερχόμενης από τη μετατροπή εταιρίας, οι οποίες έγιναν μετά την καταχώριση του μετασχηματισμού και πριν τη δημοσίευση της απόφασης για την ακυρότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.³⁰

²⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 30

²⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 31

³⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Τμήμα Α΄, παρ. 32

1.10: Διάγραμμα παρουσίασης του ν.4601/2019

Λόγω της αδήριτης ανάγκης να συστηματοποιηθεί το προγενέστερο νομοθετικό πλαίσιο σε σχέση με τους εταιρικούς μετασχηματισμούς ψηφίστηκε ο ν.4601/2019, στον οποίο ενσωματώνεται και η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2017.

Ειδικότερα ο προαναφερόμενος νόμος απαρτίζεται από τρία τμήματα.

Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνει τα άρθρα 1 - 147, με τα οποία ρυθμίζονται τα θέματα των εταιρικών μετασχηματισμών.

Διαρθρώνεται δε ως εξής:

1) ΜΕΡΟΣ Α΄

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ άρθρα 1 - 5.

2) ΜΕΡΟΣ Β΄

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ άρθρα 6 - 53, τα οποία αναλύονται στα επιμέρους δέκα (10) κεφάλαια που το συνθέτουν.

3) ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΔΙΑΣΠΑΣΗ άρθρα 54 - 103, τα οποία αναλύονται στα επιμέρους ένδεκα (11) κεφάλαια που το συνθέτουν

4) ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ άρθρα 104 - 139, τα οποία αναλύονται στα επιμέρους έξι (6) κεφάλαια που το συνθέτουν.

5) ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ άρθρα 140-147.

Στο δεύτερο τμήμα περιλαμβάνονται τα άρθρα 148 έως 154, τα οποία αφορούν στην εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων (EEL 133).

Το τρίτο τμήμα περιλαμβάνει τα άρθρα 155 – 157 και αφορά λοιπές διατάξεις, καθώς και την έναρξη ισχύος του νόμου.

Στην παρούσα εργασία θα γίνει εκτενής παρουσίαση και ανάλυση του πρώτου τμήματος του νόμου, του οποίου η έναρξη ισχύος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 157, αρχίζει την 15^η Απριλίου 2019.

Επισημαίνεται ότι στην σύνταξη της παρούσας θα γίνει συσχετισμός του ισχύοντος νόμου με την αιτιολογική έκθεση που προηγήθηκε της ψήφισής του, καθώς και με το προϊσχύσαν νομοθετικό πλαίσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.4601/2019 (άρθρα 1 - 5)

Και στις τρεις μορφές εταιρικών μετασχηματισμών εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του ν.4601/2019.

2.1: Μορφές εταιρικών μετασχηματισμών

Στο άρθρο 1 του νόμου ορίζονται οι τρεις βασικές μορφές μετασχηματισμών ήτοι α) συγχώνευση, β) διάσπαση και γ) μετατροπή. Επιτρέπονται και άλλες μορφές εταιρικών μετασχηματισμών, εφόσον προβλέπονται ρητά από διατάξεις νόμου. Δεν διέπονται όμως από τις διατάξεις του εν λόγω νόμου οι διασυνοριακές συγχωνεύσεις κεφαλαιουχικών εταιρειών, οι οποίες διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3777/2009 (ΦΕΚ 127 Α'). Επιπλέον ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου αποτελούν αναγκαστικό δίκαιο.

2.2: Υποκείμενα Εταιρικών Μετασχηματισμών

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 απαριθμούνται περιοριστικώς οι εταιρικές μορφές που δύνανται να συμμετάσχουν σε διαδικασία εταιρικών μετασχηματισμών, οι οποίες είναι οι κάτωθι:

- α. Ανώνυμες Εταιρίες.
- β. Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης.
- γ. Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρίες.
- δ. Ομόρρυθμες Εταιρίες.
- ε. Ετερόρρυθμες Εταιρίες.
- στ. Ετερόρρυθμες Εταιρίες κατά μετοχές.
- ζ. Κοινοπραξίες που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 (Α' 86).
- η. Ευρωπαϊκές Εταιρίες (SE) που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 2157/2001 του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2001 (ΕΕ L 294).
- θ. Αστικοί Συνεταιρισμοί.
- ι. Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Εταιρίες (ΕΣΕτ) που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1435/2003 της 22ης Ιουλίου 2003 (ΕΕ L 207).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εμπορική ιδιότητα, καθώς και εταιρικές μορφές που στερούνται νομικής προσωπικότητας, όπως λ.χ. η συμπλοιοκτησία (άρθρο 10 επ. ΚΙΝΔ) και η ατομική (εμπορική) επιχείρηση ενός φυσικού προσώπου.

Οι εταιρίες της παραγράφου 1 δύνανται να μετάσχουν σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιαδήποτε από τις ιδιότητες που προσιδιάζουν σε αυτόν, δηλαδή ως απορροφώμενες, απορροφώσες, συγχωνευόμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελούμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι εταιρικοί μετασχηματισμοί μπορεί να πραγματοποιηθούν με τη συμμετοχή εταιριών της παραγράφου 1 της ίδιας ή και διαφορετικής μορφής.

2.3: Μετασχηματισμοί εταιριών που έχουν λυθεί

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3, σε εταιρικό μετασχηματισμό μπορεί να μετάσχουν και εταιρίες που έχουν λυθεί, καθώς επίσης και εταιρίες που κηρύχθηκαν σε πτώχευση, εφόσον μετά την κήρυξη της πτώχευσης επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, ΦΕΚ 153 Α'). Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται, εφόσον έχει αρχίσει η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης.

Η ολοκλήρωση του μετασχηματισμού έχει σαν αποτέλεσμα την αυτοδίκαιη αναβίωση της απορροφώσας ή επωφελούμενης ή μετατρεπόμενης εταιρίας.

2.4: Σχέση με φορολογικές διατάξεις

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 ρυθμίζονται θέματα φορολογικού περιεχόμενου. Ειδικότερα οι διατάξεις του ν.δ. 1297/1972 (ΦΕΚ 217 Α'), των νόμων 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'), 4172/2013 (ΦΕΚ 167 Α') και άλλων νόμων, ιδίως φορολογικού ή αναπτυξιακού περιεχομένου, οι οποίες αναφέρονται σε μετασχηματισμούς και αποτελούν αντικείμενο του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ ως προς τις φορολογικές τους ρυθμίσεις και τα παρεχόμενα πλεονεκτήματα ή κίνητρα. Κατά τα λοιπά, οι αναφερόμενοι στα νομοθετήματα αυτά μετασχηματισμοί διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ιδίως όσον αφορά το επιτρεπτό, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία πραγματοποίησης και τα αποτελέσματά τους.

2.5: Επίλυση διαφορών

Το άρθρο 5 περιέχει ρυθμίσεις δικονομικού χαρακτήρα. Ειδικότερα για την εκδίκαση των υποθέσεων και διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου καθίσταται

αποκλειστικά αρμόδιο το Μονομελές Πρωτοδικείο. Αν στον μετασχηματισμό μετέχουν περισσότερες εταιρίες, τοπικά αρμόδιο είναι το δικαστήριο της έδρας οποιασδήποτε εταιρίας. Επιπλέον οι υποθέσεις αυτές μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία ή διαμεσολάβηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ (άρθρα 6 – 53)

3.1: Μορφές συγχώνευσης – ορισμοί

Στο Μέρος Β΄ του ν.4601/2019 περιλαμβάνονται τα άρθρα 6 έως 53, τα οποία ρυθμίζουν την πρώτη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού, ήτοι την συγχώνευση. Διαρθρώνεται δε σε δέκα κεφάλαια.

«Ο όρος συγχώνευση αποδίδει τη λύση χωρίς εκκαθάριση μιας ή περισσότερων εταιριών και τη μεταβίβαση του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας της (τους) με οιονεί καθολική διαδοχή σε μία ήδη υφιστάμενη εταιρία ή σε μια εταιρία, η οποία θα συσταθεί».³¹

Η συγχώνευση αποτελεί τον τελειότερο τρόπο συγκέντρωσης επιχειρήσεων και είναι απόρροια των οικονομικών συνθηκών, που επικράτησαν στα τέλη του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και οι οποίες οδήγησαν στην ανάγκη να δημιουργηθούν μεγάλες και ισχυρές επιχειρήσεις. Η ανάγκη αυτή έγινε πιο επιτακτική τον 21^ο αιώνα.

Τα θετικά αποτελέσματα της συγχώνευσης των εταιριών για την ιδιωτική οικονομία των μελών τους, αλλά και για την εθνική οικονομία, είναι ότι αφενός οι μεγάλες επιχειρήσεις καθίστανται βιώσιμες, αφετέρου μπορούν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό των αλλοδαπών μεγάλων επιχειρήσεων. Επιπλέον οδηγεί στην αύξηση του ανταγωνισμού πράγμα που ωφελεί τους καταναλωτές και το κοινωνικό σύνολο. Μπορεί δε να συμβάλλει στην εξυγίανση των επιχειρήσεων, όταν αυτές αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα³².

Η συγχώνευση και η μεγέθυνση των επιχειρήσεων πέραν κάποιων ορίων μπορεί να επιφέρει αντίθετα αποτελέσματα και να οδηγήσει στη δημιουργία μονοπωλίων, αποτελώντας κίνδυνο για τον ανταγωνισμό σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο³³.

Η συγχώνευση πραγματοποιείται με δύο μορφές είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρίας.

³¹ Βλ. Α. Σινανιώτη - Μαρούδη, Εταιρίες, 2012, σελ. 372

³² Βλ. Ε. Αλεξανδρίδου, Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, 2019, σελ. 659 -660

³³ Βλ. Ε. Αλεξανδρίδου, Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, 2019, σελ. 659 -660

Τα κοινά εννοιολογικά χαρακτηριστικά και των δύο μορφών της εταιρικής πράξης της συγχώνευσης είναι τα ακόλουθα:

- 1) μεταβίβαση της περιουσίας της απορροφώμενης εταιρίας στην εταιρία που προκύπτει από την συγχώνευση, απορροφώσα ή νέα,
- 2) λύση χωρίς εκκαθάριση της απορροφώμενης εταιρίας και
- 3) απόδοση στους εταίρους ή μετόχους της απορροφώμενης, εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία που προκύπτει από τη συγχώνευση - ενδεχομένως δε και ποσού σε μετρητά - σε αντάλλαγμα των συμμετοχών τους στην πρώτη³⁴.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 6 του νόμου, η διάταξη του εν λόγω άρθρου αναγνωρίζει τη συγχώνευση με απορρόφηση και τη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας, όπως και η αντίστοιχη του άρθρου 68 του κ.ν. 2190/1920.

«Συγχώνευση με απορρόφηση» είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες εταιρίες (απορροφώμενες) μεταβιβάζουν σε μία άλλη υφιστάμενη εταιρία (απορροφώσα), ύστερα από λύση τους, χωρίς να τεθούν σε εκκαθάριση, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους των απορροφώμενων εταιριών, εταιρικών συμμετοχών της απορροφώσας εταιρίας και ενδεχομένως με καταβολή χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που διατίθενται ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξία³⁵.

«Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας» είναι η πράξη με την οποία δύο ή περισσότερες εταιρίες (συγχωνευόμενες) μεταβιβάζουν σε μία νέα εταιρία, την οποία συνιστούν, ύστερα από λύση τους, χωρίς να τεθούν σε εκκαθάριση, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους των συγχωνευόμενων εταιριών εταιρικών συμμετοχών της νέας εταιρίας και ενδεχομένως με καταβολή χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που διατίθενται ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας³⁶.

³⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 6

³⁵ Βλ. Άρθρο 6 ν.4601/2019

³⁶ Βλ. Άρθρο 6 ν.4601/2019

3.2: «Συγχώνευση με απορρόφηση»

Για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης με απορρόφηση ο νόμος απαιτεί την τήρηση ορισμένων διαδικασιών, όπως αναλυτικά ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 7 έως 21 που περιέχονται στο κεφάλαιο Β΄ του μέρους Β΄ του νόμου, ήτοι:

- 1) Σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης (Άρθρο 7),
- 2) Δημοσίευση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης (Άρθρο 8),
- 3) Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη συγχώνευση που συντάσσεται από το διοικητικό συμβούλιο ή τους διαχειριστές καθεμιάς από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση (Άρθρο 9),
- 4) Εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από εμπειρογνώμονες (Άρθρο 10),
- 5) Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους (Άρθρο 11),
- 6) Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων (Άρθρο 12),
- 7) Προστασία των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση (Άρθρο 13),
- 8) Έγκριση του σχεδίου σύμβασης από τη συνέλευση ή τους εταίρους καθεμιάς από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση (Άρθρο 14),
- 9) Κατάρτιση σύμβασης συγχώνευσης – Τύπος αυτής (Άρθρο 15),
- 10) Διατυπώσεις δημοσιότητας - Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα (Άρθρο 16),
- 11) Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας όλων των πράξεων και διατυπώσεων που επιβάλλει ο νόμος στις εταιρίες, οι οποίες μετέχουν στη συγχώνευση (Άρθρο 17),
- 12) Αποτελέσματα της συγχώνευσης με την καταχώριση της σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ. (Άρθρο 18),
- 13) Ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών της απορροφώσας και της απορροφώμενης εταιρίας, καθώς και των εμπειρογνομένων του άρθρου 10 (Άρθρο 19),
- 14) Ακύρωση της συγχώνευσης (Άρθρο 20),

15) Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής (Άρθρο 21).

3.2.1: Διαδικασία «συγχώνευσης με απορρόφηση»

I. Σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η μορφή του μετασχηματισμού «συγχώνευση με απορρόφηση» απαιτείται να συνταχθεί σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης από το διοικητικό συμβούλιο ή τους διαχειριστές των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση.

Στο άρθρο 7 του νόμου ορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο που πρέπει να αναφέρει το σχέδιο σύμβασης ήτοι:

α. τη νομική μορφή, την επωνυμία, την έδρα, καθώς και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση,

β. την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών και το ποσό μετρητών που προβλέπεται στις παραγράφους 2 ή 4 του άρθρου 6,

γ. τον τρόπο διάθεσης των εταιρικών συμμετοχών στην απορροφώσα εταιρία,

δ. την ημερομηνία από την οποία οι εταιρικές συμμετοχές που αποκτούν οι μέτοχοι ή οι εταίροι της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών παρέχουν δικαίωμα στα κέρδη της απορροφώσας εταιρίας,

ε. την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της απορροφώμενης εταιρίας ή των απορροφώμενων εταιριών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι έχουν διενεργηθεί για λογαριασμό της απορροφώσας εταιρίας,

στ. τα δικαιώματα που παρέχονται από την απορροφώσα εταιρία στους μετόχους ή στους εταίρους που έχουν ειδικά δικαιώματα, καθώς και στους δικαιούχους άλλων δικαιωμάτων ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς,

ζ. τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους εμπειρογνώμονες, σύμφωνα με το άρθρο 10 και στα μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή στους διαχειριστές ή στους εσωτερικούς ελεγκτές των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση.

Το άρθρο 7 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 69 παρ. 1 και 2 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει το άρθρο 95 της Οδηγίας³⁷.

II. Δημοσίευση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. για καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο, ένα (1) μήνα τουλάχιστον πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης επί του σχεδίου ή πριν από την ημερομηνία απόφασης των εταίρων γι' αυτό.

Καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση απαλλάσσεται από την υποχρέωση της παραγράφου 1, εφόσον, για συνεχή περίοδο που αρχίζει ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης ή κατά περίπτωση, για συνεχή περίοδο που αρχίζει ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία της απόφασης των εταίρων για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, διατηρεί αναρτημένο το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης στην ιστοσελίδα της χωρίς επιβάρυνση για το κοινό.

Το σχέδιο διατηρείται δημοσιευμένο στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και στην ιστοσελίδα της απορροφώσας εταιρίας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ημερομηνία λήψης απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης από τους εταίρους ή τη συνέλευση των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση³⁸.

Η διάταξη του άρθρου 8 ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 92 της Οδηγίας³⁹.

III. Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση για συγχώνευση

Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση, συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, στην οποία επεξηγούν και αιτιολογούν τη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών στην απορροφώμενη ή στις απορροφώμενες εταιρίες προς τις εταιρικές συμμετοχές στην απορροφώσα εταιρία. Στην έκθεση αναφέρουν επίσης, τις ειδικές δυσχέρειες που προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

³⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 7

³⁸ Βλ. Άρθρο 8 ν.4601/2019

³⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 8

Η έκθεση καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο, υποβάλλεται δε στη συνέλευση ή στους εταίρους καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση. Η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει πληροφορίες η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει βλάβη σε μία ή περισσότερες από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση.

Δεν απαιτείται έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών, ούτε ενημέρωση των συνελεύσεων ή των εταίρων και των άλλων εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση, εφόσον όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση, συμφωνούν εγγράφως να μην καταρτιστεί έκθεση ή να μην γίνει ενημέρωση⁴⁰.

Η διάταξη του άρθρου 9 επαναλαμβάνει κατ' ουσία τις παραγράφους 4-6 του άρθρου 69 του κ.ν. 2190/1920, εισάγοντας παράλληλα τη δυνατότητα της διεύρυνσης της πληροφόρησης που παρέχεται με την έκθεση⁴¹.

IV. Εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από εμπειρογνώμονες

Για καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση, ορίζεται ένας ή περισσότεροι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες, οι οποίοι εξετάζουν το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και συντάσσουν γραπτή έκθεση, που απευθύνεται στη συνέλευση ή στους εταίρους της. Η έκθεση καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο.

Στην έκθεση οι εμπειρογνώμονες δηλώνουν αν, κατά τη γνώμη τους, η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών είναι δίκαιη και λογική. Στην ίδια έκθεση, εφαρμόζεται ανάλογα η παράγραφος 4 του άρθρου 9, ήτοι η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία, η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη σε μία ή περισσότερες από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση ή σε άλλη εταιρία του ομίλου. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται.

Η έκθεση περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

⁴⁰ Βλ. Άρθρο 9 ν.4601/2019

⁴¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 9

α. τη μέθοδο ή τις μεθόδους αποτίμησης που υιοθετήθηκαν για τον καθορισμό της προτεινομένης σχέσης ανταλλαγής,

β. γνώμη για το αν η μέθοδος ή οι μέθοδοι αυτές είναι κατάλληλες ,

γ. γνώμη για τις αξίες που προέκυψαν από την εφαρμογή κάθε μεθόδου,

δ. γνώμη για τη βαρύτητα που αποδόθηκε σε ορισμένη ή ορισμένες μεθόδους για τον προσδιορισμό των παραπάνω αξιών, καθώς και περιγραφή των δυσκολιών που προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

Δεν απαιτείται εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ούτε έκθεση εμπειρογνώμονα, εφόσον όλοι οι μέτοχοι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση ή οι εταίροι αυτών, συμφωνούν εγγράφως επ' αυτού⁴².

Η διάταξη του άρθρου 10 κάνει χρήση του υποδείγματος του άρθρου 96 της Οδηγίας, καθώς και του άρθρου 71 του κ.ν. 2190/1920⁴³.

V. Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους

Κάθε μέτοχος ή εταίρος έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση στην έδρα της εταιρίας, των κάτωθι εγγράφων:

α. του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης,

β. των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των ετήσιων εκθέσεων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών των εταιριών, που μετέχουν στη συγχώνευση των τριών (3) τελευταίων ετών,

γ. της λογιστικής κατάστασης. Η λογιστική κατάσταση περιλαμβάνει τουλάχιστον ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων και περίληψη των λογιστικών μεθόδων, που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξή τους,

δ. των εκθέσεων του άρθρου 9 των διοικητικών συμβουλίων ή των διαχειριστών των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση και

ε. της έκθεσης των εμπειρογνομόνων που προβλέπεται στο άρθρο 10.

⁴² Βλ. Άρθρο 10 ν.4601/2019

⁴³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 10

Κάθε μέτοχος ή εταίρος μπορεί να λάβει αντίγραφα των ως άνω εγγράφων, ατελώς με κατάθεση απλής αίτησης προς την εταιρία.

Εφόσον η εταιρία διατηρεί ιστοσελίδα από την οποία παρέχεται στους μετόχους ή στους εταίρους η δυνατότητα να μεταφορτώνουν και να εκτυπώνουν τα ως άνω έγγραφα, δεν εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος ήτοι της παροχής αντιγράφων.

Υποχρεούται όμως η εταιρία να διατηρεί στην ιστοσελίδα της τις σχετικές πληροφορίες των εγγράφων για χρονική περίοδο δύο (2) ετών από την ημερομηνία λήψης απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης από τη συνέλευση ή τους εταίρους της⁴⁴.

Το άρθρο 11 είναι προσανατολισμένο στο άρθρο 97 της Οδηγίας με μεγαλύτερη πιστότητα σε σχέση με το άρθρο 72 του κ.ν. 2190/1920⁴⁵.

VI. Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων

Σε κάθε μετασχηματισμό, οι εργαζόμενοι προστατεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εργατικού δικαίου, για τη μεταβολή στο πρόσωπο του εργοδότη⁴⁶.

Η ελληνική νομοθεσία (π.δ. 178/2002) ακολουθεί για τους εργαζόμενους τις κατευθύνσεις της προστατευτικής ενωσιακής νομοθεσίας, προς αποφυγή της χειροτέρευσης της θέσης τους, εξαιτίας της μεταβίβασης επιχείρησης με τη μορφή της συγχώνευσης (βλ. Οδηγία 98/50/EK). Η διάταξη του άρθρου 12 τέθηκε στον παρόντα νόμο κατά το υπόδειγμα του άρθρου 98 της Οδηγίας⁴⁷.

VII. Προστασία των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση

Οι πιστωτές των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση και των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί τριάντα (30) ημέρες πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, ήτοι καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ. και κοινοποίηση στο διαδικτυακό του τόπο και εφόσον οι εν λόγω απαιτήσεις δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, οι δε εταιρίες έχουν υποχρέωση να τους παράσχουν κατάλληλες εγγυήσεις, εφόσον αποδεικνύουν, ότι η οικονομική κατάσταση των εταιριών εξαιτίας της συγχώνευσης καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων.

⁴⁴ Βλ. Άρθρο 11 ν.4601/2019

⁴⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 11

⁴⁶ Βλ. Άρθρο 12 ν.4601/2019

⁴⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 12

Κάθε διαφορά, που προκύπτει από την εφαρμογή των ως άνω, επιλύεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο⁴⁸.

Η διάταξη του άρθρου 13 αντιστοιχεί στο άρθρο 70 του κ.ν. 2190/1920⁴⁹.

VIII. Έγκριση από τη συνέλευση ή τους εταίρους καθεμιάς από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση

Για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης απαιτείται απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων καθεμιάς από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση. Η απόφαση αφορά στην έγκριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και των τροποποιήσεων του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης⁵⁰.

Το άρθρο 14 απηχεί τη ρύθμιση του άρθρου 72 του κ.ν. 2190/1920 (προσαρμοσμένη σε όλες τις εταιρικές μορφές) και ενσωματώνει το άρθρο 93 της Οδηγίας⁵¹.

IX. Σύμβαση συγχώνευσης - Τύπος

Μετά τη λήψη των αποφάσεων για έγκριση της συγχώνευσης από τις γενικές συνελεύσεις ή από τους εταίρους όλων των εταιριών που μετέχουν σ' αυτή, οι εκπρόσωποι των οικείων εταιριών καταρτίζουν τη σύμβαση συγχώνευσης, η οποία υποβάλλεται στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου. Απαιτείται δε θεώρηση αυτής από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 ΚΠολΔ ή από δικηγόρο.

Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει Ανώνυμη Εταιρία ή Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης ή Ευρωπαϊκή Εταιρία ή Αστικός Συνεταιρισμός ή Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρία, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο, η σύμβαση συγχώνευσης υποβάλλεται στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου⁵².

Η διάταξη του άρθρου 15 λαμβάνει ως πρότυπο το άρθρο 93 της Οδηγίας και περιέχει ρύθμιση αντίστοιχη προς εκείνη του άρθρου 74 του κ.ν. 2190/1920⁵³.

⁴⁸ Βλ. Άρθρο 13 ν.4601/2019

⁴⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 13

⁵⁰ Βλ. Άρθρο 14 ν.4601/2019

⁵¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 14

⁵² Βλ. Άρθρο 15 ν.4601/2019

⁵³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 15

X. Διατυπώσεις δημοσιότητας – Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

Η συγχώνευση υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α΄) «Γενικό Εμπορικό Μητρώο» Γ.Ε.ΜΗ., για καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν σε αυτή.

Σε περίπτωση συγχώνευσης, στην οποία μετέχει μία τουλάχιστον ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE), στη δημοσιότητα υποβάλλονται, η απόφαση της γενικής συνέλευσης ή των εταίρων, μαζί με τη σχετική σύμβαση συγχώνευσης, καθώς και την εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρία.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, στη δημοσιότητα υποβάλλεται για καθεμία εταιρία που μετέχει στη συγχώνευση, μαζί με τη σύμβαση συγχώνευσης και η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων ή η απόφαση των εταίρων τους για τη συγχώνευση⁵⁴.

XI. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας

Της δημοσιότητας προηγείται έλεγχος της νομιμότητας όλων των πράξεων και διατυπώσεων που επιβάλλει ο παρών νόμος στις εταιρίες, οι οποίες μετέχουν στη συγχώνευση. Ο έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου και της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση, του καταστατικού και των διατάξεων του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α΄) «Γενικό Εμπορικό Μητρώο».

Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει Ανώνυμη Εταιρία ή Ευρωπαϊκή Εταιρία (SE), ως απορροφώμενη ή ως απορροφώσα, η δημοσιότητα προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρία.

Όταν στη συγχώνευση δεν μετέχει Ανώνυμη Εταιρία ή Ευρωπαϊκή Εταιρία (SE), η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ., χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης. Η υποβολή σε δημοσιότητα πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας, για τη διενέργεια του οποίου μόνη αρμόδια είναι η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρία.

Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει, ως απορροφώμενη ή απορροφώσα μία τουλάχιστον από τις εταιρίες που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104 Α΄) ήτοι

⁵⁴ Βλ. Άρθρο 16 ν.4601/2019

α) των εταιριών δημοσίου συμφέροντος β) των εταιριών που προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου και γ) των εταιριών που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η εγκριτική απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης⁵⁵.

Οι διατάξεις των άρθρων 16 και 17 του παρόντος νόμου ενσωματώνουν τα άρθρα 102 και 104 της Οδηγίας και αντιστοιχούν στα άρθρα 72 και 74 του κ.ν. 2190/1920⁵⁶.

XII. Αποτελέσματα της συγχώνευσης

Η συγχώνευση συντελείται με μόνη την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σύμβασης συγχώνευσης ως προς την απορροφώσα εταιρία, ακόμα και πριν από τη διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ. της απορροφώμενης εταιρίας.

Από την ημερομηνία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. επέρχονται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα τόσο μεταξύ της απορροφώσας και της απορροφώμενης εταιρίας, όσο και έναντι τρίτων, τα εξής αποτελέσματα: α) η απορροφώσα εταιρία υποκαθίσταται ως καθολική διάδοχος στο σύνολο της περιουσίας, δηλαδή στο σύνολο των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και γενικά των έννομων σχέσεων της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών αδειών που έχουν εκδοθεί υπέρ της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών, β) οι μέτοχοι ή οι εταίροι της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών γίνονται μέτοχοι ή εταίροι της απορροφώσας εταιρίας, γ) η απορροφώμενη ή οι απορροφώμενες εταιρίες παύουν να υπάρχουν.

Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από την απορροφώσα εταιρία⁵⁷.

Η διάταξη του άρθρου 18 αντιστοιχεί στη διάταξη του άρθρου 75 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει το άρθρο 105 της Οδηγίας⁵⁸.

XIII. Ευθύνη

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οι διαχειριστές της απορροφώσας και της απορροφώμενης εταιρίας ευθύνονται έναντι των μετόχων ή των εταίρων της εταιρίας τους για

⁵⁵ Βλ. Άρθρο 17 ν.4601/2019

⁵⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί των άρθρων 16 και 17

⁵⁷ Βλ. Άρθρο 18 ν.4601/2019

⁵⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 18

κάθε ζημία που οι τελευταίοι υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψης των πρώτων, η οποία συνιστά παράβαση των καθηκόντων τους κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

Κάθε εμπειρογνώμονας του άρθρου 10 ευθύνεται έναντι των μετόχων ή των εταίρων των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση για κάθε ζημία που αυτοί υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψής του, που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του.

Οι αξιώσεις κατά των ως άνω προσώπων εισάγονται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο και μπορεί να ασκούνται από ειδικό εκπρόσωπο, ο οποίος διορίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο. Για τον ορισμό ειδικού εκπροσώπου, το δικαστήριο πρέπει να πιθανολογήσει την ύπαρξη της αξίωσης των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

Η απόφαση που διορίζει ειδικό εκπρόσωπο υποβάλλεται σε δημοσιότητα, με επιμέλειά του, στη μερίδα της απορροφώσας εταιρίας στο Γ.Ε.ΜΗ.⁵⁹.

Η ρύθμιση του άρθρου 19 αντιστοιχεί στο άρθρο 76 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει τα άρθρα 106 και 107 της Οδηγίας⁶⁰.

XIV. Ακύρωση της συγχώνευσης

Όπως προαναφέρθηκε η συγχώνευση συντελείται με μόνη την καταχώρηση της σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ. Η συντελεσθείσα συγχώνευση κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση, εφόσον συντρέχουν οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. παραλείφθηκε η έγκριση της συγχώνευσης έστω από μία από τις εταιρίες που μετέχουν σ' αυτή, με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων, ή η απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση είναι ανυπόστατη,

β. έστω μία από τις αποφάσεις της περίπτωσης α' είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

Εφόσον το ως άνω ελάττωμα εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης, η συγχώνευση δεν κηρύσσεται

⁵⁹ Βλ. Άρθρο 19 ν.4601/2019

⁶⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 19

άκυρη. Επιπλέον, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την άρση των λόγων ακυρότητας της συγχώνευσης, εφόσον η άρση είναι εφικτή.

Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης ασκείται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. και υπάγεται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Μπορεί να υποβληθεί από κάθε μέτοχο ή εταίρο εταιρίας που συγχωνεύθηκε, εφόσον δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης της εταιρίας αυτής για την έγκριση της συγχώνευσης ή αντιτάχθηκε στη λήψη της. Στην περίπτωση που παραλείφθηκε η έγκριση της συγχώνευσης από μία από τις εταιρίες που μετέχουν σ' αυτή ή η απόφαση έγκρισης είναι ανυπόστατη, καθώς και όταν πρόκειται για άκυρη απόφαση, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και από πιστωτές εταιρίας που συγχωνεύθηκε, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον. Εφόσον πρόκειται για ακυρώσιμη απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο από μέτοχο ή από μετόχους ή από εταίρο ή από εταίρους που εκπροσωπούν συνολικά το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου εταιρίας που συγχωνεύθηκε, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης για την έγκριση της συγχώνευσης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της.

Στην περίπτωση που η απόφαση έγκρισης της συγχώνευσης είναι άκυρη ή ακυρώσιμη, το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα της συγχώνευσης, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων.

Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης και η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο λαμβάνει, ύστερα από σχετικό αίτημα ή και αυτεπαγγέλτως, όλα τα αναγκαία κατά την κρίση του μέτρα για την προστασία των συμφερόντων που τίθενται σε διακινδύνευση.

Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της απορροφώσας εταιρίας, που έγιναν μετά την καταχώριση της συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης⁶¹.

Η ρύθμιση του άρθρου 20, ακολουθεί το υπόδειγμα του άρθρου 77 του κ.ν. 2190/1920 και του άρθρου 108 της Οδηγίας⁶².

⁶¹ Βλ. Άρθρο 20 ν.4601/2019

⁶² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 20

XV. Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής

Η συγχώνευση που συντελέστηκε με την καταχώρηση της σύμβασης συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για το λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών δεν είναι δίκαιη και λογική.

Σε αυτή την περίπτωση, κάθε θιγόμενος μέτοχος ή εταίρος μπορεί να αξιώσει από την απορροφώσα εταιρία την καταβολή αποζημίωσης. Η αποζημίωση ορίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την ως άνω συντέλεση της συγχώνευσης⁶³.

Το άρθρο 21 επαναλαμβάνει τη διάταξη του άρθρου 77α του κ.ν. 2190/1920 κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 10 του παρόντος νόμου⁶⁴.

3.3: «Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας»

Για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης με σύσταση νέας εταιρίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του νόμου που περιέχονται στο κεφάλαιο Γ' του μέρους Β', στις οποίες ορίζεται ότι οι γενικές και ειδικές διατάξεις που διέπουν τη συγχώνευση με απορρόφηση εφαρμόζονται ανάλογα στη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας. Ως απορροφώμενες εταιρίες νοούνται οι εταιρίες που παύουν να υφίστανται και απορροφώσα εταιρία νοείται η νέα εταιρία.

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει τη νομική μορφή, την επωνυμία, την έδρα, καθώς και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιριών που μετέχουν στη συγχώνευση.

Επιπλέον ορίζεται ότι το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης μαζί με το καταστατικό της νέας εταιρίας, εγκρίνονται από τη συνέλευση ή τους εταίρους καθεμίας από τις εταιρίες που παύουν να υφίστανται⁶⁵.

Το άρθρο 22 επαναλαμβάνει τη διάταξη του άρθρου 80 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει το άρθρο 109 της Οδηγίας⁶⁶.

⁶³ Βλ. Άρθρο 21 ν.4601/2019

⁶⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 21

⁶⁵ Βλ. Άρθρο 22 ν.4601/2019

⁶⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 22

3.4: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών

3.4.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Όταν στη συγχώνευση μετέχει προσωπική εταιρία με την μορφή ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης, κοινοπραξίας, καθώς και ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, εφαρμόζονται τα άρθρα 24 έως 29 του παρόντος νόμου.

Στη μετέχουσα στη συγχώνευση προσωπική εταιρία ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου μέρους του ν. 4072/2012 (ΦΕΚ 86 Α')⁶⁷.

3.4.2. Συγχώνευση με τη συμμετοχή λυθείσας προσωπικής εταιρίας

Μπορούν να μετάσχουν σε συγχώνευση προσωπικές εταιρίες που έχουν λυθεί είτε λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας είτε με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων τους, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει να μην ακολουθήσει εκκαθάριση⁶⁸.

3.4.3. Διαδικασία για την πραγματοποίηση συγχώνευσης με συμμετοχή προσωπικών εταιριών:

α) Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

Σε περίπτωση απορρόφησης προσωπικής εταιρίας, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 για τη συγχώνευση με απορρόφηση, θα πρέπει να αναφέρει και τους εταίρους της, που ως εταίροι της απορροφώσας προσωπικής εταιρίας ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της. Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει επίσης το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων της απορροφώμενης προσωπικής εταιρίας στην απορροφώσα εταιρία.

Σε περίπτωση απορρόφησης εταιρίας, στην οποία μετέχουν εταίροι που δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, από προσωπική εταιρία, οι εταίροι αυτοί μετέχουν στην απορροφώσα εταιρία ως ετερόρρυθμοι εταίροι⁶⁹.

⁶⁷ Βλ. Άρθρο 23 ν. 4601/2019

⁶⁸ Βλ. Άρθρο 24 ν. 4601/2019

⁶⁹ Βλ. Άρθρο 25 ν. 4601/2019

β) Γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη συγχώνευση

Το δικαίωμα των εταίρων που παρέχεται με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου, αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης για την έγκριση της συμμετοχής στη συγχώνευση και λήγει με τη λήψη της.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη συγχώνευση, ούτε ενημέρωση των εταίρων, εφόσον το σύνολο των εταίρων της προσωπικής εταιρίας που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της⁷⁰.

γ) Απόφαση των εταίρων

Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρίας με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή της σε συγχώνευση, λαμβάνεται με ομοφωνία. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει τη λήψη της απόφασης με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων.

Ο εταίρος απορροφώμενης ή απορροφώσας προσωπικής εταιρίας που ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της, μπορεί να παράσχει τη συγκατάθεσή του στην πραγματοποίηση της συγχώνευσης υπό τον όρο ότι οι λοιποί εταίροι θα δεχθούν να λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου στην απορροφώσα εταιρία.

Ο εταίρος που διαφώνησε με την ως άνω απόφαση, έχει δικαίωμα εξόδου από την απορροφώμενη ή την απορροφώσα προσωπική εταιρία. Το ίδιο δικαίωμα έχει και ο εταίρος, για τον οποίο δεν έγινε δεκτός ο παραπάνω όρος. Το δικαίωμα εξόδου της παρούσας δεν μπορεί να περιοριστεί από την εταιρική σύμβαση⁷¹.

δ) Εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από εμπειρογνώμονες

Η εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από εμπειρογνώμονες είναι υποχρεωτική για την προσωπική εταιρία που μετέχει στη συγχώνευση, μόνον ύστερα από αίτημα ενός (1) τουλάχιστον από τους εταίρους της. Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρίας με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή της σε συγχώνευση, λαμβάνεται μετά την κοινοποίηση της έκθεσης

⁷⁰ Βλ. Άρθρο 26 ν. 4601/2019

⁷¹ Βλ. Άρθρο 27 ν. 4601/2019

που συντάσσουν οι εμπειρογνώμονες στους εταίρους. Τα έξοδα για την εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης βαρύνουν την εταιρία⁷².

ε) Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων απορροφώμενης εταιρίας

Σε περίπτωση απορρόφησης προσωπικής εταιρίας από εταιρία της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των εταίρων της απορροφώμενης εταιρίας που ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της συγχώνευσης, εκτός αν η αξίωση κατά της απορροφώμενης εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή της απορροφώμενης εταιρίας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη συγχώνευση⁷³.

3.5: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ανωνύμων Εταιριών

3.5.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Όταν στη συγχώνευση μετέχει Ανώνυμη Εταιρία, εφαρμόζονται τα άρθρα 31 έως 38.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο στη μετέχουσα στη συγχώνευση Ανώνυμη Εταιρία εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4548/2018⁷⁴.

3.5.2. Διαδικασία που τηρείται για την πραγματοποίηση συγχώνευσης με συμμετοχή Ανωνύμων Εταιριών

α) Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους

Το δικαίωμα των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 11, αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής⁷⁵.

⁷² Βλ. Άρθρο 28 ν. 4601/2019

⁷³ Βλ. Άρθρο 29 ν. 4601/2019

⁷⁴ Βλ. Άρθρο 30 ν. 4601/2019

⁷⁵ Βλ. Άρθρο 31 ν. 4601/2019

β) Ιδιαίτερες κατηγορίες μετόχων

Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για τη συγχώνευση τελεί υπό την έγκρισή της ή την έγκριση των κατ' ιδίαν κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από τη συγχώνευση. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση της ιδιαίτερης συνέλευσης των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την απαρτία και την πλειοψηφία, αντίστοιχα, των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 130 και της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν. 4548/2018⁷⁶.

Το άρθρο 32 μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη την παρ. 2 του άρθρου 93 της Οδηγίας. Αντίστοιχου περιεχομένου είναι η διάταξη της παρ. 2 εδ. 2 του άρθρου 72 του κ.ν. 2190/1920⁷⁷.

γ) Ομολογιούχοι δανειστές

Εφόσον υπάρχουν ομολογιούχοι δανειστές, εφαρμόζεται σ' αυτούς το άρθρο 13, εκτός αν εγκρίνουν τη συγχώνευση είτε ατομικά είτε, αν είναι οργανωμένοι σε ομάδα, με απόφαση που λαμβάνεται από τη συνέλευση των ομολογιούχων της κάθε ομάδας⁷⁸.

Το άρθρο 33 ενσωματώνει τη ρύθμιση του άρθρου 100 της Οδηγίας⁷⁹.

δ) Λοιποί τίτλοι

Στους κατόχους άλλων τίτλων, εκτός μετοχών, από τους οποίους απορρέουν ειδικά δικαιώματα, παρέχονται από την απορροφώσα εταιρία δικαιώματα ισοδύναμα τουλάχιστον με εκείνα που είχαν στην απορροφώμενη εταιρία, εκτός αν κάθε κάτοχος άλλων τίτλων συγκατατίθεται στην τροποποίηση των δικαιωμάτων του.⁸⁰

Το άρθρο 34 μεταφέρει στο ελληνικό δίκαιο τη διάταξη του άρθρου 101 της Οδηγίας⁸¹.

⁷⁶ Βλ. Άρθρο 32 ν. 4601/2019

⁷⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 32

⁷⁸ Βλ. Άρθρο 33 ν. 4601/2019

⁷⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 33

⁸⁰ Βλ. Άρθρο 34 ν. 4601/2019

⁸¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 34

ε) Απορρόφηση εταιρίας από Ανώνυμη Εταιρία που κατέχει το 100% των μετοχών ή μεριδίων της

Μία ή περισσότερες κεφαλαιουχικές εταιρίες μεταβιβάζουν, ύστερα από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους σε Ανώνυμη Εταιρία που κατέχει το σύνολο των εταιρικών μεριδίων ή των μετοχών τους ή άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση ή στη συνέλευση των εταίρων, είτε αυτοτελώς είτε δια μέσου προσώπων που ενεργούν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό της. Στην προκειμένη περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 7 έως και 21 του παρόντος νόμου, που αναφέρονται στη συγχώνευση με απορρόφηση, τηρουμένων των εξαιρέσεων που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο 35 του νόμου.

Το άρθρο 35 αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 78 του κ.ν. 2190/1920⁸².

στ) Απορρόφηση εταιρίας από Ανώνυμη Εταιρία που κατέχει το 90% ή περισσότερο των μετοχών ή μεριδίων της

Οι διατάξεις του άρθρου 36 ρυθμίζουν την περίπτωση συγχώνευσης μίας ή περισσότερων κεφαλαιουχικών εταιριών με απορρόφησή τους από άλλη Ανώνυμη Εταιρία, στην οποία ανήκει το ενενήντα τοις εκατό (90%) ή περισσότερο, αλλά όχι το σύνολο, των εταιρικών μεριδίων, ή των μετοχών ή άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση ή στη συνέλευση των εταίρων των απορροφώμενων εταιριών, είτε αυτοτελώς είτε διά μέσου προσώπων που ενεργούν στο δικό τους όνομα αλλά για λογαριασμό της⁸³.

Η διάταξη του άρθρου 36 αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 78α του κ.ν. 2190/1920⁸⁴.

ζ) Πράξεις που εξομοιώνονται με τη συγχώνευση με απορρόφηση

Για την πράξη με την οποία μία ή περισσότερες Ανώνυμες Εταιρίες (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, ύστερα από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, σε άλλη Ανώνυμη Εταιρία (εξαγοράζουσα), το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, έναντι απόδοσης στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιριών του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους (εξαγορά), εφαρμόζονται ανάλογα τα άρθρα 30 έως 36.

⁸² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 35

⁸³ Βλ. Άρθρο 36 ν. 4601/2019

⁸⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 36

Απορροφώμενες εταιρίες νοούνται οι εταιρίες που παύουν να υφίστανται (εξαγοραζόμενες) και ως απορροφώσα εταιρία εννοείται η εξαγοράζουσα⁸⁵.

Το άρθρο 37 αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 79 του κ.ν. 2190/1920 (συγχώνευση με εξαγορά)⁸⁶.

η) Μη δίκαιο αντάλλαγμα εξαγοράς

Η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες Ανώνυμες Εταιρίες μεταβιβάζουν ύστερα από τη λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση σε άλλη Α.Ε. το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, δεν κηρύσσεται άκυρη για το λόγο ότι το αντίτιμο των δικαιωμάτων των μετόχων των εξαγοραζόμενων εταιριών έχει οριστεί σε αδικαιολόγητα χαμηλό ή υψηλό ποσό.

Σε περίπτωση ορισμού του αντιτίμου σε αδικαιολόγητα χαμηλό ποσό, κάθε μέτοχος της εξαγοραζόμενης εταιρίας μπορεί να αξιώσει την καταβολή σ' αυτόν αποζημίωσης σε μετρητά, από την εξαγοράζουσα εταιρία⁸⁷.

Το άρθρο 38 αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 79α του κ.ν. 2190/1920⁸⁸.

3.6: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή εταιριών περιορισμένης ευθύνης

3.6.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 40 και 41 εφαρμόζονται όταν στη συγχώνευση μετέχει Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο στη μετέχουσα στη συγχώνευση Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3190/1955 (ΦΕΚ 91 Α')⁸⁹.

⁸⁵ Βλ. Άρθρο 37 ν. 4601/2019

⁸⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 37

⁸⁷ Βλ. Άρθρο 38 ν. 4601/2019

⁸⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Β' επί του άρθρου 38

⁸⁹ Βλ. Άρθρο 39 ν. 4601/2019

3.6.2. Διαδικασία πραγματοποίησης της συγχώνευσης

α) Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης - Γραπτή έκθεση και ενημέρωση

Σε περίπτωση απορροφώσας Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 7 του νόμου, τη μερίδα συμμετοχής, καθώς και τα εταιρικά μερίδια που αποκτά κάθε μέτοχος ή εταίρος της απορροφώμενης εταιρίας στην απορροφώσα.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη συγχώνευση, ούτε ενημέρωση των εταίρων, εφόσον το σύνολο των εταίρων της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της⁹⁰.

β) Έγκριση της συγχώνευσης από τη συνέλευση των εταίρων

Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνεται σύμφωνα με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955.

Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 11 αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων, που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής⁹¹.

3.7: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών

3.7.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Όταν στη συγχώνευση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία εφαρμόζονται τα άρθρα 43 έως 45.

⁹⁰ Βλ. Άρθρο 40 ν. 4601/2019

⁹¹ Βλ. Άρθρο 41 ν. 4601/2019

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο στη μετέχουσα στη συγχώνευση ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 43 επ. του ν. 4072/2012⁹².

3.7.2. Διαδικασία πραγματοποίησης της συγχώνευσης

α) Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης - Γραπτή έκθεση και ενημέρωση

Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης περιλαμβάνει εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 7 του παρόντος νόμου και αιτιολόγηση της σχέσης ανταλλαγής, ώστε να είναι δίκαιη και εύλογη. Η σχέση ανταλλαγής αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των συγχωνευόμενων ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών είτε πρόκειται για κεφαλαιακές είτε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές.

Εφόσον η απορροφώσα είναι ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη συγχώνευση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη συγχώνευση, ούτε ενημέρωση των εταίρων, εφόσον το σύνολο των εταίρων της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της⁹³.

β) Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους εταίρους

Το δικαίωμα των εταίρων αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής⁹⁴.

γ) Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων με εγγυητικές εισφορές

Εφόσον σε απορροφώμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και οι εταίροι που κατέχουν τα μερίδια αυτά δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της απορροφώσας εταιρίας, οι αξιώσεις κατά των εταίρων αυτών για τα χρέη της

⁹² Βλ. Άρθρο 42 ν. 4601/2019

⁹³ Βλ. Άρθρο 43 ν. 4601/2019

⁹⁴ Βλ. Άρθρο 44 ν. 4601/2019

ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας παραγράφονται ύστερα από τρία (3) έτη από τη συντέλεση της συγχώνευσης, εκτός αν η αξίωση κατά της εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη συγχώνευση⁹⁵.

3.8: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE)

Για τη συγχώνευση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 30 έως 38 του παρόντος σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού 2157/2001 και τις διατάξεις του ν. 3412/2005 (ΦΕΚ 276 Α')⁹⁶.

3.9: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή αστικών συνεταιρισμών

3.9.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Όταν στη συγχώνευση μετέχει αστικός συνεταιρισμός, εφαρμόζονται τα άρθρα 48 έως 52.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο στον συνεταιρισμό που συμμετέχει στη συγχώνευση εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α')⁹⁷.

3.9.2. Διαδικασία πραγματοποίησης συγχώνευσης

α) Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 7, αναφέρει και την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής λαμβάνοντας υπόψη την υποχρεωτική και τις προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, καθώς και το ύψος της ευθύνης των μελών του απορροφώντος συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του⁹⁸.

⁹⁵ Βλ. Άρθρο 45 ν. 4601/2019

⁹⁶ Βλ. Άρθρο 46 ν. 4601/2019

⁹⁷ Βλ. Άρθρο 47 ν. 4601/2019

⁹⁸ Βλ. Άρθρο 48 ν. 4601/2019

β) Έγκριση της συγχώνευσης από τη γενική συνέλευση

Η απόφαση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού για τη συγχώνευση, λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 4 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986.

Το δικαίωμα των συνεταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 11 αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής⁹⁹.

γ) Δικαίωμα εξόδου

Ο συνεταίρος που διαφώνησε με την απόφαση για τη συγχώνευση έχει δικαίωμα εξόδου από τον συνεταιρισμό. Το δικαίωμα εξόδου δεν μπορεί να περιοριστεί από το καταστατικό και ιδίως δεν υπόκειται σε όρο του καταστατικού για ελάχιστη υποχρεωτική παραμονή στον συνεταιρισμό. Περιορισμός της αξίωσης του συνεταίρου για απόδοση της αξίας της μερίδας του από ειδικές διατάξεις του νόμου δεν θίγεται.

Μέτοχος ή εταίρος της απορροφώμενης από συνεταιρισμό εταιρίας άλλης μορφής, ο οποίος δεν ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της και διαφώνησε με την απόφαση για τη συγχώνευση, έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών του ή την έξοδό του από την απορροφώμενη εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή, εφαρμοζόμενες αναλογικά. Ο ίδιος μέτοχος ή εταίρος δικαιούται επίσης να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδιά του σε τρίτους κατά παρέκκλιση καταστατικών όρων που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης¹⁰⁰.

δ) Αποτελέσματα της συγχώνευσης

Η συγχώνευση με συμμετοχή συνεταιρισμού συντελείται με μόνη την καταχώριση της σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ. Οι λοιπές διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1667/1986 δεν θίγονται¹⁰¹.

⁹⁹ Βλ. Άρθρο 49 ν. 4601/2019

¹⁰⁰ Βλ. Άρθρο 50 ν. 4601/2019

¹⁰¹ Βλ. Άρθρο 51 ν. 4601/2019

ε) Παραγραφή αξιώσεων κατά συνεταίρων

Σε περίπτωση απορρόφησης συνεταιρισμού από εταιρία, της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των συνεταίρων για τα χρέη του συνεταιρισμού παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τη συντέλεση της συγχώνευσης ήτοι από την καταχώρηση της σύμβασης συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η αξίωση κατά του συνεταιρισμού υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή του απορροφώμενου συνεταιρισμού, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη συγχώνευση¹⁰².

3.10: Ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ)

Για τη συγχώνευση με τη συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 47 έως 52 του παρόντος, τα οποία αναφέρονται στη συγχώνευση με συμμετοχή αστικών συνεταιρισμών, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 και του Μέρους Δ' του ν. 4099/2012 (ΦΕΚ 250 Α')¹⁰³.

3.11: Παραδείγματα συγχώνευσης εταιριών

1) Συγχώνευση με απορρόφηση των εταιριών «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.» (απορροφώσα εταιρία) και των θυγατρικών της εταιρειών "ΔΕΛΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ" και "ΜΟΒΑΛ ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" (απορροφώμενες εταιρίες).

2) Συγχώνευση με απορρόφηση του προμηθευτικού και καταναλωτικού συνεταιρισμού περιορισμένης ευθύνης, με την επωνυμία «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ» και με διακριτικό τίτλο «ΣΥΝ.ΚΑ ΚΡΗΤΗΣ Π.Ε» και «ΣΥΝ.ΚΑ SUPERMARKETS» (απορροφών συνεταιρισμός) και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ και ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε» και με διακριτικό τίτλο «ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.» (απορροφώμενη ανώνυμη εταιρεία). Ο

¹⁰² Βλ. Άρθρο 52 ν. 4601/2019

¹⁰³ Βλ. Άρθρο 53 ν. 4601/2019

απορροφών αστικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης είναι μέτοχος ποσοστού 100% του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώμενης ανώνυμης εταιρίας.

3) Συγχώνευση με απορρόφηση των ανωνύμων εταιριών με την επωνυμία «ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και με διακριτικό τίτλο «ΞΥΛΑΔΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ» (απορροφώσα εταιρία) και «ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΠΑΛΙΟΜΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και με διακριτικό τίτλο «ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΠΑΛΙΟΜΥΛΟΣ Α.Ε.». (απορροφώμενη εταιρία).

4) Συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρίας με την επωνυμία "Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" (απορροφώσα εταιρία), με τις κατά 100% θυγατρικές της εταιρίες "DELTA DOMESTIC APPLIANCES ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ" και "SSM ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ" (απορροφώμενες εταιρίες).

5) Συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρίας με την επωνυμία «ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» και δ.τ. «ΤΕΤΟΦΑΡΜΑ Α.Ε.Γ.Ε.» από την εταιρία με την επωνυμία «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και δ.τ. «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒ.Ε.Ε»

6) Συγχώνευση με απορρόφηση των εταιριών με την επωνυμία «ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ» (απορροφώσα εταιρία) και των εταιριών 1) «VELOSTRANS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – LOGISTICS», 2) «TRANSPORT LINK - ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και 3) «EXPRESS LINK ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» (απορροφώμενες εταιρίες).

7) Συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρίας με την επωνυμία «ΒΑΚΑΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από την εταιρία με την επωνυμία «ΑΥΤΟHELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΙΑΣΠΑΣΗ

Γενικές διατάξεις

Στο Μέρος Γ' του νόμου περιλαμβάνονται τα άρθρα 54 έως 103 και τα οποία ρυθμίζουν την δεύτερη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού, ήτοι τη διάσπαση. Διαρθρώνεται δε σε ένδεκα κεφάλαια.

«Εκτός από τη συγχώνευση η συναλλακτική ζωή γνωρίζει και τη διάσπαση εταιριών και ιδιαίτερα ανωνύμων εταιριών. Συνήθεις λόγοι που οδηγούν στη διάσπαση ανωνύμων εταιριών είναι κυρίως η κατανομή των τμημάτων μιας μεγάλης ανώνυμης εταιρίας σε περισσότερες μονάδες, ώστε να επιτυγχάνονται καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα και δευτερευόντως οι διαφωνίες μεταξύ των μετόχων¹⁰⁴».

«Διάσπαση είναι η πράξη με την οποία μία εταιρία, η οποία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες (δύο τουλάχιστον) εταιρίες το σύνολο της περιουσίας της (ενεργητικό και παθητικό). Η περιουσία της εν λόγω εταιρίας δηλαδή διασπάται και μεταβιβάζεται με καθολική διαδοχή σε δύο τουλάχιστον εταιρίες, σε αντίθεση με τη συγχώνευση όπου η περιουσία της εταιρίας, που συγχωνεύεται, μεταβιβάζεται ολόκληρη σε μία μόνο εταιρία¹⁰⁵».

4.1: Μορφές διάσπασης -- Έννοιες

Η διάσπαση διακρίνεται σε τρεις μορφές ήτοι: κοινή διάσπαση, μερική διάσπαση και απόσχιση κλάδου.

«Η διάσπαση του ν.4601/2019 δεν είναι ταυτόσημη με τη διάσπαση του ν.2190/1920. Η διάσπαση του ν.2190/1920 αντιστοιχεί στην κοινή διάσπαση, δηλαδή μόνο στο ένα από τα τρία είδη του σημερινού δικαίου. Καθένα από τα τρία είδη διάσπασης νοείται σε τρεις επιμέρους παραλλαγές, ανάλογα με το αν η επωφελούμενη ή οι επωφελούμενες εταιρίες προϋπήρχαν της

¹⁰⁴ Βλ. Α. Σινανιώτη – Μαρούδη, Εταιρίες, 2012, σελ. 384

¹⁰⁵ Βλ. Α. Σινανιώτη – Μαρούδη, Εταιρίες, 2012, σελ. 385

διάσπασης (διάσπαση με απορρόφηση) ή ιδρύονται στο πλαίσιο της διάσπασης (διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας) ή τουλάχιστον μία από αυτές προϋπήρχε και μία τουλάχιστον ιδρύεται στο πλαίσιο της διάσπασης (διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρίας). Από αυτήν την άποψη προκύπτουν συνολικά εννέα παραλλαγές διάσπασης¹⁰⁶».

«Τα τρία είδη διάσπασης και η συγχώνευση μπορούν να συλληφθούν ως τα τέσσερα προβλεπόμενα είδη περιουσιακών μετακινήσεων μεταξύ εταιριών με δύο κοινά χαρακτηριστικά, αφενός ότι η μεταβιβαζόμενη περιουσία εισφέρεται ως είδος στην αποκτώσα εταιρία αντί νέων μετοχών, αφετέρου ότι πρόκειται για καθολική διαδοχή. Η διαφορά ανάμεσα στη συγχώνευση και τη διάσπαση με τα τρία είδη της είναι, ότι στο τέλος του μετασχηματισμού στη συγχώνευση μένει μία εταιρία (η απορροφώσα ή η νέα εταιρία), ενώ στη διάσπαση μένουν δύο τουλάχιστον εταιρίες. Δηλαδή στην κοινή διάσπαση μένουν δύο τουλάχιστον επωφελούμενες, στη μερική διάσπαση και στην απόσχιση κλάδου μένει η διασπώμενη και μία τουλάχιστον επωφελούμενη¹⁰⁷».

Οι διατάξεις των άρθρων 6 έως και 22 του νόμου έχουν ανάλογη εφαρμογή και στη διάσπαση. Εταιρίες που συγχωνεύονται ή εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση νοούνται οι μετέχουσες στη διάσπαση εταιρίες, απορροφώσα εταιρία νοείται καθεμία από τις επωφελούμενες από τη διάσπαση εταιρίες, απορροφώμενη εταιρία νοείται η διασπώμενη εταιρία, συγχώνευση νοείται η διάσπαση και σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης νοείται το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή, κατά περίπτωση, το σχέδιο διάσπασης.

Κλάδος δραστηριότητας είναι το σύνολο των στοιχείων τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού, τα οποία συνιστούν, από οργανωτική άποψη, αυτόνομη εκμετάλλευση, δηλαδή, σύνολο ικανό να λειτουργήσει αυτοδύναμα¹⁰⁸.

1) Κοινή διάσπαση

Μορφές - Έννοιες

Η κοινή διάσπαση πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέων εταιριών, είτε με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιριών.

¹⁰⁶ Βλ. Γ. Ψαρουδάκης, Η τυπολογία της διάσπασης στον ν.4601/2019, Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών, Τεύχος 7/2019, παρ. 1.1

¹⁰⁷ Βλ. Γ. Ψαρουδάκης, Η τυπολογία της διάσπασης στον ν.4601/2019, Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών, Τεύχος 7/2019, παρ. 1.2

¹⁰⁸ Βλ. Άρθρο 54 ν. 4601/2019

«Κοινή διάσπαση με απορρόφηση» είναι η πράξη με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη), ύστερα από λύση της, χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες υφιστάμενες εταιρίες (επωφελούμενες) το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή στους εταίρους της, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

«Κοινή διάσπαση με σύσταση νέων εταιριών» είναι η πράξη με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη), η οποία ύστερα από λύση της, χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες εταιρίες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες), το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή στους εταίρους της, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

«Κοινή διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιριών» είναι η πράξη με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη), η οποία ύστερα από λύση της, χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει εν μέρει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρίες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και εν μέρει σε μία ή περισσότερες εταιρίες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση), το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή στους εταίρους της, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού. Και στις τρεις μορφές το χρηματικό ποσό δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας¹⁰⁹.

Το άρθρο 55 οριοθετεί την κοινή διάσπαση, κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 81 παρ. 1 - 4 του κ.ν. 2190/1920¹¹⁰.

2) Μερική διάσπαση

Μορφές - Έννοιες

Η μερική διάσπαση πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιριών είτε με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιριών.

¹⁰⁹ Βλ. Άρθρο 55 ν. 4601/2019

¹¹⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 55

«Μερική διάσπαση με απορρόφηση» είναι η πράξη με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρίες (επωφελούμενες), τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης μερικής διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

«Μερική διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών» είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη), χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει σε μία ή περισσότερες εταιρίες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

«Μερική διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών» είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει, εν μέρει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρίες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και εν μέρει σε μία ή περισσότερες εταιρίες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση στους μετόχους ή εταίρους της διασπώμενης εταιρίας, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως ποσού σε μετρητά.

Και στις τρεις μορφές το χρηματικό ποσό δεν υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας¹¹¹.

Αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 56 περιέχεται στην § 123 παράγραφος 2 του γερμανικού νόμου περί μετασχηματισμών (UmwG)¹¹².

¹¹¹ Βλ. Άρθρο 56 ν. 4601/2019

¹¹² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 56

3) Απόσχιση κλάδου

Μορφές - Έννοιες

Η απόσχιση κλάδου πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιριών, είτε με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιριών.

«Απόσχιση κλάδου με απορρόφηση» είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρίες (επωφελούμενες) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση σ' αυτήν εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

«Απόσχιση κλάδου με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών» είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει, σε μία ή περισσότερες εταιρίες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση σε αυτήν εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

«Απόσχιση κλάδου με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών» είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει εν μέρει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρίες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και εν μέρει σε μία ή περισσότερες εταιρίες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση σε αυτήν εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού.

Το χρηματικό ποσό και στις τρεις μορφές της απόσχισης κλάδου δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στη διασπώμενη εταιρία ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας¹¹³.

Αντίστοιχη ρύθμιση με του άρθρου 57 περιέχεται στην § 123 παράγραφος 3 του γερμανικού

¹¹³ Βλ. Άρθρο 57 ν. 4601/2019

νόμου περί μετασχηματισμών (UmwG)¹¹⁴.

4.2: Διάσπαση με απορρόφηση

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του ν.4601/2019 εφαρμόζονται στις τρεις μορφές διάσπασης με απορρόφηση (κοινή, μερική και απόσχιση)¹¹⁵.

Για την πραγματοποίηση της διάσπασης με απορρόφηση απαιτείται να τηρηθούν οι κάτωθι προϋποθέσεις:

I. Σχέδιο σύμβασης διάσπασης

Τα διοικητικά συμβούλια ή οι διαχειριστές των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση συντάσσουν σχέδιο σύμβασης διάσπασης.

Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει τουλάχιστον τα κάτωθι:

α. τη νομική μορφή, την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση,

β. την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών και το ποσό σε μετρητά που προβλέπεται στα άρθρα 55 και 56 και στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου τις εταιρικές συμμετοχές στην επωφελούμενη εταιρία και το τυχόν ποσό σε μετρητά που προβλέπεται στο άρθρο 57,

γ. εφόσον συντρέχει περίπτωση, τον τρόπο διάθεσης των εταιρικών συμμετοχών στις επωφελούμενες εταιρίες,

δ. την ημερομηνία από την οποία οι εταιρικές συμμετοχές που αποκτούν οι μέτοχοι ή οι εταίροι της διασπώμενης εταιρίας ή, κατά περίπτωση, η ίδια η διασπώμενη εταιρία παρέχουν δικαίωμα στα κέρδη καθεμιάς από τις επωφελούμενες εταιρίες, καθώς και ειδικές συνθήκες σχετικά με αυτό το δικαίωμα,

ε. την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της διασπώμενης και στην περίπτωση της μερικής διάσπασης και της απόσχισης κλάδου, οι πράξεις που αφορούν στον κλάδο θεωρούνται, από

¹¹⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ΄ επί του άρθρου 57

¹¹⁵ Βλ. Άρθρο 58 ν. 4601/2019

λογιστική άποψη, ότι έχουν διενεργηθεί για λογαριασμό καθεμιάς από τις επωφελούμενες εταιρίες,

στ. στις περιπτώσεις της κοινής και της μερικής διάσπασης, τα δικαιώματα που παρέχονται από καθεμία από τις επωφελούμενες εταιρίες στους μετόχους ή στους εταίρους που έχουν ειδικά δικαιώματα, καθώς και στους δικαιούχους άλλων δικαιωμάτων, ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς,

ζ. τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους εμπειρογνώμονες, σύμφωνα με το άρθρο 62 και στα μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή στους διαχειριστές ή στους εσωτερικούς ελεγκτές των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση,

η. την ακριβή καταγραφή και κατανομή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της διασπώμενης εταιρίας που μεταβιβάζονται σε καθεμία από τις επωφελούμενες εταιρίες,

θ. στην κοινή διάσπαση και στη μερική διάσπαση, την κατανομή στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας των εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών, καθώς και το κριτήριο στο οποίο βασίζεται αυτή η κατανομή¹¹⁶.

Η διάταξη του άρθρου 59 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 7 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση, ενσωματώνει δε στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 137 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 82 παρ. 1 και 2 του κ.ν. 2190/1920¹¹⁷.

II. Δημοσίευση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης

Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. για καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ν. 3419/2005 και κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή πριν από την ημερομηνία απόφασης των εταίρων επ' αυτού.

Καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση απαλλάσσεται από την παραπάνω υποχρέωση εφόσον, για συνεχή περίοδο που αρχίζει έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή,

¹¹⁶ Βλ. Άρθρο 59 ν. 4601/2019

¹¹⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 59

κατά περίπτωση, για συνεχή περίοδο που αρχίζει έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία της απόφασης των εταίρων για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης, διατηρεί αναρτημένο το σχέδιο σύμβασης διάσπασης στην ιστοσελίδα της χωρίς επιβάρυνση για το κοινό.

Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης διατηρείται δημοσιευμένο στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα των επωφελούμενων εταιρειών, για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ημερομηνία λήψης απόφασης επ' αυτού, από τη συνέλευση ή τους εταίρους των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι συνέπειες προσωρινής διακοπής πρόσβασης στο Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον η διακοπή αυτή προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους¹¹⁸.

Η διάταξη του άρθρου 60 ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 138 της Οδηγίας και η ρυθμιστική ύλη του αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 82 παρ. 4 του κ.ν. 2190/1920¹¹⁹.

III. Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη διάσπαση

Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση, συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, στην οποία επεξηγούν και δικαιολογούν, από νομική και οικονομική άποψη, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης και ειδικότερα, στις περιπτώσεις της κοινής και της μερικής διάσπασης, τη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών στη διασπώμενη εταιρία προς τις εταιρικές συμμετοχές στις επωφελούμενες εταιρίες που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας και στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου, τον αριθμό των εταιρικών συμμετοχών στην επωφελούμενη ή στις επωφελούμενες εταιρίες που αποδίδονται στη διασπώμενη εταιρία. Στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρίες στην κοινή και στη μερική διάσπαση επεξηγείται και αιτιολογείται το κριτήριο κατανομής, στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας, των εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιριών. Εφόσον η συμμετέχουσα στη διάσπαση εταιρία ανήκει σε όμιλο σύμφωνα με το Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές παρέχουν πληροφορίες αναφορικά και με τις άλλες εταιρίες του ομίλου, η νομική και οικονομική θέση των οποίων είναι απαραίτητη για την εξήγηση και τη δικαιολόγηση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης. Η έκθεση αναφέρει επίσης τις ειδικές δυσχέρειες που τυχόν προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

¹¹⁸ Βλ. Άρθρο 60 ν. 4601/2019

¹¹⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 60

Η ως άνω έκθεση καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ, δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του και υποβάλλεται στη συνέλευση ή στους εταίρους καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχει στη διάσπαση.

Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση υποχρεούνται να ενημερώνουν τη συνέλευση ή τους εταίρους, καθώς και τα διοικητικά συμβούλια ή τους διαχειριστές των άλλων εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, ώστε τα τελευταία να είναι σε θέση να ενημερώσουν τις οικείες γενικές συνελεύσεις των εταιριών τους, ή τους εταίρους για κάθε σημαντική μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους που σημειώθηκε ανάμεσα στην ημερομηνία κατάρτισης του σχεδίου σύμβασης διάσπασης και στην ημερομηνία λήψης της απόφασης του άρθρου 66, ήτοι της έγκρισης διάσπασης.

Δεν είναι απαραίτητο η έκθεση να περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία, η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη σε μία ή περισσότερες από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση της οικείας εταιρίας εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται.

Επιπλέον δεν απαιτείται έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών, ούτε ενημέρωση των συνελεύσεων ή των εταιριών και των άλλων εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, εφόσον όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση συμφωνούν εγγράφως να μην καταρτιστεί έκθεση ή να γίνει ενημέρωση¹²⁰.

Το άρθρο 61 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 9 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 141 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 82 παρ. 5 και 6 του προΐσχυσαντος του κ.ν. 2190/1920. Οι καινοτομίες που απαντούν στις παραγράφους 1 και 4 της διάταξης έχουν ως πρότυπο τις §§ 127 και 8 παράγραφοι 1 και 2 του γερμανικού UmwG¹²¹.

IV. Εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες

Για καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση, ένας ή περισσότεροι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες εξετάζουν το σχέδιο σύμβασης διάσπασης και συντάσσουν γραπτή έκθεση

¹²⁰ Βλ. Άρθρο 61 ν. 4601/2019

¹²¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 61

που απευθύνεται στη συνέλευση ή προς τους εταίρους της. Για τις κατηγορίες επαγγελματιών που μπορούν να διοριστούν ως εμπειρογνώμονες, αναφορικά με τα κριτήρια ανεξαρτησίας τους, τον διορισμό τους ως εμπειρογνομόνων και τα δικαιώματά τους, το περιεχόμενο και τη δημοσιότητα της γραπτής έκθεσής τους, καθώς και για την εξαίρεση από τις υποχρεώσεις του παρόντος, εφαρμόζεται το άρθρο 10¹²².

Το άρθρο 62 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 10 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 142 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920¹²³.

V. Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους

Κάθε μέτοχος ή εταίρος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει γνώση στην έδρα της εταιρίας, των εξής τουλάχιστον εγγράφων:

α. του σχεδίου σύμβασης διάσπασης,

β. των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των ετήσιων εκθέσεων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση, των τριών (3) τελευταίων ετών,

γ. λογιστικής κατάστασης που έχει συνταχθεί σε ημερομηνία που δεν είναι προγενέστερη από την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης διάσπασης, αν οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται σε χρήση που έχει λήξει έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης διάσπασης. Η λογιστική κατάσταση περιλαμβάνει τουλάχιστον ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων και περίληψη των λογιστικών μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξή τους,

δ. των προβλεπόμενων στο άρθρο 61 εκθέσεων των διοικητικών συμβουλίων ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση και

ε. της έκθεσης των εμπειρογνομόνων, που προβλέπεται στο άρθρο 62.

Η λογιστική κατάσταση που προβλέπεται στην περίπτωση γ' συντάσσεται σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους και την ίδια διάταξη και εμφάνιση όπως οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

¹²² Βλ. Άρθρο 62 ν. 4601/2019

¹²³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 62

Κάθε μέτοχος ή εταίρος μπορεί να λάβει πλήρες αντίγραφο ή, αν το επιθυμεί, απόσπασμα των ως άνω εγγράφων, ατελώς και με απλή αίτηση προς την εταιρία. Εφόσον ένας μέτοχος ή εταίρος έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση, από την εταιρία, των ηλεκτρονικών μέσων για τη διαβίβαση των πληροφοριών, τα εν λόγω αντίγραφα ή αποσπάσματα μπορεί να παρασχεθούν στον συγκεκριμένο μέτοχο ή εταίρο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Καθεμία από τις συμμετέχουσες στη διάσπαση εταιρίες απαλλάσσεται από την υποχρέωση να καταστήσει τα παραπάνω έγγραφα διαθέσιμα στην έδρα της εφόσον αυτή, τα καταστήσει διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος¹²⁴.

Το άρθρο 63 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 11 του παρόντος νόμου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 143 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 3 του προϋσχύσαντος κ.ν. 2190/1920¹²⁵.

VI. Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων

Η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων καθεμίας από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση ρυθμίζεται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις¹²⁶.

Το άρθρο 64 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 145 της Οδηγίας¹²⁷.

VII. Προστασία των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση

Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων του άρθρου 8, περί δημοσιότητας στις οποίες υποβάλλεται το σχέδιο σύμβασης, οι πιστωτές των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από τον χρόνο αυτόν, χωρίς να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, οι δε εταιρίες έχουν υποχρέωση να τους παράσχουν κατάλληλες εγγυήσεις, εφόσον αποδεικνύουν επαρκώς ότι, η οικονομική κατάσταση των εταιριών εξαιτίας της διάσπασης, καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων και εφόσον δεν έχουν λάβει τέτοιες εγγυήσεις.

¹²⁴ Βλ. Άρθρο 63 ν. 4601/2019

¹²⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 63

¹²⁶ Βλ. Άρθρο 64 ν. 4601/2019

¹²⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 64

Κάθε διαφορά που προκύπτει επιλύεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου πιστωτή¹²⁸.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου το άρθρο 65 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 13 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 146 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 83 του κ.ν. 2190/1920 με την αναγκαία προσαρμογή, ώστε να καλύπτει τις περιπτώσεις της μερικής διάσπασης και της απόσχισης κλάδου¹²⁹.

VIII. Έγκριση από τη συνέλευση ή τους εταίρους καθεμιάς από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση

Για τη διάσπαση απαιτείται απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων καθεμιάς από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση, η οποία λαμβάνεται όπως ορίζεται στον νόμο και στο καταστατικό της. Η απόφαση αφορά τουλάχιστον την έγκριση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης και κατά περίπτωση, των τροποποιήσεων του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της διάσπασης.

Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες εταιρικών συμμετοχών, η απόφαση για τη διάσπαση υποβάλλεται σε έγκριση από κάθε κατηγορία μετόχων ή εταίρων, τα δικαιώματα των οποίων επηρεάζει η διάσπαση¹³⁰.

Το άρθρο 66 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 14 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 139 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920¹³¹.

IX. Σύμβαση διάσπασης – Τύπος

Μετά τη λήψη αποφάσεων για έγκριση της διάσπασης από τις γενικές συνελεύσεις ή από τους εταίρους των εταιριών που μετέχουν σε αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 65, καταρτίζεται από τους εκπροσώπους των οικείων εταιριών σύμβαση διάσπασης, η οποία υποβάλλεται στον τύπο του

¹²⁸ Βλ. Άρθρο 65 ν. 4601/2019

¹²⁹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 65

¹³⁰ Βλ. Άρθρο 66 ν.4601/2019

¹³¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 66

ιδιωτικού εγγράφου, θεωρημένου από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

Εφόσον στη διάσπαση μετέχει οποιαδήποτε από τις εταιρικές μορφές των περιπτώσεων α', β', η', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, ήτοι Ανώνυμες Εταιρίες, Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (SE), Αστικοί Συνεταιρισμοί και Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Εταιρίες (ΕΣΕτ), καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο, η σύμβαση διάσπασης υποβάλλεται στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου¹³².

Το άρθρο 67 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 148 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 4 εδ. 1 του κ.ν. 2190/1920¹³³.

X. Διατυπώσεις δημοσιότητας - Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

Η διάσπαση υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005, για καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν σε αυτή.

Σε περίπτωση διάσπασης, στην οποία μετέχει μία τουλάχιστον ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE), στη δημοσιότητα υποβάλλονται για καθεμία εταιρία που μετέχει στη διάσπαση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης ή των εταίρων, μαζί με τη σχετική σύμβαση διάσπασης, καθώς και την εγκριτική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 69, ήτοι του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η επωφελούμενη ή επωφελούμενες εταιρίες.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, στη δημοσιότητα υποβάλλεται για καθεμία εταιρία που μετέχει στη διάσπαση, η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων τους ή η απόφαση των εταίρων για τη διάσπαση, μαζί με τη σχετική σύμβαση διάσπασης¹³⁴.

Το άρθρο 68 αντιστοιχεί στο άρθρο 16 του παρόντος νόμου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 150 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου

¹³² Βλ. Άρθρο 67 ν.4601/2019

¹³³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 67

¹³⁴ Βλ. Άρθρο 68 ν.4601/2019

αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 4 εδ. 1 του προΐσχύσαντος κ.ν. 2190/1920¹³⁵.

XI. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας

Η δημοσιότητα προϋποθέτει προηγούμενο έλεγχο της νομιμότητας όλων των πράξεων και των διατυπώσεων που επιβάλλει ο παρών νόμος στις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση. Ο έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση, του καταστατικού τους και των διατάξεων του ν. 3419/2005.

Εφόσον στη διάσπαση μετέχει ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE) ως διασπώμενη ή ως επωφελούμενη, η δημοσιότητα προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η επωφελούμενη ή οι επωφελούμενες εταιρίες. Στην περίπτωση επωφελούμενων εταιριών των οποίων η έδρα βρίσκεται στην περιφέρεια διαφορετικών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, αρμόδιος για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η εγκριτική απόφαση εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας.

Εφόσον στη διάσπαση δεν μετέχει ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE), η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 2, του ν. 3419/2005, χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης. Η υποβολή σε δημοσιότητα πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας, για τη διενέργεια του οποίου αρμόδια είναι η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η επωφελούμενη ή οι επωφελούμενες εταιρίες. Στην περίπτωση επωφελούμενων εταιριών που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα της ίδιας Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., αρμόδιος για τον έλεγχο νομιμότητας και την υποβολή σε δημοσιότητα είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, χωρίς να απαιτείται η έκδοση εγκριτικής απόφασης¹³⁶.

Το άρθρο 69 προβλέπει, για όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 17 του παρόντος νόμου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 150 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 4 εδ. 1 του προΐσχύσαντος κ.ν. 2190/1920¹³⁷.

¹³⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 68

¹³⁶ Βλ. Άρθρο 69 ν.4601/2019

¹³⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 69

XII. Αποτελέσματα της διάσπασης

Η διάσπαση συντελείται με μόνη την καταχώριση, της σύμβασης διάσπασης, ως προς τις επωφελούμενες εταιρίες, σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, ακόμα και πριν από τη διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ. της διασπώμενης εταιρίας, εφόσον πρόκειται για κοινή διάσπαση.

Από την ημερομηνία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., επέρχονται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα τόσο μεταξύ της διασπώμενης και των επωφελούμενων εταιριών, όσο και έναντι τρίτων, τα εξής αποτελέσματα:

α. οι επωφελούμενες εταιρίες υποκαθίστανται καθολικές διάδοχοι στη μεταβιβαζόμενη σε αυτές περιουσία. Στην κοινή διάσπαση, η καθολική διαδοχή καταλαμβάνει το σύνολο της περιουσίας, δηλαδή το σύνολο των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και γενικά των έννομων σχέσεων της διασπώμενης εταιρίας. Στη μερική διάσπαση και στην απόσχιση κλάδου η καθολική διαδοχή καταλαμβάνει τον κλάδο δραστηριότητας που καθορίζεται στη σύμβαση διάσπασης,

β. στις περιπτώσεις της κοινής διάσπασης και της μερικής διάσπασης, οι μέτοχοι ή οι εταίροι της διασπώμενης εταιρίας γίνονται μέτοχοι ή εταίροι μίας ή περισσότερων επωφελούμενων εταιριών, σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στη σύμβαση διάσπασης. Στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου, η διασπώμενη εταιρία γίνεται μέτοχος ή εταίρος της επωφελούμενης εταιρίας, λαμβάνοντας τις εταιρικές συμμετοχές που προβλέπονται στη σύμβαση διάσπασης και

γ. στην περίπτωση της κοινής διάσπασης, η διασπώμενη εταιρία παύει να υπάρχει.

Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από τις επωφελούμενες εταιρίες.

Οι ιδιαίτερες διατυπώσεις που προβλέπονται στον νόμο για τη μεταβίβαση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων ισχύουν και στην περίπτωση διάσπασης.

Το άρθρο 70 προβλέπει, για όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 18 του παρόντος νόμου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 151 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 85 του προϊσχύσαντος κ.ν. 2190/1920¹³⁸.

¹³⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 70

XIII. Ευθύνη

Στην περίπτωση της κοινής και της μερικής διάσπασης, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οι διαχειριστές της διασπώμενης και των επωφελομένων εταιριών ευθύνονται έναντι των μετόχων ή των εταίρων της εταιρίας τους για κάθε ζημία που οι τελευταίοι υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψης των πρώτων, η οποία συνιστά παράβαση των καθηκόντων τους, κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της διάσπασης.

Στην περίπτωση της κοινής και της μερικής διάσπασης, κάθε εμπειρογνώμονας του άρθρου 62 ευθύνεται έναντι των μετόχων ή των εταίρων των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση για κάθε ζημία που αυτοί υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψής του, που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του.

Οι αξιώσεις κατά των υπευθύνων εισάγονται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ) και μπορεί να ασκούνται από ειδικό εκπρόσωπο. Για τον ορισμό ειδικού εκπροσώπου, το δικαστήριο πρέπει να πιθανολογήσει την ύπαρξη της αξίωσης των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Σε περίπτωση άσκησης αξιώσεων κατά περισσότερων υπόχρεων, είναι δυνατό να οριστεί ο ίδιος ή διαφορετικοί ειδικοί εκπρόσωποι.

Η απόφαση που διορίζει ειδικό εκπρόσωπο υποβάλλεται σε δημοσιότητα, με επιμέλειά του στη μερίδα στο Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρίας ή των εταιριών, με τη συμμετοχή στην οποία ή στις οποίες σχετίζεται η προβαλλόμενη ζημία των δικαιούχων και κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα της ίδιας εταιρίας αυτής ή των ίδιων εταιριών αυτών.

Η απόφαση του δικαστηρίου καθορίζει την αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου, η οποία του οφείλεται από τους μετόχους ή τους εταίρους που εκπροσωπεί. Διαφορετική συμφωνία για αμοιβή μεταξύ του ειδικού εκπροσώπου και των μετόχων ή των εταίρων που εκπροσωπεί δεν αποκλείεται¹³⁹.

Το άρθρο 71 προβλέπει για την κοινή και τη μερική διάσπαση ρύθμιση η οποία αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 19 του νόμου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 152 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 6 του ισχύσαντος κ.ν. 2190/1920¹⁴⁰.

¹³⁹ Βλ. Άρθρο 71 ν.4601/2019

¹⁴⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 71

XIV. Ακύρωση της διάσπασης

Η διάσπαση, που συντελέστηκε, κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση εφόσον:

α. παραλείφθηκε η έγκριση της διάσπασης από έστω μία από τις εταιρίες που μετέχουν σ' αυτή, με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων,

β. έστω μία από τις αποφάσεις της περίπτωσης α' είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

Εφόσον το παραπάνω ελάττωμα εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης, η διάσπαση δεν κηρύσσεται άκυρη. Επιπλέον, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την άρση των λόγων ακυρότητας της διάσπασης, εφόσον η άρση είναι εφικτή.

Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. και υπάγεται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Μπορεί να υποβληθεί από κάθε μέτοχο ή εταίρο εταιρίας που διασπάστηκε, εφόσον δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης της εταιρίας αυτής για την έγκριση της διάσπασης ή αντιτάχθηκε στη λήψη της.

Στην περίπτωση που η απόφαση είναι άκυρη ή ακυρώσιμη, το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα της διάσπασης, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων. Σε αυτή την περίπτωση, όταν πρόκειται για κοινή διάσπαση ή μερική διάσπαση, ο αιτών έχει χρηματική αξίωση κατά της εταιρίας, της οποίας είναι μέτοχος ή εταίρος μετά τη συντέλεση της διάσπασης, προς αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε το συγκεκριμένο ελάττωμα.

Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης και η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ..

Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της διάσπασης δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών των επωφελούμενων εταιριών, που έγιναν μετά την καταχώριση της διάσπασης στο Γ.Ε.ΜΗ.¹⁴¹.

Το άρθρο 72 προβλέπει, για όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 20 του νόμου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό

¹⁴¹ Βλ. Άρθρο 72 ν.4601/2019

δίκαιο το άρθρο 153 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 86 του ισχύσαντος κ.ν. 2190/1920¹⁴².

XV. Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής

Η κοινή ή η μερική διάσπαση που συντελέστηκε, δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για τον λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών δεν είναι δίκαιη και λογική. Ομοίως, η απόσχιση κλάδου που συντελέστηκε δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για τον λόγο, ότι ο αριθμός των εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών, που διατίθενται στη διασπώμενη εταιρία, δεν είναι δίκαιος και λογικός.

Σε αυτή την περίπτωση, όταν πρόκειται για κοινή ή μερική διάσπαση, κάθε θιγόμενος μέτοχος ή εταίρος μπορεί να αξιώσει από την εταιρία, της οποίας οι μέτοχοι ή εταίροι ωφελούνται από τη μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής, την καταβολή αποζημίωσης. Αξιώσεις κατά το κοινό δίκαιο μεταξύ της διασπώμενης εταιρίας και της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιριών στην απόσχιση κλάδου δεν θίγονται¹⁴³.

Το άρθρο 73 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 21 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 86 παρ. 4 του κ.ν. 2190/1920¹⁴⁴.

4.3: Διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών

Οι γενικές και ειδικές διατάξεις που διέπουν τη διάσπαση με απορρόφηση, εφαρμόζονται ανάλογα στη διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών. Ως επωφελούμενες εταιρίες νοούνται οι νέες εταιρίες.

Στο σχέδιο διάσπασης που καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο ή τους διαχειριστές της διασπώμενης εταιρίας, αναφέρονται, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, η μορφή, η επωνυμία και η έδρα της νέας εταιρίας ή των νέων εταιριών.

Το σχέδιο διάσπασης μαζί με το καταστατικό της νέας εταιρίας ή των νέων εταιριών εγκρίνονται από τη συνέλευση ή από τους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας.

¹⁴² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 72

¹⁴³ Βλ. Άρθρο 73 ν.4601/2019

¹⁴⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 73

Η διάσπαση γίνεται με πράξη της διασπώμενης εταιρίας, η οποία υποβάλλεται αναλόγως στον τύπο του ιδιωτικού ή συμβολαιογραφικού εγγράφου, σύμφωνα με το άρθρο 67, ύστερα από την παραπάνω έγκριση¹⁴⁵.

Το άρθρο 74 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 22 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση και ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τα άρθρα 155 και 156 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 88 του κ.ν. 2190/1920¹⁴⁶.

4.4: Διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 σε περίπτωση διάσπασης με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών, εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι γενικές και ειδικές διατάξεις που διέπουν τη διάσπαση με απορρόφηση και το άρθρο 74.

Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου 75 αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 89 του κ.ν. 2190/1920¹⁴⁷.

4.5: Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών

4.5.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 77 έως 82 εφαρμόζονται, όταν στη διάσπαση μετέχει προσωπική εταιρία των περιπτώσεων δ', ε', και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, ήτοι Ομόρρυθμη Εταιρία, Ετερόρρυθμη Εταιρία και Κοινοπραξία του άρθρου 293 παρ. 3 του ν. 4072/2012.

Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται και όταν στη διάσπαση μετέχει ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις που διέπουν αυτή την εταιρική μορφή.

Στη μετέχουσα στη διάσπαση προσωπική εταιρία ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία, εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου μέρους του ν. 4072/2012¹⁴⁸.

¹⁴⁵ Βλ. Άρθρο 74 ν.4601/2019

¹⁴⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 74

¹⁴⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 75

¹⁴⁸ Βλ. Άρθρο 76 ν.4601/2019

4.5.2. Διάσπαση με τη συμμετοχή λυθείσας προσωπικής εταιρίας

Η συμμετοχή σε διάσπαση λυθείσας προσωπικής εταιρίας επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 268 του ν. 4072/2012, να μην ακολουθήσει εκκαθάριση¹⁴⁹.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ 1 του νόμου, στην ως άνω μορφή του εταιρικού μετασχηματισμού μπορεί να μετάσχουν και εταιρίες που έχουν λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων τους, καθώς επίσης και εταιρίες που κηρύχθηκαν σε πτώχευση, εφόσον μετά την κήρυξη της πτώχευσης επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται, εφόσον έχει αρχίσει η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης.

4.5.3. Διαδικασία πραγματοποίησης διάσπασης με συμμετοχή προσωπικών εταιριών

α) Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης διάσπασης

Σε περίπτωση διάσπασης προσωπικής εταιρίας, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59 και τους εταίρους της διασπώμενης εταιρίας που, ως εταίροι της επωφελούμενης προσωπικής εταιρίας, ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της. Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει επίσης το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων της διασπώμενης εταιρίας στην επωφελούμενη εταιρία.

Σε περίπτωση διάσπασης εταιρίας, στην οποία μετέχουν εταίροι που δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, αυτοί μετέχουν στην επωφελούμενη εταιρία ως ετερόρρυθμοι εταίροι. Παρέκλιση από το προηγούμενο εδάφιο επιτρέπεται μόνο με ρητή συγκατάθεση των εταίρων αυτών¹⁵⁰.

β) Γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη διάσπαση

Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63 και αφορά στη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει δέκα (10)

¹⁴⁹ Βλ. Άρθρο 77 ν.4601/2019

¹⁵⁰ Βλ. Άρθρο 78 ν.4601/2019

τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης των εταίρων προσωπικής εταιρίας με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή της σε διάσπαση και λήγει με τη λήψη της.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, ούτε ενημέρωση των εταίρων, εφόσον οι εταίροι της προσωπικής εταιρίας που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της¹⁵¹.

γ) Απόφαση των εταίρων

Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρίας με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή της σε διάσπαση, λαμβάνεται με ομοφωνία. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει τη λήψη της απόφασης με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων. Ο εταίρος που διαφώνησε με την ως άνω απόφαση, έχει δικαίωμα εξόδου από τη διασπώμενη ή την επωφελούμενη προσωπική εταιρία.

Σε περίπτωση κοινής ή μερικής διάσπασης, ο εταίρος της διασπώμενης ή επωφελούμενης προσωπικής εταιρίας που ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της, μπορεί να παράσχει τη συγκατάθεσή του υπό τον όρο ότι θα λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου στην επωφελούμενη εταιρία. Έχει δικαίωμα εξόδου από τη διασπώμενη ή την επωφελούμενη προσωπική εταιρία και ο εταίρος, για τον οποίο δεν έγινε δεκτός ο ως άνω όρος.

Το δικαίωμα εξόδου δεν μπορεί να περιοριστεί από την εταιρική σύμβαση¹⁵².

Η ρύθμιση του άρθρου 80 αντιστοιχεί στο άρθρο 27 του νόμου για τη συγχώνευση με τη συμμετοχή προσωπικής εταιρίας¹⁵³.

δ) Εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες

Η εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες είναι υποχρεωτική για την προσωπική εταιρία που μετέχει στη διάσπαση, μόνο ύστερα από αίτημα ενός (1) τουλάχιστον από τους εταίρους της.

Τα έξοδα για την εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης βαρύνουν την εταιρία¹⁵⁴.

¹⁵¹ Βλ. Άρθρο 79 ν.4601/2019

¹⁵² Βλ. Άρθρο 80 ν.4601/2019

¹⁵³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 80

¹⁵⁴ Βλ. Άρθρο 81 ν.4601/2019

ε) Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων της διασπώμενης εταιρίας

Σε περίπτωση διάσπασης προσωπικής εταιρίας με απορρόφησή της από επωφελούμενη εταιρία, της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των εταίρων της διασπώμενης εταιρίας που ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της διάσπασης, εκτός αν η αξίωση κατά της διασπώμενης εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή της διασπώμενης εταιρίας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη διάσπαση¹⁵⁵.

4.6: Ειδικές διατάξεις για την διάσπαση με συμμετοχή ανωνύμων εταιριών

4.6.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 84 έως 88 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει ανώνυμη εταιρία.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο στη μετέχουσα στη διάσπαση ανώνυμη εταιρία εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4548/2018.

Σε περίπτωση κοινής διάσπασης στην οποία συμμετέχουν μόνον ανώνυμες εταιρίες, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 37, που αναφέρεται στη συγχώνευση με εξαγορά¹⁵⁶.

4.6.2. Διαδικασία πραγματοποίησης

α) Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους

Το δικαίωμα των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 63 αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής¹⁵⁷.

¹⁵⁵ Βλ. Άρθρο 82 ν.4601/2019

¹⁵⁶ Βλ. Άρθρο 83 ν.4601/2019

¹⁵⁷ Βλ. Άρθρο 84 ν.4601/2019

β) Ιδιαίτερες κατηγορίες μετόχων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85, εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για τη διάσπαση τελεί υπό την έγκριση της ή των κατ' ιδίαν κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από τη διάσπαση. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση της ιδιαίτερης συνέλευσης των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την απαρτία και την πλειοψηφία, αντίστοιχα, των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 130 και της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν. 4548/2018.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου η διάταξη του άρθρου 85 μεταφέρει στη διάσπαση με συμμετοχή ανωνύμων εταιριών την παράγραφο 2 του άρθρου 93 της Οδηγίας¹⁵⁸.

γ) Ομολογιούχοι δανειστές

Εφόσον υπάρχουν ομολογιούχοι δανειστές, εφαρμόζεται σ' αυτούς η διάταξη του άρθρου 65, που αναφέρεται στην προστασία των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, εκτός αν αυτοί εγκρίνουν τη διάσπαση είτε ατομικά είτε, αν είναι οργανωμένοι σε ομάδα, με απόφαση που λαμβάνεται από τη συνέλευση των ομολογιούχων της κάθε ομάδας¹⁵⁹.

δ) Λοιποί τίτλοι

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 στους κατόχους άλλων τίτλων, εκτός μετοχών, από τους οποίους απορρέουν ειδικά δικαιώματα, παρέχονται από την επωφελούμενη ή τις επωφελούμενες εταιρίες δικαιώματα ισοδύναμα τουλάχιστον με εκείνα που είχαν στη διασπώμενη εταιρία, εκτός αν κάθε κάτοχος άλλων τίτλων συγκατατίθεται στην τροποποίηση των δικαιωμάτων του¹⁶⁰.

Η διάταξη του άρθρου 87 μεταφέρει στη διάσπαση με συμμετοχή ανώνυμης εταιρίας τη διάταξη 101 της Οδηγίας¹⁶¹.

¹⁵⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 85

¹⁵⁹ Βλ. Άρθρο 86 ν.4601/2019

¹⁶⁰ Βλ. Άρθρο 87 ν.4601/2019

¹⁶¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 87

ε) Διάσπαση ανώνυμης εταιρίας, οι μετοχές της οποίας κατέχονται στο σύνολό τους από τις επωφελούμενες εταιρίες

Αν το σύνολο των μετοχών ή άλλων τίτλων της διασπώμενης ανώνυμης εταιρίας που παρέχουν δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση ανήκουν στις επωφελούμενες εταιρίες, δεν απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης της διασπώμενης εταιρίας που εγκρίνει τη διάσπαση, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του άρθρου 66, εφόσον:

1. η δημοσιότητα του σχεδίου σύμβασης διάσπασης πραγματοποιείται, από καθεμία από τις εταιρίες που μετέχουν στη διάσπαση, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συντέλεση της διάσπασης,
2. οι μέτοχοι ή οι εταίροι των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση έχουν το δικαίωμα, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συντέλεση της διάσπασης, να λαμβάνουν γνώση, στην έδρα της εταιρίας τους, των εγγράφων που προβλέπονται στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 63.
3. το διοικητικό συμβούλιο της διασπώμενης εταιρίας ενημέρωσε τα διοικητικά συμβούλια ή τους διαχειριστές των επωφελούμενων εταιριών, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 61.

Τα ως άνω δεν εφαρμόζονται, εφόσον ένας ή περισσότεροι μέτοχοι της διασπώμενης ανώνυμης εταιρίας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ζητήσουν μέχρι τη συντέλεση της διάσπασης τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, ορίζοντας αντικείμενο ημερήσιας διάταξης τη λήψη απόφασης για έγκριση της διάσπασης σύμφωνα με το άρθρο 66¹⁶².

Το άρθρο 88 αποδίδει κατά περιεχόμενο τη διάταξη του άρθρου 87 του κ.ν. 2190/1920¹⁶³.

4.7: Ειδικές διατάξεις για την διάσπαση με συμμετοχή εταιριών περιορισμένης ευθύνης

4.7.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 87 και 88 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει εταιρία περιορισμένης ευθύνης.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο, στη μετέχουσα στη διάσπαση εταιρία

¹⁶² Βλ. Άρθρο 88 ν.4601/2019

¹⁶³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 88

περιορισμένης ευθύνης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3190/1955¹⁶⁴.

4.7.2. Διαδικασία πραγματοποίησης

α) Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης διάσπασης -γραφτή έκθεση και ενημέρωση

Σε περίπτωση επωφελούμενης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, τη μερίδα συμμετοχής, καθώς και τα εταιρικά μερίδια που αποκτά κάθε μέτοχος ή εταίρος της διασπώμενης εταιρίας στην επωφελουμένη. Εφόσον η διασπώμενη εταιρία είναι ανώνυμη ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές, η ονομαστική αξία της εταιρικής συμμετοχής δεν χρειάζεται να συμπίπτει με την ονομαστική αξία της μετοχής.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, ούτε ενημέρωση των εταίρων, εφόσον το σύνολο των εταίρων της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της¹⁶⁵.

β) Έγκριση της διάσπασης από τη συνέλευση των εταίρων

Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνεται σύμφωνα με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955. Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63, αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής¹⁶⁶.

Το άρθρο 91 αντιστοιχεί στο άρθρο 41 του νόμου για τη συγχώνευση¹⁶⁷.

4.8: Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών

4.8.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 93 έως 95 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία.

¹⁶⁴ Βλ. Άρθρο 89 ν.4601/2019

¹⁶⁵ Βλ. Άρθρο 90 ν.4601/2019

¹⁶⁶ Βλ. Άρθρο 91 ν.4601/2019

¹⁶⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 91

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο, στη μετέχουσα στη διάσπαση ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου μέρους του ν. 4072/2012¹⁶⁸.

4.8.2. Διαδικασία πραγματοποίησης

α) Σχέδιο σύμβασης διάσπασης - Γραπτή έκθεση και ενημέρωση

Εφόσον στη διάσπαση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης περιλαμβάνει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59 και αιτιολόγηση της σχέσης ανταλλαγής, ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Η σχέση ανταλλαγής αφορά στο σύνολο των εισφορών των εταίρων των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, είτε πρόκειται για κεφαλαιακές είτε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές.

Εφόσον η επωφελούμενη είναι ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη διάσπαση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια της διασπώμενης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, ούτε ενημέρωση των εταίρων, εφόσον το σύνολο των εταίρων της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της¹⁶⁹.

Η διάταξη του άρθρου 93 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 43 του νόμου για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ι.Κ.Ε.¹⁷⁰.

β) Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους εταίρους

Στις διατάξεις του άρθρου 94 ορίζεται ότι το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63 αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

γ) Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων με εγγυητικές εισφορές

Εφόσον σε διασπώμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και οι εταίροι που κατέχουν τα μερίδια αυτά δεν ευθύνονται προσωπικά

¹⁶⁸ Βλ. Άρθρο 92 ν.4601/2019

¹⁶⁹ Βλ. Άρθρο 93 ν.4601/2019

¹⁷⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 93

για τα χρέη της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιριών που ανέλαβαν τα χρέη της διασπώμενης εταιρίας, οι αξιώσεις κατά των εταίρων αυτών για τα χρέη της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας παραγράφονται ύστερα από τρία (3) έτη από τη συντέλεση της διάσπασης, εκτός αν η αξίωση κατά της εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη διάσπαση¹⁷¹.

Η διάταξη του άρθρου 95 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 45 του παρόντος για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ι.Κ.Ε.¹⁷².

4.9: Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE)

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 96, στη διάσπαση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 83 έως 88 του παρόντος νόμου σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού 2157/2001 και τις διατάξεις του ν. 3412/2005.

Το άρθρο 96 αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 46 του παρόντος νόμου για τη συγχώνευση¹⁷³.

4.10: Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή αστικών συνεταιρισμών

4.10.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 98 έως 102 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει αστικός συνεταιρισμός.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο, στο συνεταιρισμό που μετέχει στη διάσπαση εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.1667/1986¹⁷⁴.

Η δυνατότητα διάσπασης με τη συμμετοχή αστικού συνεταιρισμού εισάγεται για πρώτη φορά με τον παρόντα νόμο, καθώς ένας τέτοιος μετασχηματισμός δεν προβλεπόταν στον

¹⁷¹ Βλ. Άρθρο 95 ν.4601/2019

¹⁷² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 95

¹⁷³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 96

¹⁷⁴ Βλ. Άρθρο 97 ν.4601/2019

4.10.2. Διαδικασία πραγματοποίησης

α) Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης διάσπασης

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 98 το σχέδιο σύμβασης διάσπασης του άρθρου 59 αναφέρει, εφόσον συντρέχει περίπτωση και την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη την υποχρεωτική και τις προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, καθώς και το ύψος της ευθύνης των μελών του επωφελούμενου συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του.

β) Έγκριση της διάσπασης

Η απόφαση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού για τη διάσπαση, λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 4 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986.

Το δικαίωμα των συνεταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63, αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής¹⁷⁶.

γ) Δικαίωμα εξόδου

Σε περίπτωση κοινής ή μερικής διάσπασης, ο συνέταιρος που διαφώνησε με την απόφαση του άρθρου 66 για έγκριση της διάσπασης, έχει δικαίωμα εξόδου από τον συνεταιρισμό. Το δικαίωμα εξόδου του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να περιοριστεί από το καταστατικό και ιδίως δεν υπόκειται σε όρο του καταστατικού για ελάχιστη υποχρεωτική παραμονή στον συνεταιρισμό. Περιορισμός της αξίωσης του συνεταίρου προς απόδοση της αξίας της μερίδας του από ειδικές διατάξεις του νόμου δεν θίγεται.

Σε περίπτωση κοινής ή μερικής διάσπασης, μέτοχος ή εταίρος της διασπώμενης και απορροφώμενης από συνεταιρισμό εταιρίας άλλης μορφής, ο οποίος δεν ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της και διαφώνησε με την απόφαση του άρθρου 66, δικαιούται να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών ή των μεριδίων του ή την έξοδό του από τη διασπώμενη εταιρία,

¹⁷⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 97

¹⁷⁶ Βλ. Άρθρο 99 ν.4601/2019

σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή, εφαρμοζόμενες αναλογικά. Ο ίδιος μέτοχος ή εταίρος δικαιούται επίσης να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδιά του σε τρίτους κατά παρέκκλιση καταστατικών όρων που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης¹⁷⁷.

Με το άρθρο 100 του νόμου προβλέπεται δικαίωμα εξόδου αντίστοιχο του προβλεπομένου στο άρθρο 50 για τη συγχώνευση. Το δικαίωμα εξόδου δεν παρέχεται σε περίπτωση απόσχισης κλάδου¹⁷⁸.

δ) Αποτελέσματα της διάσπασης

Στις διατάξεις του άρθρου 101 ορίζεται ότι η διάσπαση με επωφελούμενο συνεταιρισμό συντελείται με μόνη την καταχώριση της σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Οι λοιπές διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1667/1986 δεν θίγονται.

ε) Παραγραφή αξιώσεων κατά συνεταιρίων

Σε περίπτωση κοινής διάσπασης συνεταιρισμού με απορρόφηση από εταιρία ή με σύσταση νέας εταιρίας, της οποίας οι μέτοχοι ή εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των συνεταιρίων για τα χρέη του συνεταιρισμού παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τη συντέλεση της διάσπασης, εκτός αν η αξίωση κατά του συνεταιρισμού υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή του διασπώμενου συνεταιρισμού, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη διάσπαση¹⁷⁹.

Η διάταξη του άρθρου 102 του νόμου, ρυθμίζει ζητήματα παραγραφής αξιώσεων κατά των συνεταιρίων διασπώμενου συνεταιρισμού, ακολουθώντας τον κανόνα της ενιαύσιας παραγραφής που προκύπτει από το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 1667/1986¹⁸⁰.

¹⁷⁷ Βλ. Άρθρο 100 ν.4601/2019

¹⁷⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 100

¹⁷⁹ Βλ. Άρθρο 102 ν.4601/2019

¹⁸⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 102

4.11: Ειδικές διατάξεις για τη διάσπαση με συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ)

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Στις διατάξεις του άρθρου 103 ορίζεται, ότι για τη διάσπαση με τη συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 97 έως 102 του παρόντος νόμου σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 και του Μέρους Δ' του ν. 4099/2012.

Η διάταξη του άρθρου 103 ορίζει, ότι ισχύουν και εδώ αντίστοιχα, όσα ορίζονται για τη συγχώνευση με συμμετοχή ΕΣΕτ (βλ. άρθρο 53 του νόμου)¹⁸¹.

¹⁸¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Γ' επί του άρθρου 103

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ

5.1: Γενικές διατάξεις για τη μετατροπή – Έννοια

Στο Μέρος Δ΄ του ν.4601/2019 περιλαμβάνονται τα άρθρα 104 έως 139, τα οποία ρυθμίζουν την τρίτη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού, ήτοι την μετατροπή. Διαρθρώνεται δε σε έξι κεφάλαια.

«Η έννομη τάξη προβλέπει και ρυθμίζει διάφορες εταιρικές μορφές, με διαφορετική δομή η καθεμία, ώστε οι συναλλασσόμενοι να έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν εκείνη που εξυπηρετεί καλύτερα τις ανάγκες και τα συμφέροντά τους. Κατά τη διάρκεια όμως της εταιρικής ζωής μπορεί να μεταβληθούν οι συνθήκες, που υπήρχαν κατά την ίδρυση της εταιρίας και ως εκ τούτου να είναι σκόπιμη ή και αναγκαία η μεταβολή της εταιρικής μορφής που είχε επιλεγεί αρχικά»¹⁸².

Η μεταβολή μιας εταιρικής μορφής σε άλλη πραγματοποιείται με τον θεσμό της μετατροπής. Με τη μετατροπή επέρχεται μεταβολή της νομικής μορφής της εταιρίας, χωρίς να προηγηθεί λύση και εκκαθάριση και ίδρυση της νέας εταιρίας και χωρίς μεταβίβαση, με ειδική ή καθολική διαδοχή, των εταιρικών αντικειμένων και των εταιρικών χρεών στη νέα εταιρία. Τα πλεονεκτήματα της μετατροπής είναι, ότι εξοικονομείται χρόνος και αποφεύγονται έξοδα, ιδίως μεταβιβάσεων¹⁸³.

«Μετατροπή» συνεπώς είναι η πράξη με την οποία μία εταιρία, χωρίς να λυθεί και να τεθεί υπό εκκαθάριση, μεταβάλλει τη νομική μορφή της, διατηρώντας τη νομική της προσωπικότητα¹⁸⁴.

5.2: Εφαρμογή της διαδικασίας για την ίδρυση της νέας εταιρικής μορφής

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου επί του άρθρου 105, το περιεχόμενο του άρθρου 105 αντιστοιχεί στο περιεχόμενο των άρθρων 106 παρ. 2 εδ. α΄ και 107 παρ. 2 εδ. α΄

¹⁸² Βλ. Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 625

¹⁸³ Βλ. Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 625

¹⁸⁴ Βλ. Άρθρο 104 ν.4601/2019

του ν. 4072/2012 για τη μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας σε άλλη εταιρική μορφή και αντιστρόφως, αντίστοιχα. Από διαδικαστική άποψη, η μετατροπή δεν εξαντλείται στην τροποποίηση του καταστατικού ή, αναλόγως, της εταιρικής σύμβασης της μετατρεπόμενης εταιρίας, αλλά σηματοδοτεί την αλλαγή του συστήματος κανόνων που ρυθμίζουν όλη τη λειτουργία της και τις έννομες σχέσεις της, τόσο στις εσωτερικές, όσο και στις εξωτερικές σχέσεις της, δηλαδή έναντι των τρίτων. Μάλιστα, αυτή η μετάβαση και υπαγωγή σε καινούργιο νομοθετικό καθεστώς έχει ιδιαίτερη σημασία, όταν οι διατάξεις που διέπουν την ίδρυση της εταιρίας με τη νέα νομική μορφή της προβλέπουν αυστηρότερες προϋποθέσεις σε σχέση με τις διατάξεις που διέπουν την ίδρυσή της με την παλιά μορφή (π.χ. μετατροπή προσωπικής εταιρίας σε κεφαλαιουχική ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία) και τούτο ενόψει του κινδύνου παράκαμψής τους. Επιπλέον το άρθρο 105 εξασφαλίζει την εφαρμογή, στο πλαίσιο της μετατροπής, των διατάξεων που διέπουν την ίδρυση της εταιρίας με τη νέα νομική μορφή της, στο μέτρο που το περιεχόμενό τους δεν καλύπτεται ήδη από τη ρυθμιστική ύλη του παρόντος νόμου.

I. Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη μετατροπή

Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές της υπό μετατροπή εταιρίας, συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, η οποία περιέχει σχέδιο της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή. Η έκθεση επεξηγεί και δικαιολογεί από νομική και οικονομική άποψη τη μεταβολή της νομικής μορφής της εταιρίας και ειδικότερα τη θέση των μετόχων ή των εταίρων στην εταιρία με τη νέα νομική της μορφή. Εφόσον η υπό μετατροπή εταιρία ανήκει σε όμιλο σύμφωνα με το Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές παρέχουν πληροφορίες αναφορικά και με τις άλλες εταιρίες του ομίλου, η νομική και οικονομική θέση των οποίων είναι απαραίτητη για την εξήγηση και τη δικαιολόγηση της μετατροπής.

Η ως άνω έκθεση καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ., δημοσιεύεται στο διαδικτυακό του τόπο και υποβάλλεται στη συνέλευση ή στους εταίρους.

Η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη στην υπό μετατροπή εταιρία ή σε άλλη εταιρία του ομίλου. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται.

Δεν απαιτείται έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών, εφόσον οι μέτοχοι ή οι εταίροι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου συμφωνούν εγγράφως να μην καταρτιστεί έκθεση¹⁸⁵.

Το άρθρο 106 προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο, αντιστοιχεί στο άρθρο 9 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)¹⁸⁶.

II. Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους

Με το άρθρο 107 του ν. 4601/2019 ρυθμίζεται ο τρόπος της διάθεσης των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους.

Ειδικότερα κάθε μέτοχος ή εταίρος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει γνώση στην έδρα της υπό μετατροπή εταιρίας, κατά τη χρονική περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 120, στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 129 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 136 κατά περίπτωση, των εξής τουλάχιστον εγγράφων:

α. της έκθεσης της παραγράφου 1 του άρθρου 106, ήτοι του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών της υπό μετατροπή εταιρίας,

β. των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των ετήσιων εκθέσεων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών της υπό μετατροπή εταιρίας των τριών (3) τελευταίων ετών,

γ. κατά περίπτωση, της έκθεσης της παραγράφου 2 του άρθρου 123.

Κάθε μέτοχος ή εταίρος μπορεί να λάβει πλήρες αντίγραφο ή, αν το επιθυμεί, απόσπασμα των ως άνω εγγράφων, ατελώς και με απλή αίτηση προς την εταιρία. Εφόσον μέτοχος ή εταίρος έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση, από την υπό μετατροπή εταιρία, των ηλεκτρονικών μέσων για τη διαβίβαση των πληροφοριών, τα εν λόγω αντίγραφα ή αποσπάσματα μπορεί να παρασχεθούν στον συγκεκριμένο μέτοχο ή εταίρο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Επιπλέον με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται το γεγονός πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις η υπό μετατροπή εταιρία υποχρεούται ή απαλλάσσεται από την υποχρέωση να καταστήσει τα ως άνω έγγραφα διαθέσιμα στην έδρα της. Απαλλάσσεται, εφόσον τα καταστήσει διαθέσιμα στην

¹⁸⁵ Βλ. Άρθρο 106 ν.4601/2019

¹⁸⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 106

ιστοσελίδα της τηρουμένων των χρονικών ορίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 107 του νόμου. Αναφορικά με τη δυνατότητα των μετόχων να λάβουν αντίγραφα ή αποσπάσματα των εγγράφων, αυτό δεν εφαρμόζεται, εφόσον η ιστοσελίδα παρέχει στους μετόχους ή στους εταίρους τη δυνατότητα, να μεταφορτώνουν και να εκτυπώνουν τα έγγραφα που αναφέρονται παραπάνω. Στην τελευταία περίπτωση, η εταιρία υποχρεούται να θέτει τα έγγραφα στη διάθεση των μετόχων ή των εταίρων στην έδρα της. Η εταιρία με τη νέα νομική της μορφή διατηρεί τις πληροφορίες στην ιστοσελίδα της για περίοδο δύο (2) ετών από την ημέρα λήψης της απόφασης της μετατροπής¹⁸⁷.

Το άρθρο 107 προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 11 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)¹⁸⁸.

III. Απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων

Για τη μετατροπή απαιτείται απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων.

Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες εταιρικών συμμετοχών, η απόφαση για τη μετατροπή υποβάλλεται σε έγκριση από κάθε κατηγορία μετόχων ή εταίρων, τα δικαιώματα των οποίων επηρεάζει η μετατροπή¹⁸⁹.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου επί του άρθρου 108 η μετατροπή αποτελεί δομική εταιρική μεταβολή. Για τον λόγο αυτό, θεμελιώδης προϋπόθεση για τη συντέλεσή της είναι η λήψη απόφασης από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή τους εταίρους της υπό μετατροπή εταιρίας.

Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 108 προβλέπει ρύθμιση, η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του παρόντος νόμου (συγχώνευση).

IV. Ελάχιστο περιεχόμενο της απόφασης για τη μετατροπή

Η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108, περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α. τη νομική μορφή και την επωνυμία της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή,

¹⁸⁷ Βλ. Άρθρο 107 ν.4601/2019

¹⁸⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 107

¹⁸⁹ Βλ. Άρθρο 108 ν.4601/2019

β. το είδος, την αξία και τον τρόπο διάθεσης των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία με τη νέα νομική της μορφή,

γ. τους όρους που αποτελούν υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εταιρία με τη νέα νομική της μορφή,

δ. εφόσον συντρέχει περίπτωση, τα δικαιώματα που παρέχονται από την εταιρία με τη νέα νομική της μορφή στους μετόχους ή στους εταίρους που έχουν ειδικά δικαιώματα, καθώς και στους δικαιούχους άλλων δικαιωμάτων ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς¹⁹⁰.

V. Επωνυμία

Η επωνυμία της εταιρίας μπορεί να διατηρηθεί και με τη νέα νομική της μορφή με αντίστοιχη προσαρμογή των ενδείξεων που προσδιορίζουν τη μορφή αυτή¹⁹¹.

Πρόκειται για διάταξη αντίστοιχη των καταργούμενων πλέον (με το άρθρο 147 στοιχ. α' και β') διατάξεων των άρθρων 67 παράγραφος 2 εδ. η' του κ.ν. 2190/1920 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία) και 53 παράγραφος 3 του ν. 3190/1955 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης)¹⁹².

VI. Διατυπώσεις δημοσιότητας - Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

Η μετατροπή υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005.

Στη δημοσιότητα υποβάλλεται η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων της υπό μετατροπή εταιρίας, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 108 και 109 και εφόσον συντρέχει περίπτωση, το συμβολαιογραφικό έγγραφο στον τύπο του οποίου έχει υποβληθεί το καταστατικό της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή, καθώς και η εγκριτική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 112¹⁹³.

Το άρθρο 111 προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό περιεχόμενό της αντιστοιχεί στο άρθρο 16 του παρόντος νόμου (συγχώνευση). Όπως

¹⁹⁰ Βλ. Άρθρο 109 ν.4601/2019

¹⁹¹ Βλ. Άρθρο 110 ν.4601/2019

¹⁹² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 110

¹⁹³ Βλ. Άρθρο 111 ν.4601/2019

και η συγχώνευση, η μετατροπή υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005, αφού προηγηθεί έλεγχος νομιμότητας των πράξεων και των διατυπώσεων που επιβάλλει ο παρών νόμος στην υπό μετατροπή εταιρία. Σε περίπτωση μετατροπής ανώνυμης εταιρίας ή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) σε εταιρία άλλης μορφής και αντίστροφα, απαιτείται εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη (του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η υπό μετατροπή εταιρία), η οποία εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. ενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας, χωρίς την έκδοση εγκριτικής απόφασης¹⁹⁴.

VII. Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας

Η δημοσιότητα προϋποθέτει προηγούμενο έλεγχο της νομιμότητας όλων των πράξεων και διατυπώσεων που επιβάλλει ο νόμος στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος, της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει την υπό μετατροπή εταιρία, του καταστατικού αυτής και των διατάξεων του ν. 3419/2005.

Σε περίπτωση μετατροπής εταιρίας άλλης μορφής σε ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE) και αντίστροφα, η δημοσιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 111 προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η υπό μετατροπή εταιρία.

Εφόσον δεν πρόκειται για τη μετατροπή εταιρίας άλλης μορφής σε ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE) και αντίστροφα, η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ., που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης. Η υποβολή σε δημοσιότητα πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας, για τη διενέργεια του οποίου μόνη αρμόδια είναι η υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η υπό μετατροπή εταιρία¹⁹⁵.

¹⁹⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 111

¹⁹⁵ Βλ. Άρθρο 112 ν.4601/2019

VIII. Αποτελέσματα της μετατροπής

Η μετατροπή συντελείται με μόνη την καταχώριση, σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή.

Εφόσον το καταστατικό της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή έχει υποβληθεί στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, η μετατροπή συντελείται με μόνη την καταχώριση, σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας, επέρχονται αυτοδίκαια και έναντι όλων τα εξής αποτελέσματα:

α. η μετατραπέυσα εταιρία διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα και συνεχίζεται με τη νέα νομική της μορφή, χωρίς να πραγματοποιείται μεταβίβαση της περιουσίας της, με ειδική ή καθολική διαδοχή,

β. οι διοικητικές άδειες που έχουν εκδοθεί υπέρ της μετατραπέυσας εταιρίας συνεχίζουν να υφίστανται,

γ. οι μέτοχοι ή οι εταίροι της μετατραπέυσας εταιρίας μετέχουν στην εταιρία με τη νέα νομική της μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτή,

δ. δικαιώματα τρίτων στις εταιρικές συμμετοχές της μετατραπέυσας εταιρίας διατηρούνται στις εταιρικές συμμετοχές με τη νέα νομική της μορφή.

Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση στο όνομα της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή¹⁹⁶.

IX. Προστασία των πιστωτών και των κατόχων ειδικών προνομίων χωρίς δικαίωμα ψήφου

Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 111, οι πιστωτές της εταιρίας με τη νέα νομική μορφή της, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από το χρόνο αυτό, χωρίς να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, η δε εταιρία έχει υποχρέωση να τους παράσχει κατάλληλες εγγυήσεις,

¹⁹⁶ Βλ. Άρθρο 113 ν.4601/2019

εφόσον αποδεικνύουν επαρκώς, ότι η οικονομική κατάσταση της εταιρίας εξαιτίας της μετατροπής καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων και εφόσον δεν έχουν λάβει τέτοιες εγγυήσεις.

Κάθε διαφορά που προκύπτει επιλύεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή, το οποίο στην περίπτωση αυτή δικάζει με τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου πιστωτή. Η αίτηση κατατίθεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η οποία αρχίζει από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας της παραγράφου 1 του άρθρου 111. Με την απόφασή του το δικαστήριο μπορεί να λάβει τα κατά την κρίση του επαρκή και πρόσφορα μέτρα για την εξασφάλιση της απαίτησης του αιτούντος.

Κάτοχοι ειδικών δικαιωμάτων χωρίς δικαίωμα ψήφου έχουν αξίωση για την παροχή ανάλογων κατά το δυνατόν δικαιωμάτων στην εταιρία υπό τη νέα μορφή¹⁹⁷.

Το άρθρο 114 προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στα άρθρα 13 και 34 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση)¹⁹⁸.

X. Ευθύνη

Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή κάθε διαχειριστής της υπό μετατροπή εταιρίας ευθύνεται έναντι των μετόχων ή των εταίρων αυτής για κάθε ζημία που αυτοί υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψης των πρώτων, η οποία συνιστά παράβαση των καθηκόντων τους κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της μετατροπής.

Δεν θίγεται η ευθύνη των ως άνω προσώπων για ζημία τρίτων κατά τις γενικές διατάξεις.

Οι αξιώσεις κατά των υπευθύνων εισάγονται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) και μπορεί να ασκούνται από ειδικό εκπρόσωπο, ο οποίος διορίζεται από το δικαστήριο του άρθρου 5, που δικάζει κατά την εκούσια δικαιοδοσία, με αίτηση κάθε διαδίκου. Για τον ορισμό ειδικού εκπροσώπου, το δικαστήριο πρέπει να πιθανολογήσει την ύπαρξη της αξίωσης των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Σε περίπτωση άσκησης αξιώσεων κατά περισσότερων υπόχρεων, είναι δυνατό να οριστεί ο ίδιος ή διαφορετικοί ειδικοί εκπρόσωποι.

¹⁹⁷ Βλ. Άρθρο 114 ν.4601/2019

¹⁹⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 114

Η απόφαση που διορίζει ειδικό εκπρόσωπο υποβάλλεται σε δημοσιότητα, με επιμέλειά του, στη μερίδα της εταιρίας στο Γ.Ε.ΜΗ. και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα της εταιρίας, μαζί με πρόσκληση του ειδικού εκπροσώπου προς τους μετόχους ή τους εταίρους της εταιρίας να δηλώσουν στον ίδιο, αν επιθυμούν να ασκήσει αξιώσεις για λογαριασμό τους.

Η απόφαση του δικαστηρίου καθορίζει την αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου, η οποία του οφείλεται από τους μετόχους ή τους εταίρους που εκπροσωπεί αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής καθενός στην υπό μετατροπή εταιρία κατά τη συντέλεση της μετατροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113. Διαφορετική συμφωνία για αμοιβή μεταξύ του ειδικού εκπροσώπου και των μετόχων ή των εταίρων που εκπροσωπεί δεν αποκλείεται¹⁹⁹.

Η ρύθμιση του εν λόγω άρθρου, η οποία αφορά σε όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 19 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)²⁰⁰.

XI. Ακύρωση της μετατροπής

Η μετατροπή που συντελέστηκε σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση, εφόσον η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης των μετόχων ή των εταίρων που αποφασίζουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 108, είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

Εφόσον το ως άνω ελάττωμα εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής, η μετατροπή δεν κηρύσσεται άκυρη. Επιπλέον, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την άρση των λόγων ακυρότητας της μετατροπής, εφόσον η άρση είναι εφικτή. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται. Εφόσον παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.

Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. και υπάγεται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Σε περίπτωση ακυρότητας, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί από μετόχους ή από εταίρους, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της, καθώς και από πιστωτή, εφόσον έχει έννομο συμφέρον. Σε περίπτωση ακυρωσίας, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνον από μέτοχο ή από μετόχους ή από εταίρο ή από εταίρους που

¹⁹⁹ Βλ. Άρθρο 115 ν.4601/2019

²⁰⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 115

εκπροσωπούν συνολικά το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου στην υπό μετατροπή εταιρία, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της.

Το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα της μετατροπής, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων. Σ' αυτή την περίπτωση, ο αιτών έχει χρηματική αξίωση κατά της εταιρίας προς αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε το συγκεκριμένο ελάττωμα, η οποία πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από το αμετάκλητο της δικαστικής απόφασης. Την ίδια αξίωση έχουν μέτοχοι ή εταίροι που δεν μπορούν να ζητήσουν την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής, επειδή δεν διαθέτουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου.

Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής και η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ..

Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της μετατροπής δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της εταιρίας που έγιναν μετά την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης²⁰¹.

Το άρθρο 116 προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 20 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)²⁰².

XII. Μη δίκαιος καθορισμός των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία με τη νέα μορφή

Η μετατροπή που συντελέστηκε σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για τον λόγο, ότι η εταιρική συμμετοχή στην εταιρία με τη νέα νομική της μορφή δεν αποτελεί δίκαιο και λογικό αντάλλαγμα για την εταιρική συμμετοχή στην εταιρία πριν τη μετατροπή.

Σ' αυτή την περίπτωση, κάθε θιγόμενος μέτοχος ή εταίρος μπορεί να αξιώσει από την εταιρία την καταβολή αποζημίωσης. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5, ήτοι το Μονομελές Πρωτοδικείο. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μέσα σε

²⁰¹ Βλ. Άρθρο 116 ν.4601/2019

²⁰² Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 116

προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από τη συντέλεση της μετατροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113²⁰³.

Το άρθρο 117 προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 21 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)²⁰⁴.

5.3: Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή προσωπικών εταιριών

5.3.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 119 έως 127 εφαρμόζονται εφόσον η υπό μετατροπή εταιρία είναι προσωπική εταιρία των περιπτώσεων δ', ε' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, ήτοι ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη και κοινοπραξία.

Τα ως άνω άρθρα εφαρμόζονται και όταν η υπό μετατροπή εταιρία είναι ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις που διέπουν αυτή την εταιρική μορφή.

Στην υπό μετατροπή προσωπική εταιρία εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου μέρους του ν. 4072/2012²⁰⁵.

5.3.2. Διαδικασία πραγματοποίησης

α) Μετατροπή λυθείσας προσωπικής εταιρίας

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 119 η μετατροπή λυθείσας προσωπικής εταιρίας επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 268 του ν. 4072/2012, να μην ακολουθήσει εκκαθάριση.

Το άρθρο 119 προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 24 του παρόντος νόμου (συγχώνευση). Πρόκειται για διάταξη συμπληρωματική του γενικής ισχύος άρθρου 3 του παρόντος νόμου. Ενώ το άρθρο 3 παράγραφος 1 επιτρέπει γενικά τον εταιρικό μετασχηματισμό λυθείσας εταιρίας – υποκειμένου

²⁰³ Βλ. Άρθρο 117 ν.4601/2019

²⁰⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 117

²⁰⁵ Βλ. Άρθρο 118 ν.4601/2019

εταιρικού μετασχηματισμού κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1, εφόσον δεν άρχισε η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης, το άρθρο 119 αφορά ειδικά τη μετατροπή λυθείσας εταιρίας, την οποία επιτρέπει, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει να μην ακολουθήσει εκκαθάριση (άρθρο 268 παρ. 1 του ν. 4072/2012)²⁰⁶.

β) Διαθεσιμότητα των εγγράφων για έλεγχο από τους εταίρους - γραπτή έκθεση για τη μετατροπή

Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 107 αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους εταίρους, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης των εταίρων για μετατροπή (άρθρο 121) και λήγει με τη λήψη της.

Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 106, εφόσον το σύνολο των εταίρων της υπό μετατροπή εταιρίας είναι συγχρόνως και διαχειριστές της²⁰⁷.

Η ρύθμιση του άρθρου 120, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 26 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)²⁰⁸.

γ) Απόφαση των εταίρων

Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρίας για τη μετατροπή της λαμβάνεται με ομοφωνία. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει τη λήψη της απόφασης με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων.

Εφόσον εταίρος της υπό μετατροπή εταιρίας ευθύνεται προσωπικά, μετά τη μετατροπή, για τα χρέη της εταιρίας με τη νέα της νομική μορφή, απαιτείται η ρητή συναίνεσή του. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, εφόσον εταίρος της υπό μετατροπή εταιρίας πρόκειται να λάβει μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές.

²⁰⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 119

²⁰⁷ Βλ. Άρθρο 120 ν.4601/2019

²⁰⁸ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 120

Ο εταίρος που διαφώνησε με την απόφαση για μετατροπή, έχει δικαίωμα εξόδου από την εταιρία. Το δικαίωμα εξόδου της παρούσας δεν μπορεί να περιοριστεί από την εταιρική σύμβαση²⁰⁹.

Η ρύθμιση του άρθρου 121, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 27 του παρόντος νόμου (συγχώνευση)²¹⁰.

δ) Περιεχόμενο και τύπος της απόφασης

Η απόφαση των εταίρων για τη μετατροπή και η εταιρική σύμβαση της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή πρέπει να περιλαμβάνουν και τους εταίρους, που ως εταίροι της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, εφόσον συντρέχει περίπτωση τέτοιας ευθύνης.

Σε περίπτωση μετατροπής σε ανώνυμη εταιρία, η απόφαση της προηγούμενης παραγράφου και το καταστατικό της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή πρέπει να περιλαμβάνουν και τη σύνθεση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας και των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης. Στην ίδια απόφαση και στο καταστατικό μπορεί επίσης να περιλαμβάνεται και ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή προσώπων με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο διοικητικό συμβούλιο.

Σε περίπτωση μετατροπής σε ανώνυμη εταιρία ή σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης και με τους όρους του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του ν. 4072/2012, σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο, η απόφαση των εταίρων για τη μετατροπή πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου²¹¹.

²⁰⁹ Βλ. Άρθρο 121 ν.4601/2019

²¹⁰ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 121

²¹¹ Βλ. Άρθρο 122 ν.4601/2019

ε) Ελάχιστο κεφάλαιο - εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας της υπό μετατροπή εταιρίας

Σε περίπτωση μετατροπής σε κεφαλαιουχική εταιρία απαιτείται προηγούμενη εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας της υπό μετατροπή εταιρίας από τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018.

Η έκθεση εξακρίβωσης, που συντάσσεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, υποβάλλεται σε δημοσιότητα με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018.

Στην περίπτωση μετατροπής σε κεφαλαιουχική εταιρία, το κεφάλαιο της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο, χωρίς νέες εισφορές, από το ποσό που προκύπτει, αν από τη συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων της υπό μετατροπή εταιρίας αφαιρεθούν οι υποχρεώσεις της. Εφόσον το κεφάλαιο της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή υπολείπεται από το ελάχιστο όριο που προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό για την εταιρία αυτή, η διαφορά καλύπτεται με νέες εισφορές²¹².

στ) Είσοδος νέων εταίρων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 124 στην εταιρία με τη νέα νομική της μορφή μπορεί να εισέλθουν νέοι μέτοχοι ή εταίροι, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της.

Το άρθρο 124 αποδίδει τη ρύθμιση της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διάταξης του άρθρου 67 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920²¹³.

ζ) Αυτοδίκαιη μετατροπή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ομόρρυθμη εταιρία

Ετερόρρυθμη εταιρία μετατρέπεται αυτοδίκαια σε ομόρρυθμη εταιρία σε περίπτωση εξόδου, αποκλεισμού ή θανάτου του μοναδικού ετερόρρυθμου εταίρου.

Οι διαχειριστές υποχρεούνται να αναγγείλουν στο Γ.Ε.ΜΗ. τα ως άνω περιστατικά²¹⁴.

²¹² Βλ. Άρθρο 123 ν.4601/2019

²¹³ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 124

²¹⁴ Βλ. Άρθρο 125 ν.4601/2019

Με το άρθρο 125 κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξης του άρθρου 282 παρ. 1 του ν. 4072/2012 (μετατροπή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ομόρρυθμη)²¹⁵.

η) Αυτοδίκαιη μετατροπή ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη εταιρία

Ομόρρυθμη εταιρία μετατρέπεται αυτοδίκαια σε ετερόρρυθμη εταιρία, στις κάτωθι περιπτώσεις:

α. εισόδου νέου εταίρου με την ιδιότητα του ετερόρρυθμου εταίρου και

β. μετατροπής της ιδιότητας ενός έστω ομόρρυθμου εταίρου σε ετερόρρυθμο εταίρο.

Στην ως άνω περίπτωση β' εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 114, που αναφέρονται στην προστασία των πιστωτών²¹⁶.

Με το άρθρο 126 κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξης του άρθρου 282Α παρ. 1 του ν. 4072/2012 (μετατροπή ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη)²¹⁷.

θ) Παραγραφή αξιώσεων κατά ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων εταίρων

Σε περίπτωση μετατροπής ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε κεφαλαιουχική, οι αξιώσεις κατά των ομόρρυθμων και εφόσον συντρέχει περίπτωση, κατά των ετερόρρυθμων εταίρων, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της μετατροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση, εκτός αν η αξίωση κατά της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Σε περίπτωση μετατροπής ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 126 ήτοι μετά τη μετατροπή της ιδιότητας ενός έστω εταίρου σε ετερόρρυθμο εταίρο, οι αξιώσεις κατά των ομόρρυθμων εταίρων, που μετατράπηκαν σε

²¹⁵ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 125

²¹⁶ Βλ. Άρθρο 126 ν.4601/2019

²¹⁷ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 126

ετερόρρυθμους, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της μετατροπής, εκτός αν η αξίωση κατά της ομόρρυθμης εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Στις ως άνω περιπτώσεις δεν υφίσταται ευθύνη έναντι δανειστή της μετατραπέυσας εταιρίας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη μετατροπή²¹⁸.

5.4: Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή κεφαλαιουχικών εταιριών

5.4.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 129 έως 133 εφαρμόζονται, εφόσον η υπό μετατροπή εταιρία είναι κεφαλαιουχική εταιρία των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ήτοι: α) Ανώνυμη Εταιρία, β) Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης και γ) Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο, στην υπό μετατροπή κεφαλαιουχική εταιρία εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας²¹⁹.

5.4.2. Διαδικασία πραγματοποίησης

α) Γραπτή έκθεση - Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους

Σε περίπτωση μετατροπής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη μετατροπή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 106, εφόσον το σύνολο των εταίρων της υπό μετατροπή εταιρίας είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Σε περίπτωση μετατροπής ανώνυμης εταιρίας, το δικαίωμα των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 107, ήτοι η διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης, που καλείται να αποφασίσει για τη μετατροπή και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

²¹⁸ Βλ. Άρθρο 127 ν.4601/2019

²¹⁹ Βλ. Άρθρο 128 ν.4601/2019

Σε περίπτωση μετατροπής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 107 δηλαδή η διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο, που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων, που καλείται να αποφασίσει για τη μετατροπή και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής²²⁰.

Το άρθρο 129 προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής κεφαλαιουχικής εταιρίας ρύθμιση, η οποία κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 120 (μετατροπή προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας), με μόνη απόκλιση ως προς τα χρονικά όρια του θεσπιζόμενου στο άρθρο 107 δικαιώματος πληροφόρησης²²¹.

β) Απόφαση των εταίρων

Σε περίπτωση μετατροπής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνεται σύμφωνα με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955.

Η μετατροπή οποιασδήποτε κεφαλαιουχικής εταιρίας σε ομόρρυθμη εταιρία πραγματοποιείται με ομόφωνη απόφαση του συνόλου των μετόχων ή των εταίρων της. Μη εμφανισθέντες στη συνέλευση μέτοχοι ή εταίροι μπορούν να εγκρίνουν την απόφαση για τη μετατροπή εγγράφως. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο. Όροι του καταστατικού της υπό μετατροπή εταιρίας, που επιτρέπουν τη λήψη απόφασης για μετατροπή της με πλειοψηφία, δεν λαμβάνονται υπόψη.

Εφόσον μέτοχος ή εταίρος της υπό μετατροπή εταιρίας ευθύνεται προσωπικά, μετά τη μετατροπή, για τα χρέη της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή, απαιτείται η ρητή συναίνεσή του. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, εφόσον μέτοχος ή εταίρος της υπό μετατροπή εταιρίας πρόκειται να λάβει μερίδια, που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές.

Μέτοχος ή εταίρος που διαφώνησε με τη μετατροπή, δικαιούται να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών ή των μεριδίων του ή, κατά περίπτωση, την έξοδο του από την υπό μετατροπή εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή, που εφαρμόζονται αναλόγως. Ο ίδιος μέτοχος ή εταίρος δικαιούται επίσης να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδιά του σε

²²⁰ Βλ. Άρθρο 129 ν.4601/2019

²²¹ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 129

τρίτους κατά παρέκκλιση καταστατικών όρων που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης²²².

γ) Περιεχόμενο και τύπος της απόφασης για τη μετατροπή - ελάχιστο κεφάλαιο - μετοχές και εταιρικά μερίδια της μετατραπέυσας εταιρίας

Για το περιεχόμενο και τον τύπο της απόφασης της συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων για τη μετατροπή, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 122 του παρόντος νόμου.

Σε περίπτωση μετατροπής σε ανώνυμη εταιρία, σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης και σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, για το ελάχιστο κεφάλαιο και την εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 123²²³.

δ) Είσοδος νέων μετόχων ή εταίρων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 132 στην εταιρία με τη νέα της νομική μορφή μπορεί να εισέλθουν νέοι μέτοχοι ή εταίροι, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της.

Το εν λόγω άρθρο αποδίδει, για τις περιπτώσεις μετατροπής κεφαλαιουχικής εταιρίας κατά το άρθρο 128, τη ρύθμιση της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διάταξης του άρθρου 67 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920²²⁴.

ε) Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας με εγγυητικές εισφορές

Σε περίπτωση μετατροπής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, εφόσον υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και οι εταίροι που κατέχουν τα μερίδια αυτά δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της εταιρίας που γεννώνται μετά τη μετατροπή της, οι αξιώσεις κατά των εταίρων αυτών για τα χρέη της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας παραγράφονται ύστερα από τρία (3) έτη από τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση, εκτός αν η αξίωση κατά της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

²²² Βλ. Άρθρο 130 ν.4601/2019

²²³ Βλ. Άρθρο 131 ν.4601/2019

²²⁴ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 132

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή της μετατραπέυσας ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη μετατροπή²²⁵.

Το άρθρο 133 προβλέπει, για την περίπτωση μετατροπής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί, εν μέρει στην καταργούμενη πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξη του άρθρου 106 παρ. 4 του ν. 4072/ 2012 (ως προς τον χρόνο διατήρησης της ευθύνης) και εν μέρει στο άρθρο 127 (ως προς τις προβλέψεις των παραγράφων 2 και 3)²²⁶.

5.5: Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) σε ανώνυμη εταιρία και αντίστροφα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 134 για τη μετατροπή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) σε ανώνυμη εταιρία και αντίστροφα εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 128-133, στο μέτρο που αφορούν την ανώνυμη εταιρία, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού 2157/2001 και τις διατάξεις του ν. 3412/2005.

5.6: Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή αστικών συνεταιρισμών

5.6.1. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Τα άρθρα 136 έως 139 εφαρμόζονται κατά τη μετατροπή αστικού συνεταιρισμού της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 σε άλλη εταιρία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο, στον υπό μετατροπή συνεταιρισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1667/1986²²⁷.

5.6.2. Έγκριση της μετατροπής - δικαίωμα εξόδου

Η απόφαση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 108, λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 4 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986.

²²⁵ Βλ. Άρθρο 133 ν.4601/2019

²²⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση ν.4601/2019, Μέρος Δ' επί του άρθρου 133

²²⁷ Βλ. Άρθρο 135 ν.4601/2019

Ο συνεταίρος που διαφώνησε με την ως άνω απόφαση έχει δικαίωμα εξόδου από το συνεταιρισμό. Το δικαίωμα εξόδου του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να περιοριστεί από το καταστατικό και ιδίως δεν υπόκειται σε όρο του καταστατικού για ελάχιστη υποχρεωτική παραμονή στο συνεταιρισμό. Περιορισμός της αξίωσης του συνεταίρου για απόδοση της αξίας της μερίδας του από ειδικές διατάξεις του νόμου δεν θίγεται.

Για τη μετατροπή εταιρίας σε συνεταιρισμό απαιτείται ομόφωνη απόφαση του συνόλου των μετόχων ή των εταίρων, εφόσον το καταστατικό του συνεταιρισμού προβλέπει ευθύνη των συνεταίρων για τα χρέη του συνεταιρισμού που υπερβαίνει την αξία κάθε συνεταιριστικής μερίδας. Μη εμφανισθέντες στη συνέλευση μέτοχοι ή εταίροι μπορούν να εγκρίνουν την απόφαση για τη μετατροπή εγγράφως. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο. Όροι του καταστατικού της υπό μετατροπή εταιρίας, που επιτρέπουν τη λήψη απόφασης για μετατροπή της με πλειοψηφία, δεν λαμβάνονται υπόψη.

Το δικαίωμα των συνεταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 107, αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση που καλείται να αποφασίσει για τη μετατροπή και λήγει με το πέρας αυτής²²⁸.

5.6.3. Αποτελέσματα της μετατροπής

Η μετατροπή συνεταιρισμού συντελείται με την καταχώριση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 113, ήτοι στο Γ.Ε.ΜΗ. Οι λοιπές διατυπώσεις δημοσιότητας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1667/1986, δεν θίγονται²²⁹.

5.6.4. Παραγραφή αξιώσεων κατά συνεταίρων

Σε περίπτωση μετατροπής συνεταιρισμού σε εταιρία, της οποίας οι μέτοχοι ή εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των συνεταίρων για τα χρέη του συνεταιρισμού παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τη συντέλεση της μετατροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 113 ήτοι την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η αξίωση κατά του συνεταιρισμού υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

²²⁸ Βλ. Άρθρο 136 ν.4601/2019

²²⁹ Βλ. Άρθρο 137 ν.4601/2019

Η ως άνω ευθύνη δεν υφίσταται έναντι δανειστή του συνεταιρισμού, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη μετατροπή²³⁰.

5.7: Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ) σε αστικό συνεταιρισμό και αντίστροφα

Για τη μετατροπή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας (ΕΣΕτ) σε αστικό συνεταιρισμό και αντίστροφα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 130 στις οποίες ορίζεται, ότι εφόσον μέτοχος ή εταίρος της υπό μετατροπή εταιρίας ευθύνεται προσωπικά, μετά τη μετατροπή, για τα χρέη της εταιρίας με τη νέα νομική της μορφή, απαιτείται η ρητή συναίνεσή του. Επιπλέον εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 135 έως 138 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 και του Μέρους Δ' του ν. 4099/2012²³¹.

²³⁰ Βλ. Άρθρο 138 ν.4601/2019

²³¹ Βλ. Άρθρο 139 ν.4601/2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΞΑΓΟΡΑ

Μια άλλη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού είναι η εξαγορά. Ο ν.4601/2019 δεν ρυθμίζει αυτή τη μορφή. Ωστόσο και στις διατάξεις του νόμου αυτού γίνεται αναφορά στην εξαγορά, ήτοι στα άρθρα 37, 38, 50, 66, 100 και 130.

6.1: Έννοια

«Εξαγορά» είναι μια εταιρική πράξη, όπου μια εταιρία αγοράζει ορισμένα ή όλα τα περιουσιακά στοιχεία μιας άλλης εταιρίας - στόχου ή αγοράζει τις μετοχές της είτε όλες, είτε τόσες, όσες απαιτούνται προκειμένου να αποκτήσει τον έλεγχο της²³².

6.2: Εξαγορά επιχειρήσεων

Βασικοί τρόποι συγκέντρωσης επιχειρήσεων είναι η συγχώνευση και η εξαγορά.

Οι εξαγορές αποτελούν μέρος της στρατηγικής ανάπτυξης μιας εταιρίας, όταν θεωρείται πιο συμφέρον να αναλάβει τη λειτουργία μιας επιχείρησης, που ήδη υφίσταται, αντί να ιδρύσει μία καινούργια.

Η εξαγορά επιχείρησης διακρίνεται μεταξύ της αγοράς ορισμένων ή όλων των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας – στόχου (εμπράγματη εξαγορά) και της αγοράς όλων των μετοχών της ή τόσων όσων απαιτούνται για να αποκτήσει τον έλεγχο της.

Η εξαγορά είναι ευκολότερη, όταν οι μετοχές της εταιρίας είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Η εξαγορά μιας επιχείρησης από μια άλλη, γίνεται είτε με φιλικό είτε με επιθετικό τρόπο (επιθετική εξαγορά). Τα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού (Καθαρή Θέση + Υποχρεώσεις) της επιχείρησης, που πωλείται, απορροφώνται από την εταιρία-αγοραστή.

²³² Βλ. Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 615

6.3: Λόγοι εξαγοράς

Οι λόγοι που επιβάλλουν την εξαγορά είναι:

Εξαγορά με σκοπό την ένταξη της εξαγοραζόμενης επιχείρησης στον όμιλο της εξαγοράζουσας.

Εξαγορά με σκοπό επένδυσης ή εξυγίανσης της εξαγοραζόμενης.

Εξαγορά με σκοπό εξουδετέρωσης της εξαγοραζόμενης εταιρίας από τον ανταγωνισμό.

Άλλος λόγος εξαγοράς είναι η επέκταση μιας εταιρίας προκειμένου να αυξήσει το μερίδιο αγοράς της, να αποκτήσει πρόσβαση σε συγκεκριμένους προμηθευτές, που ενδεχομένως ασκούν φυσικό μονοπώλιο ή ακόμα να αποκτήσει πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και αγορές.

Επιπλέον μία επιχείρηση μπορεί να επιθυμεί με αυτό τον τρόπο να αυξήσει τις πωλήσεις και τα κέρδη της, καθώς και το εύρος των προϊόντων που προσφέρει, να εκμεταλλευτεί οικονομίες κλίμακας, να αποκτήσει κυριαρχία ή μονοπώλιο σε μια αγορά κ.ά.

Κατά τα πρώτα στάδια οι εξαγορές κρατούνται κρυφές από το κοινό, προκειμένου να μην επηρεάσουν την τιμή των μετοχών των εταιριών που συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις²³³.

6.4: Συνέπειες εξαγοράς

Με την εξαγορά δεν εξαφανίζεται η εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η οποία εξακολουθεί να υφίσταται.

Με την εξαγορά επέρχεται μεταβολή των προσώπων που ελέγχουν την επιχείρηση, γεγονός που ισοδυναμεί με δομική μεταβολή της εταιρίας, αφού οι νέοι μέτοχοι συνήθως αναδιαρθρώνουν ή και αντικαθιστούν τη διοίκησή της.

Η εξαγορά επιχείρησης έχει ως συνέπεια την ένταξή της σε όμιλο.

Με την εξαγορά επιτυγχάνεται ευκολότερα απόκτηση ελέγχου των επιχειρήσεων, με λιγότερες διαδικασίες και είναι φορολογικά πιο συμφέρουσα απ' ό,τι η συγχώνευση, είναι δε και η πλέον συνηθέστερη διαδικασία διεθνώς.

²³³ Βλ. www.euretirio.com

Οι διεθνείς εξαγορές, δηλαδή οι εξαγορές μετοχών ημεδαπής εταιρίας από αλλοδαπή και αντίστροφα επιτρέπονται στον ευρωπαϊκό χώρο, καθόσον προωθούν την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων²³⁴.

6.5: Δίκαιο τίμημα

Προκειμένου να εξευρεθεί το δίκαιο τίμημα και η σωστή αποτίμηση της περιουσίας της εξαγοραζόμενης επιχείρησης, η διοίκηση της εξαγοράζουσας εταιρίας οφείλει να διενεργήσει νομικό και οικονομικό έλεγχο (*due diligence*). Για την αποτίμηση δεν αρκεί η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι προοπτικές για επίτευξη εσόδων (*going concern value*)²³⁵.

Η εταιρία - αγοραστής προσφέρει ένα premium επί της τιμής της αγοραίας αξίας (τιμή μετοχής) της εταιρίας - στόχου, προκειμένου να δελεάσει τους μετόχους της εταιρίας - στόχου να πωλήσουν τις μετοχές τους.

Οι εξαγορές γίνονται είτε με καταβολή μετρητών, είτε με ανταλλαγή μετοχών των συμβαλλομένων εταιριών, είτε είναι ένας συνδυασμός και των δύο. Τα χρήματα που λαμβάνει η εταιρία - στόχος από την εξαγορά, επιστρέφονται στους μετόχους της ως μέρισμα ή μέσω της εκκαθάρισης.

Για την εξαγορά μιας επιχείρησης απαιτείται η κατοχή τουλάχιστον του 50% των μετοχών με δικαίωμα ψήφου, συν μία.

6.6: Τεχνικές εξαγοράς

Στην διεθνή πρακτική εφαρμόζονται διάφορες τεχνικές για την επίτευξη της εξαγοράς με σκοπό την χρηματοδότηση της εξαγοράζουσας εταιρίας, όπως:

α) Η ίδια η εξαγοραζόμενη επιχείρηση επιβαρύνεται με την εξόφληση ή την εξασφάλιση του τραπεζικού δανεισμού που απαιτείται για την εξαγορά.

β) Μετά την εξαγορά ακολουθεί συγχώνευση της εξαγοραζόμενης εταιρίας με την εταιρία – στόχο, η οποία και βαρύνεται με την εξόφληση του τραπεζικού δανεισμού.

²³⁴ Βλ. Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 615

²³⁵ Βλ. Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 616

γ) Εξαγορά της επιχείρησης από τα πρόσωπα που τη διοικούν ή από τρίτη εταιρία που έχει συσταθεί γι' αυτόν τον σκοπό, ενδεχομένως με την συμμετοχή της χρηματοδοτούσας τράπεζας²³⁶.

6.7: Είδη εξαγορών

Οι εξαγορές διακρίνονται στα κάτωθι είδη:²³⁷

- Φιλική Εξαγορά (friendly takeover)
- Επιθετική Εξαγορά (hostile takeover)
- Αντίστροφη Εξαγορά (reverse takeover)
- Εξαγορά Split and Sell
- Εξαγορά Backflip
- Μοχλευμένη Εξαγορά (leveraged takeover)

6.8: Οι σπουδαιότερες εξαγορές στην Ελλάδα το 2018

1) Cytta

Το 2018 πραγματοποιήθηκε μια εξαγορά ορόσημο στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών, όπου η Vodafone κατέβαλε 118,1 εκατομμύρια ευρώ για την απόκτηση της Cytta Hellas, καθώς η Cytta, η οποία αναζητούσε επενδυτή, διαθέτει ένα πελατολόγιο 307 χιλιάδων συνδρομητών για την σταθερή τηλεφωνία και 51 χιλιάδων συνδρομητών για την κινητή τηλεφωνία, καθώς και ιδιόκτητο εγκατεστημένο δίκτυο οπτικών ινών 5.500 χλμ.

2) EDS

Μια άλλη εξαγορά ήταν της εταιρίας εμπορίας και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας EDS στα Σκόπια από την ΔΕΗ έναντι 4,8 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία ανήκε στον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης των Σκοπίων Kocho Angjushev, ο οποίος την είχε ιδρύσει το 2012.

3) Προμηθευτική

Η διοίκηση της εταιρίας Μασούτης προέβη σε εξαγορά της αλυσίδας σούπερ μάρκετ Προμηθευτική στην περιοχή της Αττικής. Παράγοντες της αγοράς αναφέρουν ότι το ποσό της εξαγοράς κινήθηκε μεταξύ των 30 έως 35 εκατομμυρίων ευρώ.

²³⁶ Βλ. Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 2019, σελ. 616

²³⁷ Βλ. www.euretirio.com

4) ΙΑΣΩ General

Η Hellenic Healthcare εξαγόρασε, μετά το METROPOLITAN HOSPITAL και το ΙΑΣΩ GENERAL, έναν από τους μεγαλύτερους παρόχους υγειονομικής μέριμνας της Αττικής, δημιουργώντας έναν Όμιλο Υγειονομικών Μονάδων, που καλύπτει τους κατοίκους όλης της πρωτεύουσας. Με την υπογραφή της συμφωνίας μεταβιβάστηκε το 97,2% των μετοχών της ΙΑΣΩ GENERAL ύψους 19,44 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό που καταβλήθηκε για να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την απομείωση του τραπεζικού δανεισμού.

5) Βιομηχανία Ηπείρου

Η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ εξαγόρασε την Βιομηχανία Ηπείρου με το ποσό των 2,5 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Στο εργοστάσιο της Μεταλλουργικής Βιομηχανίας Ηπείρου, που βρίσκεται στο νομό των Ιωαννίνων, γίνεται επεξεργασία κραμάτων χαλκού για ημίετοιμα προϊόντα μεταλλικών δίσκων κερμάτων, κυάθια καλύκων και ταινιών σε ρολά.

6) CVC - Όμιλος Υγεία

Το CVC είναι ένα από τα μεγαλύτερα funds στον κόσμο που δραστηριοποιείται στον χώρο της υγείας, σε πολλές χώρες σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία. Ο όμιλος «Υγεία» εξαγοράστηκε από το fund CVC Capital, που είναι και ο βασικός μέτοχος του νοσοκομείου Metropolitan. Απέκτησε το 70,38% του «Υγεία» καταβάλλοντας 204,4 εκατομμύρια ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

7.1: Έννοια

Με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 10 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93/Α/20-04-2011) «Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού», καθιερώνεται ένα σύστημα προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ως άνω νόμου, **συγκέντρωση επιχειρήσεων** θεωρείται ότι υπάρχει, όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:

- α) τη συγχώνευση με οποιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων, ή
- β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλον τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Αποτελεί δε συγκέντρωση επιχειρήσεων, η δημιουργία κοινής επιχείρησης, που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής ενότητας (άρθρο 5 παρ. 5).

7.2: Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκεντρώσεων επιχειρήσεων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού

Οι συγκεντρώσεις επιχειρήσεων ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη.

Ορισμένες όμως συγκεντρώσεις επιχειρήσεων δύνανται να περιορίζουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Για το λόγο αυτό η συγκέντρωση επιχειρήσεων, δύναται να απαγορευθεί, εφόσον

αυτή δεν πληρεί ορισμένες προϋποθέσεις, ενώ υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3959/2011 κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά.

Στις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 6 ορίζονται βάσει ποίων προϋποθέσεων, ποίοι υποχρεούνται σε γνωστοποίηση, οι οποίοι είναι είτε από κοινού οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις πράξεις αυτές, είτε το πρόσωπο ή η επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

7.3: Έλεγχος των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων

Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά.

Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων:

- η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών,
- ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας,
- η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά,
- οι εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής που έχουν οι προμηθευτές και χρήστες,
- η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων,
- η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών,
- τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών,

- η συμβολή στην τεχνική και οικονομική πρόοδο και στη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας²³⁸.

7.4: Διαδικασία προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων και αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Στις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3959/2011 ορίζεται η διαδικασία άσκησης προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Ειδικότερα η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση, μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση.

Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, εκδίδει πράξη, η οποία κοινοποιείται στα πρόσωπα ή στις επιχειρήσεις που έχουν προβεί στη γνωστοποίηση.

Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με απόφασή του που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, κινεί τη διαδικασία της πλήρους διερεύνησης της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης και ενημερώνει αμελλητί τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις σχετικά με την απόφασή του.

Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκδίδεται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την ημερομηνία κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, απαγορεύεται η συγκέντρωση, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιτρέπει τη συγκέντρωση. Η πάροδος της προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών, χωρίς την έκδοση απορριπτικής απόφασης, θεωρείται ως έγκριση της συγκέντρωσης εκ μέρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκδίδει υποχρεωτικώς τη σχετική διαπιστωτική πράξη.

²³⁸ Άρθρο 7 παρ.2 ν. 3959/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

8.1: Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του Τμήματος Α΄ του ν. 4601/2019 (άρθρα 1-147), που αναφέρεται στους εταιρικούς μετασχηματισμούς, αρχίζει την 15η Απριλίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 157 αυτού.

8.2: Καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις

Ο ν. 4601/2019 ισχύει από 15-04-2019 (άρθρ. 157 παρ.1). Από 15-04-2019 έπαυσε η ισχύς των προηγούμενων διατάξεων για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς των ΑΕ (άρθρ.66 έως 89 του κ.ν. 2190/1920), των ΕΠΕ (άρθρ. 51 και 53 – 55 του ν.3190/1955), των ΙΚΕ (άρθρο 87 εδ. β΄ και άρθρ. 106 έως 155), των προσωπικών εταιριών (άρθρ. 282, 282Α και 283 του ν. 4072/2012), των αστικών συνεταιρισμών (παρ. 4 και 5 του άρθρου 10 και άρθρο 16 του ν. 1667/1986), η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2166/1993, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου²³⁹.

Ωστόσο οι παραπάνω καταργούμενες διατάξεις εξακολουθούν να διέπουν τους μετασχηματισμούς, η διαδικασία των οποίων είχε εκκινήσει πριν την 15-04-2019. Το άρθρο 141 του ν.4601/2019 ορίζει ως κρίσιμο σημείο εκκίνησης για κάθε μετασχηματισμό ως εξής:

α) για τις συγχωνεύσεις, την ημερομηνία σύνταξης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης του άρθρου 7,

β) για τις διασπάσεις, την ημερομηνία σύνταξης του σχεδίου σύμβασης διάσπασης κατά το άρθρο 59 και

γ) για τις μετατροπές, την ημερομηνία λήψης απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή κατά το άρθρο 108.

²³⁹ Βλ. Άρθρο 147 ν.4601/2019

Διατηρούν την ισχύ τους διατάξεις, που αφορούν μεν σε μετασχηματισμούς, εξαιτίας όμως του ιδιαίτερου αντικειμένου τους δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του ν.4601/2019, όπως π.χ. οι ειδικές διατάξεις εταιρικού δικαίου, που ρυθμίζουν θέματα μετασχηματισμών άλλων εταιρικών μορφών από εκείνες που καταλαμβάνει το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και οι ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα μετασχηματισμών, για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων ή για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ειδική εποπτεία ή προβλέπουν μεταξύ άλλων την έκδοση ειδικής εγκριτικής απόφασης.

Παραμένουν δε σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρ.16 του ν.2515/1997 για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς που αφορούν πιστωτικά ιδρύματα ή άλλο νομικό πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 του ν.2515/1997 ως προς τις οποίες εφαρμόζονται συμπληρωματικά και οι διατάξεις του ν.4601/2019²⁴⁰.

²⁴⁰ Ε. Αλεξανδρίδου, Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2019, σελ 675 - 676

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με το ν.4601/2019 ρυθμίζονται οι τρεις βασικές μορφές εταιρικών μετασχηματισμών, ήτοι η συγχώνευση, η διάσπαση και η μετατροπή.

Με την πρώτη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού ήτοι την «συγχώνευση» επιτυγχάνεται η λύση χωρίς εκκαθάριση μιας ή περισσοτέρων εταιριών και η μεταβίβαση του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας τους με οιονεί καθολική διαδοχή σε μία ήδη υφιστάμενη εταιρία ή σε μία εταιρία, η οποία θα συσταθεί. Η καθολική διαδοχή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη συνέχιση της νομικής προσωπικότητας της μετασχηματιζομένης εταιρίας.

Με τη δεύτερη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού ήτοι τη «διάσπαση» μία εταιρία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, η δε περιουσίας της διασπάται και μεταβιβάζεται με καθολική διαδοχή σε δύο τουλάχιστον εταιρίες.

Με την τρίτη μορφή εταιρικού μετασχηματισμού τη «μετατροπή» επέρχεται μεταβολή της νομικής μορφής μιας εταιρίας, χωρίς να λυθεί και να τεθεί υπό εκκαθάριση, διατηρώντας τη νομική της προσωπικότητα.

Με το ν.4601/2019 επιτεύχθηκε για πρώτη φορά η συστηματοποίηση σε ένα νομοθετικό κείμενο του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών.

Οι διατάξεις του ν.4601/2019 για το επιτρεπτό, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία πραγματοποίησης και τα αποτελέσματα των μετασχηματισμών, συγκροτούν ένα αυτόνομο και στεγανό σύστημα ρύθμισης του εταιρικού δικαίου των μετασχηματισμών, με αποκλίσεις μόνο στις περιπτώσεις που οι ίδιες οι διατάξεις το επιτρέπουν.

Αποτελεί δε το αποφασιστικό βήμα προς την επίλυση όλων των προβλημάτων εφαρμογής του δικαίου των μετασχηματισμών με ενιαίο, συστηματικό και σύμφωνα με τις παραδεδεγμένες αρχές του εταιρικού δικαίου τρόπο. Στην δε αιτιολογική έκθεση του νόμου εκφράζεται η ευχή το βήμα αυτό να συμπληρωθεί με μία μελλοντική νομοθετική πρωτοβουλία, με την οποία θα «επανεκτιμηθεί από τον φορολογικό νομοθέτη το σημερινό καθεστώς παροχής φορολογικών κινήτρων σε εταιρικούς μετασχηματισμούς, μέσω αφενός του εξορθολογισμού τους και αφετέρου της πλήρους ευθυγράμμισής τους με το σύστημα του παρόντος νόμου»²⁴¹.

²⁴¹ Δ. Αυγητίδης, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, 2019, σελ. 47 - 48

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλεξανδρίδου Δ. Ελίζα, 2019, Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, 3η Έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα
- Αυγητίδης Δημήτρης, 2019, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα
- Ρόκας Νικόλαος, 2019, Εμπορικές Εταιρίες, 9η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη
- Σινανιώτη – Μαρούδη Αριστέα, 2012, Εταιρίες, 3η έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα
- Ψαρουδάκης Γιώργος, Ιούλιος 2019, Η τυπολογία της διάσπασης στον ν.4601/2019, Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών, Τεύχος 7/2019

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.euretirio.com

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1^ο

- ν. 4601/2019 (ΦΕΚ 44 Α΄/ 09-03-2019) «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις»

Παράρτημα 2^ο

- Αιτιολογική Έκθεση επί του ν.4601/2019 (ΦΕΚ 44 Α΄/ 09-03-2019)

Παράρτημα 1^ο

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Μαρτίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 44

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4601

Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΜΕΡΟΣ Α'
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Μορφές εταιρικών μετασχηματισμών

1. Οι εταιρείες της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα, μπορεί να υποβληθούν ή να μετάσχουν στις εξής μορφές μετασχηματισμών:

- α. συγχώνευση,
- β. διάσπαση,
- γ. μετατροπή.

2. Πέραν των μορφών μετασχηματισμών της παραγράφου 1, άλλες μορφές εταιρικών μετασχηματισμών επιτρέπονται, εφόσον προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου.

3. Οι διασυννοριακές συγχωνεύσεις κεφαλαιουχικών εταιρειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3777/2009 (Α' 127) διέπονται από τις διατάξεις του εν λόγω νόμου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται κατά τη χρήση των εργαλείων, των εξουσιών και των μηχανισμών εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 2 του ν. 4335/2015 (Α' 87).

5. Οι διατάξεις του παρόντος αποτελούν αναγκαστικό δίκαιο, εκτός αν σ' αυτές ορίζεται ρητά το αντίθετο.

Άρθρο 2
Υποκείμενα εταιρικών μετασχηματισμών

1. Σε διαδικασία εταιρικού μετασχηματισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί να υποβληθούν ή να μετάσχουν οι ακόλουθες εταιρικές μορφές:

- α. Ανώνυμες Εταιρείες,
- β. Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης,
- γ. Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες,
- δ. Ομόρρυθμες Εταιρείες,
- ε. Ετερόρρυθμες Εταιρείες,
- στ. Ετερόρρυθμες Εταιρείες κατά μετοχές.

ζ. Κοινοπραξίες που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 (Α' 86).

η. Ευρωπαϊκές Εταιρείες (SE) που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 2157/2001 του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2001 (ΕΕ L 294).

θ. Αστικοί Συνεταιρισμοί.

ι. Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Εταιρείες (ΕΣΕτ) που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1435/2003 της 22ής Ιουλίου 2003 (ΕΕ L 207).

2. Οι εταιρείες της παραγράφου 1 μπορεί να μετάσχουν σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιαδήποτε από τις ιδιότητες που προσιδιάζουν σε αυτόν, δηλαδή ως απορροφώμενες, απορροφώσες, συγχωνευόμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελούμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Όπου στον παρόντα γίνεται αναφορά σε εταιρικές συμμετοχές, νοούνται, κατά περίπτωση, εταιρικές συμμετοχές, εταιρικά μερίδια ή μετοχές ή συνεταιριστικές μερίδες της εταιρείας που μετέχει στον μετασχηματισμό.

3. Οι εταιρικοί μετασχηματισμοί της παραγράφου 1 του άρθρου 1 μπορεί να πραγματοποιηθούν με τη συμμετοχή εταιρειών της παραγράφου 1 της ίδιας ή και διαφορετικής μορφής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 3
Μετασχηματισμοί εταιρειών που έχουν λυθεί

1. Σε εταιρικό μετασχηματισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος μπορεί να μετάσχουν και εταιρείες

που έχουν λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων τους, καθώς επίσης και εταιρείες που κηρύχθηκαν σε πτώχευση, εφόσον μετά την κήρυξη της πτώχευσης επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153). Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται, εφόσον έχει αρχίσει η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, εφόσον η απορροφώσα ή μία από τις επωφελούμενες ή τις νέες εταιρίες ή η μετατρεπόμενη εταιρεία υπό τη νέα εταιρική της μορφή εμπίπτει στις περιπτώσεις α', β', γ', η', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, ο μετασχηματισμός αποφασίζεται υπό την προϋπόθεση ότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας αυτής δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για την οικεία εταιρική μορφή.

3. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2, η ολοκλήρωση του μετασχηματισμού επάγεται αυτοδίκαια την αναβίωση της απορροφώσας ή επωφελούμενης ή μετατρεπόμενης εταιρείας.

Άρθρο 4

Σχέση με φορολογικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του ν.δ. 1297/1972 (Α' 217), των νόμων 2166/1993 (Α' 137), 4172/2013 (Α' 167) και άλλων νόμων, ιδίως φορολογικού ή αναπτυξιακού περιεχομένου, οι οποίες αναφέρονται σε μετασχηματισμούς που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ ως προς τις φορολογικές τους ρυθμίσεις και τα παρεχόμενα πλεονεκτήματα ή κίνητρα. Κατά τα λοιπά, οι αναφερόμενοι στα νομοθετήματα αυτά μετασχηματισμοί διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, ιδίως όσον αφορά το επιτρεπτό, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία πραγματοποίησης και τα αποτελέσματά τους.

2. Εφόσον στις διατάξεις των νόμων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προβλέπονται μορφές ή υποκείμενα μετασχηματισμών που δεν αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 ή δεν καταλαμβάνονται από αυτά, οι μετασχηματισμοί αυτοί διέπονται, όσον αφορά ιδίως το επιτρεπτό, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τα αποτελέσματά τους, από τις διατάξεις της οικείας εταιρικής νομοθεσίας. Ειδικά οι περιπτώσεις εισφοράς ή απόσχισης κλάδου ή κλάδων από λειτουργούσα επιχείρηση ή εταιρεία, σε άλλη εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972 και του ν. 2166/1993, καθώς και της μετατροπής υποκαταστήματος σε νεοσυσταθείσα εταιρεία που αποτελεί θυγατρική της εισφέρουσας εταιρείας κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4172/2013, συνιστούν αποσχίσεις κλάδου κατά το άρθρο 57 και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, ιδίως, όσον αφορά το επιτρεπτό, τις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες και τα αποτελέσματά τους.

Άρθρο 5

Επίλυση διαφορών

1. Για την εκδίκαση των υποθέσεων που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος αποκλειστικά αρμόδιο

είναι το μονομελές πρωτοδικείο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του. Αν στον μετασχηματισμό μετέχουν περισσότερες εταιρείες, τοπικά αρμόδιο είναι το δικαστήριο της έδρας οποιασδήποτε από αυτές.

2. Οι υποθέσεις της παραγράφου 1 μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία ή διαμεσολάβηση.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Άρθρο 6

Μορφές συγχώνευσης - ορισμοί

1. Η συγχώνευση πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρείας.

2. «Συγχώνευση με απορρόφηση» είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες εταιρείες (απορροφώμενες) μεταβιβάζουν σε μία άλλη υφιστάμενη εταιρεία (απορροφώσα), ύστερα από λύση τους, χωρίς να τεθούν σε εκκαθάριση, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους των απορροφώμενων εταιρειών εταιρικών συμμετοχών της απορροφώσας εταιρείας και ενδεχομένως με καταβολή χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που διατίθενται ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

3. Η συγχώνευση με απορρόφηση διέπεται από τα άρθρα 7 έως 21.

4. «Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας» είναι η πράξη με την οποία δύο ή περισσότερες εταιρείες (συγχωνευόμενες) μεταβιβάζουν σε μία νέα εταιρεία, την οποία συνιστούν, ύστερα από λύση τους, χωρίς να τεθούν σε εκκαθάριση, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους των συγχωνευόμενων εταιρειών εταιρικών συμμετοχών της νέας εταιρείας και ενδεχομένως με καταβολή χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που διατίθενται ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

5. Η συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας διέπεται από το άρθρο 22.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ

Άρθρο 7

Σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης

1. Τα διοικητικά συμβούλια ή οι διαχειριστές των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση συντάσσουν σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης.

2. Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει τουλάχιστον:

α. τη νομική μορφή, την επωνυμία, την έδρα, καθώς και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση,

β. την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών και το ποσό μετρητών που προβλέπεται στις παραγράφους 2 ή 4 του άρθρου 6,

γ. εφόσον συντρέχει περίπτωση, τον τρόπο διάθεσης των εταιρικών συμμετοχών στην απορροφώσα εταιρεία,

δ. την ημερομηνία από την οποία οι εταιρικές συμμετοχές που αποκτούν οι μέτοχοι ή οι εταίροι της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών παρέχουν δικαίωμα στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας, καθώς και ειδικές συνθήκες σχετικά με αυτό το δικαίωμα,

ε. την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της απορροφώμενης εταιρείας ή των απορροφώμενων εταιρειών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι έχουν διενεργηθεί για λογαριασμό της απορροφώσας εταιρείας,

στ. τα δικαιώματα που παρέχονται από την απορροφώσα εταιρεία στους μετόχους ή στους εταίρους που έχουν ειδικά δικαιώματα, καθώς και στους δικαιούχους άλλων δικαιωμάτων ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς,

ζ. τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους εμπειρογνώμονες σύμφωνα με το άρθρο 10 και στα μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή στους διαχειριστές ή στους εσωτερικούς ελεγκτές των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση.

Άρθρο 8

Δημοσίευση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

1. Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. για καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005 (Α' 297), ένα (1) μήνα τουλάχιστον πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης ή πριν από την ημερομηνία απόφασης των εταίρων γι' αυτό.

2. Καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση απαλλάσσεται από την υποχρέωση της παραγράφου 1, εφόσον, για συνεχή περίοδο που αρχίζει ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης ή, κατά περίπτωση, για συνεχή περίοδο που αρχίζει ένα (1) μήνα πριν από την ημερομηνία της απόφασης των εταίρων για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, διατηρεί αναρτημένο το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης στην ιστοσελίδα της χωρίς επιβάρυνση για το κοινό.

3. Το σχέδιο διατηρείται δημοσιευμένο στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα της απορροφώσας εταιρείας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ημερομηνία λήψης απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης από τη συνέλευση ή τους εταίρους των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι συνέπειες που έχει η προσωρινή διακοπή πρόσβασης στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3, εφόσον η διακοπή προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους.

Άρθρο 9

Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη συγχώνευση

1. Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, στην οποία επεξηγούν και δικαιολογούν, από νομική και οικονομική άποψη, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και ειδικότερα τη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών στην απορροφώμενη ή στις απορροφώμενες εταιρείες προς τις εταιρικές συμμετοχές στην απορροφώσα εταιρεία. Εφόσον συμμετέχουσα στη συγχώνευση εταιρεία ανήκει σε όμιλο σύμφωνα με το Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251), το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές παρέχουν πληροφορίες και για τις άλλες εταιρείες του ομίλου, η νομική και οικονομική θέση των οποίων είναι απαραίτητη για την εξήγηση και τη δικαιολόγηση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης. Η έκθεση αναφέρει επίσης, τις ειδικές δυσχέρειες που προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

2. Η έκθεση της παραγράφου 1 καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο και υποβάλλεται στη συνέλευση ή στους εταίρους καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση.

3. Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση υποχρεούνται να ενημερώνουν τη συνέλευση ή τους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση των μετόχων ή των εταίρων που αποφασίζουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14, καθώς και τα διοικητικά συμβούλια ή τους διαχειριστές των άλλων εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση, ώστε τα τελευταία να είναι σε θέση να ενημερώσουν τις οικείες συνελεύσεις των εταιρειών τους ή τους εταίρους, για κάθε σημαντική μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, που σημειώθηκε ανάμεσα στην ημερομηνία κατάρτισης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και στην ημερομηνία λήψης της απόφασης του άρθρου 14.

4. Η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία, η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση ή, στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1, σε άλλη εταιρεία του ομίλου. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται.

5. Δεν απαιτείται έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών σύμφωνα με την παράγραφο 1 ούτε ενημέρωση των συνελεύσεων ή των εταίρων και των άλλων εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση, σύμφωνα με την παράγραφο 3, εφόσον όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, συμφωνούν εγγράφως να μην καταρτιστεί έκθεση ή να μην γίνει ενημέρωση. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

Άρθρο 10 **Εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης** **από εμπειρογνώμονες**

1. Για καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, ένας ή περισσότεροι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες εξετάζουν το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και συντάσσουν γραπτή έκθεση που απευθύνεται στη συνέλευση ή στους εταίρους της, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο. Οι εμπειρογνώμονες θεωρούνται ανεξάρτητοι έναντι των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση, εφόσον συνέτρεχαν στο πρόσωπό τους, για τρία (3) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, οι απαιτήσεις ανεξαρτησίας του άρθρου 21 του ν. 4449/2017 (Α' 7), καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εμπειρογνώμονες, σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί, κατ' επιλογή των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση, να είναι είτε ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, σύμφωνα με τον ν. 4449/2017, οι οποίοι παρέχουν νόμιμα υπηρεσίες στην Ελλάδα είτε πιστοποιημένοι εκτιμητές σύμφωνα με την υποπαράγραφο Γ.1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), λογιστές - φοροτεχνικοί κάτοχοι επαγγελματικής ταυτότητας Α' Τάξης είτε οικονομολόγοι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος του άρθρου 3 του ν. 1100/1980 (Α' 295).

3. Ο διορισμός εμπειρογνώμονα γίνεται ως εξής:

α. Εφόσον πρόκειται για εμπειρογνώμονα επίσημα εγγεγραμμένο σε δημόσιο μητρώο, αρκεί για το διορισμό του απόφαση καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση. Με κοινή απόφαση των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση, είναι δυνατή στην περίπτωση αυτή η επιλογή ενός ή περισσότερων εμπειρογνώμόνων, κοινών για όλες τις εταιρείες.

β. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι ενδιαφερόμενες εταιρείες υποβάλλουν πρόταση για τον διορισμό ενός ή περισσότερων εμπειρογνώμόνων προς την αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.. Στην αίτηση αναφέρονται το όνομα ή η επωνυμία, η ιδιότητα, τα επαγγελματικά προσόντα, η εμπειρία και η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας των προτεινόμενων εμπειρογνώμόνων. Η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. υποχρεούται να απαντήσει αν αποδέχεται τον διορισμό, μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της αίτησης. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, ο διορισμός θεωρείται ότι έγινε. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. αιτιολογεί την απόρριψη της πρότασης και η διαδικασία επαναλαμβάνεται με την υποβολή νέας πρότασης των ενδιαφερόμενων εταιρειών.

4. Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει κάποια από τις εταιρείες των περιπτώσεων α', β', γ', στ', η', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, η εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και η σύνταξη γραπτής έκθεσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 διενεργείται από τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018.

5. Στην έκθεση της παραγράφου 1, οι εμπειρογνώμονες δηλώνουν σε κάθε περίπτωση αν, κατά τη γνώμη τους, η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών είναι δίκαιη και λογική. Στην ίδια έκθεση, εφαρμόζεται ανάλογα η παράγραφος 4 του άρθρου 9, περιλαμβάνονται δε τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

α. η μέθοδος ή οι μέθοδοι αποτίμησης που υιοθετήθηκαν για τον καθορισμό της προτεινόμενης σχέσης ανταλλαγής,

β. γνώμη για το αν η μέθοδος ή οι μέθοδοι αυτές είναι κατάλληλες για τη συγκεκριμένη περίπτωση,

γ. γνώμη για τις αξίες που προέκυψαν από την εφαρμογή κάθε μεθόδου,

δ. γνώμη για τη βαρύτητα που αποδόθηκε σε ορισμένη ή ορισμένες μεθόδους για τον προσδιορισμό των παραπάνω αξιών, καθώς και περιγραφή των δυσκολιών που προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

6. Κάθε εμπειρογνώμονας έχει το δικαίωμα να ζητεί από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση κάθε χρήσιμη πληροφορία και έγγραφο, καθώς και να προβαίνει σε κάθε απαραίτητη εξέταση.

7. Δεν απαιτείται εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ούτε έκθεση εμπειρογνώμονα, εφόσον όλοι οι μέτοχοι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση ή οι εταίροι αυτών, συμφωνούν εγγράφως επί αυτού. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

Άρθρο 11 **Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση** **από τους μετόχους ή τους εταίρους**

1. Κάθε μέτοχος ή εταίρος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει γνώση στην έδρα της εταιρείας, κατά τη χρονική περίοδο που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 26, στο άρθρο 31, στην παράγραφο 2 του άρθρου 41, στο άρθρο 44 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 49, κατά περίπτωση, των εξής τουλάχιστον εγγράφων:

α. του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης,

β. των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των ετήσιων εκθέσεων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση των τριών (3) τελευταίων ετών,

γ. της λογιστικής κατάστασης που έχει συνταχθεί σε ημερομηνία που δεν είναι προγενέστερη από την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, αν οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται σε χρήση που έχει λήξει έξι (6) μήνες τουλάχιστον πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης. Η λογιστική κατάσταση περιλαμβάνει τουλάχιστον ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων και περίληψη των λογιστικών μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξή τους,

δ. των προβλεπόμενων στο άρθρο 9 εκθέσεων των διοικητικών συμβουλίων ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση,

ε. της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 10.

2. Δεν απαιτείται λογιστική κατάσταση, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1, εφόσον:

α. η εταιρεία δημοσιεύει εξαμηνιαία οικονομική έκθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν τις υποχρεώσεις διαρκούς και περιοδικής πληροφόρησης των εκδοτών κινητών αξιών, οι οποίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), και την καθιστά διαθέσιμη στους μετόχους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1, ή

β. όλοι οι μέτοχοι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση ή οι εταίροι αυτών έχουν συμφωνήσει ότι δεν απαιτείται η σύνταξη λογιστικής κατάσταση. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

3. Η λογιστική κατάσταση που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 συντάσσεται, σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους και την ίδια διάταξη και εμφάνιση όπως οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Για την κατάρτιση της λογιστικής αυτής κατάστασης ισχύουν τα εξής:

α. δεν είναι απαραίτητο να γίνει νέα φυσική απογραφή των αποθεμάτων,

β. οι επιμετρήσεις που εμφανίζονται στον τελευταίο ετήσιο ισολογισμό πρέπει να προσαρμόζονται προς τις λογιστικές εγγραφές της ενδιάμεσης περιόδου, χωρίς να απαιτούνται νέες επιμετρήσεις. Σε κάθε περίπτωση στην λογιστική κατάσταση αναγνωρίζονται:

(αα) οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις της ενδιάμεσης περιόδου,

(ββ) οι σημαντικές αλλαγές πραγματικής αξίας που δεν εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία.

4. Κάθε μέτοχος ή εταίρος μπορεί να λάβει πλήρες αντίγραφο ή, αν το επιθυμεί, απόσπασμα των εγγράφων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, ατελώς και με απλή αίτηση προς την εταιρεία. Εφόσον μέτοχος ή εταίρος έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση, από την εταιρεία, ηλεκτρονικών μέσων για τη διαβίβαση των πληροφοριών, τα εν λόγω αντίγραφα ή αποσπάσματα μπορεί να παρασχεθούν στον συγκεκριμένο μέτοχο ή εταίρο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

5. Καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση απαλλάσσεται από την υποχρέωση να καταστήσει τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 έγγραφα διαθέσιμα στην έδρα της, εφόσον αυτή, για συνεχή χρονική περίοδο που είναι η ίδια με εκείνη που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα καταστήσει διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της.

Η παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται, εφόσον η ιστοσελίδα παρέχει στους μετόχους ή στους εταίρους τη δυνατότητα, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, να μεταφορτώνουν και να εκτυπώνουν τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Στην τελευταία περίπτωση, η εταιρεία υποχρε-

ούται να θέτει τα έγγραφα στη διάθεση των μετόχων ή των εταίρων στην έδρα της.

Οι πληροφορίες διατηρούνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας για περίοδο δύο (2) ετών από την ημερομηνία λήψης απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης από τη συνέλευση ή τους εταίρους της. Προσωρινή διακοπή της πρόσβασης στην ιστοσελίδα, η οποία προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους, δεν θίγει το κύρος των πράξεων που έχουν αναρτηθεί σε αυτή.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, είναι δυνατόν η απαλλαγή που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 να εξαρτάται από όρους και περιορισμούς, που είναι απαραίτητοι για να προστατευτεί η ασφάλεια της ιστοσελίδας και η γνησιότητα των εγγράφων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι συνέπειες που έχει η προσωρινή διακοπή πρόσβασης στην ιστοσελίδα, σύμφωνα με την παράγραφο 5, εφόσον η διακοπή προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους.

Άρθρο 12

Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων

Σε κάθε περίπτωση μετασχηματισμού που διέπεται από τον παρόντα, οι εργαζόμενοι προστατεύονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τη μεταβολή στο πρόσωπο του εργοδότη.

Άρθρο 13

Προστασία των πιστωτών των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση

1. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων του άρθρου 8, οι πιστωτές των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από τον χρόνο αυτόν, χωρίς να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, οι δε εταιρείες έχουν υποχρέωση να τους παράσχουν κατάλληλες εγγυήσεις, εφόσον αποδεικνύουν επαρκώς ότι, η οικονομική κατάσταση των εταιρειών εξαιτίας της συγχώνευσης, καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων και εφόσον δεν έχουν λάβει τέτοιες εγγυήσεις.

2. Οι εγγυήσεις που χορηγούνται στους πιστωτές της απορροφώσας εταιρείας μπορεί να είναι διαφορετικές από αυτές που χορηγούνται στους πιστωτές της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών.

3. Κάθε διαφορά που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 επιλύεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5, το οποίο στην περίπτωση αυτή δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου πιστωτή. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η οποία αρχίζει από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 8. Με την απόφασή του το δικαστήριο μπορεί να λάβει τα κατά την κρίση του επαρκή και πρόσφορα μέτρα για την εξασφάλιση της απαίτησης του αιτούντος.

Άρθρο 14
Έγκριση από τη συνέλευση
ή τους εταίρους καθεμιάς από τις εταιρείες
που μετέχουν στη συγχώνευση

1. Για τη συγχώνευση απαιτείται απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων καθεμιάς από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, η οποία λαμβάνεται όπως ορίζεται στον νόμο και το καταστατικό της. Η απόφαση αφορά τουλάχιστον την έγκριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και, κατά περίπτωση, των τροποποιήσεων του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

2. Εφόσον υπάρχουν πολλές κατηγορίες εταιρικών συμμετοχών, η απόφαση για τη συγχώνευση υποβάλλεται σε έγκριση από κάθε κατηγορία μετόχων ή εταίρων, τα δικαιώματα των οποίων επηρεάζει η συγχώνευση.

Άρθρο 15
Σύμβαση συγχώνευσης - Τύπος

1. Μετά τη λήψη αποφάσεων για έγκριση της συγχώνευσης από τις γενικές συνελεύσεις ή από τους εταίρους όλων των εταιρειών που μετέχουν σ' αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 14, καταρτίζεται από τους εκπροσώπους των οικείων εταιρειών σύμβαση συγχώνευσης, η οποία υποβάλλεται στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου, θεωρημένου από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 ΚΠολΔ ή από δικηγόρο.

2. Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει εταιρεία των περιπτώσεων α', β', η', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο, η σύμβαση συγχώνευσης υποβάλλεται στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Άρθρο 16
Διατυπώσεις δημοσιότητας -
Πράξεις και στοιχεία
που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

1. Η συγχώνευση υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005 για καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν σε αυτή.

2. Σε περίπτωση συγχώνευσης, στην οποία μετέχει μία τουλάχιστον ανώνυμη εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE), στη δημοσιότητα της παραγράφου 1 υποβάλλονται για καθεμία εταιρεία που μετέχει στη συγχώνευση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης ή των εταίρων, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 14, μαζί με τη σχετική σύμβαση συγχώνευσης, καθώς και την εγκριτική απόφαση που προβλέπεται στις περιπτώσεις β' ή γ' στην παράγραφο 2 του άρθρου 17.

3. Σε κάθε άλλη περίπτωση, στη δημοσιότητα της παραγράφου 1 υποβάλλεται για καθεμία εταιρεία που μετέχει στη συγχώνευση, η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων ή η απόφαση των εταίρων τους για τη συγχώνευση, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 14, μαζί με τη σχετική σύμβαση συγχώνευσης.

Άρθρο 17
Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018, η δημοσιότητα προϋποθέτει σε κάθε πε-

ρίπτωση προηγούμενο έλεγχο της νομιμότητας όλων των πράξεων και διατυπώσεων που επιβάλλει ο παρών στις εταιρείες, οι οποίες μετέχουν στη συγχώνευση. Ο έλεγχος νομιμότητας του προηγούμενου εδαφίου περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος και της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, του καταστατικού και των διατάξεων του ν. 3419/2005.

2. Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει Ανώνυμη Εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE), ως απορροφώμενη ή ως απορροφώσα, η δημοσιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 16 προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρεία.

3. Εφόσον στη συγχώνευση δεν μετέχει Ανώνυμη Εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE), η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 16 ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης. Η υποβολή σε δημοσιότητα πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας της παραγράφου 1, για τη διενέργεια του οποίου μόνη αρμόδια είναι η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρεία.

4. Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει, ως απορροφώμενη ή απορροφώσα μία τουλάχιστον από τις εταιρείες που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018, η εγκριτική απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 18
Αποτελέσματα της συγχώνευσης

1. Η συγχώνευση συντελείται με μόνη την καταχώριση, σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, της σύμβασης συγχώνευσης ως προς την απορροφώσα εταιρεία, ακόμα και πριν από τη διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ. της απορροφώμενης εταιρείας.

2. Από την ημερομηνία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1, επέρχονται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα τόσο μεταξύ της απορροφώσας και της απορροφώμενης εταιρείας όσο και έναντι τρίτων, τα εξής αποτελέσματα:

α) η απορροφώσα εταιρεία υποκαθίσταται ως καθολική διάδοχος στο σύνολο της περιουσίας, δηλαδή στο σύνολο των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και γενικά των έννομων σχέσεων της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών αδειών που έχουν εκδοθεί υπέρ της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών,

β) οι μέτοχοι ή οι εταίροι της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών γίνονται μέτοχοι ή εταίροι της απορροφώσας εταιρείας,

γ) η απορροφώμενη ή οι απορροφώμενες εταιρείες παύουν να υπάρχουν.

3. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από την απορροφώσα εταιρεία.

4. Οι προβλεπόμενες στον νόμο ιδιαίτερες διατυπώσεις για τη μεταβίβαση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων ισχύουν και στην περίπτωση συγχώνευσης.

5. Οι εταιρικές συμμετοχές της απορροφώσας εταιρείας δεν ανταλλάσσονται με εταιρικές συμμετοχές της απορροφώμενης εταιρείας που κατέχονται:

α. είτε από την ίδια την απορροφώσα εταιρεία είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της,

β. είτε από την ίδια την απορροφώμενη εταιρεία, είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της.

6. Η περίπτωση δ' της παρ. 4 του άρθρου 49 του ν. 4548/2018 εφαρμόζεται σε περίπτωση διάσπασης με την επιφύλαξη της παραγράφου 5.

Άρθρο 19 **Ευθύνη**

1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οι διαχειριστές της απορροφώσας και της απορροφώμενης εταιρείας ευθύνονται έναντι των μετόχων ή των εταίρων της εταιρείας τους για κάθε ζημία που οι τελευταίοι υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψης των πρώτων, η οποία συνιστά παράβαση των καθηκόντων τους κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

2. Κάθε εμπειρογνώμονας του άρθρου 10 ευθύνεται έναντι των μετόχων ή των εταίρων των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση για κάθε ζημία που αυτοί υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψής του, που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του.

3. Δεν θίγεται η ευθύνη των προσώπων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 για ζημία τρίτων κατά τις γενικές διατάξεις.

4. Οι αξιώσεις των παραγράφων 1 και 2 εισάγονται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.), και μπορεί να ασκούνται από ειδικό εκπρόσωπο, ο οποίος διορίζεται από το δικαστήριο του άρθρου 5, που δικάζει κατά την εκούσια δικαιοδοσία, με αίτηση κάθε διαδίκου ή, ειδικά αν πρόκειται για Ανώνυμη Εταιρεία, με αίτηση μετόχου ή μετόχων που κατά τη συντέλεση της συγχώνευσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18 κατείχαν το ένα πεντηκοστό (1/50) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου. Για τον ορισμό ειδικού εκπροσώπου, το δικαστήριο πρέπει να πιθανολογήσει την ύπαρξη της αξίωσης των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Σε περίπτωση άσκησης αξιώσεων κατά περισσότερων υπόχρεων, είναι δυνατό να οριστεί ο ίδιος ή διαφορετικοί ειδικοί εκπρόσωποι.

5. Η απόφαση που διορίζει ειδικό εκπρόσωπο υποβάλλεται σε δημοσιότητα, με επιμέλειά του, στη μερίδα της απορροφώσας εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα της απορροφώσας εταιρείας, μαζί με πρόσκληση του ειδικού εκπροσώπου προς τους μετόχους ή τους εταίρους της απορροφώσας ή της απορ-

ροφώμενης εταιρείας να δηλώσουν στον ίδιο αν επιθυμούν να ασκήσει αξιώσεις για λογαριασμό τους. Εφόσον το καταστατικό ή η εταιρική σύμβαση της απορροφώσας ή της απορροφώμενης εταιρείας προβλέπει και άλλους τρόπους ενημέρωσης των μετόχων ή των εταίρων για τη διεξαγωγή συνέλευσης ή τη λήψη αποφάσεων των εταίρων, αυτοί εφαρμόζονται ανάλογα και στην πρόσκληση του πρώτου εδαφίου. Οι μέτοχοι ή οι εταίροι πρέπει να προβούν στην ανωτέρω δήλωση μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της δημοσιότητας που προβλέπεται στην παρούσα. Κατά τη διάρκεια αυτής της προθεσμίας η παραγραφή των αξιώσεών τους αναστέλλεται.

6. Η απόφαση της παραγράφου 4 καθορίζει την αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου, η οποία του οφείλεται από τους μετόχους ή τους εταίρους που εκπροσωπεί αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής καθενός στην απορροφώσα ή στην απορροφώμενη εταιρεία. Διαφορετική συμφωνία για αμοιβή μεταξύ του ειδικού εκπροσώπου και των μετόχων ή των εταίρων που εκπροσωπεί, δεν αποκλείεται.

Άρθρο 20 **Ακύρωση της συγχώνευσης**

1. Η συγχώνευση που συντελέστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18 κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση εφόσον:

α. παραλείφθηκε η έγκριση της συγχώνευσης έστω από μία από τις εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων, ή η απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση είναι ανυπόστατη,

β. έστω μία από τις αποφάσεις της περίπτωσης α' είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

2. Εφόσον το ελάττωμα της παραγράφου 1 εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης, η συγχώνευση δεν κηρύσσεται άκυρη. Επιπλέον, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την άρση των λόγων ακυρότητας της συγχώνευσης, εφόσον η άρση είναι εφικτή. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται. Εφόσον παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.

3. Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης ασκείται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18 και υπάγεται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Μπορεί να υποβληθεί από κάθε μέτοχο ή εταίρο εταιρείας που συγχωνεύθηκε, εφόσον δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης της εταιρείας αυτής για την έγκριση της συγχώνευσης ή αντιτάχθηκε στη λήψη της. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1, καθώς και όταν πρόκειται για άκυρη απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και από πιστωτές εταιρείας που συγχωνεύθηκε, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον. Εφόσον πρόκειται για ακυρώσιμη απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο από μέτοχο ή από μετόχους ή από εταίρο ή από εταίρους που εκπροσω-

πούν συνολικά το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου εταιρείας που συγχωνεύθηκε, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης για την έγκριση της συγχώνευσης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της.

4. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα της συγχώνευσης, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων. Σε αυτή την περίπτωση, ο αιτών έχει χρηματική αξίωση κατά της απορροφώσας εταιρείας προς αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε το συγκεκριμένο ελάττωμα, η οποία πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από το αμετάκλητο της δικαστικής απόφασης. Την ίδια αξίωση έχουν μέτοχοι ή εταίροι που δεν μπορούν να ζητήσουν την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης, επειδή δεν διαθέτουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με την παράγραφο 3. Εφόσον η απορροφώσα είναι Ανώνυμη Εταιρεία με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), δεν κηρύσσεται ακυρότητα της συγχώνευσης στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, αλλά εφαρμόζεται αναλογικά το δεύτερο εδάφιο της παρούσας και η αξίωση που αναφέρεται σ' αυτό μπορεί να ασκηθεί από κάθε μέτοχο που δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης ή αντιτάχθηκε σ' αυτήν, μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από την καταχώριση της συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18.

5. Ακύρωση, με δικαστική απόφαση, της διοικητικής πράξης, με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 17, δεν επιφέρει ανατροπή των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης ούτε αποτελεί λόγο κήρυξης της ακυρότητάς της. Αξιώσεις αποζημίωσης κατά τις γενικές διατάξεις ή τις διατάξεις του παρόντος δεν θίγονται.

6. Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης και η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ. Στην απόφαση αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 763 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο λαμβάνει, ύστερα από σχετικό αίτημα ή και αυτεπαγγέλτως, όλα τα αναγκαία κατά την κρίση του μέτρα για την προστασία των συμφερόντων που τίθενται σε διακινδύνευση.

7. Τριτανακοπή κατά της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης, μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση σύμφωνα με την παράγραφο 7.

8. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της απορροφώσας εταιρείας, που έγιναν μετά την καταχώριση της συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18 και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 7. Για τις υποχρεώσεις της απορροφώσας εταιρείας από συναλλαγές του προηγούμενου εδαφίου ευθύνονται εις ολόκληρον οι απορροφώμενες εταιρείες.

Άρθρο 21

Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής

1. Η συγχώνευση που συντελέστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18 δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για το λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών δεν είναι δίκαιη και λογική.

2. Σε αυτή την περίπτωση, κάθε θιγόμενος μέτοχος ή εταίρος μπορεί να αξιώσει από την απορροφώσα εταιρεία την καταβολή αποζημίωσης. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από τη συντέλεση της συγχώνευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 22

Εφαρμοζόμενες διατάξεις - Έγκριση της συγχώνευσης

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ελαττωματική ίδρυση, οι γενικές και ειδικές διατάξεις που διέπουν τη συγχώνευση με απορρόφηση εφαρμόζονται ανάλογα στη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας. Ως απορροφώμενες εταιρείες νοούνται οι εταιρείες που παύουν να υφίστανται και απορροφώσα εταιρεία νοείται η νέα εταιρεία.

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 εφαρμόζεται αναλόγως και για τη νέα εταιρεία.

3. Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης μαζί με το καταστατικό της νέας εταιρείας, εγκρίνονται από τη συνέλευση ή τους εταίρους καθεμιάς από τις εταιρείες που παύουν να υφίστανται, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση των κατηγοριών μετόχων ή των εταίρων που αποφασίζουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14, εφαρμοζόμενη αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 23

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 24 έως 29 εφαρμόζονται, όταν στη συγχώνευση μετέχει προσωπική εταιρεία των περιπτώσεων δ', ε' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

2. Τα ανωτέρω άρθρα εφαρμόζονται και όταν στη συγχώνευση μετέχει ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις που διέπουν αυτή την εταιρική μορφή.

3. Με την επιφύλαξη ειδικότερης διάταξης του παρόντος, στη μετέχουσα στη συγχώνευση προσωπική εταιρεία ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου Μέρους του ν. 4072/2012 (Α' 86).

Άρθρο 24

Συγχώνευση με τη συμμετοχή λυθείσας προσωπικής εταιρείας

Η συμμετοχή σε συγχώνευση λυθείσας προσωπικής εταιρείας επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις της παρα-

γράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 268 του ν. 4072/2012, να μην ακολουθήσει εκκαθάριση.

Άρθρο 25 **Περιεχόμενο του σχεδίου** **σύμβασης συγχώνευσης**

1. Σε περίπτωση απορρόφησης προσωπικής εταιρείας, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει, εκτός από τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 7, και τους εταίρους της που, ως εταίροι της απορροφώσας προσωπικής εταιρείας ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της. Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει επίσης το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων της απορροφώμενης προσωπικής εταιρείας στην απορροφώσα εταιρεία.

2. Σε περίπτωση απορρόφησης εταιρείας, στην οποία μετέχουν εταίροι που δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, από προσωπική εταιρεία, οι εταίροι αυτοί μετέχουν στην απορροφώσα εταιρεία ως ετερόρρυθμοι εταίροι. Παρέκκλιση από το προηγούμενο εδάφιο επιτρέπεται μόνο με ρητή συγκατάθεση των εταίρων αυτών, η οποία παρέχεται κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης του άρθρου 14 και περιλαμβάνεται στο σχέδιο της συγχώνευσης.

Άρθρο 26 **Γραπτή έκθεση** **και ενημέρωση για τη συγχώνευση**

1. Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 11, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης του άρθρου 27 και λήγει με τη λήψη της.

2. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη συγχώνευση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της προσωπικής εταιρείας που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 27 **Απόφαση των εταίρων**

1. Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρείας με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή της σε συγχώνευση, λαμβάνεται με ομοφωνία. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει τη λήψη της απόφασης με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων.

2. Ο εταίρος απορροφώμενης ή απορροφώσας προσωπικής εταιρείας που ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της, μπορεί να παράσχει τη συγκατάθεσή του με τον όρο ότι λαμβάνει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου στην απορροφώσα εταιρεία.

3. Ο εταίρος που διαφώνησε με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 έχει δικαίωμα εξόδου από την απορροφώμενη ή την απορροφώσα προσωπική εταιρεία. Το ίδιο δικαίωμα έχει και ο εταίρος, για τον οποίο δεν έγινε δεκτός ο όρος της παραγράφου 2. Το

δικαίωμα εξόδου της παρούσας δεν μπορεί να περιοριστεί από την εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 28 **Εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης** **από εμπειρογνώμονες**

1. Η εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από εμπειρογνώμονες είναι υποχρεωτική για την προσωπική εταιρεία που μετέχει στη συγχώνευση, μόνον ύστερα από αίτημα ενός (1) τουλάχιστον από τους εταίρους της. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται πέντε (5) το αργότερο ημέρες πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 26. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση του άρθρου 27 λαμβάνεται μετά την κοινοποίηση της έκθεσης που συντάσσουν οι εμπειρογνώμονες στους εταίρους.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, τα έξοδα για την εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης βαρύνουν την εταιρεία.

Άρθρο 29 **Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων** **απορροφώμενης εταιρείας**

1. Σε περίπτωση απορρόφησης προσωπικής εταιρείας από εταιρεία της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των εταίρων της απορροφώμενης εταιρείας που ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της συγχώνευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, εκτός αν η αξίωση κατά της απορροφώμενης εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή της απορροφώμενης εταιρείας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη συγχώνευση.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ** **ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

Άρθρο 30 **Εφαρμοζόμενες διατάξεις**

1. Τα άρθρα 31 έως 38 εφαρμόζονται, όταν στη συγχώνευση μετέχει Ανώνυμη Εταιρεία.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα στη μετέχουσα στη συγχώνευση Ανώνυμη Εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4548/2018.

Άρθρο 31 **Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση** **από τους μετόχους**

Το δικαίωμα των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 11, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που

αρχίζει έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 32

Ιδιαίτερες κατηγορίες μετόχων

Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετόχων, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για τη συγχώνευση τελεί υπό την έγκρισή της ή την έγκριση των κατ'ιδίαν κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από τη συγχώνευση. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση της ιδιαίτερης συνέλευσης των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την απαρτία και την πλειοψηφία, αντίστοιχα, των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 130 και της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν. 4548/2018.

Άρθρο 33

Ομολογιούχοι δανειστές

Εφόσον υπάρχουν ομολογιούχοι δανειστές, εφαρμόζεται σ' αυτούς το άρθρο 13, εκτός αν εγκρίνουν τη συγχώνευση είτε ατομικά είτε, αν είναι οργανωμένοι σε ομάδα, με απόφαση που λαμβάνεται από τη συνέλευση των ομολογιούχων της κάθε ομάδας.

Άρθρο 34

Λοιποί τίτλοι

Στους κατόχους άλλων τίτλων, εκτός μετοχών, από τους οποίους απορρέουν ειδικά δικαιώματα, παρέχονται από την απορροφώσα εταιρεία δικαιώματα ισοδύναμα τουλάχιστον με εκείνα που είχαν στην απορροφώμενη εταιρεία, εκτός αν κάθε κάτοχος άλλων τίτλων συγκατατίθεται στην τροποποίηση των δικαιωμάτων του.

Άρθρο 35

Απορρόφηση εταιρείας από Ανώνυμη Εταιρεία που κατέχει το 100% των μετοχών ή μεριδίων της

1. Η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες κεφαλαιουχικές εταιρείες μεταβιβάζουν, ύστερα από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους σε Ανώνυμη Εταιρεία που κατέχει το σύνολο των εταιρικών μεριδίων ή των μετοχών τους ή άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση ή στη συνέλευση των εταίρων, είτε αυτοτελώς είτε δια μέσου προσώπων που ενεργούν στο όνομά τους αλλά για λογαριασμό της, εφαρμόζονται τα άρθρα 7 έως και 21, με εξαίρεση τις διατάξεις των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7, του άρθρου 9, του άρθρου 10, της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 18 και του άρθρου 19.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, δεν απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης ή της συνέλευσης των εταίρων των εταιρειών που μετέχουν στη συγχώνευση εφόσον:

α. η δημοσιότητα του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο 8 πραγματοποιείται, από καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, έναν (1)

τουλάχιστον μήνα πριν από τη συντέλεση της συγχώνευσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18 και β. οι μέτοχοι της απορροφώσας εταιρείας έχουν το δικαίωμα, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συντέλεση της συγχώνευσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, να λαμβάνουν γνώση στην έδρα της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών των εγγράφων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται, εφόσον ένας ή περισσότεροι μέτοχοι της απορροφώσας εταιρείας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, ζητήσουν, μέχρι τη συντέλεση της συγχώνευσης, τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, ορίζοντας ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης τη λήψη απόφασης για έγκριση της συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο 14.

4. Για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος της παραγράφου 3 εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 141 του ν. 4548/2018.

Άρθρο 36

Απορρόφηση εταιρείας από Ανώνυμη Εταιρεία που κατέχει το 90% ή περισσότερο των μετοχών ή μεριδίων της

1. Σε περίπτωση συγχώνευσης μίας ή περισσότερων κεφαλαιουχικών εταιρειών με απορρόφηση τους από άλλη Ανώνυμη Εταιρεία, στην οποία ανήκει το ενενήντα τοις εκατό (90%) ή περισσότερο, αλλά όχι το σύνολο, των εταιρικών μεριδίων, ή των μετοχών ή άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση ή στη συνέλευση των εταίρων των απορροφώμενων εταιρειών, είτε αυτοτελώς είτε διά μέσου προσώπων που ενεργούν στο δικό τους όνομα αλλά για λογαριασμό της, δεν απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης της απορροφώσας εταιρείας, εφόσον:

α. η δημοσιότητα του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο 8 πραγματοποιείται για την απορροφώσα εταιρεία, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης ή της συνέλευσης των εταίρων της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, και

β. οι μέτοχοι της απορροφώσας εταιρείας έχουν το δικαίωμα, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης ή της συνέλευσης των εταίρων της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιρειών, να λάβουν γνώση των εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 11 στην έδρα της απορροφώσας εταιρείας.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται εφόσον ένας ή περισσότεροι μέτοχοι της απορροφώσας εταιρείας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, ζητήσουν, μέχρι τη συντέλεση της συγχώνευσης, τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, ορίζοντας ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης τη λήψη απόφασης για τη συγχώνευση από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

3. Για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος της παραγράφου 2 εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 141 του ν. 4548/2018.

Άρθρο 37

Πράξεις που εξομοιώνονται με τη συγχώνευση με απορρόφηση

1. Για την πράξη με την οποία μία ή περισσότερες Ανώνυμες Εταιρείες (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, ύστερα από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, σε άλλη Ανώνυμη Εταιρεία (εξαγοράζουσα), το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους, έναντι απόδοσης στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιρειών του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους (εξαγορά), εφαρμόζονται ανάλογα τα άρθρα 30 έως 36.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, απορροφώμενες εταιρείες νοούνται οι εταιρείες που παύουν να υφίστανται (εξαγοραζόμενες) και ως απορροφώσα εταιρεία εννοείται η εξαγοράζουσα.

Άρθρο 38

Μη δίκαιο αντάλλαγμα εξαγοράς

1. Η πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 37 δεν κηρύσσεται άκυρη για το λόγο ότι το αντίτιμο των δικαιωμάτων των μετόχων των εξαγοραζόμενων εταιρειών έχει ορισθεί σε αδικαιολόγητα χαμηλό ή υψηλό ποσό.

2. Σε περίπτωση ορισμού του αντιτίμου της παραγράφου 1 σε αδικαιολόγητα χαμηλό ποσό, κάθε μέτοχος της εξαγοραζόμενης εταιρείας μπορεί να αξιώσει την καταβολή σ' αυτόν, από την εξαγοράζουσα εταιρεία, αποζημίωσης σε μετρητά. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5. Η σχετική αξίωση παραγράφεται έξι δώδεκα (12) μήνες, ύστερα από την καταχώριση στο μητρώο της εγκριτικής απόφασης της εξαγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Άρθρο 39

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 40 και 41 εφαρμόζονται όταν στη συγχώνευση μετέχει Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα στη μετέχουσα στη συγχώνευση Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3190/1955 (Α' 91).

Άρθρο 40

Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης - Γραπτή έκθεση και ενημέρωση

1. Σε περίπτωση απορροφώσας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης αναφέρει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 7, τη μερίδα συμμετοχής καθώς, και τα εταιρικά μερίδια που αποκτά κάθε μέτοχος ή εταίρος της απορροφώμενης εταιρείας στην απορροφώσα. Εφόσον η απορροφώμενη εταιρεία

είναι ανώνυμη ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές, η ονομαστική αξία της εταιρικής συμμετοχής δεν χρειάζεται να συμπίπτει με την ονομαστική αξία της μετοχής.

2. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη συγχώνευση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 41

Έγκριση της συγχώνευσης από τη συνέλευση των εταίρων

1. Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνεται σύμφωνα με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955.

2. Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 11, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 42

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 43 έως 45 εφαρμόζονται όταν στη συγχώνευση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα στη μετέχουσα στη συγχώνευση ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 43 επ. του ν. 4072/2012.

Άρθρο 43

Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης - Γραπτή έκθεση και ενημέρωση

1. Εφόσον στη συγχώνευση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης περιλαμβάνει εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 7 και αιτιολόγηση της σχέσης ανταλλαγής, ώστε να είναι δίκαιη και εύλογη. Η σχέση ανταλλαγής αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των συγχωνευόμενων ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών είτε πρόκειται για κεφαλαιακές είτε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές.

2. Εφόσον η απορροφώσα είναι ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη συγχώνευση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών.

3. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη συγχώνευση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας

που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 44

Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους εταίρους

Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 11 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 45

Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων με εγγυητικές εισφορές

1. Εφόσον σε απορροφώμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και οι εταίροι που κατέχουν τα μερίδια αυτά δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της απορροφώσας εταιρείας, οι αξιώσεις κατά των εταίρων αυτών για τα χρέη της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας παραγράφονται ύστερα από τρία (3) έτη από τη συντέλεση της συγχώνευσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, εκτός αν η αξίωση κατά της εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη συγχώνευση.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (SE)

Άρθρο 46

Για τη συγχώνευση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 30 έως 38 του παρόντος σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού 2157/2001 και τις διατάξεις του ν. 3412/2005 (Α' 276).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 47

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 48 έως 52 εφαρμόζονται όταν στη συγχώνευση μετέχει αστικός συνεταιρισμός.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα στον συνεταιρισμό που συμμετέχει στη συγχώνευση εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1667/1986 (Α' 196).

Άρθρο 48

Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης του άρθρου 7 αναφέρει και την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής λαμβάνοντας υπόψη την υποχρεωτική και τις προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, καθώς και το ύψος της ευθύνης των μελών του απορροφώμενου συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του.

Άρθρο 49

Έγκριση της συγχώνευσης από τη γενική συνέλευση

1. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού για τη συγχώνευση, σύμφωνα με το άρθρο 14, λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 4 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986.

2. Το δικαίωμα των συνεταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 11, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση που καλείται να αποφασίσει για τη συγχώνευση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 50

Δικαίωμα εξόδου

1. Ο συνetaίρος που διαφώνησε με την απόφαση του άρθρου 14 έχει δικαίωμα εξόδου από τον συνεταιρισμό. Το δικαίωμα εξόδου του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να περιοριστεί από το καταστατικό και ιδίως δεν υπόκειται σε όρο του καταστατικού για ελάχιστη υποχρεωτική παραμονή στον συνεταιρισμό. Περιορισμός της αξίωσης του συνetaίρου για απόδοση της αξίας της μερίδας του από ειδικές διατάξεις του νόμου δεν θίγεται.

2. Μέτοχος ή εταίρος της απορροφώμενης από συνεταιρισμό εταιρείας άλλης μορφής, ο οποίος δεν ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της και διαφώνησε με την απόφαση του άρθρου 14, έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών του ή την έξοδό του από την απορροφώμενη εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή, εφαρμοζόμενες αναλογικά. Ο ίδιος μέτοχος ή εταίρος δικαιούται επίσης να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδιά του σε τρίτους κατά παρέκκλιση καταστατικών όρων που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης.

Άρθρο 51

Αποτελέσματα της συγχώνευσης

Η συγχώνευση με συμμετοχή συνεταιρισμού συντελείται με μόνη την καταχώριση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 18. Οι λοιπές διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1667/1986 δεν θίγονται.

Άρθρο 52

Παραγραφή αξιώσεων κατά συνεταίρων

1. Σε περίπτωση απορρόφησης συνεταιρισμού από εταιρεία, της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνο-

νται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των συνεταιρίων για τα χρέη του συνεταιρισμού παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τη συντέλεση της συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο 51, εκτός αν η αξίωση κατά του συνεταιρισμού υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή του απορροφώμενου συνεταιρισμού, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη συγχώνευση.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 2 εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ** **ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ** **ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΕΣΕτ)**

Άρθρο 53

Για τη συγχώνευση με τη συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας (ΕΣΕτ) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 47 έως 52 του παρόντος σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 και του Μέρους Δ' του ν. 4099/2012 (Α' 250).

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΔΙΑΣΠΑΣΗ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 54 **Διάσπαση**

1. Η διάσπαση διακρίνεται σε κοινή διάσπαση, μερική διάσπαση και απόσχιση κλάδου.

2. Όπου οι διατάξεις του παρόντος παραπέμπουν στα άρθρα 6 έως και 22, εταιρείες που συγχωνεύονται ή εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση νοούνται οι μετέχουσες στη διάσπαση εταιρείες, απορροφώσα εταιρεία νοείται καθεμία από τις επωφελούμενες από τη διάσπαση εταιρείες, απορροφώμενη εταιρεία νοείται η διασπώμενη εταιρεία, συγχώνευση νοείται η διάσπαση και σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης νοείται το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή, κατά περίπτωση, το σχέδιο διάσπασης.

3. Κλάδος δραστηριότητας είναι το σύνολο των στοιχείων τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού, τα οποία συνιστούν, από οργανωτική άποψη, αυτόνομη εκμετάλλευση, δηλαδή, σύνολο ικανό να λειτουργήσει αυτοδύναμα.

Άρθρο 55 **Κοινή διάσπαση**

1. Η κοινή διάσπαση πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέων εταιρειών, είτε με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών.

2. Κοινή διάσπαση με απορρόφηση είναι η πράξη με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη), ύστερα από λύση της, χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες υφιστάμενες εταιρείες (επωφελούμενες) το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή στους εταίρους της, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10 %) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

3. Κοινή διάσπαση με σύσταση νέων εταιρειών είναι η πράξη με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη), η οποία ύστερα από λύση της, χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες), το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή στους εταίρους της, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

4. Κοινή διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών είναι η πράξη με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη), η οποία ύστερα από λύση της, χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει εν μέρει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρείες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και εν μέρει σε μία ή περισσότερες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση), το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή στους εταίρους της, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

Άρθρο 56 **Μερική διάσπαση**

1. Η μερική διάσπαση πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών είτε με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών.

2. Μερική διάσπαση με απορρόφηση είναι η πράξη με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρείες (επωφελούμενες), τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης μερικής διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστι-

κής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

3. Μερική διάσπαση με σύσταση νέας εταιρείας ή νέων εταιρειών είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη), χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει σε μία ή περισσότερες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

4. Μερική διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρείας ή νέων εταιρειών είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει, εν μέρει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρείες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και εν μέρει σε μία ή περισσότερες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση στους μετόχους ή εταίρους της διασπώμενης εταιρείας, εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως ποσού σε μετρητά, το οποίο δεν υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

5. Σε περίπτωση μερικής διάσπασης, η διασπώμενη εταιρεία οφείλει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπουν τα στοιχεία της καθαρής θέσης της. Εφόσον, ως αποτέλεσμα της μεταβίβασης ενός ή περισσότερων κλάδων της διασπώμενης εταιρείας, η καθαρή της θέση δεν απεικονίζεται πλέον σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις ή, κατά περίπτωση, γίνεται κατώτερη από το όριο του νόμου, η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων της διασπώμενης εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 66 περιλαμβάνει και τα απαιτούμενα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων τροποποιήσεων του καταστατικού της, για την πραγματοποίηση της μερικής διάσπασης. Στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνεται και η μείωση του κεφαλαίου της διασπώμενης εταιρείας, η οποία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή και με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 65.

Άρθρο 57 **Απόσχιση κλάδου**

1. Η απόσχιση κλάδου πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών, είτε με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών.

2. Απόσχιση κλάδου με απορρόφηση είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρείες (επωφελούμενες) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση σ' αυτήν εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στη διασπώμενη εταιρεία ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

3. Απόσχιση κλάδου με σύσταση νέας εταιρείας ή νέων εταιρειών είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει, σε μία ή περισσότερες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση σε αυτήν εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στη διασπώμενη εταιρεία ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

4. Απόσχιση κλάδου με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρείας ή νέων εταιρειών είναι η πράξη, με την οποία μία εταιρεία (διασπώμενη) χωρίς να λυθεί, μεταβιβάζει εν μέρει σε μία ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρείες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και εν μέρει σε μία ή περισσότερες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση) τον καθοριζόμενο ή τους καθοριζόμενους στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας, με τη διάθεση σε αυτήν εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως χρηματικού ποσού, το οποίο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της ονομαστικής αξίας των εταιρικών συμμετοχών που αποδίδονται στη διασπώμενη εταιρεία ή, σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ**

Άρθρο 58 **Εφαρμοζόμενες διατάξεις**

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται στις πράξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 55, της παραγράφου 2 του άρθρου 56 και της παραγράφου 2 του άρθρου 57.

Άρθρο 59 **Σχέδιο σύμβασης διάσπασης**

1. Τα διοικητικά συμβούλια ή οι διαχειριστές των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση συντάσσουν σχέδιο σύμβασης διάσπασης.

2. Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει τουλάχιστον:

α. τη νομική μορφή, την επωνυμία, την έδρα, και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση,

β. την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών και το ποσό σε μετρητά που προβλέπεται στα άρθρα 55 και 56 και στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου τις εταιρικές συμμετοχές στην επωφελούμενη εταιρεία και το τυχόν ποσό σε μετρητά που προβλέπεται στο άρθρο 57,

γ. εφόσον συντρέχει περίπτωση, τον τρόπο διάθεσης των εταιρικών συμμετοχών στις επωφελούμενες εταιρείες,

δ. την ημερομηνία από την οποία οι εταιρικές συμμετοχές που αποκτούν οι μέτοχοι ή οι εταίροι της διασπώμενης εταιρείας ή, κατά περίπτωση, η ίδια η διασπώμενη εταιρεία παρέχουν δικαίωμα στα κέρδη καθεμιάς από τις επωφελούμενες εταιρείες, καθώς και ειδικές συνθήκες σχετικά με αυτό το δικαίωμα,

ε. την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της διασπώμενης, και στην περίπτωση της μερικής διάσπασης και της απόσχισης κλάδου, οι πράξεις που αφορούν τον κλάδο θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι έχουν διενεργηθεί για λογαριασμό καθεμιάς από τις επωφελούμενες εταιρείες,

στ. στις περιπτώσεις της κοινής και της μερικής διάσπασης, τα δικαιώματα που παρέχονται από καθεμία από τις επωφελούμενες εταιρείες στους μετόχους ή στους εταίρους που έχουν ειδικά δικαιώματα, καθώς και στους δικαιούχους άλλων δικαιωμάτων, ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς,

ζ. τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους εμπειρογνώμονες σύμφωνα με το άρθρο 62 και στα μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή στους διαχειριστές ή στους εσωτερικούς ελεγκτές των συμμετεχουσών στη διάσπαση εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση,

η. την ακριβή καταγραφή και κατανομή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της διασπώμενης εταιρείας που μεταβιβάζονται σε καθεμία από τις επωφελούμενες εταιρείες,

θ. στην κοινή διάσπαση και στη μερική διάσπαση, την κατανομή στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας των εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών, καθώς και το κριτήριο στο οποίο βασίζεται αυτή η κατανομή.

3. Εφόσον αναφορικά με στοιχεία του ενεργητικού ή και του παθητικού της διασπώμενης εταιρείας δεν προβλέπεται, με βάση το σχέδιο σύμβασης διάσπασης, η μεταβίβασή τους σε κάποια από τις επωφελούμενες εταιρείες και η ερμηνεία του σχεδίου της σύμβασης διάσπασης δεν καθιστά δυνατό τον καθορισμό του τρόπου κατανομής τους, τότε στο βαθμό που πρόκειται για στοιχεία:

α. του ενεργητικού, τα στοιχεία αυτά ή η αξία τους κατανέμονται μεταξύ των επωφελούμενων εταιρειών, ανάλογα με την καθαρή θέση της εισφερόμενης περιουσίας σε καθεμία από τις εταιρείες αυτές, σύμφωνα με το σχέδιο σύμβασης διάσπασης,

β. του παθητικού καθεμιά από τις επωφελούμενες εταιρείες ευθύνεται εις ολόκληρον μέχρι του ύψους της καθαρής θέσης της εισφερόμενης σε αυτήν περιουσίας.

Άρθρο 60

Δημοσίευση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης

1. Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. για καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση και δημοσιεύεται στον διαδικτυακό του τόπο σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ν. 3419/2005 και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή πριν από την ημερομηνία απόφασης των εταίρων επ' αυτού.

2. Καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση απαλλάσσεται από την υποχρέωση της παραγράφου 1 εφόσον, για συνεχή περίοδο που αρχίζει έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης για τη λήψη απόφασης για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή, κατά περίπτωση, για συνεχή περίοδο που αρχίζει έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία της απόφασης των εταίρων για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης, διατηρεί αναρτημένο το σχέδιο σύμβασης διάσπασης στην ιστοσελίδα της χωρίς επιβάρυνση για το κοινό.

3. Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης διατηρείται δημοσιευμένο στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα των επωφελούμενων εταιρειών, για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ημερομηνία λήψης απόφασης επ' αυτού, από τη συνέλευση ή τους εταίρους των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι συνέπειες προσωρινής διακοπής πρόσβασης στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3, εφόσον η διακοπή αυτή προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους.

Άρθρο 61

Λεπτομερής γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη διάσπαση

1. Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμιάς από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, στην οποία εξηγούν και δικαιολογούν, από νομική και οικονομική άποψη, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης και ειδικότερα, στις περιπτώσεις της κοινής και της μερικής διάσπασης, τη σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών στη διασπώμενη εταιρεία προς τις εταιρικές συμμετοχές στις επωφελούμενες εταιρείες που αποδίδονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας και στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου, τον αριθμό των εταιρικών συμμετοχών στην επωφελούμενη ή στις επωφελούμενες εταιρείες που αποδίδονται στη διασπώμενη εταιρεία. Στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών καθεμιάς από τις εταιρείες στην κοινή και στη μερική διάσπαση εξηγείται και αιτιολογείται το κριτήριο κατανομής, στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας, των εταιρικών συμμετοχών των επωφελούμενων εταιρειών. Εφόσον η συμμετέχουσα στη διάσπαση εταιρεία ανήκει σε όμιλο σύμφωνα με το Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές παρέχουν πληροφορίες ανα-

φορικά και με τις άλλες εταιρείες του ομίλου, η νομική και οικονομική θέση των οποίων είναι απαραίτητη για την εξήγηση και τη δικαιολόγηση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης. Η έκθεση αναφέρει επίσης τις ειδικές δυσχέρειες που τυχόν προέκυψαν κατά την αποτίμηση.

2. Η έκθεση της παραγράφου 1 καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ, δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του και υποβάλλεται στη συνέλευση ή στους εταίρους καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχει στη διάσπαση.

3. Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση υποχρεούνται να ενημερώνουν τη συνέλευση ή τους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων και των κατηγοριών μετόχων ή των εταίρων που αποφασίζουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 66, καθώς και τα διοικητικά συμβούλια ή τους διαχειριστές των άλλων εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση, ώστε τα τελευταία να είναι σε θέση να ενημερώσουν τις οικείες γενικές συνελεύσεις των εταιρειών τους, ή τους εταίρους για κάθε σημαντική μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεών τους που σημειώθηκε ανάμεσα στην ημερομηνία κατάρτισης του σχεδίου σύμβασης διάσπασης και στην ημερομηνία λήψης της απόφασης του άρθρου 66.

4. Η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία, η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση ή στην περίπτωση του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 1, σε άλλη εταιρεία του ομίλου. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση της οικείας εταιρείας εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται.

5. Δεν απαιτείται έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών σύμφωνα με την παράγραφο 1 ούτε ενημέρωση των συνελεύσεων ή των εταίρων και των άλλων εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση σύμφωνα με την παράγραφο 3, εφόσον όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση συμφωνούν εγγράφως με μην καταρτιστεί έκθεση ή να γίνει ενημέρωση. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

Άρθρο 62

Εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες

Για καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, ένας ή περισσότεροι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες εξετάζουν το σχέδιο σύμβασης διάσπασης και συντάσσουν γραπτή έκθεση που απευθύνεται στη συνέλευση ή προς τους εταίρους της. Για τις κατηγορίες επαγγελματιών που μπορούν να διοριστούν ως εμπειρογνώμονες, τα κριτήρια ανεξαρτησίας τους, τον διορισμό τους ως εμπειρογνώμωνων και τα δικαιώματά τους, το περιεχόμενο και τη δημοσιότητα της γραπτής έκθεσής τους, καθώς και για την εξαίρεση από τις υποχρεώσεις του παρόντος εφαρμόζεται το άρθρο 10.

Άρθρο 63

Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους

1. Κάθε μέτοχος ή εταίρος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει γνώση στην έδρα της εταιρείας, κατά τη χρονική περίοδο που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 79, στο άρθρο 84, στο άρθρο 91 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 99, κατά περίπτωση, των εξής τουλάχιστον εγγράφων:

α. του σχεδίου σύμβασης διάσπασης,

β. των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των ετήσιων εκθέσεων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, των τριών (3) τελευταίων ετών,

γ. λογιστικής κατάστασης που έχει συνταχθεί σε ημερομηνία που δεν είναι προγενέστερη από την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης διάσπασης, αν οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται σε χρήση που έχει λήξει έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημερομηνία του σχεδίου σύμβασης διάσπασης. Η λογιστική κατάσταση περιλαμβάνει τουλάχιστον ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλήψη των λογιστικών μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξή τους,

δ. των προβλεπόμενων στο άρθρο 61 εκθέσεων των διοικητικών συμβουλίων ή των διαχειριστών καθεμίας από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση,

ε. της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 62.

2. Δεν απαιτείται λογιστική κατάσταση σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 εφόσον:

α. η εταιρεία δημοσιεύει εξαμηνιαία οικονομική έκθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν τις υποχρεώσεις διαρκούς και περιοδικής πληροφόρησης των εκδοτών κινητών αξιών, οι οποίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) και την καθιστά διαθέσιμη στους μετόχους σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρούσα, ή

β. όλοι οι μέτοχοι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου σε καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση ή οι εταίροι αυτών έχουν συμφωνήσει εγγράφως ότι δεν απαιτείται η σύνταξη λογιστικής κατάστασης. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

3. Η λογιστική κατάσταση που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 συντάσσεται σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους και την ίδια διάταξη και εμφάνιση όπως οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Για την κατάρτιση της λογιστικής αυτής κατάστασης ισχύουν και τα εξής:

α. δεν είναι απαραίτητο να γίνει νέα φυσική απογραφή των αποθεμάτων,

β. οι επιμετρήσεις που εμφανίζονται στον τελευταίο ετήσιο ισολογισμό πρέπει να προσαρμόζονται προς τις λογιστικές εγγραφές της ενδιάμεσης περιόδου, χωρίς να

απαιτούνται νέες επιμετρήσεις. Σε κάθε περίπτωση στη λογιστική κατάσταση αναγνωρίζονται:

(αα) οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις της ενδιάμεσης περιόδου,

(ββ) οι σημαντικές αλλαγές πραγματικής αξίας που δεν εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία.

4. Κάθε μέτοχος ή εταίρος μπορεί να λάβει πλήρες αντίγραφο ή, αν το επιθυμεί, απόσπασμα των εγγράφων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, ατελώς και με απλή αίτηση προς την εταιρεία. Εφόσον ένας μέτοχος ή εταίρος έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση, από την εταιρεία, των ηλεκτρονικών μέσων για τη διαβίβαση των πληροφοριών, τα εν λόγω αντίγραφα ή αποσπάσματα μπορεί να παρασχεθούν στον συγκεκριμένο μέτοχο ή εταίρο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

5. Καθεμία από τις συμμετέχουσες στη διάσπαση εταιρείες απαλλάσσεται από την υποχρέωση να καταστήσει τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαθέσιμα στην έδρα της εφόσον αυτή, για συνεχή χρονική περίοδο που είναι ίδια με εκείνη που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα καταστήσει διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της.

Η παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται εφόσον η ιστοσελίδα παρέχει στους μετόχους ή στους εταίρους τη δυνατότητα, καθόλη τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, να μεταφορτώνουν και να εκτυπώνουν τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Στην τελευταία περίπτωση, η εταιρεία υποχρεούται να θέτει τα έγγραφα στη διάθεση των μετόχων ή εταίρων στην έδρα της.

Οι πληροφορίες διατηρούνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας για περίοδο δύο (2) ετών από την ημερομηνία λήψης απόφασης για το σχέδιο σύμβασης διάσπασης από τη συνέλευση ή από τους εταίρους της. Προσωρινή διακοπή της πρόσβασης στην ιστοσελίδα η οποία προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους δεν θίγει το κύρος των πράξεων που έχουν αναρτηθεί σε αυτή.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, είναι δυνατόν η απαλλαγή που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 να εξαρτάται από όρους και περιορισμούς, που είναι απαραίτητοι για να προστατευτεί η ασφάλεια της ιστοσελίδας και η γνησιότητα των εγγράφων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μπορεί να καθορίζονται οι συνέπειες που έχει η προσωρινή διακοπή πρόσβασης στην ιστοσελίδα, σύμφωνα με την παράγραφο 5, εφόσον η διακοπή αυτή προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους.

Άρθρο 64

Προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων

Η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων καθεμιάς από εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση ρυθμίζεται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 65

Προστασία των πιστωτών των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση

1. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων του άρθρου 8, οι πιστωτές των

εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από τον χρόνο αυτόν, χωρίς να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, οι δε εταιρείες έχουν υποχρέωση να τους παράσχουν κατάλληλες εγγυήσεις, εφόσον αποδεικνύουν επαρκώς ότι, η οικονομική κατάσταση των εταιρειών εξαιτίας της διάσπασης, καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων και εφόσον δεν έχουν λάβει τέτοιες εγγυήσεις.

2. Οι εγγυήσεις που χορηγούνται στους πιστωτές της διασπώμενης εταιρείας μπορεί να είναι διαφορετικές από αυτές που χορηγούνται στους πιστωτές της επωφελούμενης ή των επωφελομένων εταιρειών.

3. Κάθε διαφορά που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 επιλύεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 το οποίο στην περίπτωση αυτή δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου πιστωτή. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η οποία αρχίζει από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας που προβλέπεται στο άρθρο 60. Με την απόφασή του το δικαστήριο μπορεί να λάβει τα κατά την κρίση του επαρκή και πρόσφορα μέτρα για την εξασφάλιση της απαίτησης του αιτούντος.

4. Εφόσον δεν ικανοποιήθηκε απαίτηση πιστωτή της διασπώμενης εταιρείας που αναλήφθηκε από επωφελούμενη εταιρεία, ιδίως σε περίπτωση άκαρπης αναγκαστικής εκτέλεσης ή κήρυξης σε πτώχευση, για την απαίτηση αυτή ευθύνονται εις ολόκληρον και οι λοιπές επωφελούμενες εταιρείες, μέχρι του ύψους της καθαρής θέσης της περιουσίας που εισφέρθηκε από τη διασπώμενη εταιρεία σε καθεμία από τις εταιρείες αυτές, ή, στις περιπτώσεις μερικής διάσπασης ή απόσχισης κλάδου και η ίδια η διασπώμενη εταιρεία. Απαιτήσεις κατά των εις ολόκληρον ευθυνόμενων εταιρειών του προηγούμενου εδαφίου παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας από την συντέλεση της διάσπασης ή της απόσχισης κλάδου σύμφωνα με το άρθρο 70.

Άρθρο 66

Έγκριση από τη συνέλευση ή τους εταίρους καθεμιάς από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση

1. Για τη διάσπαση απαιτείται απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων καθεμιάς από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, η οποία λαμβάνεται όπως ορίζεται στον νόμο και στο καταστατικό της. Η απόφαση αφορά τουλάχιστον την έγκριση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης και, κατά περίπτωση, των τροποποιήσεων του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της διάσπασης.

2. Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες εταιρικών συμμετοχών, η απόφαση για τη διάσπαση υποβάλλεται σε έγκριση από κάθε κατηγορία μετόχων ή εταίρων, τα δικαιώματα των οποίων επηρεάζει η διάσπαση.

3. Εφόσον οι εταιρικές συμμετοχές των επωφελομένων εταιρειών δεν κατανέμονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας κατ' αναλο-

γία προς τα δικαιώματά τους σε αυτήν ή στο κεφάλαιο της, οι μειοψηφούντες μέτοχοι ή εταίροι της διασπώμενης εταιρείας μπορούν να απαιτήσουν από αυτήν να εξαγοράσει τις συμμετοχές τους στην ίδια, έναντι ανταλλάγματος που αντιστοιχεί στην αξία των συμμετοχών τους. Σε περίπτωση διαφωνίας, αποφασίζει το δικαστήριο.

Άρθρο 67

Σύμβαση διάσπασης - Τύπος

1. Μετά τη λήψη αποφάσεων για έγκριση της διάσπασης από τις γενικές συνελεύσεις ή από τους εταίρους των εταιρειών που μετέχουν σε αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 65, καταρτίζεται από τους εκπροσώπους των οικείων εταιρειών σύμβαση διάσπασης, η οποία υποβάλλεται στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου, θεωρημένου από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

2. Εφόσον στη διάσπαση μετέχει οποιαδήποτε από τις εταιρικές μορφές των περιπτώσεων α', β', η', θ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο, η σύμβαση διάσπασης υποβάλλεται στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Άρθρο 68

Διατυπώσεις δημοσιότητας -

Πράξεις και στοιχεία

που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

1. Η διάσπαση υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005, για καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν σε αυτή.

2. Σε περίπτωση διάσπασης, στην οποία μετέχει μία τουλάχιστον ανώνυμη εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE), στη δημοσιότητα της παραγράφου 1 υποβάλλονται για καθεμία εταιρεία που μετέχει στη διάσπαση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης ή των εταίρων, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 66, μαζί με τη σχετική σύμβαση διάσπασης, καθώς και την εγκριτική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 69.

3. Σε κάθε άλλη περίπτωση, στη δημοσιότητα της παραγράφου 1 υποβάλλεται για καθεμία εταιρεία που μετέχει στη διάσπαση, η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων τους ή η απόφαση των εταίρων για τη διάσπαση, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 66, μαζί με τη σχετική σύμβαση διάσπασης.

Άρθρο 69

Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018, η δημοσιότητα προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση προηγούμενο έλεγχο της νομιμότητας όλων των πράξεων και των διατυπώσεων που επιβάλλει ο παρών στις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση. Ο έλεγχος νομιμότητας του προηγούμενου εδαφίου περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, του καταστατικού τους και των διατάξεων του ν. 3419/2005.

2. Εφόσον στη διάσπαση μετέχει ανώνυμη εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE) ως διασπώμενη ή ως επωφελούμενη, η δημοσιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 68 προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η επωφελούμενη ή οι επωφελούμενες εταιρείες. Στην περίπτωση επωφελούμενων εταιρειών των οποίων η έδρα βρίσκεται στην περιφέρεια διαφορετικών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, αρμόδιος για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η εγκριτική απόφαση των δύο προηγούμενων εδαφίων εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας της παραγράφου 1.

3. Εφόσον στη διάσπαση δεν μετέχει ανώνυμη εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE), η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 68 ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 2, του ν. 3419/2005, χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης. Η υποβολή σε δημοσιότητα πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας της παραγράφου 1, για τη διενέργεια του οποίου αρμόδια είναι η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η επωφελούμενη ή οι επωφελούμενες εταιρείες. Στην περίπτωση επωφελούμενων εταιρειών που δεν υπάρχουν στην αρμοδιότητα της ίδιας Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., αρμόδιος για τον έλεγχο νομιμότητας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος και την υποβολή σε δημοσιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 68 είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, χωρίς να απαιτείται η έκδοση εγκριτικής απόφασης.

4. Εφόσον στη διάσπαση μετέχει, ως διασπώμενη ή ως επωφελούμενη, έστω μία από τις εταιρείες που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018 η εγκριτική απόφαση της παραγράφου 3 εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 70

Αποτελέσματα της διάσπασης

1. Η διάσπαση συντελείται με μόνη την καταχώριση σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, της σύμβασης διάσπασης, ως προς τις επωφελούμενες εταιρείες, ακόμα και πριν από τη διαγραφή από το Γ.Ε.ΜΗ. της διασπώμενης εταιρείας, εφόσον πρόκειται για κοινή διάσπαση.

2. Από την ημερομηνία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1, επέρχονται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα τόσο μεταξύ της διασπώμενης και των επωφελούμενων εταιρειών όσο και έναντι τρίτων, τα εξής αποτελέσματα:

α. οι επωφελούμενες εταιρείες υποκαθίστανται καθολικές διάδοχοι στη μεταβιβαζόμενη σε αυτές περιουσία. Στην κοινή διάσπαση, η καθολική διαδοχή καταλαμβάνει το σύνολο της περιουσίας, δηλαδή το σύνολο των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και γενικά των έννομων σχέ-

σεων της διασπώμενης εταιρείας, περιλαμβανομένων των διοικητικών αδειών που έχουν εκδοθεί υπέρ της τελευταίας και αφορούν τη μεταβιβαζόμενη περιουσία. Η μεταβίβαση αυτής της περιουσίας στις επωφελούμενες εταιρείες γίνεται σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στη σύμβαση διάσπασης ή προκύπτει από την παράγραφο 3 του άρθρου 59. Στη μερική διάσπαση και στην απόσχιση κλάδου η καθολική διαδοχή καταλαμβάνει τον κλάδο δραστηριότητας που καθορίζεται στη σύμβαση διάσπασης,

β. στις περιπτώσεις της κοινής διάσπασης και της μερικής διάσπασης, οι μέτοχοι ή οι εταίροι της διασπώμενης εταιρείας γίνονται μέτοχοι ή εταίροι μίας ή περισσότερων επωφελούμενων εταιρειών, σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στη σύμβαση διάσπασης. Στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου, η διασπώμενη εταιρεία γίνεται μέτοχος ή εταίρος της επωφελούμενης εταιρείας, λαμβάνοντας τις εταιρικές συμμετοχές που προβλέπονται στη σύμβαση διάσπασης,

γ. στην περίπτωση της κοινής διάσπασης, η διασπώμενη εταιρεία παύει να υπάρχει.

3. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από τις επωφελούμενες εταιρείες, σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή προκύπτει από την παράγραφο 3 του άρθρου 59.

4. Οι προβλεπόμενες στον νόμο ιδιαίτερες διατυπώσεις για τη μεταβίβαση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων ισχύουν και στην περίπτωση διάσπασης.

5. Στην κοινή και τη μερική διάσπαση, οι εταιρικές συμμετοχές επωφελούμενης εταιρείας δεν ανταλλάσσονται με εταιρικές συμμετοχές της διασπώμενης εταιρείας που κατέχονται:

α. είτε από την ίδια την επωφελούμενη εταιρεία είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της,

β. είτε από την ίδια την διασπώμενη εταιρεία, είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του, αλλά για λογαριασμό της.

Στην απόσχιση κλάδου, δεν μπορεί να συμπεριλαμβάνονται στον μεταβιβαζόμενο κλάδο εταιρικές συμμετοχές της διασπώμενης εταιρείας στην επωφελούμενη εταιρεία.

Άρθρο 71 **Ευθύνη**

1. Στην περίπτωση της κοινής και της μερικής διάσπασης, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οι διαχειριστές της διασπώμενης και των επωφελούμενων εταιρειών ευθύνονται έναντι των μετόχων ή των εταίρων της εταιρείας τους για κάθε ζημία που οι τελευταίοι υπέστησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψης των πρώτων, η οποία συνιστά παράβαση των καθηκόντων τους, κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της διάσπασης.

2. Στην περίπτωση της κοινής και της μερικής διάσπασης, κάθε εμπειρογνώμονας του άρθρου 62 ευθύνεται έναντι των μετόχων ή των εταίρων των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση για κάθε ζημία που αυτοί υπέ-

στησαν λόγω υπαίτιας πράξης ή παράλειψής του που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του.

3. Δεν θίγεται η ευθύνη των προσώπων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 για ζημία τρίτων κατά τις γενικές διατάξεις.

4. Οι αξιώσεις των παραγράφων 1 και 2 εισάγονται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ) και μπορεί να ασκούνται από ειδικό εκπρόσωπο, ο οποίος διορίζεται από το δικαστήριο του άρθρου 5, που δικάζει κατά την εκούσια δικαιοδοσία, με αίτηση κάθε διαδίκου ή, ειδικά αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία, με αίτηση μετόχου ή μετόχων που κατά τη συντέλεση της κοινής ή της μερικής διάσπασης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 κατείχαν το ένα πεντηκοστό (1/50) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου. Για τον ορισμό ειδικού εκπροσώπου, το δικαστήριο πρέπει να πιθανολογήσει την ύπαρξη της αξίωσης των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Σε περίπτωση άσκησης αξιώσεων κατά περισσότερων υπόχρεων, είναι δυνατό να οριστεί ο ίδιος ή διαφορετικοί ειδικοί εκπρόσωποι.

5. Η απόφαση που διορίζει ειδικό εκπρόσωπο υποβάλλεται σε δημοσιότητα, με επιμέλειά του στη μερίδα στο Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας ή των εταιρειών, με τη συμμετοχή στην οποία ή στις οποίες σχετίζεται η προβαλλόμενη ζημία των δικαιούχων, και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα της ίδιας εταιρείας αυτής ή των ίδιων εταιρειών αυτών, μαζί με πρόσκληση του ειδικού εκπροσώπου προς τους μετόχους ή τους εταίρους της εταιρείας αυτής ή των εταιρειών αυτών να δηλώσουν στον ίδιο αν επιθυμούν να ασκήσει αξιώσεις για λογαριασμό τους. Εφόσον το καταστατικό ή η εταιρική σύμβαση της εταιρείας αυτής ή των εταιρειών αυτών προβλέπει και άλλους τρόπους ενημέρωσης των μετόχων ή των εταίρων για τη διεξαγωγή συνέλευσης ή τη λήψη αποφάσεων των εταίρων, αυτοί εφαρμόζονται ανάλογα και στην πρόσκληση του πρώτου εδαφίου. Οι μέτοχοι ή οι εταίροι πρέπει να προβούν στην ανωτέρω δήλωση μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της δημοσιότητας που προβλέπεται στην παρούσα. Κατά τη διάρκεια αυτής της προθεσμίας η παραγραφή των αξιώσεών τους αναστέλλεται.

6. Η απόφαση της παραγράφου 4 καθορίζει την αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου, η οποία του οφείλεται από τους μετόχους ή τους εταίρους που εκπροσωπεί αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής καθενός στην εταιρεία, με τη συμμετοχή στην οποία σχετίζεται η προβαλλόμενη ζημία τους. Διαφορετική συμφωνία για αμοιβή μεταξύ του ειδικού εκπροσώπου και των μετόχων ή των εταίρων που εκπροσωπεί δεν αποκλείεται.

Άρθρο 72 **Ακύρωση της διάσπασης**

1. Η διάσπαση που συντελέστηκε, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση εφόσον:

α. παραλείφθηκε η έγκριση της διάσπασης από έστω μία από τις εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, με απόφαση

της συνέλευσης ή των εταιρών, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης των μετόχων ή των εταιρών που αποφασίζουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 66, ή η απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η διάσπαση είναι ανυπόστατη,

β. έστω μία από τις αποφάσεις της περίπτωση α' είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

2. Εφόσον το ελάττωμα της παραγράφου 1 εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης, η διάσπαση δεν κηρύσσεται άκυρη. Επιπλέον, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την άρση των λόγων ακυρότητας της διάσπασης, εφόσον η άρση είναι εφικτή. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται. Εφόσον παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.

3. Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 και υπάγεται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Μπορεί να υποβληθεί από κάθε μέτοχο ή εταίρο εταιρείας που διασπάστηκε, εφόσον δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης της εταιρείας αυτής για την έγκριση της διάσπασης ή αντιτάχθηκε στη λήψη της. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1, καθώς και όταν πρόκειται για άκυρη απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και από πιστωτές εταιρείας που διασπάστηκε, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον. Εφόσον πρόκειται για ακυρώσιμη απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο από μέτοχο ή μετόχους ή από εταίρο ή εταίρους που εκπροσωπούν συνολικά το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου εταιρείας που διασπάστηκε, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης για την έγκριση της διάσπασης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της.

4. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα της διάσπασης, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης της συνέλευσης ή των εταιρών. Σε αυτή την περίπτωση, όταν πρόκειται για κοινή διάσπαση ή μερική διάσπαση, ο αιτών έχει χρηματική αξίωση κατά της εταιρείας, της οποίας είναι μέτοχος ή εταίρος μετά τη συντέλεση της διάσπασης, προς αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε το συγκεκριμένο ελάττωμα, η οποία πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από το αμετάκλητο της δικαστικής απόφασης. Την ίδια αξίωση έχουν μέτοχοι ή εταίροι που δεν μπορούν να ζητήσουν την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης, επειδή δεν διαθέτουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με την παράγραφο 3. Στην περίπτωση των δύο προηγούμενων εδαφίων, περισσότερες υπόχρεες εταιρείες ευθύνονται ανάλογα με την κατανομή που προβλέπεται στη σύμβαση κοινής διάσπασης ή μερικής διάσπασης για τις εταιρικές συμμετοχές του δικαιούχου.

5. Εφόσον η επωφελούμενη εταιρεία είναι ανώνυμη εταιρεία με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), δεν κηρύσσεται ακυρότητα της διάσπασης στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, αλλά εφαρμόζεται ανάλογα το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 όταν πρόκειται για κοινή διάσπαση ή μερική διάσπαση και η αξίωση που αναφέρεται σε αυτό μπορεί να ασκηθεί από κάθε μέτοχο ή εταίρο που δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης ή αντιτάχθηκε σε αυτήν, μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους που αρχίζει από την καταχώριση της διάσπασης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70.

6. Στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6, καθώς και όταν πρόκειται για απόσχιση κλάδου, δεν θίγονται αξιώσεις κατά το κοινό δίκαιο μεταξύ της διασπώμενης εταιρείας και της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών.

7. Ακύρωση, με δικαστική απόφαση, της διοικητικής πράξης, με την οποία εγκρίθηκε η διάσπαση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 69, δεν επιφέρει ανατροπή των αποτελεσμάτων της διάσπασης ούτε αποτελεί λόγο κήρυξης της ακυρότητάς της. Αξιώσεις αποζημίωσης κατά τις γενικές διατάξεις ή τις διατάξεις του παρόντος δεν θίγονται.

8. Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης και η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.. Στην απόφαση αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 763 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο λαμβάνει, ύστερα από σχετικό αίτημα ή και αυτεπάγγελτα, όλα τα αναγκαία κατά την κρίση του μέτρα για την προστασία των συμφερόντων που τίθενται σε διακινδύνευση.

9. Τριτανακοπή κατά της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα της διάσπασης, μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση σύμφωνα με την παράγραφο 9.

10. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της διάσπασης δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών των επωφελούμενων εταιρειών που έγιναν μετά την καταχώριση της διάσπασης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 9. Για τις υποχρεώσεις των επωφελούμενων εταιρειών από συναλλαγές του προηγούμενου εδαφίου ευθύνεται εις ολόκληρον η διασπώμενη εταιρεία.

Άρθρο 73

Μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής

1. Η κοινή ή η μερική διάσπαση που συντελέστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για τον λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών δεν είναι δίκαιη και λογική. Ομοίως, η απόσχιση κλάδου που συντελέστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για τον λόγο ότι ο αριθμός των εταιρικών συμμετοχών της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών που διατίθενται στη διασπώμενη εταιρεία δεν είναι δίκαιος και λογικός.

2. Σε αυτή την περίπτωση, όταν πρόκειται για κοινή ή μερική διάσπαση, κάθε θιγόμενος μέτοχος ή εταίρος μπορεί να αξιώσει από την εταιρεία, της οποίας οι μέτοχοι ή εταίροι ωφελούνται από τη μη δίκαιη σχέση ανταλλαγής, την καταβολή αποζημίωσης. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από τη συντέλεση της κοινής ή της μερικής διάσπασης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70.

3. Αξιώσεις κατά το κοινό δίκαιο μεταξύ της διασπώμενης εταιρείας και της επωφελούμενης ή των επωφελούμενων εταιρειών στην απόσχιση κλάδου δεν θίγονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ** **Ή ΝΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

Άρθρο 74

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ελαττωματική ίδρυση, οι γενικές και ειδικές διατάξεις που διέπουν τη διάσπαση με απορρόφηση, εφαρμόζονται ανάλογα στη διάσπαση με σύσταση νέας εταιρείας ή νέων εταιρειών. Ως επωφελούμενες εταιρείες νοούνται οι νέες εταιρείες.

2. Στο σχέδιο διάσπασης που καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο ή τους διαχειριστές της διασπώμενης εταιρείας, αναφέρονται, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, η μορφή, η επωνυμία και η έδρα της νέας εταιρείας ή των νέων εταιρειών.

3. Το σχέδιο διάσπασης μαζί με το καταστατικό της νέας εταιρείας ή των νέων εταιρειών εγκρίνονται από τη συνέλευση ή από τους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας.

4. Η διάσπαση γίνεται με πράξη της διασπώμενης εταιρείας, η οποία υποβάλλεται στον τύπο του άρθρου 67, ύστερα από την έγκριση της παραγράφου 3. Η πράξη αυτή περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της παραγράφου 2 και το καταστατικό ή τα καταστατικά των νέων εταιρειών.

5. Στην κοινή και στη μερική διάσπαση, αν οι εταιρικές συμμετοχές καθεμίας από τις νέες εταιρείες διανέμονται στους μετόχους ή στους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας σε αναλογία προς τα δικαιώματά τους στο κεφάλαιο της εταιρείας αυτής, δεν απαιτείται η τήρηση των διατάξεων της περίπτωσης θ' της παραγράφου 2 του άρθρου 59, του άρθρου 61, του άρθρου 62, καθώς και των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 63.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ** **ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Ή ΝΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

Άρθρο 75

Σε περίπτωση διάσπασης με απορρόφηση και με σύσταση νέας εταιρείας ή νέων εταιρειών, εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι γενικές και ειδικές διατάξεις που διέπουν τη διάσπαση με απορρόφηση και το άρθρο 74.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ** **ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

Άρθρο 76

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 77 έως 82 εφαρμόζονται, όταν στη διάσπαση μετέχει προσωπική εταιρεία των περιπτώσεων δ', ε', και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

2. Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται και όταν στη διάσπαση μετέχει ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις που διέπουν αυτή την εταιρική μορφή.

3. Με την επιφύλαξη ειδικότερης διάταξης του παρόντος στη μετέχουσα στη διάσπαση προσωπική εταιρεία ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία, εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου μέρους του ν. 4072/2012.

Άρθρο 77

Διάσπαση με τη συμμετοχή λυθείσας **προσωπικής εταιρείας**

Η συμμετοχή σε διάσπαση λυθείσας προσωπικής εταιρείας επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 268 του ν. 4072/2012, να μην ακολουθήσει εκκαθάριση.

Άρθρο 78

Περιεχόμενο του σχεδίου **σύμβασης διάσπασης**

1. Σε περίπτωση διάσπασης προσωπικής εταιρείας, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, και τους εταίρους της διασπώμενης εταιρείας που, ως εταίροι της επωφελούμενης προσωπικής εταιρείας, ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της. Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης αναφέρει επίσης το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων της διασπώμενης εταιρείας στην επωφελούμενη εταιρεία.

2. Σε περίπτωση διάσπασης εταιρείας, στην οποία μετέχουν εταίροι που δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, αυτοί μετέχουν στην επωφελούμενη εταιρεία ως ετερόρρυθμοι εταίροι. Παρέκκλιση από το προηγούμενο εδάφιο επιτρέπεται μόνο με ρητή συγκατάθεση των εταίρων αυτών, η οποία παρέχεται κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης του άρθρου 80.

Άρθρο 79

Γραπτή έκθεση και ενημέρωση για τη διάσπαση

1. Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης του άρθρου 80 και λήγει με τη λήψη της.

2. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 61, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον οι εταίροι της προσωπικής εταιρείας που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 80**Απόφαση των εταίρων**

1. Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρείας με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή της σε διάσπαση, λαμβάνεται με ομοφωνία. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει τη λήψη της απόφασης με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων.

2. Σε περίπτωση κοινής ή μερικής διάσπασης, ο εταίρος της διασπώμενης ή επωφελούμενης προσωπικής εταιρείας που ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της, μπορεί να παράσχει τη συγκατάθεσή του υπό τον όρο ότι θα λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου στην επωφελούμενη εταιρεία.

3. Ο εταίρος που διαφώνησε με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1, έχει δικαίωμα εξόδου από τη διασπώμενη ή την επωφελούμενη προσωπική εταιρεία. Το ίδιο δικαίωμα έχει και ο εταίρος, για τον οποίο δεν έγινε δεκτός ο όρος της παραγράφου 2. Το δικαίωμα εξόδου της παρούσας δεν μπορεί να περιοριστεί από την εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 81**Εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες**

1. Η εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες είναι υποχρεωτική για την προσωπική εταιρεία που μετέχει στη διάσπαση, μόνο ύστερα από αίτημα ενός (1) τουλάχιστον από τους εταίρους της. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται πέντε (5) το αργότερο ημέρες πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 79. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση του άρθρου 80 λαμβάνεται μετά την κοινοποίηση της έκθεσης που συντάσσουν οι εμπειρογνώμονες στους εταίρους.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, τα έξοδα για την εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης βαρύνουν την εταιρεία.

Άρθρο 82**Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων της διασπώμενης εταιρείας**

1. Σε περίπτωση διάσπασης προσωπικής εταιρείας με απορρόφησή της από επωφελούμενη εταιρεία, της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των εταίρων της διασπώμενης εταιρείας που ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, εκτός αν η αξίωση κατά της διασπώμενης εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή της διασπώμενης εταιρείας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη διάσπαση.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα

με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, η παράγραφος 1 αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ****Άρθρο 83****Εφαρμοζόμενες διατάξεις**

1. Τα άρθρα 84 έως 88 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει ανώνυμη εταιρεία.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα στη μετέχουσα στη διάσπαση ανώνυμη εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4548/2018.

3. Σε περίπτωση κοινής διάσπασης στην οποία συμμετέχουν μόνον ανώνυμες εταιρείες, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 37.

Άρθρο 84**Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους**

Το δικαίωμα των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 63 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 85**Ιδιαίτερες κατηγορίες μετόχων**

Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για τη διάσπαση τελεί υπό την έγκριση της ή των κατ' ιδίαν κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από τη διάσπαση. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση της ιδιαίτερης συνέλευσης των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την απαρτία και την πλειοψηφία, αντίστοιχα, των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 130 και της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν. 4548/2018.

Άρθρο 86**Ομολογιούχοι δανειστές**

Εφόσον υπάρχουν ομολογιούχοι δανειστές, εφαρμόζεται σ' αυτούς η διάταξη του άρθρου 65, εκτός αν αυτοί εγκρίνουν τη διάσπαση είτε ατομικά είτε, αν είναι οργανωμένοι σε ομάδα, με απόφαση που λαμβάνεται από τη συνέλευση των ομολογιούχων της κάθε ομάδας.

Άρθρο 87**Λοιποί τίτλοι**

Στους κατόχους άλλων τίτλων, εκτός μετοχών, από τους οποίους απορρέουν ειδικά δικαιώματα, παρέχονται από την επωφελούμενη ή τις επωφελούμενες εταιρείες δικαιώματα ισοδύναμα τουλάχιστον με εκείνα που είχαν στη διασπώμενη εταιρεία, εκτός αν κάθε κάτοχος άλλων τίτλων συγκατατίθεται στην τροποποίηση των δικαιωμάτων του.

Άρθρο 88**Διάσπαση ανώνυμης εταιρείας, οι μετοχές της οποίας κατέχονται στο σύνολό τους από τις επωφελούμενες εταιρείες**

1. Αν το σύνολο των μετοχών ή άλλων τίτλων της διασπώμενης ανώνυμης εταιρείας που παρέχουν δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση ανήκουν στις επωφελούμενες εταιρείες, δεν απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης της διασπώμενης εταιρείας που εγκρίνει τη διάσπαση, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του άρθρου 66, εφόσον:

α. η δημοσιότητα του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο 60 πραγματοποιείται, από καθεμία από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70,

β. οι μέτοχοι ή οι εταίροι των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση έχουν το δικαίωμα, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, να λαμβάνουν γνώση, στην έδρα της εταιρείας τους, των εγγράφων που προβλέπονται στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 63. Για τους σκοπούς της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 έως 5 του άρθρου 63,

γ. το διοικητικό συμβούλιο της διασπώμενης εταιρείας ενημέρωσε τα διοικητικά συμβούλια ή τους διαχειριστές των επωφελούμενων εταιρειών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 61.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται, εφόσον ένας ή περισσότεροι μέτοχοι της διασπώμενης ανώνυμης εταιρείας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ζητήσουν μέχρι τη συντέλεση της διάσπασης τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, ορίζοντας αντικείμενο ημερήσιας διάταξης τη λήψη απόφασης για έγκριση της διάσπασης σύμφωνα με το άρθρο 66.

3. Για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος της παραγράφου 2 εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 141 του ν. 4548/2018.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'**ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ****Άρθρο 89****Εφαρμοζόμενες διατάξεις**

1. Τα άρθρα 87 και 88 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα, στη μετέχουσα στη διάσπαση εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3190/1955.

Άρθρο 90**Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης διάσπασης - γραπτή έκθεση και ενημέρωση**

1. Σε περίπτωση επωφελούμενης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης ανα-

φέρει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, τη μερίδα συμμετοχής, καθώς και τα εταιρικά μερίδια που αποκτά κάθε μέτοχος ή εταίρος της διασπώμενης εταιρείας στην επωφελουμένη. Εφόσον η διασπώμενη εταιρεία είναι ανώνυμη ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές, η ονομαστική αξία της εταιρικής συμμετοχής δεν χρειάζεται να συμπίπτει με την ονομαστική αξία της μετοχής.

2. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 61, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 91**Έγκριση της διάσπασης από τη συνέλευση των εταίρων**

1. Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνεται σύμφωνα με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955.

2. Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'**ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ****Άρθρο 92**

1. Τα άρθρα 93 έως 95 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα, στη μετέχουσα στη διάσπαση ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου μέρους του ν. 4072/2012.

Άρθρο 93**Σχέδιο σύμβασης διάσπασης - Γραπτή έκθεση και ενημέρωση**

1. Εφόσον στη διάσπαση μετέχει ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, το σχέδιο σύμβασης διάσπασης περιλαμβάνει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, και αιτιολόγηση της σχέσης ανταλλαγής, ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Η σχέση ανταλλαγής αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των εταιρειών που μετέχουν στη διάσπαση, είτε πρόκειται για κεφαλαιακές είτε εξωκεφαλαιακές ή γγγυητικές εισφορές.

2. Εφόσον η επωφελούμενη είναι ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη διάσπαση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια της διασπώμενης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

3. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 61, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την

παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 94
Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους εταίρους

Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 95
Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων με εγγυητικές εισφορές

1. Εφόσον σε διασπώμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και οι εταίροι που κατέχουν τα μερίδια αυτά δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της επωφελομένης ή των επωφελομένων εταιριών που ανέλαβαν τα χρέη της διασπώμενης εταιρείας, οι αξιώσεις κατά των εταίρων αυτών για τα χρέη της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας παραγράφονται ύστερα από τρία (3) έτη από τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, εκτός αν η αξίωση κατά της εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη διάσπαση.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ
ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (SE)

Άρθρο 96

Στη διάσπαση με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 83 έως 88 του παρόντος σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού 2157/2001 και τις διατάξεις του ν. 3412/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ
ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 97
Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 98 έως 103 εφαρμόζονται όταν στη διάσπαση μετέχει αστικός συνεταιρισμός.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα, στο συνεταιρισμό που μετέχει στη διάσπαση εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1667/1986.

Άρθρο 98
Περιεχόμενο του σχεδίου σύμβασης διάσπασης

Το σχέδιο σύμβασης διάσπασης του άρθρου 59 αναφέρει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, και την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής λαμβάνοντας υπόψη την υποχρεωτική και τις προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, καθώς και το ύψος της ευθύνης των μελών του επωφελομένου συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του.

Άρθρο 99
Έγκριση της διάσπασης

1. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού για τη διάσπαση, σύμφωνα με το άρθρο 66, λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 4 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986.

2. Το δικαίωμα των συνεταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 63 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση που καλείται να αποφασίσει για τη διάσπαση και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 100
Δικαίωμα εξόδου

1. Σε περίπτωση κοινής ή μερικής διάσπασης, ο συνέταιρος που διαφώνησε με την απόφαση του άρθρου 66 έχει δικαίωμα εξόδου από τον συνεταιρισμό. Το δικαίωμα εξόδου του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να περιοριστεί από το καταστατικό και ιδίως δεν υπόκειται σε όρο του καταστατικού για ελάχιστη υποχρεωτική παραμονή στον συνεταιρισμό. Περιορισμός της αξίωσης του συνεταίρου προς απόδοση της αξίας της μερίδας του από ειδικές διατάξεις του νόμου δεν θίγεται.

2. Σε περίπτωση κοινής ή μερικής διάσπασης, μέτοχος ή εταίρος της διασπώμενης και απορροφώμενης από συνεταιρισμό εταιρείας άλλης μορφής, ο οποίος δεν ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της και διαφώνησε με την απόφαση του άρθρου 66, δικαιούται να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών ή των μεριδίων του ή την έξοδό του από τη διασπώμενη εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή, εφαρμοζόμενες αναλογικά. Ο ίδιος μέτοχος ή εταίρος δικαιούται επίσης να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδιά του σε τρίτους κατά παρέκκλιση καταστατικών όρων που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης.

Άρθρο 101
Αποτελέσματα της διάσπασης

Η διάσπαση με επωφελομένο συνεταιρισμό συντελείται με μόνη την καταχώριση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 70. Οι λοιπές διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1667/1986 δεν θίγονται.

Άρθρο 102
Παραγραφή αξιώσεων κατά συνεταίρων

1. Σε περίπτωση κοινής διάσπασης συνεταιρισμού με απορρόφηση από εταιρεία ή με σύσταση νέας εταιρείας,

της οποίας οι μέτοχοι ή εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των συνεταιρών για τα χρέη του συνεταιρισμού παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, εκτός αν η αξίωση κατά του συνεταιρισμού υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή του διασπώμενου συνεταιρισμού, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη διάσπαση.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 70, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΑΣΗ
ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΕΣΕτ)

Άρθρο 103

Για τη διάσπαση με τη συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας (ΕΣΕτ) εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 97 έως 102 του παρόντος σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 και του Μέρους Δ' του ν. 4099/2012.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ

Άρθρο 104

Μετατροπή είναι η πράξη με την οποία μία εταιρεία, χωρίς να λυθεί και να τεθεί υπό εκκαθάριση, μεταβάλλει τη νομική μορφή της, διατηρώντας τη νομική της προσωπικότητα.

Άρθρο 105
Εφαρμογή της διαδικασίας για την ίδρυση
της νέας εταιρικής μορφής

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος για τη μετατροπή εφαρμόζεται ανάλογα, στο μέτρο που είναι αναγκαίο, η διαδικασία ίδρυσης της νέας νομικής μορφής.

Άρθρο 106
Λεπτομερής γραπτή έκθεση
και ενημέρωση για τη μετατροπή

1. Το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές της υπό μετατροπή εταιρείας, συντάσσουν λεπτομερή έκθεση, η οποία περιέχει σχέδιο της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή. Η έκθεση επεξηγεί και δικαιολογεί από νομική και οικονομική άποψη τη μεταβολή της νομικής μορφής της εταιρείας και ειδικότερα τη θέση των μετόχων ή των εταίρων στην εταιρεία με

τη νέα νομική της μορφή. Εφόσον η υπό μετατροπή εταιρεία ανήκει σε όμιλο σύμφωνα με το Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, το διοικητικό συμβούλιο ή οι διαχειριστές παρέχουν πληροφορίες αναφορικά και με τις άλλες εταιρείες του ομίλου, η νομική και οικονομική θέση των οποίων είναι απαραίτητη για την εξήγηση και τη δικαιολόγηση της μετατροπής.

2. Η έκθεση της παραγράφου 1 καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ., δημοσιεύεται στο διαδικτυακό του τόπο και υποβάλλεται στη συνέλευση ή στους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων σε κάθε περίπτωση των μετόχων ή των εταίρων που αποφασίζουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 108.

3. Η έκθεση δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία η δημοσιοποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη στην υπό μετατροπή εταιρεία ή, στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1, σε άλλη εταιρεία του ομίλου. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται.

4. Δεν απαιτείται έκθεση του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφόσον οι μέτοχοι ή οι εταίροι και οι κάτοχοι άλλων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα ψήφου συμφωνούν εγγράφως να μην καταρτιστεί έκθεση. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο.

Άρθρο 107
Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση
από τους μετόχους ή τους εταίρους

1. Κάθε μέτοχος ή εταίρος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει γνώση στην έδρα της υπό μετατροπή εταιρείας, κατά τη χρονική περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 120, στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 129 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 136 κατά περίπτωση, των εξής τουλάχιστον εγγράφων:

- α. της έκθεσης της παραγράφου 1 του άρθρου 106,
- β. των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των ετήσιων εκθέσεων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή των διαχειριστών της υπό μετατροπή εταιρείας των τριών (3) τελευταίων ετών,
- γ. κατά περίπτωση, της έκθεσης της παραγράφου 2 του άρθρου 123.

2. Κάθε μέτοχος ή εταίρος μπορεί να λάβει πλήρες αντίγραφο ή, αν το επιθυμεί, απόσπασμα των εγγράφων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, ατελώς και με απλή αίτηση προς την εταιρεία. Εφόσον μέτοχος ή εταίρος έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση, από την υπό μετατροπή εταιρεία, των ηλεκτρονικών μέσων για τη διαβίβαση των πληροφοριών, τα εν λόγω αντίγραφα ή αποσπάσματα μπορεί να παρασχεθούν στον συγκεκριμένο μέτοχο ή εταίρο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3. Η υπό μετατροπή εταιρεία απαλλάσσεται από την υποχρέωση να καταστήσει τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 έγγραφα διαθέσιμα στην έδρα της, εφόσον,

για συνεχή χρονική περίοδο που είναι η ίδια με εκείνη που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα καταστήσει διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται, εφόσον η ιστοσελίδα παρέχει στους μετόχους ή στους εταίρους τη δυνατότητα, καθόλη τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, να μεταφορτώνουν και να εκτυπώνουν τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Στην τελευταία περίπτωση, η εταιρεία υποχρεούται να θέτει τα έγγραφα στη διάθεση των μετόχων ή των εταίρων στην έδρα της. Η εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή διατηρεί τις πληροφορίες στην ιστοσελίδα της για περίοδο δύο (2) ετών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης για τη μετατροπή. Προσωρινή διακοπή της πρόσβασης στην ιστοσελίδα, η οποία προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους, δεν θίγει το κύρος των πράξεων που έχουν αναρτηθεί σε αυτή.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί η απαλλαγή που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 να εξαρτάται από όρους και περιορισμούς, που είναι απαραίτητοι για να προστατευτεί η ασφάλεια της ιστοσελίδας και η γνησιότητα των εγγράφων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι συνέπειες που έχει η προσωρινή διακοπή πρόσβασης στην ιστοσελίδα, σύμφωνα με την παράγραφο 3, εφόσον η διακοπή προκαλείται από τεχνικούς ή άλλους λόγους.

Άρθρο 108

Απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων

1. Για τη μετατροπή απαιτείται απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων, με το περιεχόμενο του άρθρου 109. Η απόφαση λαμβάνεται όπως ορίζεται στον νόμο και στο καταστατικό της υπό μετατροπή εταιρείας.

2. Εφόσον υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες εταιρικών συμμετοχών, η απόφαση για τη μετατροπή υποβάλλεται σε έγκριση από κάθε κατηγορία μετόχων ή εταίρων, τα δικαιώματα των οποίων επηρεάζει η μετατροπή.

Άρθρο 109

Ελάχιστο περιεχόμενο της απόφασης για τη μετατροπή

Η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108, περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α. τη νομική μορφή και την επωνυμία της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή,

β. το είδος, την αξία και τον τρόπο διάθεσης των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή,

γ. τους όρους που αποτελούν υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή,

δ. εφόσον συντρέχει περίπτωση, τα δικαιώματα που παρέχονται από την εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή στους μετόχους ή στους εταίρους που έχουν ειδικά δικαιώματα, καθώς και στους δικαιούχους άλλων δικαιωμάτων ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς.

Άρθρο 110

Επωνυμία

Εφόσον δεν προκύπτει κάτι διαφορετικό από τις οικείες διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας, η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να διατηρηθεί και με τη νέα νομική της μορφή με αντίστοιχη προσαρμογή των ενδείξεων που προσδιορίζουν τη μορφή αυτή.

Άρθρο 111

Διατυπώσεις δημοσιότητας Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

1. Η μετατροπή υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005.

2. Στη δημοσιότητα της παραγράφου 1 υποβάλλεται η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων της υπό μετατροπή εταιρείας, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 108 και 109, και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, το συμβολαιογραφικό έγγραφο στον τύπο του οποίου έχει υποβληθεί το καταστατικό της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή, καθώς και η εγκριτική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 112.

Άρθρο 112

Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4548/2018, η δημοσιότητα προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση προηγούμενο έλεγχο της νομιμότητας όλων των πράξεων και διατυπώσεων που επιβάλλει ο παρών στην υπό μετατροπή εταιρεία. Ο έλεγχος νομιμότητας του προηγούμενου εδαφίου περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος, της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει την υπό μετατροπή εταιρεία, του καταστατικού αυτής και των διατάξεων του ν. 3419/2005.

2. Σε περίπτωση μετατροπής εταιρείας άλλης μορφής σε ανώνυμη εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE) και αντίστροφα, η δημοσιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 111 προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση του περιφερειάρχη του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η υπό μετατροπή εταιρεία. Η εγκριτική απόφαση εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας της παραγράφου 1, χωρίς να απαιτείται στην περίπτωση αυτή η διενέργεια πρόσθετου ελέγχου νομιμότητας και από συναρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Εφόσον δεν πρόκειται για τη μετατροπή εταιρείας άλλης μορφής σε ανώνυμη εταιρεία ή ευρωπαϊκή εταιρεία (SE) και αντίστροφα, η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης. Η υποβολή σε δημοσιότητα πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας της παραγράφου 1, για τη διενέργεια του οποίου μόνη αρμόδια είναι η υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., στην περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η υπό μετατροπή εταιρεία.

Άρθρο 113 Αποτελέσματα της μετατροπής

1. Η μετατροπή συντελείται με μόνη την καταχώριση, σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή.

2. Εφόσον το καταστατικό της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή έχει υποβληθεί στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, η μετατροπή συντελείται με μόνη την καταχώριση, σύμφωνα με την υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

3. Από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, κατά περίπτωση, επέρχονται αυτοδίκαια και έναντι όλων τα εξής αποτελέσματα:

α. η μετατραπέισα εταιρεία διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα και συνεχίζεται με τη νέα νομική της μορφή χωρίς να πραγματοποιείται μεταβίβαση της παρουσίας της, με ειδική ή καθολική διαδοχή,

β. οι διοικητικές άδειες που έχουν εκδοθεί υπέρ της μετατραπέισας εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται,

γ. οι μέτοχοι ή οι εταίροι της μετατραπέισας εταιρείας μετέχουν στην εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτή,

δ. δικαιώματα τρίτων στις εταιρικές συμμετοχές της μετατραπέισας εταιρείας διατηρούνται στις εταιρικές συμμετοχές με τη νέα νομική της μορφή.

4. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση στο όνομα της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή.

Άρθρο 114 Προστασία των πιστωτών και των κατόχων ειδικών προνομίων χωρίς δικαίωμα ψήφου

1. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων του άρθρου 111, οι πιστωτές της εταιρείας με τη νέα νομική μορφή της, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από το χρόνο αυτό, χωρίς να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, η δε εταιρεία έχει υποχρέωση να τους παράσχει κατάλληλες εγγυήσεις, εφόσον αποδεικνύουν επαρκώς ότι, η οικονομική κατάσταση της εταιρείας εξαιτίας της μετατροπής καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων και εφόσον δεν έχουν λάβει τέτοιες εγγυήσεις.

2. Κάθε διαφορά που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 επιλύεται από το μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή, το οποίο στην περίπτωση αυτή δικάζει με τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου πιστωτή. Η αίτηση κατατίθεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η οποία αρχίζει από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας της παραγράφου 1 του άρθρου 111. Με την απόφασή του το δικαστήριο μπορεί να λάβει τα κατά την κρίση του επαρκή και πρόσφορα μέτρα για την εξασφάλιση της απαίτησης του αιτούντος.

3. Κάτοχοι ειδικών δικαιωμάτων χωρίς δικαίωμα ψήφου έχουν αξίωση για την παροχή ανάλογων κατά το δυνατόν δικαιωμάτων στην εταιρεία υπό τη νέα μορφή.

Άρθρο 115 Ευθύνη

1. Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή κάθε διαχειριστής της υπό μετατροπή εταιρείας ευθύνεται έναντι των μετόχων ή των εταίρων αυτής για κάθε ζημία που αυτοί υπέστησαν λόγω υπαιτίας πράξης ή παράλειψης των πρώτων, η οποία συνιστά παράβαση των καθηκόντων τους κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της μετατροπής.

2. Δεν θίγεται η ευθύνη των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για ζημία τρίτων κατά τις γενικές διατάξεις.

3. Οι αξιώσεις της παραγράφου 1 εισάγονται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.), και μπορεί να ασκούνται από ειδικό εκπρόσωπο, ο οποίος διορίζεται από το δικαστήριο του άρθρου 5, που δικάζει κατά την εκούσια δικαιοδοσία, με αίτηση κάθε διαδίκου ή, αν πρόκειται για μετατροπή ανώνυμης εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή, με αίτηση μετόχου ή μετόχων που κατά τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 κατείχαν το ένα πεντηκοστό (1/50) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου. Για τον ορισμό ειδικού εκπροσώπου, το δικαστήριο πρέπει να πιθανολογήσει την ύπαρξη της αξίωσης των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Σε περίπτωση άσκησης αξιώσεων κατά περισσότερων υποχρέων, είναι δυνατό να οριστεί ο ίδιος ή διαφορετικοί ειδικοί εκπρόσωποι.

4. Η απόφαση που διορίζει ειδικό εκπρόσωπο υποβάλλεται σε δημοσιότητα, με επιμέλειά του, στη μερίδα της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και, κατά περίπτωση, στην ιστοσελίδα της εταιρείας, μαζί με πρόσκληση του ειδικού εκπροσώπου προς τους μετόχους ή τους εταίρους της εταιρείας να δηλώσουν στον ίδιο, αν επιθυμούν να ασκήσει αξιώσεις για λογαριασμό τους. Εφόσον το καταστατικό ή η εταιρική σύμβαση της εταιρείας προβλέπει και άλλους τρόπους ενημέρωσης των μετόχων ή των εταίρων για τη διεξαγωγή συνέλευσης ή τη λήψη αποφάσεων των εταίρων, αυτοί εφαρμόζονται ανάλογα και στην πρόσκληση του πρώτου εδαφίου. Οι μέτοχοι ή οι εταίροι πρέπει να προβούν στην ανωτέρω δήλωση μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της δημοσιότητας που προβλέπεται στην παρούσα. Κατά τη διάρκεια αυτής της προθεσμίας η παραγραφή των αξιώσεών τους αναστέλλεται.

5. Η απόφαση της παραγράφου 3 καθορίζει την αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου, η οποία του οφείλεται από τους μετόχους ή τους εταίρους που εκπροσωπεί αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής καθενός στην υπό μετατροπή εταιρεία κατά τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113. Διαφορετική συμφωνία για αμοιβή μεταξύ του ειδικού εκπροσώπου και των μετόχων ή των εταίρων που εκπροσωπεί δεν αποκλείεται.

Άρθρο 116 Ακύρωση της μετατροπής

1. Η μετατροπή που συντελέστηκε σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 κηρύσσεται άκυρη

με δικαστική απόφαση, εφόσον η απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης των μετόχων ή των εταίρων που αποφασίζουν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 105, είναι άκυρη ή ακυρώσιμη.

2. Εφόσον το ελάττωμα της παραγράφου 1 εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής, η μετατροπή δεν κηρύσσεται άκυρη. Επιπλέον, το δικαστήριο τάσσει προθεσμία για την άρση των λόγων ακυρότητας της μετατροπής, εφόσον η άρση είναι εφικτή. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται. Εφόσον παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.

3. Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση και υπάγεται στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Σε περίπτωση ακυρότητας της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί από μετόχους ή από εταίρους, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της, καθώς και από πιστωτή, εφόσον έχει έννομο συμφέρον. Σε περίπτωση ακυρωσίας της παραγράφου 1, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνον από μέτοχο ή από μετόχους ή από εταίρο ή από εταίρους που εκπροσωπούν συνολικά το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου στην υπό μετατροπή εταιρεία, εφόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της.

4. Το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα της μετατροπής, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων. Σ' αυτή την περίπτωση, ο αιτών έχει χρηματική αξίωση κατά της εταιρείας προς αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε το συγκεκριμένο ελάττωμα, η οποία πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από το αμετάκλητο της δικαστικής απόφασης. Την ίδια αξίωση έχουν μέτοχοι ή εταίροι που δεν μπορούν να ζητήσουν την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής, επειδή δεν διαθέτουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με την παράγραφο 3.

5. Ακύρωση με δικαστική απόφαση, της διοικητικής πράξης, με την οποία εγκρίθηκε η μετατροπή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 112, δεν επιφέρει ανατροπή των αποτελεσμάτων της μετατροπής ούτε αποτελεί λόγο κήρυξης της ακυρότητάς της. Αξιώσεις αποζημίωσης σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ή τις διατάξεις του παρόντος δεν θίγονται.

6. Η αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής και η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ.. Στην απόφαση αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 763 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο λαμβάνει, ύστερα από σχετικό αίτημα ή και αυτεπάγγελτα, τα αναγκαία κατά την κρίση του μέτρα για την προστασία των συμφερόντων που τίθενται σε διακινδύνευση.

7. Τριτανακοπή κατά της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα της μετατροπής, μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση, σύμφωνα με την παράγραφο 7.

8. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της μετατροπής δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της εταιρείας που έγιναν μετά την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος.

Άρθρο 117

Μη δίκαιος καθορισμός των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρεία με τη νέα μορφή

1. Η μετατροπή που συντελέστηκε σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113 δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρη για τον λόγο ότι η εταιρική συμμετοχή στην εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή δεν αποτελεί δίκαιο και λογικό αντάλλαγμα για την εταιρική συμμετοχή στην εταιρεία πριν τη μετατροπή.

2. Σ' αυτή την περίπτωση, κάθε θιγόμενος μέτοχος ή εταίρος μπορεί να αξιώσει από την εταιρεία την καταβολή αποζημίωσης. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 5. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από τη συντέλεση της μετατροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 118

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 119 έως 127 εφαρμόζονται εφόσον η υπό μετατροπή εταιρεία είναι προσωπική εταιρεία των περιπτώσεων δ', ε' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

2. Τα ανωτέρω άρθρα εφαρμόζονται και όταν η υπό μετατροπή εταιρεία είναι ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις που διέπουν αυτή την εταιρική μορφή.

3. Με την επιφύλαξη ειδικότερης διάταξης του παρόντος στην υπό μετατροπή προσωπική εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου μέρους του ν. 4072/2012.

Άρθρο 119

Μετατροπή λυθείσας προσωπικής εταιρείας

Η μετατροπή λυθείσας προσωπικής εταιρείας επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 268 του ν. 4072/2012, να μην ακολουθήσει εκκαθάριση.

Άρθρο 120

Διαθεσιμότητα των εγγράφων για έλεγχο από τους εταίρους - γραπτή έκθεση για τη μετατροπή

1. Το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 107 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο

που αρχίζει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης του άρθρου 121 και λήγει με τη λήψη της.

2. Δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 106, εφόσον το σύνολο των εταίρων της υπό μετατροπή εταιρείας είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Άρθρο 121 **Απόφαση των εταίρων**

1. Η απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρείας για τη μετατροπή της λαμβάνεται με ομοφωνία. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει τη λήψη της απόφασης με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων.

2. Εφόσον εταίρος της υπό μετατροπή εταιρείας ευθύνεται προσωπικά, μετά τη μετατροπή, για τα χρέη της εταιρείας με τη νέα της νομική μορφή απαιτείται η ρητή συναίνεσή του. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εφόσον εταίρος της υπό μετατροπή εταιρείας πρόκειται να λάβει μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές.

3. Ο εταίρος που διαφώνησε με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1, έχει δικαίωμα εξόδου από την εταιρεία. Το δικαίωμα εξόδου της παρούσας δεν μπορεί να περιοριστεί από την εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 122 **Περιεχόμενο και τύπος της απόφασης**

1. Η απόφαση των εταίρων για τη μετατροπή και η εταιρική σύμβαση της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή πρέπει να περιλαμβάνουν και τους εταίρους που, ως εταίροι της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, εφόσον συντρέχει περίπτωση τέτοιας ευθύνης.

2. Σε περίπτωση μετατροπής σε ανώνυμη εταιρεία, η απόφαση της παραγράφου 1 και το καταστατικό της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή πρέπει να περιλαμβάνουν και τη σύνθεση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας και των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης. Στην ίδια απόφαση και στο καταστατικό μπορεί επίσης να περιλαμβάνεται και ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή προσώπων με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο διοικητικό συμβούλιο.

3. Σε περίπτωση μετατροπής σε ανώνυμη εταιρεία ή σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και, με τους όρους του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του ν. 4072/2012, σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο, η απόφαση της παραγράφου 1 πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Άρθρο 123 **Ελάχιστο κεφάλαιο - εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας της υπό μετατροπή εταιρείας**

1. Σε περίπτωση μετατροπής σε κεφαλαιουχική εταιρεία απαιτείται προηγούμενη εξακρίβωση της αξίας της

περιουσίας της υπό μετατροπή εταιρείας από τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018.

2. Η έκθεση εξακρίβωσης που συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται σε δημοσιότητα με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, το κεφάλαιο της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο, χωρίς νέες εισφορές, από το ποσό που προκύπτει, αν από τη συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων της υπό μετατροπή εταιρείας αφαιρεθούν οι υποχρεώσεις της. Εφόσον το κεφάλαιο της εταιρείας με τη νέα νομική της μορφή υπολείπεται από το ελάχιστο όριο που προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό για την εταιρεία αυτή, η διαφορά καλύπτεται με νέες εισφορές.

Άρθρο 124 **Είσοδος νέων εταίρων**

Στην εταιρεία με τη νέα νομική της μορφή μπορεί να εισέλθουν νέοι μέτοχοι ή εταίροι, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της.

Άρθρο 125 **Αυτοδίκαιη μετατροπή ετερόρρυθμης εταιρείας σε ομόρρυθμη εταιρεία**

1. Ετερόρρυθμη εταιρεία μετατρέπεται αυτοδίκαια σε ομόρρυθμη εταιρεία σε περίπτωση εξόδου, αποκλεισμού ή θανάτου του μοναδικού ετερόρρυθμου εταίρου.

2. Οι διαχειριστές υποχρεούνται να αναγγείλουν στο Γ.Ε.ΜΗ. τα περιστατικά της παραγράφου 1.

Άρθρο 126 **Αυτοδίκαιη μετατροπή ομόρρυθμης εταιρείας σε ετερόρρυθμη εταιρεία**

1. Ομόρρυθμη εταιρεία μετατρέπεται αυτοδίκαια σε ετερόρρυθμη εταιρεία, στις περιπτώσεις:

α. εισόδου νέου εταίρου με την ιδιότητα του ετερόρρυθμου εταίρου,

β. μετατροπής της ιδιότητας ενός έστω ομόρρυθμου εταίρου σε ετερόρρυθμο εταίρο.

2. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 114.

Άρθρο 127 **Παραγραφή αξιώσεων κατά ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων εταίρων**

1. Σε περίπτωση μετατροπής ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε κεφαλαιουχική, οι αξιώσεις κατά των ομόρρυθμων και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, κατά των ετερόρρυθμων εταίρων, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της μετατροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση, εκτός αν η αξίωση κατά της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Σε περίπτωση μετατροπής ομόρρυθμης εταιρείας σε ετερόρρυθμη σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 126, οι αξιώσεις κατά των ομόρρυθμων εταίρων που μετατράπηκαν σε ετερόρ-

ρυθμούς παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τη συντέλεση της μετατροπής, εκτός αν η αξίωση κατά της ομόρρυθμης εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

3. Η ευθύνη των παραγράφων 1 και 2 δεν υφίσταται έναντι δανειστή της μετατραπέυσης εταιρείας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη μετατροπή.

4. Στις προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 128

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 129 έως 133 εφαρμόζονται εφόσον η υπό μετατροπή εταιρεία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα στην υπό μετατροπή κεφαλαιουχική εταιρεία εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας.

Άρθρο 129

Γραπτή έκθεση - Διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή τους εταίρους

1. Σε περίπτωση μετατροπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη μετατροπή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 106, εφόσον το σύνολο των εταίρων της υπό μετατροπή εταιρείας είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

2. Σε περίπτωση μετατροπής ανώνυμης εταιρείας, το δικαίωμα των μετόχων που προβλέπεται στο άρθρο 107, μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης που καλείται να αποφασίσει για τη μετατροπή και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

3. Σε περίπτωση μετατροπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, το δικαίωμα των εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 107 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη συνέλευση των εταίρων που καλείται να αποφασίσει για τη μετατροπή και λήγει με το τέλος της συνέλευσης αυτής.

Άρθρο 130

Απόφαση των εταίρων

1. Σε περίπτωση μετατροπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων λαμβάνεται σύμφωνα με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955.

2. Η μετατροπή οποιασδήποτε κεφαλαιουχικής εταιρείας σε ομόρρυθμη εταιρεία πραγματοποιείται με ομόφωνη απόφαση του συνόλου των μετόχων ή των

εταίρων της. Μη εμφανισθέντες στη συνέλευση μέτοχοι ή εταίροι μπορούν να εγκρίνουν την απόφαση για τη μετατροπή εγγράφως. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο. Όροι του καταστατικού της υπό μετατροπή εταιρείας που επιτρέπουν τη λήψη απόφασης για μετατροπή της με πλειοψηφία δεν λαμβάνονται υπόψη.

3. Εφόσον μέτοχος ή εταίρος της υπό μετατροπή εταιρείας ευθύνεται προσωπικά, μετά τη μετατροπή, για τα χρέη της εταιρείας με τη νέα νομική μορφή, απαιτείται η ρητή συναίνεσή του. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εφόσον μέτοχος ή εταίρος της υπό μετατροπή εταιρείας πρόκειται να λάβει μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές.

4. Μέτοχος ή εταίρος που διαφώνησε με τη μετατροπή, δικαιούται να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών ή των μεριδίων του ή, κατά περίπτωση, την έξοδό του από την υπό μετατροπή εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή, που εφαρμόζονται αναλόγως. Ο ίδιος μέτοχος ή εταίρος δικαιούται επίσης να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδιά του σε τρίτους κατά παρέκκλιση καταστατικών όρων που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης.

Άρθρο 131

Περιεχόμενο και τύπος της απόφασης για τη μετατροπή - ελάχιστο κεφάλαιο - μετοχές και εταιρικά μερίδια της μετατραπέυσης εταιρείας

1. Για το περιεχόμενο και τον τύπο της απόφασης της συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων για τη μετατροπή, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 122.

2. Σε περίπτωση μετατροπής σε ανώνυμη εταιρεία, σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, για το ελάχιστο κεφάλαιο και την εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 123.

Άρθρο 132

Είσοδος νέων μετόχων ή εταίρων

Στην εταιρεία με τη νέα της νομική μορφή μπορεί να εισέλθουν νέοι μέτοχοι ή εταίροι σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της.

Άρθρο 133

Παραγραφή αξιώσεων κατά εταίρων ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας με εγγυητικές εισφορές

1. Σε περίπτωση μετατροπής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, εφόσον υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και οι εταίροι που κατέχουν τα μερίδια αυτά δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της εταιρείας που γεννώνται μετά τη μετατροπή της, οι αξιώσεις κατά των εταίρων αυτών για τα χρέη της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας παραγράφονται ύστε-

ρα από τρία (3) έτη από τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση, εκτός αν η αξίωση κατά της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή της μετατραπέυσης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη μετατροπή.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 113, κατά περίπτωση, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 134

Ειδικές διατάξεις για τη μετατροπή ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) σε ανώνυμη εταιρεία και αντίστροφα

Για τη μετατροπή ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) σε ανώνυμη εταιρεία και αντίστροφα εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 128-133, στο μέτρο που αφορούν την ανώνυμη εταιρεία, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού 2157/2001 και τις διατάξεις του ν. 3412/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 135

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Τα άρθρα 136 έως 139 εφαρμόζονται κατά τη μετατροπή αστικού συνεταιρισμού της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 σε άλλη εταιρεία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα, στον υπό μετατροπή συνεταιρισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1667/1986.

Άρθρο 136

Έγκριση της μετατροπής - δικαίωμα εξόδου

1. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 108, λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 4 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986.

2. Ο συνetaίρος που διαφώνησε με την απόφαση της παραγράφου 1 έχει δικαίωμα εξόδου από το συνεταιρισμό. Το δικαίωμα εξόδου του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να περιοριστεί από το καταστατικό και ιδίως δεν υπόκειται σε όρο του καταστατικού για ελάχιστη υποχρεωτική παραμονή στο συνεταιρισμό. Περιορισμός της αξίωσης του συνetaίρου για απόδοση της αξίας της μερίδας του από ειδικές διατάξεις του νόμου δεν θίγεται.

3. Για τη μετατροπή εταιρείας σε συνεταιρισμό απαιτείται ομόφωνη απόφαση του συνόλου των μετόχων ή

των εταίρων, εφόσον το καταστατικό του συνεταιρισμού προβλέπει ευθύνη των συνetaίρων για τα χρέη του συνεταιρισμού που υπερβαίνει την αξία κάθε συνεταιριστικής μερίδας. Μη εμφανισθέντες στη συνέλευση μέτοχοι ή εταίροι μπορούν να εγκρίνουν την απόφαση για τη μετατροπή εγγράφως. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να έχει θεωρηθεί από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή από δικηγόρο. Όροι του καταστατικού της υπό μετατροπή εταιρείας που επιτρέπουν τη λήψη απόφασης για μετατροπή της με πλειοψηφία δεν λαμβάνονται υπόψη.

4. Το δικαίωμα των συνetaίρων που προβλέπεται στο άρθρο 107 μπορεί να ασκείται για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση που καλείται να αποφασίσει για τη μετατροπή και λήγει με το πέρας αυτής.

Άρθρο 137

Αποτελέσματα της μετατροπής

Η μετατροπή συνεταιρισμού συντελείται με την καταχώριση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 113. Οι λοιπές διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 1667/1986 δεν θίγονται.

Άρθρο 138

Παραγραφή αξιώσεων κατά συνetaίρων

1. Σε περίπτωση μετατροπής συνεταιρισμού σε εταιρεία, της οποίας οι μέτοχοι ή εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της, οι αξιώσεις κατά των συνetaίρων για τα χρέη του συνεταιρισμού παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 113, εκτός αν η αξίωση κατά του συνεταιρισμού υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Η ευθύνη της παραγράφου 1 δεν υφίσταται έναντι δανειστή του συνεταιρισμού, εφόσον αυτός συγκατατέθηκε εγγράφως στη μετατροπή.

3. Στην προθεσμία της παραγράφου 1 εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής. Αν η αξίωση καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά τη συντέλεση της μετατροπής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 113, η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο κατά το οποίο η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΕΣΕΤ) ΣΕ ΑΣΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ

Άρθρο 139

Για τη μετατροπή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας (ΕΣΕτ) σε αστικό συνεταιρισμό και αντίστροφα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 130, των άρθρων 135 έως 138 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 και του Μέρους Δ' του ν. 4099/2012.

ΜΕΡΟΣ Ε' ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 140 Διατηρούμενες σε ισχύ διατάξεις

1. Ειδικές διατάξεις εταιρικού δικαίου που ρυθμίζουν θέματα μετασχηματισμών άλλων εταιρικών μορφών από εκείνες της παραγράφου 1 του άρθρου 2, ιδίως όσον αφορά το επιτρεπτό, τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία πραγματοποίησης και τα αποτελέσματά τους, παραμένουν σε ισχύ.

2. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα μετασχηματισμών, για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων ή για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ειδική εποπτεία ή προβλέπουν μεταξύ άλλων την έκδοση ειδικής εγκριτικής απόφασης, παραμένουν σε ισχύ. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.

3. Εταιρικοί μετασχηματισμοί του παρόντος, οι οποίοι πραγματοποιούνται από ή στους οποίους μετέχει πιστωτικό ίδρυμα ή άλλο νομικό πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154) διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997, οι οποίες παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 141 Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε:

α) συγχωνεύσεις στις οποίες η ημερομηνία του σχεδίου του άρθρου 7 είναι μεταγενέστερη της έναρξης ισχύος του, για οποιαδήποτε από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση,

β) διασπάσεις στις οποίες η ημερομηνία του σχεδίου του άρθρου 59 είναι μεταγενέστερη της έναρξης ισχύος του, για οποιαδήποτε από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση,

γ) μετατροπές στις οποίες η απόφαση του άρθρου 108 λαμβάνεται μετά την έναρξη ισχύος του.

2. Μετασχηματισμοί οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 συνεχίζουν να διέπονται από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 142 Παραπομπές

Όπου διάταξη νόμου παραπέμπει στις περί συγχωνεύσεων, διασπάσεων ή μετατροπών διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, των νόμων 3190/1955, 4072/2012 και 1667/1986 ή άλλων νομοθετημάτων, όσον αφορά εταιρικές μορφές που εμπίπτουν στην παράγραφο 1 του άρθρου 2, από την έναρξη ισχύος του παρόντος η παραπομπή αυτή νοείται ότι αναφέρεται στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 143 Τροποποίηση του ν. 2515/1997

Η παρ. 16 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154) αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως και 12 εφαρμόζονται επί διασπάσεων πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς, καθώς και επί εισφοράς από λειτουργούν πιστωτικό ίδρυμα κλάδου, μέρους, τμήματος ή υποκαταστήματός του σε άλλο λειτουργούν ή νεοσυσταθέν πιστωτικό ίδρυμα.»

Άρθρο 144 Τροποποίηση του ν. 3419/2005

Στον ν. 3419/2005 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 15 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των περί μετατροπής διατάξεων του νόμου για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς, οι οποίες ρυθμίζουν τη συντέλεση των περιπτώσεων μετατροπών που διέπονται απ' αυτόν, συντελείται η μετατροπή των υπόχρεων εταιρειών σε ανώνυμες εταιρείες, σε εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, σε ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, σε αστικούς συνεταιρισμούς και σε εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.»

β) Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 15 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των περί συγχώνευσης και διάσπασης διατάξεων του νόμου για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς, οι οποίες ρυθμίζουν τη συντέλεση συγχωνεύσεων και διασπάσεων που διέπονται απ' αυτόν, συντελείται η συγχώνευση ή η διάσπαση, με μόνη την εγγραφή και πριν από τη διαγραφή της εταιρείας που απορροφάται ή διασπάται.»

Άρθρο 145 Τροποποιήσεις του ν. 4099/2012

Στον ν. 4099/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 145 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το σχέδιο συγχώνευσης καταχωρίζεται και δημοσιεύεται στην οικεία υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3419/2005, και κατά περίπτωση στην ιστοσελίδα του συνεταιρισμού της παραγράφου 1. Στη σχετική ανακοίνωση, η οποία δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., περιέχονται και τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Κανονισμού.»

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 145 καταργείται.

γ) Η παράγραφος 2 του άρθρου 152 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Πριν από τη γενική συνέλευση, που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 35 του Κανονισμού, εμπειρογνώμονες, οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4548/2018 πιστοποιούν κατ' αναλογία, ότι τηρούνται οι κανόνες της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κανονισμού.»

δ) Η παράγραφος 2 του άρθρου 154 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Πριν από τη γενική συνέλευση, η οποία καλείται να εγκρίνει το σχέδιο μετατροπής της ΕΣΕτ σε συνεταιρισμό και το καταστατικό του σύμφωνα με το άρθρο 76 του Κανονισμού, εμπειρογνώμονες, οι οποίοι ορίζονται

σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4548/2018 βεβαιώνουν ότι η ΕΣΕΤ διαθέτει ενεργητικό ισοδύναμο τουλάχιστον προς το κεφάλαιό της.».

Άρθρο 146

Τροποποίηση του ν. 4548/2018

Στον ν. 4548/2018 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η τροποποίηση του καταστατικού, η λύση της ανώνυμης εταιρείας ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης και η αναβίωσή της εγκρίνονται, ύστερα από τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφερειακής ενότητας της έδρας της εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και του ν. 3419/2005 (Α' 297). Ο έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος, του καταστατικού και των διατάξεων του ν. 3419/2005 και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη διενέργεια της καταχώρισης και την πραγματοποίηση της δημοσιότητας από την αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση μεταβολών των καταχωρίσεων της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., που δεν emπίπτουν στο πρώτο εδάφιο, όπως μεταβολών στην εκπροσώπηση της εταιρείας ή δηλώσεων προσαρμογής του καταστατικού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 4, η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει σε τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας) του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 των υποβληθέντων εγγράφων. Τυπικός έλεγχος (έλεγχο πληρότητας) νοείται η διαπίστωση ότι τα υποβαλλόμενα έγγραφα είναι πλήρη και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νόμου, χωρίς έλεγχο του περιεχομένου τους.».

β) Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης εγκρίνει, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, τις διασυνωριακές συγχωνεύσεις, σύμφωνα με τον ν. 3777/2009 (Α' 127).».

γ) Η περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 117 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Η συγχώνευση με απορρόφηση ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το εκατό (100%) των μετοχών της, η απόφαση της απορροφώσας ανώνυμης εταιρείας για τη συγχώνευση με απορρόφηση άλλης κεφαλαιουχικής εταιρείας της οποίας κατέχει το ενενήντα τοις εκατό (90%) ή περισσότερο των μετοχών ή μεριδίων της, καθώς και η απόφαση διασπώμενης ανώνυμης εταιρείας για τη διάσπασή της όταν οι επωφελοόμενες εταιρείες κατέχουν τις μετοχές της στο σύνολό τους, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.».

δ) Ο τίτλος του άρθρου 171 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 171

Αναβίωση της λυθείσας εταιρείας»

ε) Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 171 καταργούνται.

Άρθρο 147

Καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 141, από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) τα άρθρα 66 έως 89 του κ.ν. 2190/1920,
β) τα άρθρα 51 και 53-55 του ν. 3190/1955,
γ) το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 87, τα άρθρα 106 έως 115 και τα άρθρα 282, 282Α και 283 του ν. 4072/2012,
δ) οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 10 και το άρθρο 16 του ν. 1667/1986,
ε) η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2166/1993,
στ) κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/55/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 16ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΕ L 133)

Άρθρο 148

(άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ)

Αντικείμενο- πεδίο εφαρμογής- εξαιρέσεις

1. Σκοπός των άρθρων 148 έως 154 είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 (L 133) για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων.

2. Ο παρών θεσπίζει κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες υπάγονται στους νόμους 3978/2011 (Α'137), 4412/2016 (Α'147) και 4413/2016 (Α' 148) και, ειδικότερα, καταλαμβάνει: α) συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και των οποίων η εκτιμώμενη αξία, εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), είναι ίση ή ανώτερη από τα κατώτατα όρια, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 3978/2011, β) δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις έργων, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και γενικών υπηρεσιών των οποίων η εκτιμώμενη αξία, εκτός Φ.Π.Α., είναι ίση προς ή ανώτερη από τα κατώτατα όρια των άρθρων 5 και 235 του ν. 4412/2016, γ) συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών των οποίων η εκτιμώμενη αξία ισούται με ή υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια διακόσιες είκοσι πέντε χιλιάδες (5.225.000) ευρώ, όπως το όριο αυτό αναθεωρείται, σύμφωνα με το εδάφιο β' της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4413/2016.

3. Ο παρών δεν καταλαμβάνει τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση συμβάσεων που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011, στις οποίες η σύναψη και η εκτέλεση της σύμβασης έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή πρέπει να συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας κατ' εφαρμογή των κείμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και με τον όρο ότι τα ουσιώδη εθνικά συμφέροντα δεν μπορούν να προστατευτούν με λιγότερο οχληρά μέτρα.

Άρθρο 149
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ)
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1) «ηλεκτρονικό τιμολόγιο»: τιμολόγιο που έχει εκδοθεί, διαβιβαστεί και παραληφθεί σε διαρθρωμένη ηλεκτρονική μορφή, η οποία επιτρέπει την αυτόματη και ηλεκτρονική επεξεργασία του,

2) «βασικά στοιχεία ηλεκτρονικού τιμολογίου»: σύνολο ουσιαστικών στοιχείων πληροφόρησης τα οποία πρέπει να περιέχονται σε ηλεκτρονικό τιμολόγιο, προκειμένου να είναι δυνατή η διασυννοητική διαλειτουργικότητα, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων πληροφοριών για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία,

3) «υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων»: διαρθρωμένο σύνολο λογικά αλληλένδετων όρων και των εννοιών τους που προσδιορίζουν τα βασικά στοιχεία ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου,

4) «συντακτική δομή»: μηχαναγνώσιμη γλώσσα ή διάλεκτος που χρησιμοποιείται για να αναπαριστά τα στοιχεία δεδομένων που περιέχονται στο ηλεκτρονικό τιμολόγιο,

5) «συντακτικές δεσμεύσεις»: κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ένα υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων για ένα ηλεκτρονικό τιμολόγιο μπορεί να παρουσιάζεται στις διάφορες συντακτικές δομές,

6) «αναθέτουσες αρχές»: οι αναθέτουσες αρχές, όπως ορίζονται στην υποπερίπτωση α' της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 3 του ν. 4413/2016,

7) «μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές»: οι αναθέτουσες αρχές, όπως ορίζονται στην περίπτωση 3 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016,

8) «κεντρική υπηρεσία προμηθειών»: η Κεντρική Αρχή Αγορών (ΚΑΑ) όπως ορίζεται στην περίπτωση 17 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016,

9) «αναθέτοντες φορείς»: οι αναθέτοντες φορείς, όπως ορίζονται στην υποπερίπτωση β' της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 4 του ν. 4413/2016,

10) «διεθνές πρότυπο»: διεθνές πρότυπο, όπως ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 της 22ης Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ L 316),

11) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: ευρωπαϊκό πρότυπο, όπως ορίζεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012,

12) «ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων»: το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16931-1: 2017, Ηλεκτρονική Τιμολόγηση-Μέρος 1: Σημασιολογικό μοντέλο δεδομένων των στοιχείων πυρήνα ηλεκτρονικού τιμολογίου, τα στοιχεία αναφοράς του οποίου έχουν δημοσιευτεί στην Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/1870 της Επιτροπής της 16ης Οκτωβρίου 2017 (L 266) και ο κατάλογος συντακτικών δομών με στοιχεία αναφοράς «CEN/TS 16931-2:2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 2: Κατάλογος συντακτικών δομών που συμμορφώνονται με το πρότυπο EN 16931-1», όπως αυτός παρατίθεται στο παράρτημα της παραπάνω απόφασης. Τα ευρωπαϊ-

κά τυποποιητικά έγγραφα EN 16931-1: 2017 και CEN/TS 16931-2:2017 έχουν ενταχθεί στο εθνικό σύστημα τυποποίησης και ισχύουν ως ΕΛΟΤ EN 16931-1: 2017 και ΕΛΟΤ CEN/TS 16931-2:2017,

13) «πωλητής»: οικονομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί η σύμβαση, σύμφωνα με την περίπτωση 18 της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3978/2011, τις περιπτώσεις 11 και 43 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 και της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4413/2016,

14) «αγοραστής»: η αναθέτουσα αρχή και ο αναθέτων φορέας σύμφωνα με τις περιπτώσεις 6 έως 9, αντίστοιχα, του παρόντος.

Άρθρο 150
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ)
Βασικά στοιχεία του ηλεκτρονικού τιμολογίου

Τα βασικά στοιχεία του ηλεκτρονικού τιμολογίου είναι μεταξύ άλλων:

- α) αναγνωριστικά της επεξεργασίας και του τιμολογίου,
- β) χρονική περίοδος του τιμολογίου,
- γ) στοιχεία του πωλητή,
- δ) στοιχεία του αγοραστή,
- ε) στοιχεία του δικαιούχου πληρωμής,
- στ) στοιχεία του φορολογικού αντιπροσώπου του πωλητή,
- ζ) στοιχεία αναφοράς της σύμβασης,
- η) λεπτομερή στοιχεία παράδοσης,
- θ) οδηγίες για την πληρωμή,
- ι) στοιχεία που αφορούν απαλλαγή ή επιβάρυνση,
- ια) πληροφορίες για το συγκεκριμένο στοιχείο του τιμολογίου,
- ιβ) συνολικά ποσά του τιμολογίου,
- ιγ) ανάλυση του Φ.Π.Α..

Άρθρο 151
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ)
Παραλαβή και επεξεργασία ηλεκτρονικών τιμολογίων

Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση 12 του άρθρου 149.

Άρθρο 152
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ)
Προστασία δεδομένων

1. Η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος.

2. Εφόσον δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο και με την επιφύλαξη των διατάξεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119), προσωπικά δεδομένα που έχουν συλλεχθεί για τον σκοπό έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων μπορεί να χρησιμοποιηθούν μόνο για τον σκοπό αυτόν ή για συμβατούς σκοπούς.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679, οι όροι δημοσιοποίησης, για λόγους διαφάνειας και λογοδοσίας, προσωπικών δεδομένων τα οποία συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής τιμολόγησης είναι σύμφωνοι με τον σκοπό της δημοσίευσης και τη βασική αρχή περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

Άρθρο 153
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ)
Χρήση ηλεκτρονικών τιμολογίων
όσον αφορά τον Φ.Π.Α.

Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των άρθρων 1-22 του ν. 3763/2009 (Α'80) και του άρθρου 9 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

Άρθρο 154
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης ύστερα από γνώμη της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με το περιεχόμενο και τη μορφή του ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Υποδομών και Μεταφορών, Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών καθορίζονται η αρχιτεκτονική, οι διαδικασίες παραλαβής, επεξεργασίας και πληρωμής ηλεκτρονικού τιμολογίου, οι απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης με ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου, οι τεχνικές προϋποθέσεις ασφάλειας και προστασίας δεδομένων, ο χρόνος έναρξης ισχύος του άρθρου 151, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει την 18η Απριλίου 2019 για τις κεντρικές κυβερνητικές αρχές και τις κεντρικές αρχές αγορών και την 18η Απριλίου 2020 για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς και κάθε άλλο τεχνικό και ειδικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του άρθρου 151.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 155

Η παρ. 10 του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4554/2018 αναριθμείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Η έγκριση για τους σκοπούς της παραγράφου 1 χορηγείται σε περιοχές, στις οποίες επιτρέπονται οι μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες των άρθρων 17- 40 του ν. 3982/2011 (Α' 143), στις περιοχές των παραγράφων 2 έως και 5 του άρθρου 17 του ν. 3325/2005 (Α' 68) ή σε περιοχές, στις οποίες επιτρέπονται γεωργικές δραστηριότητες και εκμεταλλεύσεις, καθώς και στη γη υψηλής παραγωγικότητας, υπό τους όρους που ορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση, που εκδίδεται, κατ' επίκληση της παραγράφου 4.».

Άρθρο 156

Στην αρχή του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955 (Α' 91) προστίθεται το γράμμα α' και στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται περίπτωση β' ως εξής:

«β. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να μετατραπεί σε Ανώνυμη Εταιρία με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία πέμπτα (3/5) του εταιρικού κεφαλαίου, εφόσον με την ίδια απόφαση αποφασίζεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ύψους τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ με αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας με τις ως άνω πλειοψηφίες. Σε αυτή την περίπτωση, τυχόν δεκαδικός αριθμός που προκύπτει σχετικά με την πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων, στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της ή στην αμέσως προηγούμενη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι μικρότερο του μισού της.

Άρθρο 157
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του Τμήματος Α' (άρθρα 1-147) αρχίζει την 15η Απριλίου 2019.

Η ισχύς του Τμήματος Β' (άρθρα 148-154) αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
και Υπουργός Οικονομίας
και Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Εσωτερικών

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΡΛΑΣ

Ψηφιακής Πολιτικής,
Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Εθνικής Άμυνας

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Παράρτημα 2^ο

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΤΜΗΜΑ Α΄

1. Επί του νομοσχεδίου γενικά

1. Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιδιώκεται η αναμόρφωση του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών και η συστηματοποίησή του για πρώτη φορά σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο.

Για το ελληνικό εταιρικό δίκαιο και ειδικότερα για το δίκαιο των εμπορικών εταιριών, στο οποίο συστηματικά ανήκουν οι διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, η έννοια των μετασχηματισμών δεν είναι ούτε οικεία ούτε σαφής ως προς το περιεχόμενό της. Πράγματι, οι νόμοι που διέπουν τις εταιρικές μορφές της Α.Ε., της Ε.Π.Ε., της Ι.Κ.Ε., της Ο.Ε. και της Ε.Ε. αγνοούν τον όρο αυτόν, ο οποίος αποτελεί «δάνειο» από τον χώρο της φορολογικής νομοθεσίας. Στη νομική γλώσσα και στην πρακτική των συναλλαγών, ωστόσο, ο όρος έχει από μακρού χρόνο καθιερωθεί, όχι μόνον εξαιτίας της στενής σχέσης εταιρικού και φορολογικού δικαίου που πάντοτε χαρακτήριζε το σχετικό συναλλακτικό πεδίο (παρακ. αριθ. 8 επ.), αλλά και λόγω του σημασιολογικού του φορτίου και της ικανότητάς του να αποδίδει με συνθετικό και συνάμα περιληπτικό τρόπο ποικίλες νομικές πράξεις αναδιάρθρωσης ενός φορέα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως η συγχώνευση, η διάσπαση και η μετατροπή (βλ. και τους συγγενείς ξενόγλωσσους όρους: αγγλ. “corporate restructurings”· γαλλ. “restructurations des sociétés”· γερμ. “Unternehmensumstrukturierungen”). Ως «μετασχηματισμοί» επιχειρήσεων νοούνται, επομένως, οι διεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο νομικές πράξεις και διαδικασίες, με τις οποίες μεταβάλλεται η υπόσταση ενός εταιρικού φορέα άσκησης επιχείρησης, χωρίς κατά κανόνα να μεσολαβήσει λύση και εκκαθάρισή του ούτε μεταβίβαση των περιουσιακών του στοιχείων με τους κανόνες της ειδικής διαδοχής. Οι εταιρικοί μετασχηματισμοί συντελούνται με τα μέσα που προβλέπει το εταιρικό δίκαιο, τα δε νομικά αποτελέσματά τους είναι σύνθετα και επέρχονται ταυτοχρόνως και αυτοδικαίως (uno actu) με την καταχώρισή τους στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.): σε αυτό το χρονικό σημείο, πράγματι, οι μετασχηματιζόμενοι εταιρικοί φορείς ενοποιούνται, διαρρούνται ή μεταβάλλουν, κατά περίπτωση, τη νομική μορφή τους, χωρίς να προηγηθούν οι οχληρές διατυπώσεις της λύσης και εκκαθάρισής τους, οι εταίροι τους καθίστανται αυτομάτως εταίροι των εταιρικών φορέων που προέρχονται από τον μετασχηματισμό, ενώ η μεταβίβαση της περιουσίας των μετασχηματιζόμενων φορέων πραγματοποιείται χωρίς εκκαθάριση, διανομή και εισφορά, αλλά (πλην της περίπτωσης της μετατροπής) με καθολική διαδοχή, δηλαδή, μεταβίβαση του συνόλου του ενεργητικού και παθητικού τους στον διάδοχο ή στους

διάδοχους εταιρικούς φορείς, χωρίς την ανάγκη μεταβίβασης καθενός περιουσιακού στοιχείου χωριστά.

2. Τα οφέλη της νομικής ρύθμισης των εταιρικών μετασχηματισμών είναι πολλαπλά και δικαιολογούν τη νομοθετική μέριμνα για συστηματοποίηση, αναμόρφωση και εκσυγχρονισμό των σχετικών κανόνων. Οι λόγοι που οδηγούν στην πραγματοποίηση ενός εταιρικού μετασχηματισμού είναι πολλοί και εντάσσονται στον κύκλο ζωής όλων των φορέων επιχειρηματικής δραστηριότητας: ανάπτυξη, προσαρμογή στο διαρκώς μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον και στον εξελισσόμενο ανταγωνισμό, επιδίωξη ευκαιριών σε νέες αγορές, αξιοποίηση δυνατοτήτων συνεργασίας, εξυγίανση. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, το δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών: (α) προσφέρει στους ενδιαφερομένους τα απαραίτητα νομικά εργαλεία για την αποτελεσματική πραγμάτωση των στόχων τους, (β) διασφαλίζει την απρόσκοπτη και ομαλή συνέχιση της νομικής προσωπικότητας και της εταιρικής επιχείρησης του μετασχηματιζόμενου φορέα, χωρίς κίνδυνο υποβάθμισης της ενότητας και ακεραιότητας των επιμέρους στοιχείων που τη συγκροτούν, (γ) εγγυάται την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων, των πιστωτών και των εταίρων του μετασχηματιζόμενου φορέα και (δ) ενισχύει την ασφάλεια του δικαίου και την ασφάλεια των συναλλαγών, στον αναγκαίο βαθμό.

3. Η έννοια του εταιρικού μετασχηματισμού είναι έννοια γένους, που καλύπτει κάθε περίπτωση μεταβολής του φορέα επιχείρησης. Οι βασικές κατηγορίες μετασχηματισμών είναι τρεις (3): συγχωνεύσεις, διασπάσεις και μετατροπές. Οι ορισμοί ποικίλλουν και δίνουν έμφαση άλλες φορές στο αποτέλεσμα και άλλες στην διαδικασία. Συγχώνευση είναι η πράξη με την οποία επιτυγχάνεται η απόκτηση, με καθολική διαδοχή, από υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη εταιρία, των περιουσιακών στοιχείων άλλων εταιριών που λύονται χωρίς εκκαθάριση. Διάσπαση είναι η πράξη μεταβίβασης, με καθολική διαδοχή, της περιουσίας μιας εταιρίας που λύεται χωρίς εκκαθάριση, σε δύο τουλάχιστον υφιστάμενες ή νεοϊδρυόμενες εταιρίες. Τέλος, μετατροπή είναι η πράξη μεταβολής της εταιρικής μορφής (του «νομικού ενδύματος») μιας εταιρίας, χωρίς να προηγηθεί λύση της, όπως στις άλλες κατηγορίες μετασχηματισμών, και χωρίς να μεσολαβήσει διαδοχή (καθολική ή ειδική) στην περιουσία της. Από συστηματική άποψη, στους μετασχηματισμούς εντάσσονται και οι γνωστές στην ενωσιακή έννομη τάξη, αλλά και σε ευρωπαϊκές νομοθεσίες, πράξεις της εισφοράς ή απόσχισης κλάδου και της μερικής διάσπασης, οι οποίες στο πλαίσιο του προτεινόμενου νομοσχεδίου αποτελούν ειδικότερες εκφάνσεις των τριών βασικών κατηγοριών μετασχηματισμών.

4. Οι τρεις βασικές κατηγορίες μετασχηματισμών είναι βεβαίως γνωστές στο δίκαιό μας. Η ισχύουσα ρύθμισή τους, όμως, δεν διακρίνεται ούτε από δικαιοπολιτική συνέπεια ούτε από συστηματική συνοχή. Ειδικότερα, διατάξεις για τους μετασχηματισμούς περιλαμβάνονται στο ισχύον (μέχρι την επικείμενη αντικατάστασή του με τον ν. 4548/2018) νομοθετικό πλαίσιο για τις ανώνυμες εταιρίες (κ.ν. 2190/1920), στον νόμο για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (ν. 3190/1955), στον νόμο για τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες (ν. 4072/2012) και στον νόμο για τις προσωπικές εταιρίες (ν. 4072/2012), ενώ δεν λείπουν και διατάξεις για τους μετασχηματισμούς, που διεκδικούν ευθεία ή ανάλογη εφαρμογή, και

από τη νομοθεσία που διέπει άλλους εταιρικούς τύπους, όπως για παράδειγμα ο αστικός συνεταιρισμός (ν. 1667/1986), η σχεδόν άγνωστη στην πράξη ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία (άρθρο 284 του ν. 4072/2012) ή και προβλεπόμενοι από το ενωσιακό δίκαιο εταιρικοί τύποι όπως η Ευρωπαϊκή Εταιρία (Κανονισμός [ΕΚ] 2157/2001) και η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρία (Κανονισμός [ΕΚ] 1435/2003).

5. Η σημερινή κατάσταση του εταιρικού δικαίου μετασχηματισμών δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ικανοποιητική. Τούτο έχει ως αιτία μία σειρά από παράγοντες που σχετίζονται κυρίως με την αποσπασματική νομοθέτηση και την πολυδιάσπαση της ύλης του, καθώς και την ελλειμματική κάλυψη περιπτώσεων. Απόρροια της έλλειψης συστηματικής συνοχής των υφιστάμενων διατάξεων αποτελούν τρεις κατηγορίες προβλημάτων, τα οποία έχουν συσσωρευτεί με «σειριακό» σχεδόν τρόπο στο δίκαιο των μετασχηματισμών, καθώς η προσπάθεια επίλυσης του ενός προκαλεί το επόμενο: η αρχή της ειδικότητας των επιτρεπόμενων μορφών μετασχηματισμών, οι αποκαλούμενοι «καταχρηστικοί μετασχηματισμοί» και η «ανάμειξη» του φορολογικού δικαίου.

6. Στην ισχύουσα σήμερα νομοθεσία, προβλέπονται μόνον συγκεκριμένης μορφής μετασχηματισμοί για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να τίθεται εύλογα εν αμφιβόλω το επιτρεπτό των μη προβλεπόμενων μετασχηματισμών και να καταλείπεται έδαφος για αντικρουόμενες ερμηνείες σε νομολογία, θεωρία και πράξη, σε έναν τομέα όπου η ασφάλεια δικαίου θα έπρεπε να είναι το πρώτο ζητούμενο. Βάσει, ειδικότερα, του ισχύοντος εταιρικού δικαίου σήμερα, είναι επιτρεπτοί οι ακόλουθοι μετασχηματισμοί:

- (α) μετατροπή Ι.Κ.Ε. σε άλλη εταιρία (άρθρο 106 του ν. 4072/2012),
- (β) μετατροπή άλλης εταιρίας σε Ι.Κ.Ε. (άρθρο 107 του ν. 4072/2012),
- (γ) συγχώνευση μεταξύ Ι.Κ.Ε. (άρθρο 108 έως 115 του ν. 4072/2012),
- (δ) μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. (άρθρο 51 του ν. 3190/1955),
- (ε) μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. (άρθρο 53 του ν. 3190/1955),
- (στ) μετατροπή Ε.Ε. σε Ο.Ε. (άρθρο 282 του ν. 4072/2012),
- (ζ) μετατροπή Ο.Ε. σε Ε.Ε. (άρθρο 282Α του ν. 4072/2012),
- (η) μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. (άρθρο 283 του ν. 4072/2012)
- (θ) συγχώνευση μεταξύ Ε.Π.Ε. (άρθρο 54 και 55 του ν. 3190/1955),
- (ι) μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. (άρθρο 66 του κ.ν. 2190/1920),
- (ια) μετατροπή Α.Ε. σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. (άρθρο 66α του κ.ν. 2190/1920),
- (ιβ) μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. (άρθρο 67 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920),
- (ιγ) μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Α.Ε. (άρθρο 67 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920),
- (ιδ) συγχώνευση μεταξύ Α.Ε. (άρθρο 68 έως 80 του κ.ν. 2190/1920),
- (ιε) διάσπαση Α.Ε. (άρθρο 81 έως 89 του κ.ν. 2190/1920).

7. Από την παραπάνω καταγραφή προκύπτει ότι, το εταιρικό δίκαιο αγνοεί μεγάλο αριθμό δυνατών μετασχηματισμών: δεν προβλέπονται, για παράδειγμα, συγχωνεύσεις μεταξύ εταιριών διαφορετικού τύπου, δεν προ-

βλέπονται διασπάσεις παρά μόνον η διάσπαση Α.Ε. με επωφελούμενες επίσης Α.Ε., ενώ αγνοούνται παντελώς παραλλαγές της διάσπασης, όπως η απόσχιση κλάδου ή η μερική διάσπαση.

8. Η απουσία ενός πλήρους φάσματος δυνατών μετασχηματισμών, με τα προσόντα της καθολικής διαδοχής και της συνέχισης της νομικής προσωπικότητας των μετασχηματιζόμενων εταιρικών φορέων, θάλπει το ανεπιθύμητο φαινόμενο των καλούμενων «καταχρηστικών μετασχηματισμών». Ως τέτοιοι νοούνται εκείνοι που καταλήγουν στο ίδιο οικονομικό αποτέλεσμα με τους ρυθμιζόμενους μετασχηματισμούς, δηλαδή, στη μεταβολή του μετασχηματιζόμενου επιχειρηματικού φορέα, η οποία επιτυγχάνεται, όμως, με τη διενέργεια μίας σειράς ασύνδετων μεταξύ τους νομικών πράξεων, οι οποίες δεν διασφαλίζουν τη συνέχιση της νομικής του προσωπικότητας και της επιχείρησής του. Πρόκειται για διαδικασίες οι οποίες, σε σύγκριση με τους ρητά προβλεπόμενους στον νόμο μετασχηματισμούς, δεν είναι καθόλου απλές και ασφαλείς και οι οποίες παραλλάσσουν κατά περίπτωση, περιλαμβάνοντας λύση εταιρίας ή εταιριών, εκκαθάριση, διανομή, ίδρυση νέας ή νέων εταιριών και εισφορά περιουσίας σε αυτές, χωρίς τα προσόντα της καθολικής διαδοχής, αλλά με τα μέσα του κοινού περιουσιακού δικαίου. Και είναι αλήθεια, βεβαίως, ότι με την αρωγή των κανόνων του φορολογικού δικαίου (βλ. αμέσως στη συνέχεια, αριθ. 9 επ.) αλλά και την ευρηματικότητα των επαγγελματιών της πράξης (δικηγόρων, συμβολαιογράφων, ορκωτών ελεγκτών λογιστών κ.λπ.), διαπλάσθηκαν στην πρακτική των συναλλαγών νέες μορφές γνήσιων μετασχηματισμών, με ανάλογη συνδυαστική εφαρμογή διατάξεων που ισχύουν για τις ρητά προβλεπόμενες μορφές αυτών (λ.χ. απορρόφηση ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας από Ε.Π.Ε. ή ανώνυμη). Μολαταύτα, ελλείπει συγκεκριμένου ερείσματος στους κανόνες του εταιρικού δικαίου, η διάπλαση αυτή παραμένει ατελής και ξένη προς το σύστημα του τελευταίου, καταλείποντας ρυθμιστικά κενά και ελλείμματα προστασίας των μειοψηφούντων εταίρων και των πιστωτών και προκαλώντας ανασφάλεια δικαίου και αβεβαιότητα στους συναλλασσόμενους.

9. Πιο συγκεκριμένα, με αφορμή τη θέσπιση φορολογικών κινήτρων για συγκεκριμένες μορφές μετασχηματισμών και για συγκεκριμένους εταιρικούς τύπους, με δικαιοπολιτικό στόχο την ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για δημιουργία ισχυρών οικονομικών μονάδων, το φορολογικό δίκαιο (ιδίως ο ν. 2166/1993) παρεμβαίνει στο ουσιαστικό εταιρικό δίκαιο μετασχηματισμών, δημιουργώντας μείζον πρόβλημα συμβατότητας και συστηματικής συνοχής με αυτό. Αρκεί να σημειωθεί ότι, ο ν. 2166/1993 καταλαμβάνει: (α) μετατροπή επιχείρησης οποιασδήποτε μορφής σε Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., (β) απορρόφηση επιχείρησης οποιασδήποτε μορφής από υφιστάμενη Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., (γ) συγχώνευση ανώνυμων εταιριών, (δ) διάσπαση ανώνυμων εταιριών υπό την προϋπόθεση ότι, οι διασπώμενες απορροφώνται από υφιστάμενες Α.Ε., (ε) εισφορά από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων της σε λειτουργούσα Α.Ε. και (στ) συγχώνευση αστικών συνεταιρισμών του ν. 1667/1986 με σκοπό την ίδρυση νέου αστικού συνεταιρισμού. Περαιτέρω, το ν.δ. 1297/1972 εφαρμόζεται (άρθρο 1) «επί συγχωνεύσεων ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, σε ανώνυμη εταιρία ή προς τον σκοπό ίδρυσης ανώνυμης εταιρίας, καθώς και επί συγ-

χωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής, εφόσον σε αυτές δεν περιλαμβάνεται ανώνυμη εταιρία, σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης ή προς τον σκοπό ίδρυσης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης», καθώς και σε εισφορά κλάδου σε Α.Ε. (άρθρο 7). Με τον ν. 4172/2013 παρέχονται φορολογικά ευεργετήματα τα οποία ισχύουν επί εισφοράς ενεργητικού έναντι τίτλων (άρθρο 52), επί ανταλλαγής τίτλων (άρθρο 53), καθώς και επί συγχωνεύσεων εταιριών με απορρόφηση ή με σύσταση νέας εταιρίας και επί της διάσπασης μιας εταιρίας σε μια ή περισσότερες υφιστάμενες εταιρίες, συμπεριλαμβανομένης και της μερικής διάσπασης (άρθρο 54).

10. Το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω αναφερόμενων (αριθμ. 9) κατηγοριών μετασχηματισμών κινείται στα όρια του ισχύοντος εταιρικού δικαίου και αυτό όχι μόνον εξαιτίας των εταιρικών μορφών που μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτούς, αλλά και εξαιτίας της ίδιας της δομής ορισμένων από αυτούς, όπως π.χ. η εισφορά ή απόσχιση κλάδου και η μερική διάσπαση, οι οποίες στερούνται σαφούς ερείσματος στο ουσιαστικό εταιρικό δίκαιο. Η παρέμβαση του φορολογικού δικαίου δημιουργεί ασάφεια όχι μόνον ως προς το ποιος μετασχηματισμός επιτρέπεται, αλλά και ως προς το πώς υλοποιείται ένας τέτοιος μετασχηματισμός. Η απόσχιση κλάδου και η μερική διάσπαση, για παράδειγμα, συνδυάζονται μόνον με την παροχή φορολογικών κινήτρων, χωρίς να υπάρχει καμία πρόβλεψη στο εταιρικό δίκαιο για τους όρους και τη διαδικασία πραγματοποίησής τους, ενώ ακόμη και για γνωστούς στο εταιρικό δίκαιο μετασχηματισμούς, όπως οι συγχωνεύσεις και διασπάσεις ανωνύμων εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης, κατά τον κ.ν. 2190/1920 και τον ν. 3190/1955, η φορολογική νομοθεσία μετασχηματισμών θεσπίζει παρεκκλίσεις από τους κανόνες του εταιρικού δικαίου, κάποιες από τις οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν τουλάχιστον αμφίβολης συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, για τους εν λόγω μετασχηματισμούς προβλέπεται από τον ν. 2166/1993 (άρθρο 2 παρ. 1), ότι πραγματοποιούνται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920, με εννοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, όπως αυτά εμφανίζονται σε ισολογισμούς αυτών συντασσόμενους για το σκοπό του μετασχηματισμού και μεταφέρονται ως στοιχεία ισολογισμού της νέας εταιρίας. Η ισχύουσα Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές του εταιρικού δικαίου, η οποία, κωδικοποιεί, μεταξύ άλλων, προηγούμενες Οδηγίες για τη συγχώνευση και τη διάσπαση κεφαλαιουχικών εταιριών, προβλέπει όμως αυστηρή διαδικασία σύνταξης έκθεσης και ενημέρωσης του διαχειριστικού οργάνου για τη συγχώνευση ή διάσπαση (άρθρα 95 και 141) και εξέταση του σχεδίου από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες (άρθρο 96 και 142), δηλαδή διασφάλιση της εγκυρότητας της σχέσης ανταλλαγής με βάση ελεγμένη από ειδικούς αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων. Αν και οι ρυθμίσεις αυτές είναι καίριες για τη προστασία όλων των εμπλεκόμενων στον μετασχηματισμό συμφερόντων, μια εταιρία που επιχειρεί την υπαγωγή της στον ν. 2166/1993 δύναται να τις αποφύγει όχι μόνον όταν συμμετέχει σε μια μη προβλεπόμενη από το εταιρικό δίκαιο απόσχιση κλάδου, αλλά και όταν συμμετέχει σε συγχώνευση ή διάσπαση διεπόμενη από αυτό.

11. Συνολικά, επομένως, το εταιρικό δίκαιο των μετα-

σχηματισμών παραμένει σήμερα κατακερματισμένο σε ένα ευρύ φάσμα νομοθετημάτων εταιρικού και φορολογικού δικαίου, παλαιότερων και νεότερων, των οποίων οι επιμέρους ρυθμίσεις υποφέρουν από ελλείψεις, συγκρούσεις και ασάφειες, δεν παρουσιάζουν συστηματική ενότητα και κανονιστική πληρότητα ούτε έχουν πάντοτε κοινή στόχευση (προστασία των μειοψηφούντων εταίρων και μετόχων, καθώς και των εταιρικών πιστωτών, το εταιρικό δίκαιο / παροχή κινήτρων για δημιουργία ισχυρών οικονομικών μονάδων, το φορολογικό). Αποτέλεσμα της διαχρονικής αυτής νομοτεχνικής ακαταστασίας είναι να δημιουργούνται ρυθμιστικά κενά και δυσλειτουργίες, οι οποίες επιδρούν αρνητικά στο κρίσιμο για την εθνική οικονομία πεδίο της αναδιάρθρωσης των φορέων άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου.

12. Στο παραπάνω πλαίσιο, εύλογα ανακύπτει η νομοθετική ανάγκη για αναμόρφωση και συστηματοποίηση του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών, έτσι ώστε αυτοί να διέπονται από ένα ενιαίο, συμπαγές και πλήρες νομοθετικό πλαίσιο, με ρυθμίσεις που καλύπτουν κάθε πτυχή εταιρικού δικαίου με πληρότητα, συνέπεια και συμβατότητα με το ενωσιακό πλαίσιο. Ένα τέτοιο πλαίσιο δεν μπορεί παρά να στοχεύει στην κάλυψη των κενών που αφήνουν οι υφιστάμενες ρυθμίσεις, στην άρση των συγκρούσεών τους, αλλά και στην παροχή ευελιξίας και νέων δυνατοτήτων στους φορείς επιχειρηματικής δραστηριότητας με έδρα στην Ελλάδα, ώστε να προσαρμόζονται με τρόπο αποτελεσματικό τις νομικές τους δομές στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της οικονομικής ζωής, με πρόνοια για την προστασία των επενδυτών, των συμφερόντων μειοψηφίας, των πιστωτών και των εργαζομένων.

II. Οι κύριες κατευθύνσεις

A. Τα βασικά προβλήματα νομοθετικής πολιτικής

13. Με δεδομένη την υπάρχουσα κατάσταση του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών, τρία (3) είναι τα μείζονα ζητήματα νομοθετικής πολιτικής τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει το προτεινόμενο νομοσχέδιο: (α) διευκόλυνση ή μη των μετασχηματισμών με τα χαρακτηριστικά της καθολικής διαδοχής και της συνέχισης της νομικής προσωπικότητας (παρακ. υπό Β), (β) αντιμετώπιση των διαδικασιών μετασχηματισμού με ενιαίο τρόπο, ανεξάρτητα από το είδος μετασχηματισμού ή τις εταιρικές μορφές που συμμετέχουν σε αυτόν ή κατά περίπτωση προσέγγιση (παρακ. υπό Γ) και (γ) εξισορρόπηση των συμφερόντων των μετόχων ή εταίρων μειοψηφίας και των πιστωτών των μετασχηματιζόμενων εταιριών με το συμφέρον ασφαλούς επέλευσης του αποτελέσματος των μετασχηματισμών ή πρόταξη ορισμένων κατηγοριών συμφερόντων έναντι άλλων (παρακ. υπό Δ.).

B. Διευκόλυνση των εταιρικών μετασχηματισμών

14. Η επιδιωκόμενη διευκόλυνση των εταιρικών μετασχηματισμών προϋποθέτει κατ' αρχάς τη με σαφή τρόπο διεύρυνση του φάσματος των επιτρεπτών περιπτώσεων, ιδίως από τη σκοπιά των εταιρικών μορφών που μπορούν να συμμετέχουν σε αυτούς. Ανεξάρτητα από το εάν λόγω χάριν η ισχύουσα σήμερα ρύθμιση της συγχώνευσης μεταξύ εταιριών μόνο της ίδιας νομικής μορφής (συγχώ-

νευση μεταξύ Α.Ε., μεταξύ Ε.Π.Ε. και μεταξύ Ι.Κ.Ε.) συνιστά ή όχι εκούσιο νομοθετικό αποκλεισμό άλλων δυνατοτήτων μετασχηματισμών μεταξύ εταιριών διαφορετικού τύπου (το αποκαλούμενο στην επιστήμη του εταιρικού δικαίου πρόβλημα του «κλειστού αριθμού» των εταιρικών μετασχηματισμών), η αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού δεν μπορεί να επαφίεται πλέον μόνο στη νομολογία και στη θεωρία ούτε στην αξιοποίηση της ασαφούς σχέσης εταιρικού και φορολογικού δικαίου. Άλλωστε, κάθε είδους ερμηνεία έχει τα όριά της. Από την άλλη πλευρά, ο περιορισμός του φάσματος των επιτρεπτών μετασχηματισμών σε ορισμένες μόνο μορφές αυτών δεν βρίσκει κανένα έρεισμα δικαιοπολιτικό ή νομοθετικό -ενωσιακό ή εγχώριο- αλλά ούτε και στο συγκριτικό δίκαιο. Πράγματι, τα επιτυχημένα υποδείγματα του γερμανικού νόμου περί μετασχηματισμών του έτους 1994 («Umwandlungsgesetz») και του ελβετικού ομοσπονδιακού νόμου για τη συγχώνευση, τη διάσπαση, τη μετατροπή και τις μεταβιβάσεις περιουσίας («Fusionsgesetz») του έτους 2003, οι οποίοι θεσπίζουν ενιαίους κανόνες μετασχηματισμών για πλήθος εταιρικών μορφών και ειδών μετασχηματισμού, αποδεικνύουν ότι η συνθετική και περιεκτική νομοθέτηση στο πεδίο αυτό αποδίδει καρπούς.

15. Από την σκοπιά της νομοθετικής πολιτικής, επομένως, η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι προφανής: δραστική επέκταση του φάσματος των επιτρεπτών μετασχηματισμών για όλες τις εμπορικές εταιρίες που εμπίπτουν στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νομοσχεδίου και επιτρεπτό μετασχηματισμού με τη συμμετοχή δύο ή και περισσότερων εταιριών διαφορετικού τύπου. Ακόμη, επιτρεπτό μετασχηματισμού χωρίς δέσμευση από κάποιο (ανασφαλές, σε κάθε περίπτωση) κριτήριο μεγέθους, είτε αυτό έχει να κάνει με εταιρική μορφή είτε με τη συνδρομή αριθμητικών κριτηρίων. Ο κανόνας εδώ οφείλει να είναι ότι όλοι μπορούν να συγχωνευτούν με όλους, όλοι μπορούν να απορροφήσουν όλους, όλοι μπορούν να διασπαστούν σε όλους, όλοι μπορεί να επωφεληθούν από όλους, όλοι μπορούν να μετατραπούν σε όλους. Οι εταιρικές μορφές που καταλαμβάνονται από το προτεινόμενο νομοσχέδιο μπορούν, έτσι, να συμματάσχουν σε κάθε είδους μετασχηματισμό, ως απορροφώμενες, απορροφώσες, συγχωνευόμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελούμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες. Πέραν τούτου, όμως, και μορφές μετασχηματισμών οι οποίες προβλέπονταν μέχρι σήμερα μόνον από τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας, ενσωματώνονται πλέον ομαλά στο σύστημα του εταιρικού δικαίου. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο προβληματισμός περί του «κλειστού αριθμού» ή μη των επιτρεπτών μορφών μετασχηματισμού παύει πλέον να έχει τη σημασία που διατηρούσε στο προγενέστερο δίκαιο. Το φάσμα των αποδεκτών με βάση το προτεινόμενο νομοσχέδιο συνδυασμών είναι πλέον τόσο μεγάλο σε σύγκριση με όσα ίσχυαν μέχρι σήμερα, που αναμένεται να καλύψει το μέγιστο μέρος των αναγκών των ενδιαφερομένων. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόβλεψη του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία άλλες μορφές εταιρικών μετασχηματισμών επιτρέπονται, εφόσον προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου (άρθρο 1 παράγραφος 3), αποτελεί ελάχιστη ασφαλιστική δικλείδα για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας του συστήματος που θεσπίζεται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο και για την επίτευξη ασφάλειας δικαίου επί οριακών περιπτώσεων που τυχόν θα εμφανισθούν.

B. Ενοποίηση της ρύθμισης

16. Αν και εκ πρώτης όψεως φαίνεται να εμπίπτουν στους μετασχηματισμούς πράξεις με διαφορετικά νομικά χαρακτηριστικά, ο κοινός παρονομαστής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας από νέο επιχειρηματικό φορέα (στις περιπτώσεις συγχώνευσης και διάσπασης) ή από τον ίδιο επιχειρηματικό φορέα υπό διαφορετικό «νομικό ένδυμα» (στην περίπτωση της μετατροπής) διευκολύνει τη σύλληψη της ρυθμιστέας ύλης και την ενιαία αντιμετώπιση των ουσιαστικών και διαδικαστικών προβλημάτων που αναφύονται, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή (και άρα το νομικό καθεστώς) κάθε συμμετέχουσας στον μετασχηματισμό εταιρίας. Από ουσιαστική άποψη, σε όλες τις ρυθμιζόμενες περιπτώσεις πρόκειται για αλλαγή του φορέα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, μέσω ειδικά προβλεπόμενης εταιρικής διαδικασίας, χωρίς εκκαθάριση (σε όλες τις περιπτώσεις) ή και χωρίς λύση ακόμα (στην περίπτωση της μετατροπής). Στις περιπτώσεις της συγχώνευσης και της διάσπασης, η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας επιτυγχάνεται νομικά ιδίως μέσω του θεσμού της καθολικής διαδοχής, ενώ στην περίπτωση της μετατροπής απουσιάζει κάθε στοιχείο διαδοχής, καθώς ο μετατρεπόμενος φορέας συνεχίζεται υπό νέο νομικό καθεστώς. Σε κάθε περίπτωση, εξάλλου, η απόφαση για συμμετοχή σε μετασχηματισμό αποτελεί «επιχειρηματική απόφαση», η οποία συμπεριλαμβάνεται στις σημαντικές εταιρικές αποφάσεις (όπως λόγω χάριν η απόφαση για λύση της εταιρίας), καθώς θίγει τα θεμέλια του εταιρικού οργανισμού όλων των εταιριών που συμμετέχουν σε αυτόν και αναπτύσσει ιδιαίτερα σοβαρές νομικές και οικονομικές συνέπειες για τους εταίρους και τους πιστωτές αυτών. Από διαδικαστική άποψη, συνεπώς, η λήψη της εν λόγω απόφασης θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ενδελεχούς προπαρασκευής, στη βάση ενός εκ των προτέρων καταρτιζόμενου από τα διαχειριστικά όργανα των μετασχηματιζόμενων εταιριών σχεδίου (σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης ή σχεδίου απόφασης μετατροπής, κατά περίπτωση), σύμφωνα με το επιτυχημένο πρότυπο του ισχύοντος δικαίου συγχωνεύσεων και διασπάσεων κεφαλαιουχικών εταιριών. Στις περιπτώσεις της συγχώνευσης και της διάσπασης, το σχέδιο πρέπει κατά κανόνα να συνοδεύεται από επεξηγηματική έκθεση των οικείων διαχειριστικών οργάνων και να αποτελεί αντικείμενο εξέτασης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, εκτός αν το σύνολο των εταίρων στέργει οι διατυπώσεις αυτές να παραλειφθούν. Λόγω της ήδη εκτεθείσας σημασίας της, η απόφαση για τον μετασχηματισμό ανήκει κατά κανόνα στην αρμοδιότητα του ανώτατου οργάνου κάθε μετασχηματιζόμενης εταιρίας (εταίρους ή συνέλευση εταίρων, κατά περίπτωση) και λαμβάνεται μόνον εφόσον διασφαλίζεται πριν τη λήψη της, επαρκής ενημέρωση των μετόχων ή εταίρων για τις νομικές και οικονομικές συνέπειες του μετασχηματισμού. Μετά την έγκριση της συγχώνευσης ή της διάσπασης από τους εταίρους ή τις συνελεύσεις των εταίρων, καταρτίζεται από τα διαχειριστικά όργανα των συμμετεχουσών εταιριών οριστική πράξη συγχώνευσης ή διάσπασης (σύμβαση ή μονομερής πράξη, κατά περίπτωση), στην οποία συμφωνούνται και εξειδικεύονται οι σωματειακές και παρουσιακές συνέπειες του μετασχηματισμού. Τέλος, όλες οι πράξεις και διατυπώσεις προπαρασκευής του μετασχηματισμού υποβάλλονται σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας από τη διοίκηση και σε (συστατική) δημοσιότητα,

μέσω της οποίας συντελείται ο μετασχηματισμός και επέρχονται τα αποτελέσματά του.

17. Εάν στα παραπάνω ουσιαστικά και διαδικαστικά βήματα (αριθ. 16) προστεθούν η ειδική πρόνοια για την προστασία των συμφερόντων των πιστωτών των μετασχηματιζόμενων εταιριών, η ρητή απαρίθμηση των αποτελεσμάτων του μετασχηματισμού (σωματειακής, περιουσιακής και οικονομικής φύσεως), η θέσπιση κανόνων ευθύνης για τα πρόσωπα (μέλη των διαχειριστικών οργάνων ή διαχειριστές) που συμμετείχαν στην υλοποίηση του μετασχηματισμού και η θέσπιση ειδικού καθεστώτος ακυρότητας του μετασχηματισμού με βασική στόχευση τη διατήρηση των αποτελεσμάτων του τελευταίου, περιγράφεται ένα γενικό μέρος δικαίου μετασχηματισμών που διεκδικεί εφαρμογή σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για συγχώνευση, διάσπαση ή μετατροπή και ανεξάρτητα από το αν στη συγχώνευση, διάσπαση ή μετατροπή συμμετέχουν εταιρίες της ίδιας ή διαφορετικής μορφής, ανώνυμες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., Ο.Ε. ή Ε.Ε.. Ωστόσο, παρά τις πολλές ομοιότητες τους αλλά και την εν γένει συμμετρική τους δομή (ιδίως στο παράδειγμα της διάσπασης, η οποία εμφανίζεται ως πράξη αντίστροφη της συγχώνευσης), κάθε επιμέρους κατηγορία μετασχηματισμών διατηρεί και πολλές ρυθμιστικές ιδιαιτερότητες: λιγότερες μεν η διάσπαση έναντι της συγχώνευσης, πολύ περισσότερες, όμως, η μετατροπή έναντι των δύο προηγούμενων. Υπό το πρίσμα αυτό, θεωρήθηκε ότι αποτελεί ασφαλέστερη οδός η κατάσταση ενός γενικού μέρους ρυθμίσεων για κάθε κατηγορία μετασχηματισμών, έτσι ώστε να προκύπτει εν τέλει ένα γενικό μέρος συγχώνευσης, ένα γενικό μέρος διάσπασης και ένα γενικό μέρος μετατροπής. Το σχήμα αυτό προϋποθέτει αφαίρεση των περιπτώσιολογικών χαρακτηριστικών που συναρτώνται όχι τόσο με το είδος του μετασχηματισμού, όσο με τις εταιρικές μορφές που συμμετέχουν σε αυτόν. Συνδυάζεται δε με την αναγκαία προσθήκη ειδικών διατάξεων για την αντιμετώπιση ειδικών ζητημάτων ανά εταιρική μορφή ή ανά κατηγορία εταιρικών μορφών, όπως για παράδειγμα η προσωπική ευθύνη των εταίρων προσωπικών εταιριών, ή ύπαρξη εγγυητικών και εξωκεφαλαιακών εισφορών στην Ι.Κ.Ε. ή ο ειδικός τρόπος λήψης πλειοψηφικών αποφάσεων στην Ε.Π.Ε.. Η νομοτεχνική αυτή επιλογή, βεβαίως, είχε ως τίμημα μία σχετική αύξηση της έκτασης του νομοσχεδίου. Τούτο, όμως, αντισταθμίζεται πλήρως από την ασφάλεια των ρυθμίσεών του. Πράγματι, το επίπεδο νομοτεχνικής αφαίρεσης που θα ήταν αναγκαίο, προκειμένου το γενικό μέρος του δικαίου των μετασχηματισμών να καλύπτει κατά τρόπο ομοιόμορφο όχι μόνον όλες τις εταιρικές μορφές που εμπίπτουν στο νομοσχέδιο, αλλά και όλα τα είδη μετασχηματισμών που ρυθμίζονται από αυτό (διπλή αφαίρεση), θα οδηγούσε σε ανεπίτρεπτη υποβάθμιση των ιδιαιτεροτήτων κάθε κατηγορίας μετασχηματισμού, σε βάρος της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των κανόνων του προτεινόμενου νομοσχεδίου, αλλά και της πρόσληψης τους από τους αποδέκτες του.

18. Τέλος, δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής ότι τόσο στις γενικές όσο -και ιδίως- στις ειδικές διατάξεις του νομοσχεδίου, με τις οποίες αντιμετωπίζονται ζητήματα που αναφύονται στις περιπτώσεις μετασχηματισμών συγκεκριμένων εταιρικών μορφών (προσωπικές εταιρίες, κεφαλαιουχικές εταιρίες, συνεταιρισμοί κ.λπ.),

έχει ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα, ώστε η διαδικασία να είναι απλούστερη και λιγότερο γραφειοκρατική, χωρίς, πάντως, να παραβλάπτονται ή να τίθενται σε διακινδύνευση τα συμφέροντα των εταίρων και των πιστωτών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες διαδικαστικές ελαφρύνσεις: (α) δυνατότητα δημοσίευσης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και διάσπασης μόνο στην ιστοσελίδα κάθε μετασχηματιζόμενης εταιρίας, (β) απαλλαγή από τη σύνταξη και υποβολή στη συνέλευση ή στους εταίρους των εταιριών που μετέχουν στο μετασχηματισμό, επεξηγηματικής έκθεσης των διαχειριστικών οργάνων και των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, εφόσον όλοι οι εταίροι συμφωνούν, (γ) ειδικά στην περίπτωση συμμετοχής προσωπικής εταιρίας σε μετασχηματισμό, η εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες προβλέπεται ως υποχρεωτική μόνο κατόπιν ειδικού αιτήματος ενός τουλάχιστον από τους εταίρους της, (δ) στην ίδια περίπτωση, καθώς και στην περίπτωση συμμετοχής Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε., ούτε και η σύνταξη επεξηγηματικής έκθεσης είναι απαραίτητη, εφόσον όλοι οι εταίροι της μετασχηματιζόμενης προσωπικής εταιρίας ή Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. είναι συγχρόνως και διαχειριστές της, (ε) διαθεσιμότητα των εγγράφων που αφορούν το μετασχηματισμό στην ιστοσελίδα κάθε μετασχηματιζόμενης εταιρίας και παροχή αντιγράφων αυτών, κατόπιν αιτήματος εταίρου, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, (στ) κατάρτιση της σύμβασης συγχώνευσης και διάσπασης με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον μετέχουν στον μετασχηματισμό μόνο προσωπικές εταιρίες ή Ι.Κ.Ε., (ζ) πραγματοποίηση του προληπτικού ελέγχου νομιμότητας του μετασχηματισμού χωρίς έκδοση διοικητικής εγκριτικής απόφασης, εφόσον στον μετασχηματισμό μετέχουν μόνο προσωπικές εταιρίες, Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε..

Γ. Εξισορρόπηση συμφερόντων

19. Η ενοποίηση της ρύθμισης των εταιρικών μετασχηματισμών (παραπ. αριθ. 16-18) σε συνδυασμό με τη διεύρυνση του φάσματος των επιτρεπτών περιπτώσεων (παραπ. αριθ. 14-15), αναμένεται να ενισχύσει το επίπεδο προστασίας των εμπλεκόμενων κατηγοριών συμφερόντων, παρέχοντας ένα πλήρες, ολοκληρωμένο, προβλέψιμο και ασφαλές νομικό πλαίσιο για τη συντέλεση αυτών. Θεμελιώδεις και αναγνωρισμένες δικλείδες προστασίας, τις οποίες γνωρίζει το δικαίό μας από τις ήδη ρυθμιζόμενες σήμερα μορφές μετασχηματισμών (κυρίως συγχωνεύσεις και διασπάσεις μεταξύ Α.Ε.) επεκτείνονται σε ολόκληρο το φάσμα των νοητών μετασχηματισμών: κατάρτιση σχεδίου συγχώνευσης/διάσπασης με ελάχιστο περιεχόμενο που προβλέπεται στον νόμο, θέσπιση διατυπώσεων δημοσιότητας, υποβολή από το διαχειριστικό όργανο προς τη συνέλευση ή τους εταίρους γραπτής έκθεσης για το σχέδιο, εξέτασή του από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, διαθεσιμότητα των εγγράφων για εξέταση από τους μετόχους ή εταίρους, παροχή δικαιώματος στους πιστωτές των εμπλεκόμενων εταιριών να ζητήσουν εγγυήσεις για την ικανοποίηση των απαιτήσεών εφόσον ο μετασχηματισμός τις καθιστά απαραίτητες, έγκριση της συγχώνευσης/διάσπασης/μετατροπής με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία της συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων, επέλευση των αποτελεσμάτων του μετασχηματισμού με την τήρηση συγκεκρι-

μένων διατυπώσεων δημοσιότητας και έλεγχου νομιμότητας, κήρυξη της ακυρότητας με διαπλαστική απόφαση με αυστηρές προϋποθέσεις και για περιοριστικά αναφερόμενους λόγους.

Δ. Περιορισμός «καταχρηστικών» μετασχηματισμών και «ανάμειξης» της φορολογικής νομοθεσίας

20. Η διεύρυνση του φάσματος των επιτρεπτών μετασχηματισμών και η ενοποίηση της ρύθμισής τους με τα παραπάνω χαρακτηριστικά αναδεικνύει το εταιρικό δίκαιο ως τον «τόπο» αποκλειστικής ρύθμισης του επιτρεπτού, της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων των μετασχηματισμών. Η ανάδειξη αυτή έχει δύο ειδών θετικές συνέπειες, καθεμία από τις οποίες συνδέεται με την αντιμετώπιση ενός διαφορετικού προβλήματος του σημερινού δικαίου των μετασχηματισμών. Αφενός μειώνονται τα κίνητρα προσφυγής σε καταχρηστικούς μετασχηματισμούς με τα κόστη και τις αβεβαιότητες που αυτοί συνεπάγονται. Αφετέρου, εξαιτίας της άμβλυνσης της ανάγκης προσφυγής σε «καταχρηστικούς» μετασχηματισμούς, δεν χρειάζεται η αντιστάθμιση της απουσίας του προνομίου της καθολικής διαδοχής με φορολογικές διευκολύνσεις και κίνητρα, αφού θα πρόκειται πλέον για προνόμιο γενικής εφαρμογής εφαρμοστέο σε κάθε περίπτωση.

21. Παράλληλα, τίθενται πλέον σαφή όρια ανάμεσα στην εταιρική διαδικασία συντέλεσης των μετασχηματισμών και τη φορολογική μεταχείρισή τους. Στον βαθμό που το εάν και το πώς κάθε μετασχηματισμού προβλέπεται αποκλειστικά στο εταιρικό δίκαιο, η φορολογική νομοθεσία δεν χρειάζεται πλέον ούτε να προβλέψει νέες μορφές μετασχηματισμών ούτε να θεσπίσει παρεκκλίσεις από το εταιρικό δίκαιο, αλλά να επιτελέσει τη ζωτική λειτουργία της θέσπισης φορολογικών κινήτρων με σκοπό τη δημιουργία ισχυρότερων οικονομικών μονάδων, με τον τρόπο και στην έκταση που αυτό επιτάσσεται από το ενωσιακό δίκαιο και κρίνεται εκάστοτε αναγκαίο.

III. Το σχέδιο νόμου

22. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του δικαίου των μετασχηματισμών που προαναφέρθηκαν, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρούνται:

α) η συστηματοποίηση όλων των ρητά προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία μορφών μετασχηματισμών τόσο κατ' είδος (συγχωνεύσεις, διασπάσεις, μετατροπές) όσο και κατά εταιρική μορφή (μετασχηματισμοί μεταξύ ομοειδών και μεταξύ διαφορετικών εταιρικών μορφών),

β) η πλήρωση των κενών και ασαφειών του υφιστάμενου νομικού πλαισίου ιδίως σε σχέση με μη ρητά ή χωρίς νομική πληρότητα προβλεπόμενες μορφές μετασχηματισμών, οι οποίες όμως είτε θεωρούνται επιτρεπτές από τη νομολογία των δικαστηρίων και την πρακτική των αρμόδιων υπηρεσιών είτε το επιτρεπτό τους τελεί υπό αμφισβήτηση,

γ) η συμπλήρωση των μέχρι σήμερα αμέσως ή εμμέσως επιτρεπόμενων μετασχηματισμών, με τη δυνατότητα οποιουδήποτε είδους μετασχηματισμού μεταξύ ή με

τη συμμετοχή οποιαδήποτε μορφής επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως εταιρικού τύπου, μεγέθους ή κατεύθυνσης (π.χ. όχι μόνον από το τυπολογικά μικρό προς το τυπολογικά μεγάλο, αλλά και το αντίστροφο),

δ) η αποφυγή και εξάλειψη φαινομένων δυσαρμονίας και αξιολογικών αντινομιών μεταξύ του εν λόγω νομικού πλαισίου και αφενός του ισχύοντος ενωσιακού δικαίου περί συγχωνεύσεων και διασπάσεων κεφαλαιουχικών εταιριών (Οδηγία [ΕΕ] 2017/1132, Τίτλος II: «Συγχωνεύσεις και Διασπάσεις Κεφαλαιουχικών Εταιριών»), καθώς και η λήψη υπόψη αντίστοιχων ενωσιακών πρωτοβουλιών (όπως η Πρόταση Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 25.4.2018, για την τροποποίηση της ανωτέρω Οδηγίας, όσον αφορά τις διασυννοριακές μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις, COM(2018) 241 τελικό),

ε) η ενσωμάτωση μορφών μετασχηματισμών που προβλέπονται σε αναπτυξιακού-φορολογικούς νόμους, με πλήρη εφαρμογή σε αυτούς του εταιρικού δικαίου, με παράλληλη διατήρηση σε ισχύ των φορολογικών ρυθμίσεων για κίνητρα, ευεργετήματα και απαλλαγές οι οποίες κρατούν την αυτοτέλειά τους, έτσι ώστε να υπάρξει ασφάλεια δικαίου (ουσιαστική και διαδικαστική) και πλήρης εναρμόνιση μεταξύ των δύο κλάδων διατάξεων.

23. Βασικό νομοθετικό πρότυπο του σχεδίου νόμου αποτέλεσε το υψηλής νομοτεχνικής ποιότητας, σύγχρονο και λεπτομερές γερμανικό δίκαιο των μετασχηματισμών (άνω των 300 άρθρων), όπως ισχύει σήμερα, το οποίο ρυθμίζει όλες τις μορφές μετασχηματισμών για όλους τους εταιρικούς τύπους (Umwandlungsgesetz της 28.10.1994, όπως ισχύει). Επιπλέον, σημαντικό οδηγό για την κατάστρωση της ρυθμιστέας ύλης, αποτέλεσε η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30.6.2017, σχετικά με ορισμένες πτυχές του εταιρικού δικαίου, η οποία κωδικοποίησε σε ενιαίο κείμενο την τρίτη και την έκτη εταιρική Οδηγία για τις συγχωνεύσεις και τις διασπάσεις κεφαλαιουχικών εταιριών, αντίστοιχα, όπως είχαν επανειλημμένα τροποποιηθεί. Αν και το περιεχόμενο των ρυθμίσεων της εν λόγω Οδηγίας αφορά συγχωνεύσεις και διασπάσεις ανωνύμων εταιριών, η διαδικαστική εκτύλιξη των μετασχηματισμών που διέπονται από αυτήν αλλά και η ουσιαστική αντιμετώπιση των σχετικών νομικών ζητημάτων αποτέλεσαν χρήσιμο δείκτη για τη ρύθμιση των ίδιων ζητημάτων και για τους άλλους εταιρικούς τύπους, με την επιφύλαξη, ωστόσο, ειδικών ρυθμίσεων όπου αυτές κρίθηκαν αναγκαίες. Από το ελληνικό δίκαιο, λήφθηκε υπόψη η δομή και το περιεχόμενο των ισχυουσών σήμερα διατάξεων για τη συγχώνευση και διάσπαση ανωνύμων εταιριών, με τις οποίες ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο οι παραπάνω αναφερθείσες ρυθμίσεις της τρίτης και έκτης εταιρικής Οδηγίας (άρθρα 68-80 για τη συγχώνευση και 81- 89 για τη διάσπαση, τα οποία, σημειωτέον, δεν καταργούνται με τον ν. 4548/2018). Επίσης, με εκτεταμένες προσαρμογές αξιοποιήθηκαν οι ρυθμίσεις των άρθρων 66, 66α και 67 του κ.ν. 2190/1920, για τη μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. και αντίστροφα, Α.Ε. σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. και αντίστροφα, καθώς και οι διατάξεις για τη μετατροπή από και σε Ι.Κ.Ε. (άρθρα 106 και 107 του ν. 4072/2012) και για τη συγχώνευση μεταξύ Ι.Κ.Ε. (άρθρα 108 έως 115 του ν. 4072/2012).

24. Το σχέδιο νόμου ρυθμίζει και τις τρεις (3) βασικές κατηγορίες μετασχηματισμών: τη συγχώνευση, τη διά-

σπαση και τη μετατροπή. Σε αυτές τις μορφές μετασχηματισμών (συγχώνευση, διάσπαση και μετατροπή) μπορούν να μετάσχουν, με οποιαδήποτε ιδιότητα (ως απορροφώμενες, απορροφώσες, συγχωνεύμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελούμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες), όλες οι εταιρικές μορφές (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., αλλά και Αστικοί Συνεταιρισμοί, Ετερόρρυθμες εταιρίες κατά μετοχές, κοινοπραξίες, ευρωπαϊκές Εταιρίες και ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες), ενώ γίνεται σαφές ότι σε ένα μετασχηματισμό μπορούν να συμμετάσχουν εταιρίες διαφορετικού τύπου. Κατά το πρότυπο των ρυθμίσεων της Οδηγίας 2017/1132 αλλά και του μέχρι σήμερα ισχύοντος κ.ν. 2190/1920, η συγχώνευση και η διάσπαση μπορεί να πραγματοποιηθούν είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέας εταιρίας, είτε και με εξαγορά.

25. Καινοτομία του σχεδίου είναι η κατά το γερμανικό πρότυπο ένταξη, στην ευρύτερη κατηγορία της διάσπασης, όχι μόνον της μερικής διάσπασης, αλλά και της απόσχισης κλάδου. Έτσι, η διάσπαση διακρίνεται πλέον σε κοινή διάσπαση (split up, Aufspaltung), μερική διάσπαση (spin off, Abspaltung) και απόσχιση κλάδου (hive down, Ausgliederung), ενσωματώνοντας τις αντίστοιχες κατηγορίες που προβλέπει η φορολογική Οδηγία 2009/133/ΕΚ σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το εφαρμοστέο σε συγχωνεύσεις, διασπάσεις, μερικές διασπάσεις, εισφορές ενεργητικού κ.λπ., αλλά και αναγνωρίζει η φορολογική νομοθεσία με τις διατάξεις του ν. 2166/1993 και του ν. 4172/2013. Τόσο η κοινή διάσπαση, όσο και η μερική διάσπαση και η απόσχιση κλάδου, μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέων εταιριών είτε με απορρόφηση και με σύσταση μιας ή περισσότερων νέων εταιριών, ενώ η κοινή διάσπαση, στην οποία συμμετέχουν μόνον ανώνυμες εταιρίες, μπορεί να συντελεστεί και με εξαγορά, κατ'ανάλογη εφαρμογή όσων ισχύουν και επί συγχωνεύσεως μεταξύ Α.Ε.. Ανεξάρτητα από τον ειδικότερο τρόπο με τον οποίο υλοποιείται (απορρόφηση, σύσταση κ.λπ.), η ειδοποιός μεταφορά μεταξύ μερικής διάσπασης και απόσχισης κλάδου έγκειται στο γεγονός ότι στην πρώτη οι εταιρικές συμμετοχές, τα εταιρικά μερίδια ή οι μετοχές στην επωφελομένη ή στις επωφελούμενες εταιρίες διατίθενται στους μετόχους ή εταίρους της διασπώμενης εταιρίας, ενώ στη δεύτερη διατίθενται στην ίδια τη διασπώμενη εταιρία και όχι στους μετόχους ή εταίρους αυτής.

26. Το σχέδιο νόμου αποτελείται από εκατόν σαράντα οχτώ (148) άρθρα, χωρισμένα σε πέντε (5) μέρη, ένα για καθεμία από τις βασικές μορφές μετασχηματισμών, πλέον το εισαγωγικό μέρος και το μέρος με τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις. Για τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν (παραπ. αριθ. 17), κάθε μέρος του σχεδίου νόμου αναφέρεται σε μία μορφή μετασχηματισμού (συγχώνευση, διάσπαση ή μετατροπή) και χωρίζεται σε Κεφάλαια, εκ των οποίων το πρώτο είναι το γενικό, που αφορά τον οικείο μετασχηματισμό ανεξάρτητα από τις εταιρικές μορφές που συμμετέχουν σε αυτόν, ενώ τα υπόλοιπα κεφάλαια συγκροτούν το ειδικό μέρος της αντίστοιχης κατηγορίας μετασχηματισμού. Με τον τρόπο αυτόν, κάθε μορφή μετασχηματισμού διέπεται από γενικές και ειδικές διατάξεις, με τις γενικές να προβλέπουν τη διαδικασία συγχώνευσης, διάσπασης και μετατροπής ανεξαρτή-

τως εταιρικού τύπου των εταιριών που συμμετέχουν, και τις ειδικές να προβλέπουν αποκλίσεις ή να συμπληρώνουν κενά, όπου αυτό επιβάλλεται από το είδος του εταιρικού τύπου. Εισάγονται, έτσι, ειδικές διατάξεις για τη συγχώνευση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών, για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ε.Π.Ε., με συμμετοχή Α.Ε., Ι.Κ.Ε. ή συνεταιρισμών, ενώ η ίδια διάρθρωση ακολουθείται για τη διάσπαση αλλά και για τη μετατροπή.

Μ. Κύριες προβλέψεις

Α. Διαδικασία

27. Για την κατάσταση κάθε είδους μετασχηματισμού (συγχώνευσης, διάσπασης και μετατροπής) ακολουθήθηκε η φυσιολογική χρονική ακολουθία εκτύλιξης της όλης διαδικασίας, η οποία αναδεικνύει και την ομοιογένεια των προς ρύθμιση ζητημάτων σε όλες τις μορφές μετασχηματισμών. Από τις ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου γίνεται αντιληπτό ότι η διαδικασία συγχώνευσης, διάσπασης και μετατροπής συγκλίνει στις γενικές και ουσιώδεις προϋποθέσεις πραγματοποίησής της. Στη μετατροπή, βεβαίως, απουσιάζουν κάποια διαδικαστικά βήματα (όπως το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης και διάσπασης, άγνωστο και στις ισχύουσες ρυθμίσεις περί μετατροπών), καθώς αποτελεί απλή μεταβολή του εταιρικού τύπου χωρίς να μεσολαβεί λύση της υπό μετατροπή εταιρίας και χωρίς να απαιτείται κάποιου είδους διαδοχή (καθολική ή ειδική) προς τον σκοπό μεταβίβασης της περιουσίας της.

28. Η πραγματοποίηση του μετασχηματισμού περιλαμβάνει κατά χρονική σειρά τα ακόλουθα βήματα:

(α) σύνταξη σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης από τα Διοικητικά Συμβούλια ή τους διαχειριστές των εταιριών που συμμετέχουν (εναρκτήρια πράξη της συγχώνευσης και της διάσπασης),

(β) καταχώριση και δημοσίευσή του σχεδίου στο Γ.Ε.ΜΗ., έναν (1) μήνα πριν από τη λήψη απόφασης, με δυνατότητα απαλλαγής σε περίπτωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα κάθε συμμετέχουσας εταιρίας,

(γ) σύνταξη λεπτομερούς επεξηγηματικής έκθεσης επί του σχεδίου συγχώνευσης ή διάσπασης και επί της προτεινόμενης σχέσης ανταλλαγής ή, κατά περίπτωση, επί της επικείμενης απόφασης των μετόχων ή των εταίρων για τη μετατροπή (εναρκτήρια πράξη της μετατροπής), από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους διαχειριστές των εταιριών που συμμετέχουν ή της υπό μετατροπή εταιρίας και υποβολή της έκθεσης στη γενική συνέλευση ή στους εταίρους, εκτός εάν όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι συμφωνούν εγγράφως να μην συνταχθεί έκθεση,

(δ) εξέταση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και σύνταξη σχετικής έκθεσης προς τη συνέλευση ή τους εταίρους των οικείων εταιριών, η οποία δεν απαιτείται εφόσον όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι συμφωνούν εγγράφως στη μη εξέταση του σχεδίου, στην περίπτωση της μετατροπής σε κεφαλαιουχική εταιρία, προηγούμενη εξακρίβωση της αξίας της περιουσίας της από τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4548/2018,

(ε) λήψη απόφασης από τη γενική συνέλευση ή τους εταίρους για τη συγχώνευση, τη διάσπαση ή τη μετατροπή,

(στ) κατάρτιση της σύμβασης ή, κατά περίπτωση, μονομερούς πράξης συγχώνευσης ή διάσπασης με ιδιωτικό έγγραφο, εκτός αν πρόκειται για Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ευρωπαϊκές Εταιρίες, Αστικούς Συνεταιρισμούς και Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Εταιρίες ή αν συντρέχουν άλλοι λόγοι που προβλέπονται στον νόμο, οπότε απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο (το διαδικαστικό αυτό βήμα απουσιάζει στη μετατροπή),

(ζ) προληπτικό έλεγχο νομιμότητας όλων των προπαρασκευαστικών πράξεων και διατυπώσεων της συγχώνευσης, της διάσπασης και της μετατροπής από το αρμόδιο κατά περίπτωση διοικητικό όργανο (Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιφερειάρχη ή Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.) και πραγματοποίηση συστατικής δημοσιότητας της συγχώνευσης, της διάσπασης ή της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και πρόσθετης (δηλωτικής) δημοσιότητας, όπου συντρέχει περίπτωση (λ.χ. ενημέρωση του μητρώου συνεταιρισμών),

(η) επέλευση των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης, διάσπασης ή της μετατροπής.

Β. Προστασία μετόχων

29. Σημαντική είναι η απαίτηση του νομοσχεδίου για σύνταξη των σχεδίων σύμβασης συγχώνευσης και διάσπασης, καθώς και της έκθεσης μετατροπής με ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο, η διαθεσιμότητα των σχετικών εγγράφων (συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των διαχειριστών και της έκθεσης των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, εφόσον έχουν συνταχθεί αυτές) κατά την ειδικά προβλεπόμενη, ανά εταιρικό τύπο, χρονική περίοδο μέχρι τη λήψη απόφασης επί του μετασχηματισμού (1 μήνας πριν τη γενική συνέλευση για ανώνυμες εταιρίες, 8 μέρες πριν από τη λήψη απόφασης για προσωπικές εταιρίες, από τη σύγκληση της συνέλευσης των εταίρων στην Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. και Αστικούς Συνεταιρισμούς). Το είδος των εγγράφων ποικίλλει ανάλογα με το εάν πρόκειται για συγχώνευση/διάσπαση ή για μετατροπή (στην τελευταία περίπτωση απαιτείται μόνον διαθεσιμότητα της έκθεσης μετατροπής και των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ενδεχομένως της έκθεσης αποτίμησης, ενώ στην περίπτωση συγχώνευσης και διάσπασης απαιτείται η διαθεσιμότητα, εκτός των σχεδίων σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης, των εκθέσεων των Δ.Σ. ή των διαχειριστών και της έκθεσης των εμπειρογνομόνων, καθώς και λογιστικής κατάστασης, σε περίπτωση που οι τελευταίες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται σε έτος που έχει λήξει τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από την ημερομηνία του σχεδίου συγχώνευσης ή διάσπασης). Σημειωτέον ότι σε όλες τις περιπτώσεις παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση διαθεσιμότητας των εγγράφων αυτών, εφόσον αυτά είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της εταιρίας.

Γ. Προστασία πιστωτών

30. Παρεμφερείς είναι και οι διατάξεις που προβλέπονται για την προστασία των πιστωτών για κάθε μορφής μετασχηματισμό. Προβλέπεται, ειδικότερα, ότι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του σχεδίου συγχώνευσης ή διάσπασης ή της απόφασης για τη μετατροπή, οι πιστωτές των εταιριών ή της εταιρίας (στην περίπτωση της μετατρο-

πής), των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από το χρόνο αυτό, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν κατάλληλες εγγυήσεις από τις εταιρίες ή την εταιρία, εφόσον αποδεικνύουν ότι η οικονομική κατάστασή τους εξαιτίας του μετασχηματισμού καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων κι εφόσον δεν έχουν ήδη λάβει τέτοιες εγγυήσεις. Κάθε διαφορά που θα προκύψει από την αναζήτηση των ως άνω εγγυήσεων επιλύεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας οποιασδήποτε από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση ή τη διάσπαση ή της εταιρίας υπό τη νέα νομική της μορφή, εφόσον πρόκειται για μετατροπή.

Δ. Ευθύνη διαχειριστών και μελών Δ.Σ.

31. Με ειδικές διατάξεις προβλέπεται ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διαχειριστών των εταιριών που μετέχουν στο μετασχηματισμό, έναντι των μετόχων ή των εταίρων τους, για κάθε πταίσμα τους κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση του μετασχηματισμού, με δυνατότητα εισαγωγής των σχετικών αξιώσεων από ειδικό εκπρόσωπο, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, με σκοπό την αποφυγή πολλαπλών δικών και τον εξορθολογισμό του κόστους για ενάγοντες και εναγομένους. Πρόκειται για ευθύνη προς αποκατάσταση της τυχόν άμεσης ζημίας που υφίστανται οι μέτοχοι ή εταίροι, εξαιτίας του μετασχηματισμού, ρύθμιση η οποία δεν θίγει την ευθύνη των ίδιων προσώπων για ζημία τρίτων κατά τις γενικές διατάξεις (ιδίως ΑΚ 914) ή τις ειδικότερες του ΠτΚ (άρθρο 98), αλλά προφανώς ούτε την (εσωτερική) ευθύνη τους έναντι του νομικού προσώπου με βάση τις ειδικές διατάξεις που διέπουν κάθε εταιρικό τύπο (π.χ. άρθρο 22α επ. του κ.ν. 2190/1920 και πλέον 102 επ. του ν. 4548/2018).

Ε. Ακυρότητα

32. Ενιαία φιλοσοφία ρύθμισης ακολουθείται και όσον αφορά την ακυρότητα των μετασχηματισμών. Προβλέπεται, ειδικότερα, σύμφωνα με το πρότυπο ρύθμισης της ακυρότητας της συγχώνευσης και της διάσπασης ανωνύμων εταιριών (άρθρο 77, 77α και 86 κ.ν. 2190/1920), ότι ο μετασχηματισμός που συντελέστηκε μπορεί να κηρυχθεί άκυρος με δικαστική απόφαση, εφόσον παραλείφθηκε η έγκρισή του από μία από τις εταιρίες που συμμετέχουν σε αυτόν, με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων (σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης) ή μία από τις αποφάσεις αυτές είναι άκυρη ή ακυρώσιμη (σε κάθε περίπτωση). Εξαιτίας των σοβαρότατων πρακτικών δυσχερειών που συναρτώνται με την ανατροπή των αποτελεσμάτων του μετασχηματισμού και των κινδύνων που η ανατροπή αυτή εγκυμονεί για τα δικαιώματα εταίρων και πιστωτών, αλλά και για την ασφάλεια των συναλλαγών, προβλέπονται μηχανισμοί διάσωσης του κύρους του μετασχηματισμού, και συγκεκριμένα:

(α) εφόσον το υφιστάμενο ελάττωμα εξαλειφθεί ή ιαθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη συζήτηση της αίτησης για την κήρυξη της ακυρότητας, η συγχώνευση, η διάσπαση και η μετατροπή δεν κηρύσσονται άκυρες,

(β) το δικαστήριο παρέχει προθεσμία για την άρση του ελαττώματος εφόσον τέτοια άρση είναι εφικτή, με δυνατότητα προσωρινής ρύθμισης των εταιρικών υποθέσεων στην περίπτωση αυτή,

(γ) σε περίπτωση ακυρότητας ή ακυρωσίας απόφασης

γος ή των εταίρων, το δικαστήριο δύναται να μην κηρύξει την ακυρότητα της συγχώνευσης, της διάσπασης ή της μετατροπής, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα της απόφασης, με παροχή δυνατότητας έγερσης αξίωσης αποζημίωσης στον αιτούντα για τη ζημία που του προκάλεσε το ελάττωμα,

(δ) σε περίπτωση που η απορροφώσα ή η επωφελούμενη είναι εισηγμένη σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρία, δεν μπορεί να κηρυχθεί ακυρότητα λόγω άκυρης ή ακυρώσιμης απόφασης, παρέχεται όμως η ανωτέρω αξίωση αποζημίωσης. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης, διάσπασης ή μετατροπής δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της απορροφώσας, της επωφελούμενης ή της προερχόμενης από τη μετατροπή εταιρίας που έγιναν μετά την καταχώριση του μετασχηματισμού και πριν τη δημοσίευση της απόφασης για την ακυρότητα στο Γ.Ε.ΜΗ..

V. Ειδικότερα επί των επιμέρους άρθρων

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.

Επί του άρθρου 1: Με το άρθρο αυτό οριοθετούνται (παρ. 1) οι κατηγορίες εταιρικών μετασχηματισμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νομοσχεδίου (: συγχώνευση, διάσπαση και μετατροπή). Για λόγους ασφάλειας δικαίου, οι διατάξεις του νόμου εισάγουν ως επί το πλείστον αυστηρό δίκαιο (*ius cogens*), γεγονός που αποτυπώνεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου. Ωστόσο, σε πλήθος επί μέρους διατάξεων του νόμου προβλέπεται δυνατότητα παρεκκλίσεων από την εκάστοτε βασική ρύθμιση, με σκοπό τη διευκόλυνση των συμμετεχουσών στο μετασχηματισμό εταιριών και την απλούστευση της πραγματοποίησης του μετασχηματισμού (εντελώς ενδεικτ. άρθρο 8 παράγραφοι 2, 9 παράγραφοι 5, 10 παράγραφοι 7, 11 παράγραφοι 2, 4 και 5). Αντικείμενο του νόμου είναι κυρίως οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα αποτελέσματα των προβλεπόμενων κατηγοριών μετασχηματισμού, δηλαδή τα ζητήματα εταιρικού δικαίου που ανακύπτουν από τους μετασχηματισμούς αυτούς. Πέραν των μορφών μετασχηματισμών της παραγράφου 1, άλλες μορφές μετασχηματισμών επιτρέπονται εφόσον προβλέπονται από άλλη διάταξη νόμου (παρ. 3). Δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου οι διασυννοιακές συγχωνεύσεις (παρ. 4), οι οποίες θα συνεχίσουν να διέπονται από τον ν. 3777/2009. Και τούτο για τον λόγο ότι, ενόψει της υφιστάμενης Πρότασης Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 25.4.2018, για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 όσον αφορά τις διασυννοιακές μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις (COM[2018] 241 τελικό), οποιαδήποτε παρέμβαση του εσωτερικού νομοθέτη στο πεδίο αυτό θα προκαταλάμβανε ανεπίτρεπτα την ενωσιακή νομοθετική πρωτοβουλία. Επίσης οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου δεν εφαρμόζονται κατά τη χρήση των εργαλείων, εξουσιών και μηχανισμών εξυγίανσης του άρθρου 2 του ν. 4335/2015 (παρ. 5).

Επί του άρθρου 2: Το παρόν άρθρο οριοθετεί το κατά υποκείμενα (προσωπικό) πεδίο εφαρμογής του νόμου. Το τελευταίο καταλαμβάνει αποκλειστικά νομικά πρόσωπα με εμπορική ιδιότητα, όπως αυτά περιοριστικώς απα-

ριθμούνται στην παράγραφο 1, στοιχείο α΄ έως ι΄. Επομένως, στο πεδίο εφαρμογής του νόμου δεν εμπίπτουν ούτε εταιρικές μορφές που στερούνται νομικής προσωπικότητας, όπως λ.χ. η συμπλοιοκτησία (άρθρο 10 επ. ΚΙΝΔ), ούτε και η ατομική (εμπορική) επιχείρηση ενός φυσικού προσώπου. Και τούτο γιατί ως εταιρικός μετασχηματισμός συλλαμβάνεται από το εταιρικό δίκαιο (άρα και από το προτεινόμενο νομοσχέδιο) η πράξη, της οποίας ελάχιστα γνωρίσματα είναι η μεταβίβαση περιουσίας με καθολική διαδοχή (ή και χωρίς διαδοχή, στην περίπτωση της μετατροπής) και η επέλευση ορισμένων αποτελεσμάτων σωματειακής φύσεως (απόκτηση της ιδιότητας εταίρου στις προερχόμενες από το μετασχηματισμό εταιρίες ή απώλειά της, σε περίπτωση εξαγοράς, ενδεχομένως δε και απώλεια της νομικής προσωπικότητας της μετασχηματιζόμενης εταιρίας). Οι συνέπειες αυτές, όμως, προϋποθέτουν ότι ο επιχειρηματικός φορέας που μετέχει στον μετασχηματισμό εξοπλίζεται με νομική προσωπικότητα. Η πρόβλεψη συνεπειών καθολικής διαδοχής στο πλαίσιο απλής μεταβίβασης επιχείρησης από ένωση προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα ή από ατομικά εμπορευόμενο-φυσικό πρόσωπο είναι απολύτως ξένη προς το σύστημα του ιδιωτικού δικαίου, το οποίο δεν διαχωρίζει την επιχείρηση από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία των προσώπων που συγκροτούν την ένωση προσώπων ή του ατομικώς εμπορευομένου, αλλά την αντιμετωπίζει ως αντικείμενο κοινών περιουσιακών διαθέσεων με τα γνωρίσματα της ειδικής διαδοχής. Άλλωστε, και υπό το καθεστώς του ν.δ. 1297/1972 και του ν. 2166/1993, η καταχρηστικά αποκαλούμενη «μετατροπή» ή «συγχώνευση ατομικής επιχείρησης» σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. δεν αποτελεί γνήσιο μετασχηματισμό παρά κοινή εισφορά επιχείρησης (υπό μορφή εισφοράς σε είδος) στο πλαίσιο, αντίστοιχα, της ίδρυσης ή της αύξησης του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. ή της Α.Ε.. Η εισφορά αυτή, όμως, ρυθμίζεται επαρκώς από τις κοινές διατάξεις του εταιρικού και του αστικού δικαίου, ενώ, όπου κρίνεται αναγκαία η παροχή φορολογικών κινήτρων σε αυτήν, ο φορολογικός νομοθέτης δεν εμποδίζεται να θεσπίσει τέτοια κίνητρα, χωρίς να παραβιάζεται το σύστημα του ιδιωτικού του ν. 1667/1986, συμπεριλαμβανομένων των φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας του ν. 4430/2016 καθόσον είναι αστικοί συνεταιρισμοί, εντάσσονται επίσης στο πεδίο εφαρμογής του νόμου και μπορούν να συμμετέχουν σε κάθε είδους μετασχηματισμούς, δηλαδή είτε συγχωνεύσεις και διασπάσεις μεταξύ τους είτε μικτούς μετασχηματισμούς (συγχωνεύσεις και διασπάσεις με συμμετοχή και άλλων εταιρικών μορφών, μετατροπές από εταιρία προς συνεταιρισμό και από συνεταιρισμό προς εταιρία). Έτσι, διευρύνονται οι δυνατότητες των μερών σε σύγκριση με το προηγούμενο δίκαιο, που επέτρεπε μόνο τη συγχώνευση των αστικών συνεταιρισμών μεταξύ τους και τη μετατροπή εταιρίας σε συνεταιρισμό. Από το άλλο μέρος, δεν έχουν περιληφθεί στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του παρόντος νομοσχεδίου εταιρικές μορφές όπως η ναυτική εταιρία (ν. 959/1979, Α΄ 192) και η ναυτιλιακή εταιρία πλοίων αναψυχής (ν. 3182/2003, Α΄ 220), το νομικό καθεστώς των οποίων έχει διαμορφωθεί από τον νομοθέτη ως κλειστό και στεγανό, περιορίζοντας δραστικά τη δυνατότητα προσφυγής σε μετασχηματισμούς (πρβλ., αντίστοιχα, τα άρθρα 57 παρ. 4 και 59 του ν. 959/1979 και τα άρθρα 36

παρ. 4 και 38 του ν. 3182/2003). Κατ' εξαίρεση, η ειδική νομοθεσία για τις εν λόγω εταιρικές μορφές προβλέπει τη δυνατότητα μετατροπής Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε ναυτική εταιρία (άρθρο 57 παρ. 1-3 του ν. 959/1979) ή ναυτιλιακή εταιρία πλοίων αναψυχής (άρθρο 36 παρ. 1-3 του ν. 3182/2003), περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου θα μπορούν να εφαρμοζονται αναλογικά, εφόσον συντρέχει ανάγκη. Τέλος, αν και αποτελούν νομικά πρόσωπα με εμπορική ιδιότητα, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί (ν. 4384/2016, Α' 78) δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παρόντος άρθρου. Και αυτό κατ' αρχάς ενόψει της βιοτικής σημασίας που έχει για τα μέλη τους η συμμετοχή σε αυτούς (βλ. ιδίως άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 4384/2016), η οποία καθιστά δυσχερή την ομαλή ένταξή τους στο σύστημα του προτεινόμενου νομοσχεδίου, δηλαδή, την πλήρη ευχέρεια μετασχηματισμού τους σε κάθε άλλη εταιρική μορφή. Πράγματι, οι διατάξεις των άρθρων 24 και 32 του ν. 4384/2016 ρυθμίζουν τις συγκεκριμένες περιπτώσεις μετασχηματισμών που προσιδιάζουν σε αγροτικούς συνεταιρισμούς. Και σε αυτές τις περιπτώσεις, πάντως, οι διατάξεις τους παρόντος νομοσχεδίου θα μπορούν να εφαρμόζονται αναλογικά, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τον ν. 4384/2016 (πρβλ. και την παρ. 13 του άρθρου 24 του ν. 4384/2016). Σε κάθε περίπτωση, όμως, οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου θα εφαρμόζονται ευθέως στις αγροτικές εταιρικές συμπράξεις του άρθρου 33 του ν. 4384/2016 ως ανώνυμες εταιρίες.

Επί του άρθρου 3: Το παρόν άρθρο ρυθμίζει το ζήτημα του μετασχηματισμού εταιριών που έχουν λυθεί. Με την παράγραφο 1 εισάγεται ο γενικός κανόνας ότι επιτρέπεται κατ' αρχήν ο μετασχηματισμός εταιρίας που βρίσκεται σε στάδιο λύσης και εκκαθάρισης (πτωχευτικής ή μη), εφόσον δεν έχει αρχίσει η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης και εφόσον δεν θίγεται η προϋπόθεση του ελάχιστου κεφαλαίου της οικείας εταιρικής μορφής (παρ. 2). Η ολοκλήρωση του μετασχηματισμού επάγεται αυτοδικαίως την αναβίωση της απορροφώσας ή της επωφελούμενης ή της μετατρεπόμενης εταιρίας (παρ. 3).

Επί του άρθρου 4: Το άρθρο αυτό ρυθμίζει το νευραλγικό ζήτημα της σχέσης του προτεινόμενου νομοσχεδίου με τις διατάξεις άλλων νόμων, φορολογικού ή αναπτυξιακού περιεχομένου, οι οποίες αναφέρονται επίσης σε μετασχηματισμούς του άρθρου 1. Οι συγκεκριμένες διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ όσον αφορά τις φορολογικού χαρακτήρα ρυθμίσεις τους. Σε σχέση, όμως, με τα εταιρικού δικαίου ζητήματα που αφορούν τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τα αποτελέσματα των μετασχηματισμών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νομοσχεδίου, κατισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου. Η παροχή φορολογικών κινήτρων στο πλαίσιο της διενέργειας μετασχηματισμών μεταξύ εταιριών αποτελεί καίριας σημασίας δικαιοπολιτική επιλογή, μέσω της οποίας προάγεται η πρωτοβουλία δημιουργίας ισχυρότερων οικονομικών μονάδων. Ωστόσο, η παρέμβαση της φορολογικής νομοθεσίας στο πεδίο αυτό πρέπει να τελεί σε αρμονία με τις αρχές και το σύστημα των κανόνων του εταιρικού δικαίου, ενωσιακών και εθνικών. Ειδικότερα, ο φορολογικός νομοθέτης υπεισέρχεται ορισμένες φορές στο κανονιστικό πεδίο της εταιρικής νομοθεσίας και μεταβάλλει ουσιώδεις αξιολογήσεις της. Τούτο συμβαίνει ιδίως με τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφοι 1, 2 και 4 του ν. 2166/1993. Προς τον σκοπό διευκό-

λυσης του μετασχηματισμού, συγκεκριμένα, οι εν λόγω διατάξεις υπαγορεύουν την απλή λογιστική ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, καθιστώντας, έτσι, μη αναγκαία μία σειρά εγγυήσεων, οι οποίες θεσπίζονται από τον νομοθέτη του εταιρικού δικαίου για την ενημέρωση των εταίρων των μετασχηματιζόμενων εταιριών, αλλά και για την ουσιαστική δικαιολόγηση της απόφασής τους για πραγματοποίηση του μετασχηματισμού, στον βαθμό που αυτός συνδέεται πάντοτε με ουσιώδεις μεταβολές στη νομική θέση και στα δικαιώματά τους (ιδίως εκείνα των μειοψηφούντων εταίρων). Τέτοιου είδους εγγυήσεις είναι η υποχρεωτική επιστράτευση μίας ή περισσότερων επιστημονικά αποδεκτών μεθόδων προσδιορισμού της προτεινόμενης σχέσης ανταλλαγής, ο προσδιορισμός των αξιών που προκύπτουν από την εφαρμογή κάθε τέτοιας μεθόδου, η εξειδίκευση της καταλληλότητας και της βαρύτητας κάθε μεθόδου, όπως επίσης και των τυχόν δυσκολιών που προέκυψαν κατά την αποτίμηση, δηλαδή, κατά τον καθορισμό των αξιών που χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής (άρθρο 10 παρ. 5 και 62 του προτεινόμενου νομοσχεδίου). Εφόσον οι εγγυήσεις αυτές απουσιάζουν, ο καθορισμός των δικαιωμάτων των εταίρων, μετά τη συντέλεση του μετασχηματισμού, επαφίεται μόνο στην απόφαση της πλειοψηφίας (πρβλ. άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 2166/1993) και, έτσι, ενδέχεται να στερείται ουσιαστικού ερείσματος. Εξάλλου, στο πεδίο ειδικά των μετασχηματισμών μεταξύ ανωνύμων εταιριών, οι πιο πάνω αναφερόμενες εγγυήσεις επιβάλλονται ευθέως και από το ενωσιακό δίκαιο (βλ. άρθρο 96 παρ. 2 και 142 παρ. 2 της Οδηγίας [ΕΕ] 2017/1132), του οποίου οι διατάξεις υπερέρχονται του εσωτερικού δικαίου. Θα ήταν ευκαταίο, συνεπώς, στο πλαίσιο μιας μελλοντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας, να επανεκτιμηθεί από τον φορολογικό νομοθέτη το σημερινό καθεστώς παροχής φορολογικών κινήτρων σε εταιρικούς μετασχηματισμούς, μέσω αφενός του εξορθολογισμού τους και αφετέρου της πλήρους ευθυγράμμισής τους με το σύστημα του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Μέχρι την ανάληψη της νομοθετικής αυτής πρωτοβουλίας, οι παραπάνω αναφερθείσες διατάξεις του ν. 2166/1993 θα είναι ερμηνευτέες (εν μέρει και για λόγους σύμφωνης με την Οδηγία [ΕΕ] 2017/1132 ερμηνείας) υπό το πρίσμα του κανόνα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το οποίο, σε ζητήματα εταιρικού δικαίου δίνει το προβάδισμα στις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου. Με αυτήν την έννοια, η λογιστική ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον ν. 2166/1993, θα παραμένει δυνατή στις ακόλουθες περιπτώσεις: (α) εφόσον όλοι οι εταίροι των μετασχηματιζόμενων εταιριών συμφώνησαν να μην εξετασθεί το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και να μην συνταχθεί σχετική έκθεση (άρθρο 10 παρ. 7 και 62 του παρόντος νομοσχεδίου) και (β) στην περίπτωση που στη συγχώνευση ή στη διάσπαση μετέχουν προσωπικές εταιρίες, υπό την προϋπόθεση ότι κανένας εταίρος δεν ζήτησε την εξέταση του σχεδίου από εμπειρογνώμονες (άρθρο 28 παρ. 1 και 81 παρ. 1 του παρόντος νομοσχεδίου).

Επί του άρθρου 5: Το παρόν άρθρο περιέχει ρυθμίσεις δικονομικού χαρακτήρα και ορίζει (ακολουθώντας, για λόγους ρυθμιστικής ενότητας, το υπόδειγμα του άρθρου

3 παρ. 1 του ν. 4548/2018) το Μονομελές Πρωτοδικείο ως το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των υποθέσεων και διαφορών που ανακύπτουν από τον παρόντα νόμο (παρ.1), εκτός αν στις διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά (βλ. λ.χ. άρθρο 19 παρ. 4). Σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατή η υπαγωγή των υποθέσεων και διαφορών αυτών σε διαιτησία ή διαμεσολάβηση (παρ. 2).

ΜΕΡΟΣ Β΄ – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Επί του άρθρου 6: Η «προγραμματική» αυτή διάταξη ακολουθεί κατά βάση το λεκτικό των άρθρων 89 και 90 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2017 σχετικά με ορισμένες πτυχές του εταιρικού δικαίου (ΕΕ L 169/46, 30.6.2017), με την οποία κωδικοποιούνται οι διατάξεις των Οδηγιών 82/891/ΕΟΚ για τη διάσπαση και 2011/35/ΕΕ για τη συγχώνευση ανωνύμων εταιριών (: η «Οδηγία»). Η διάταξη οριοθετεί τα κοινά εννοιολογικά χαρακτηριστικά της εταιρικής πράξης της συγχώνευσης, ανεξάρτητα από την ειδικότερη μορφή που αυτή προσλαμβάνει. Τα εν λόγω χαρακτηριστικά είναι τα ακόλουθα:

(α) μεταβίβαση της περιουσίας της απορροφώμενης εταιρίας στην εταιρία που προκύπτει από τη συγχώνευση, απορροφώσα ή νέα,

(β) λύση χωρίς εκκαθάριση της απορροφώμενης εταιρίας και

(γ) απόδοση στους εταίρους ή μετόχους της απορροφώμενης, εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία που προκύπτει από τη συγχώνευση - ενδεχομένως δε και ποσού σε μετρητά - σε αντάλλαγμα των συμμετοχών τους στην πρώτη. Η μεταβίβαση της περιουσίας της απορροφώμενης εταιρίας, περιλαμβάνει τόσο τα στοιχεία του ενεργητικού όσο και τις υποχρεώσεις της και ισοδυναμεί από λογιστική άποψη με εισφορά της καθαρής της θέσης στην προκύπτουσα από τη συγχώνευση εταιρία. Η διάταξη του άρθρου 6, όπως άλλωστε και η αντίστοιχη του άρθρου 68 του κ.ν. 2190/1920, αναγνωρίζει δύο μορφές συγχώνευσης: τη συγχώνευση με απορρόφηση και τη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρίας.

Επί του άρθρου 7: Το παρόν άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 69 παρ. 1 και 2 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει το άρθρο 95 της Οδηγίας. Η διάταξη του άρθρου 7 δεν αποκλίνει κατά περιεχόμενο παρά ελάχιστα από τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 69 του κ.ν. 2190/1920. Οι όποιες διαφορές εντοπίζονται κυρίως σε κάποιες φραστικές βελτιώσεις και στην ορολογική ομογενοποίηση, ώστε το πεδίο εφαρμογής της διάταξης να διαλαμβάνει το σύνολο των εταιρικών μορφών που μπορούν να αποτελέσουν υποκείμενο εταιρικού μετασχηματισμού. Η παρούσα διάταξη ρυθμίζει, επίσης, το ελάχιστο περιεχόμενο του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης (το «Σχέδιο»). Το υπό στοιχεία (δ) και (ε) περιεχόμενο του σχεδίου αποκτά σημασία όταν παρεκκλίνει από τον κανόνα του άρθρου 18 του παρόντος νομοσχεδίου. Από την άλλη, το υπό στοιχεία (στ) και (ζ) περιεχόμενο του Σχεδίου έχει πρακτική σημασία όταν υπάρχουν ειδικά δικαιώματα των εταίρων ή μετόχων της απορροφώμενης εταιρίας ή όταν παρέχονται πλεονεκτήματα στους εμπειρογνώμονες ή στα μέλη της διοίκησης των συγχωνευόμενων εταιριών. Όσον αφορά την αύξη-

ση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώσας (κεφαλαιουχικής) εταιρίας, αυτή θα αποτελεί από την ίδια τη φύση του πράγματος περιεχόμενο του Σχεδίου πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων (π.χ. επί απορρόφησης εταιρίας η οποία κατέχει σε ποσοστό 100% τις συμμετοχές της απορροφώμενης ή επί παροχής ίδιων μετοχών που η απορροφώσα εταιρία διατηρεί νόμιμα στο χαρτοφυλάκιό της). Τούτο γίνεται δεκτό και από ορισμένες αλλοδαπές έννομες τάξεις (βλ. για παράδειγμα το άρθρο 54 του γερμανικού UmwG).

Επί του άρθρου 8: Το άρθρο 8 ρυθμίζει τις διατυπώσεις δημοσιότητας στις οποίες υποβάλλεται το Σχέδιο. Οι διατυπώσεις αυτές περιλαμβάνουν καταχώριση του Σχεδίου στο Γ.Ε.ΜΗ. και την ανάρτηση στο διαδικτυακό του τόπο, κατά τις προδιαγραφές του ν. 3419/2005. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 92 της Οδηγίας. Όσον αφορά την τήρηση ιστοσελίδας, για την οποία κάνει λόγο το παρόν άρθρο, αυτή είναι υποχρεωτική για εταιρίες με κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά και δυναμική για τις υπόλοιπες. Στην τελευταία περίπτωση, η λειτουργία της ιστοσελίδας υπό τους όρους του παρόντος άρθρου συνεπάγεται την απαλλαγή της εταιρίας από την υποχρέωση καταχώρισης του σχεδίου στο Γ.Ε.ΜΗ.. Η διάταξη προβλέπει υποχρέωση διατήρησης της δημοσίευσης του Σχεδίου για διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία λήψης της απόφασης για το Σχέδιο από τους εταίρους ή τη συνέλευση των συγχωνευόμενων εταιριών. Κατά τούτο, η διάταξη κάνει χρήση της δυνατότητας που εισάγει το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 92 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 9: Η διάταξη επαναλαμβάνει κατ' ουσία τις παραγράφους 4-6 του άρθρου 69 του κ.ν. 2190/1920, εισάγοντας παράλληλα, κατά το πρότυπο του γερμανικού UmwG (βλ. άρθρο 8 παρ. 1 και 2 UmwG), τη δυνατότητα της κατά περίπτωση διεύρυνσης της πληροφόρησης που παρέχεται με την έκθεση, ώστε να περιλάβει στοιχεία για τη νομική ή οικονομική θέση εταιριών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με τη συγχωνευόμενη, και της επιτρεπτής παράλειψης πληροφοριών, των οποίων η δημοσιοποίηση εγκυμονεί κίνδυνο σοβαρής βλάβης σε μία ή περισσότερες από τις συγχωνευόμενες εταιρίες ή σε άλλη εταιρία του ομίλου (βλ. παρ. 1, τελευταίο εδάφιο, και παρ. 4). Δεν αρκεί, επομένως, για τη μη δημοσιοποίηση πληροφοριών, κίνδυνος οποιασδήποτε βλάβης. Ως πρόσθετη δικλείδα διαφύλαξης του δικαιώματος πληροφόρησης προβλέπεται η υποχρέωση να εξηγούνται στην έκθεση οι λόγοι για τους οποίους οι οικείες πληροφορίες και τα στοιχεία παραλείπονται. Όλες οι σχετικές κρίσεις επαφίενται στα διοικητικά συμβούλια ή στους διαχειριστές, που συντάσσουν την έκθεση. Η διάταξη καινοτομεί σε σχέση με το προϊσχύσαν άρθρο 69 παρ. 6 του κ.ν. 2190/20 κατά το ότι αρκεί σε θεώρηση του εγγράφου της συμφωνίας για τη μη κατάρτιση έκθεσης του οργάνου διοίκησης και από δικηγόρο, πλέον της θεώρησης από τα πρόσωπα που απαιτούνται κατά το άρθρο 446 ΚΠολΔ για να αποκτήσει αυτό βέβαιη χρονολογία.

Επί του άρθρου 10: Με τη διάταξη του άρθρου 10, το οποίο κάνει χρήση του υποδείγματος του άρθρου 96 της Οδηγίας, επιδιώκεται κατ' αρχάς η διεύρυνση των επαγγελματικών τάξεων, τα μέλη των οποίων μπορούν να επιτελέσουν το έργο του εμπειρογνώμονα. Δεδομένου ότι το παρόν νομοσχέδιο ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, τις συγ-

χωνεύσεις σχεδόν κάθε μορφής εμπορικής εταιρίας, η υποχρεωτική ανάθεση του έργου αυτού σε ορκωτούς ελεγκτές ή σε ελεγκτικές εταιρίες, ακόμη και από περιορισμένου μεγέθους προσωπικές εταιρίες, θα τις επιβάρυνε με σημαντικό συναλλακτικό κόστος. Σύμφωνα με το άρθρο 10, ως εμπειρογνώμονες μπορούν πλέον να ορισθούν και επαγγελματίες εκτιμητές του ν. 4152/2013, φοροτεχνικοί Α΄ τάξεως και Οικονομολόγοι που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Εξυπακούεται, ότι το επίπεδο της επαγγελματικής κατάρτισης, οι κανόνες λειτουργίας και η ένταση της ασκούμενης εποπτείας δύνανται να εμφανίζουν διακυμάνσεις για κάθε μία από τις επαγγελματικές κατηγορίες της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 10 (πρβλ. άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2515/1997, και υποπαραγράφοι Γ2 και Γ3 του ν. 4152/2013 σε αντίθεση με τις δεσμευτικότερες προδιαγραφές του ν. 4449/2017 για τους ορκωτούς ελεγκτές). Σε κάθε περίπτωση, ο πληθωρισμός των επαγγελματικών τάξεων τα μέλη των οποίων μπορούν να διοριστούν ως εμπειρογνώμονες είναι ένα ζήτημα, για τη διευθέτηση του οποίου ενδείκνυται η σύσταση και λειτουργία ενός ενιαίου (δημοσίου) μητρώου εμπειρογνώμωνων, οι οποίοι, επί τη βάση ενιαίων προδιαγραφών, θα αναλάβουν το έργο του άρθρου 10.

Όσον αφορά τη διαδικασία διορισμού των εμπειρογνώμωνων, σημειώνεται ότι το άρθρο 10 θέτει στη διάθεση των συγχωνευόμενων εταιριών δύο επιλογές: (α) εφόσον πρόκειται για εμπειρογνώμονα εγγεγραμμένο σε Δημόσιο Μητρώο, αρκεί ο διορισμός του από κάθε εταιρία, ενδεχομένως μάλιστα και ο διορισμός κοινού πραγματών με κοινή απόφαση των συγχωνευόμενων εταιριών, (β) εφόσον πάλι πρόκειται για εμπειρογνώμονα ο οποίος δεν έχει εγγραφεί σε Δημόσιο Μητρώο, απαιτείται αίτηση κάθε μιας από τις εταιρίες προς το Γ.Ε.ΜΗ., το οποίο αποφαινεται επί της πρότασης διορισμού εντός πενήντα ημερών προθεσμίας, άλλως, αν η εν λόγω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται ότι η Διοίκηση αποδέχθηκε την πρόταση των εταιριών. Κατ' εξαίρεση, όταν η συγχωνευόμενη εταιρία έχει τη μορφή Α.Ε., Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε., εμπειρογνώμονες πρέπει υποχρεωτικά να ορισθούν δύο ορκωτοί ελεγκτές ή πιστοποιημένοι εκτιμητές (άρθρο 17 παρ. 3 του ν. 4548/2018).

Κατά τα λοιπά, το άρθρο 10 ασχολείται με το περιεχόμενο της έκθεσης των εμπειρογνώμωνων, η οποία υποβάλλεται στις ίδιες διατυπώσεις δημοσιότητας με την έκθεση των διοικητικών συμβουλίων ή των διαχειριστών σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο. Από το περιεχόμενο της έκθεσης απαλείφεται η αξία της εισφερόμενης από την απορροφώμενη εταιρία περιουσίας (: καθαρή θέση). Επίσης, τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου, κατά αντιστοιχία προς το άρθρο 96 της Οδηγίας. Πάντως, ακόμη και αν δεν αποτελεί πλέον τυπικά περιεχόμενο της έκθεσης, η αποτίμηση της καθαρής θέσης των εταιριών αποτελεί λογικό προαπαιτούμενο για τον καθορισμό της σχέσης ανταλλαγής των εταιρικών συμμετοχών και, συνεπώς, δεν νοείται εκφορά γνώμης από εμπειρογνώμονα, χωρίς να έχει προηγηθεί αποτίμηση της καθαρής θέσης ή καθορισμός της σχέσης ανταλλαγής. Επίσης, παρέχεται κι εδώ η δυνατότητα να μην περιληφθούν στην έκθεση πληροφορίες, των οποίων η δημοσιοποίηση εγκυμονεί κίνδυνο σοβαρής βλάβης σε μία ή περισσότε-

ρες από τις συγχωνευόμενες εταιρίες ή σε άλλη εταιρία του ομίλου. Τέλος, οι λοιπές διατάξεις του άρθρου ακολουθούν το πρότυπο του άρθρου 71 κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 11: Το άρθρο 11 είναι προσανατολισμένο στο άρθρο 97 της Οδηγίας – με μεγαλύτερη πιστότητα σε σχέση με το άρθρο 72 του κ.ν. 2190/1920 - και υπηρετεί την πληροφόρηση και την προετοιμασία των μετόχων ή εταιριών, ώστε να είναι σε θέση να αποφασίσουν υπέρ ή κατά της συγχώνευσης, σύμφωνα με το άρθρο 14, έχοντας λάβει έγκαιρα γνώση κρίσιμων παραμέτρων. Η παρούσα διάταξη εισάγει ειδικό (ατομικό) δικαίωμα πληροφόρησης των εταιριών/μετόχων των συγχωνευόμενων εταιριών. Ο προβλεπόμενος από το άρθρο 11 μηχανισμός πρόσβασης στην πληροφόρηση περιλαμβάνει τα εξής: (α) πρόσβαση σε έγγραφα στην καταστατική έδρα κάθε εταιρίας, εκτός αν τα έγγραφα αυτά παραμείνουν διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της εταιρίας για επαρκή χρόνο πριν από τη λήψη απόφασης για τη συγχώνευση, ανάλογα με την εταιρική μορφή της κάθε συγχωνευόμενης εταιρίας, και μέχρι τη λήψη της εν λόγω απόφασης (παρ. 1 και 5), (β) λήψη αντιγράφων των εγγράφων σε έγχαρτη μορφή, ή, εναλλακτικώς, αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εφόσον ο εταίρος/μέτοχος έχει παράσχει σχετική συγκατάθεση προς την εταιρία ή, σε περίπτωση ανάρτησης των εγγράφων στην ιστοσελίδα της εταιρίας, με δυνατότητα μεταφόρτωσης και εκτύπωσης εγγράφων (παρ. 4 και 5 εδ. 2). Οι υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων εταιριών που απορρέουν από το άρθρο 11 «ενεργούν» και μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Επί του άρθρου 12: Με το άρθρο αυτό, γίνεται παραπομπή στις ρυθμίσεις του εργατικού δικαίου που ούτως ή άλλως θα ίσχυαν ακόμη και χωρίς αυτή την παραπομπή και κατατείνουν στην προστασία των εργαζομένων των συγχωνευόμενων εταιριών. Η ελληνική νομοθεσία (π.δ. 178/2002) ακολουθεί συναφώς τις κατευθύνσεις της προστατευτικής για τους εργαζόμενους ενωσιακής νομοθεσίας, προς αποφυγή της χειροτέρευσης της θέσης τους εξαιτίας της μεταβίβασης επιχείρησης με τη μορφή της συγχώνευσης (βλ. Οδηγία 98/50/ΕΚ). Κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθεί η διάταξη αυτή στον παρόντα νόμο κατά το υπόδειγμα του άρθρου 98 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 13: Η διάταξη του άρθρου 13 αντιστοιχεί στο άρθρο 70 του κ.ν. 2190/1920, από το οποίο διαφοροποιείται ως προς τα εξής: (α) θέτει ως εναρκτήριο χρονικό σημείο για την άσκηση των δικαιωμάτων από τους πιστωτές την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 8, και όχι τη δημοσίευση του Σχεδίου σε οικονομική εφημερίδα, καθόσον οι δημοσιεύσεις σε «λοιπά έντυπα» (πλην του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ.) έχουν πλέον καταστεί δια νόμου προαιρετικές (άρθρο 232 του ν. 4072/2012), (β) προβλέπει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους οι πιστωτές, το οποίο αντιστοιχεί σε είκοσι (20) ημέρες, όπως προέβλεπε και το άρθρο 70 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920, (γ) κατανέμει το βάρος απόδειξης ως προς την αναγκαιότητα της προστασίας στους ίδιους τους πιστωτές ήδη από το στάδιο της προβολής των αντιρρήσεων (: «[...] εφόσον οι πιστωτές αποδεικνύουν επαρκώς [...]). Η εν λόγω κατανομή του βάρους απόδειξης μπορούσε να συναχθεί ερμηνευτικά και από τη διά-

ταξη του άρθρου 70 του κ.ν. 2190/1920. Οι προβλέψεις για τους ομολογιούχους δανειστές και τους κατόχους ειδικών τίτλων, που εξομοιώνονται για τους σκοπούς της συγχώνευσης με πιστωτές (παράγραφοι 4 και 5 άρθρου 70 του κ.ν. 2190/1920), μεταφέρονται στα άρθρα 33 και 34 του παρόντος νομοσχεδίου, καθώς αφορούν μόνον ανώνυμες εταιρίες.

Επί του άρθρου 14: Το άρθρο 14 απηχεί τη ρύθμιση του άρθρου 72 του κ.ν. 2190/1920 (προσαρμοσμένη σε όλες τις εταιρικές μορφές) και ενσωματώνει το άρθρο 93 της Οδηγίας. Θεσπίζει υποχρέωση έγκρισης από τη γενική συνέλευση ή τους εταίρους κάθε μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες του σχεδίου και, εφόσον απαιτείται, των τροποποιήσεων του καταστατικού τους. Η σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα της συνέλευσης ή των εταίρων είναι αποκλειστική. Εξαιρέσεις από αυτήν προβλέπονται στα άρθρα 35 παράγραφος 2, 36 παράγραφος 2 και 88 του νομοσχεδίου. Απαλείφεται οποιαδήποτε αναφορά στην τήρηση των διατυπώσεων που κατατείνουν στην προστασία των πιστωτών των συγχωνευόμενων εταιριών (βλ. τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 70 του κ.ν. 2190/1920), καθώς τυχόν ελλιπή τήρηση αυτών δεν είναι δυνατόν ούτε να επιδράσει στο κύρος της απόφασης των εταίρων ή της συνέλευσης ούτε, κατ' επέκταση, να πλήξει το κύρος της συγχώνευσης. Οι αποφάσεις της συνέλευσης και των εταίρων λαμβάνονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και το καταστατικό των συγχωνευόμενων εταιριών.

Η διάταξη του άρθρου 14 εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τις ευρισκόμενες στο ειδικό μέρος διατάξεις των άρθρων 23 παράγραφος 2 (συγχώνευση με συμμετοχή προσωπικών εταιριών) 27, 30 παράγραφος 2 (συγχώνευση με συμμετοχή ανωνύμων εταιριών), 39 παράγραφος 2 (συγχώνευση με συμμετοχή εταιριών περιορισμένης ευθύνης), 42 παράγραφος 2 (συγχώνευση με συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών) του παρόντος νομοσχεδίου. Σύμφωνα, εξάλλου, με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 14, είναι υποχρεωτική η λήψη απόφασης για την έγκριση της συγχώνευσης και από τις ειδικές κατηγορίες μετόχων ή εταίρων (για παράδειγμα, μετόχων με προνομιούχες μετοχές), εφόσον τα δικαιώματα των μετόχων ή των εταίρων επηρεάζονται από τη συγχώνευση. Το λεκτικό του άρθρου 14 (: «επηρεάζει») είναι ηπιότερο από το αντίστοιχο του άρθρου 72 του κ.ν. 2190.1920 (: «θίγονται»). Συνεπώς, η διάταξη εφαρμόζεται, ακόμη και αν η επιρροή της συγχώνευσης στις ειδικές κατηγορίες των μετόχων ή εταίρων είναι έμμεση ή τοποθετείται σε μακρινό χρονικό ορίζοντα.

Επί των άρθρων 15, 16 και 17: Η διάταξη του άρθρου 15 λαμβάνει ως πρότυπο το άρθρο 93 της Οδηγίας και περιέχει ρύθμιση αντίστοιχη προς εκείνη του άρθρου 74 του κ.ν. 2190/1920. Προς διευκόλυνση και απλοποίηση των συναλλαγών, προβλέπει ότι το ιδιωτικό έγγραφο συνιστά πλέον τον κανόνα, ως τύπος της σύμβασης συγχώνευσης. Ο συμβολαιογραφικός τύπος παραμένει, πάντως, υποχρεωτικός εφόσον στη συγχώνευση μετέχει τουλάχιστον μια εταιρία που είναι ανώνυμη, ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης, ή Ευρωπαϊκή Εταιρία ή Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρία ή όταν τούτο απαιτείται από τον νόμο, ανεξαρτήτως εταιρικής μορφής (π.χ. όταν στα μεταβιβαζόμενα στοιχεία του ενεργητικού απορροφώμενης εταιρίας περιλαμβάνεται ακίνητο).

Οι διατάξεις των άρθρων 16 και 17 ενσωματώνουν τα

άρθρα 102 και 104 της Οδηγίας και αντιστοιχούν στα άρθρα 72 και 74 του κ.ν. 2190/1920.

Το άρθρο 16 καθορίζει τις πράξεις και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., τα οποία διακρίνονται ανάλογα με το αν μετέχει στη συγχώνευση μία τουλάχιστον ανώνυμη εταιρία ή ευρωπαϊκή εταιρία (SE), οπότε σε δημοσιότητα υποβάλλεται για καθεμία εταιρία, πλέον των στοιχείων της παράγραφο 2, και η εγκριτική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 (παρ. 1). Πρέπει να σημειωθεί, πάντως, ένας σχετικός περιορισμός της εμβέλειας της εγκριτικής απόφασης που εκδίδεται για τη συγχώνευση από την εκάστοτε αρμόδια διοικητική αρχή, σε σύγκριση με το καθεστώς του κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 77), καθώς η έλλειψη της (ή τα τυχόν ελαττώματά της) δεν συνιστά πλέον λόγο ακυρότητας της συγχώνευσης, όπως συνέβαινε υπό το ισχύσαν δίκαιο, ρύθμιση η οποία είχε προκαλέσει ερμηνευτικά προβλήματα (βλ. παρακάτω άρθρο 20 του παρόντος νομοσχεδίου).

Η συγχώνευση προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση τη διενέργεια προληπτικού διοικητικού ελέγχου νομιμότητας, κατόπιν του οποίου υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005 για κάθε μία εταιρία που μετέχει σε αυτήν. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 17 διατηρείται το σύστημα της διοικητικής έγκρισης της συγχώνευσης, εφόσον σε αυτή μετέχει Ανώνυμη Εταιρία ή Ευρωπαϊκή Εταιρία (SE), ως απορροφώμενη ή ως απορροφώσα. Περαιτέρω, η διοικητική αρμοδιότητα διενέργειας του προληπτικού ελέγχου νομιμότητας της συγχώνευσης κλιμακώνεται με γνώμονα: (α) τη μορφή της συγχωνευόμενης εταιρίας, όταν δηλαδή στη συγχώνευση μετέχει είτε Ανώνυμη Εταιρία είτε Ευρωπαϊκή Εταιρία (οπότε απαιτείται έκδοση εγκριτικής απόφασης εκ μέρους του Περιφερειάρχη, στην Περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρία), (β) τη συστημική σημασία ή το μέγεθος των συγχωνευόμενων εταιριών (οπότε την εγκριτική απόφαση εκδίδει ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης), ενώ (γ) σε κάθε άλλη περίπτωση, αρμόδια για την διενέργεια προληπτικού ελέγχου νομιμότητας είναι η υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., στην Περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρία, η οποία ασκεί την αρμοδιότητά της αυτή χωρίς την έκδοση προηγούμενης εγκριτικής απόφασης (πάντως, όμως, πριν από την υποβολή της συγχώνευσης στις διατυπώσεις δημοσιότητας). Η πρόβλεψη αρμοδιότητας του Περιφερειάρχη ή της υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., στην περιφέρεια του οποίου ή της οποίας έχει την έδρα της η απορροφώσα εταιρία επιλύει το ζήτημα της τυχόν συντρέχουσας αρμοδιότητας περισσότερων διοικητικών οργάνων.

Ο προληπτικός έλεγχος νομιμότητας εκτείνεται σε όλες τις πράξεις και διατυπώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις για τη συγχώνευση. Δεν πρόκειται ούτε για έλεγχο τυπικής νομιμότητας, εξαντλούμενο στο «τύποις σύννομο» και στην «πληρότητα» των πράξεων και διατυπώσεων της συγχώνευσης, αλλά ούτε και σε πλήρη και ουσιαστικό έλεγχο νομιμότητας με σκοπό την «πραγμάτωση του συνόλου της έννομης τάξης».

Επί του άρθρου 18: Το άρθρο 18 αντιστοιχεί στη διάταξη του άρθρου 75 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει το άρθρο 105 της Οδηγίας. Κύριο αντικείμενό του είναι ο προσδιορισμός των σωματειακών, περιουσιακών και οικονομικών αποτελεσμάτων της συγχώνευσης και του

χρονικού σημείου επέλευσής τους. Η ρύθμισή του διαφοροποιείται σε σχέση με εκείνη του άρθρου 75 του κ.ν. 2190/1920 κατά τα εξής: Πρώτον, προσδιορίζεται το χρονικό σημείο επέλευσης των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης, με σημείο αναφοράς την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. μόνης της σύμβασης συγχώνευσης και μάλιστα, μόνον ως προς την απορροφώσα εταιρία. Η υποβολή σε δημοσιότητα, για κάθε εταιρία που μετέχει στη συγχώνευση, των λοιπών πράξεων και στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 17, δηλαδή, των αποφάσεων των συνελεύσεων ή των εταίρων, με τις οποίες εγκρίνεται η συγχώνευση και, κατά περίπτωση, της εγκριτικής απόφασης της αρμόδιας διοικητικής αρχής, παραμένει μεν αναγκαία, πλην όμως δεν είναι αποφασιστική για την επέλευση των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης. Και δεύτερον, το λεκτικό της διάταξης θέτει τέρμα στη θεωρητική διαφωνία αναφορικά με τη νομική φύση των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης, καθώς ορίζεται πλέον ότι με τη συγχώνευση η απορροφώσα εταιρία υποκαθίσταται ως καθολική διάδοχος στο σύνολο της περιουσίας, δηλαδή στο σύνολο των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και γενικά των έννομων σχέσεων της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών αδειών που έχουν εκδοθεί υπέρ της απορροφώμενης ή των απορροφώμενων εταιριών.

Επί του άρθρου 19: Η ρύθμιση του άρθρου 19 αντιστοιχεί στο άρθρο 76 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει τα άρθρα 106 και 107 της Οδηγίας. Με αυτήν εισάγεται, προς όφελος ιδίως των εταίρων ή μετόχων πολυπληθών εταιριών, που αντιμετωπίζουν προβλήματα συντονισμού της δράσης τους, δυνατότητα ορισμού ειδικού εκπροσώπου για την άσκηση αξιώσεων κατά των μελών των οργάνων διοίκησης της απορροφώμενης εταιρίας ή των εμπειρογνομόνων. Ο ειδικός εκπρόσωπος ορίζεται από το δικαστήριο του άρθρου 5, κατά την εκούσια δικαιοδοσία, εφόσον πιθανολογηθεί η ύπαρξη της αξίωσης των εταίρων ή μετόχων. Με τη δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης ορισμού του ειδικού εκπροσώπου— και με τηρήση όσων επιπρόσθετων προϋποθέσεων προβλέπονται από το καταστατικό ή από την εταιρική σύμβαση για τη διεξαγωγή της γενικής συνέλευσης ή για τη λήψη αποφάσεων των εταίρων-προσκαλείται κάθε εταίρος ή μέτοχος να εκδηλώσει την επιθυμία του για την άσκηση αξίωσης εντός εξαμήνης προθεσμίας.

Επί του άρθρου 20: Η ρύθμιση του άρθρου 20, με τον τίτλο «ακυρότητα της συγχώνευσης», ακολουθεί εν πολλοίς το υπόδειγμα του άρθρου 77 του κ.ν. 2190/1920 και του άρθρου 108 της Οδηγίας. Οι σχετικές διατάξεις αφορούν στην ακυρότητα (ακριβέστερα: ακυρωσία) της συγχώνευσης ως αυτοτελούς πράξης του εταιρικού δικαίου, η οποία απαγγέλλεται πάντοτε με διαπλαστική απόφαση του δικαστηρίου, κατά την εκούσια δικαιοδοσία, σε αντιδιαστολή με τη σημερινή ρύθμιση της ελαττωματικής συγχώνευσης μεταξύ ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών, η ελαττωματικότητα της οποίας οδηγεί άλλοτε σε ακύρωσή της και άλλοτε σε αναγνώριση της ακυρότητάς της, ανάλογα με το υφιστάμενο ελάττωμα (βλ. το καταργούμενο με το παρόν νομοσχέδιο άρθρο 114 του ν. 4072/2012 με τον τίτλο «ακυρωσία και ακυρότητα της συγχώνευσης»). Πλέον, οι - ήδη περιορισμένες υπό το προϊσχύσαν δίκαιο - δυνατότητες επίκλησης της ακυρότητας της συγχώνευσης (τουλάχιστον στις περιπτώσεις

της συγχώνευσης μεταξύ Α.Ε. και μεταξύ Ι.Κ.Ε.) συρρικνώνονται έτι περισσότερο, καθώς αφενός μειώνονται οι λόγοι ακυρότητας και αφετέρου οριοθετείται πιο αυστηρά ο κύκλος των προσώπων που νομιμοποιούνται να υποβάλουν σχετική διαπλαστική αίτηση στο δικαστήριο, ενώ συντέμνονται και οι προθεσμίες υποβολής της σχετικής αίτησης, καθώς και της τριτακοπής κατά της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα, σε τρεις (3) μήνες. Επίσης λαμβάνεται μέριμνα για την εναλλακτική προστασία των προσώπων που είτε δεν νομιμοποιούνται από το νόμο να εγείρουν τις εν λόγω αξιώσεις είτε οι αξιώσεις τους δεν έχουν γίνει δεκτές από το δικαστήριο.

Η ελαττωματικότητα της εγκριτικής απόφασης της διοίκησης, στις περιπτώσεις που προβλέπεται η έκδοσή της (άρθρο 16 παρ. 3 του νομοσχεδίου), που, κατά μία άποψη υποστηριχθείσα υπό το πρίσμα του στοιχείου α' παρ. 1 του άρθρου 77 του κ.ν. 2190/1920, περιλάμβανε και την παντελή έλλειψη έγκρισης από την διοικητική αρχή, δεν αποτελεί πλέον λόγο ακυρότητας της συγχώνευσης. Ενόψει της ρύθμισης αυτής, διευκρινίζεται στο νομοσχέδιο ότι τυχόν ακύρωση, με δικαστική απόφαση, της διοικητικής πράξης, με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 16, δεν επιφέρει ανατροπή των αποτελεσμάτων της συγχώνευσης ούτε αποτελεί λόγο κήρυξης της ακυρότητάς της. Έτσι, οι λόγοι ακυρότητας της συγχώνευσης περιορίζονται πλέον στα εξής: (α) στην παράλειψη έγκρισης της συγχώνευσης από μια έστω από τις εταιρίες που μετέχουν στη συγχώνευση με απόφαση της συνέλευσης ή των εταίρων της ή στο ανυπόστατο τυχόν ληφθείσας απόφασης και (β) στην ακυρότητα ή ακυρωσία της απόφασης αυτής. Η ακυρότητα, η ακυρωσία και το ανυπόστατο της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων κρίνονται αποκλειστικά από το δικαστήριο που δικάζει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου.

Παρέχεται επίσης στο αρμόδιο δικαστήριο η δυνατότητα να τάξει προθεσμία άρσης των λόγων ακυρότητας (ρύθμιση γνωστή και από τα άρθρα 77 του κ.ν. 2190/1920 και 114 του ν. 4072/2012), καθώς και διακριτική ευχέρεια να μην κηρύξει την ακυρότητα της συγχώνευσης, εφόσον κρίνει ότι η απαγγελία της είναι δυσανάλογη με το υφιστάμενο ελάττωμα. Για την εξειδίκευση της έννοιας του δυσαναλόγου κρίσιμα στοιχεία θα είναι ενδεικτικά: η βαρύτητα του ελαττώματος τα πρακτικής φύσεως προβλήματα και η διατάραξη των συναλλαγών που θα προξενούσε η απαγγελία της ακυρότητας (πρόβλημα αποκλούμενο στα γερμ. «Entschmelzung») κ.λπ..

Η ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκηση αίτησης με αντικείμενο την κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης οριοθετείται ως εξής: (α) ενεργητικά νομιμοποιείται κατ' αρχάς κάθε μέτοχος ή εταίρος εταιρίας που συγχωνεύθηκε, εφόσον δεν έλαβε μέρος στη λήψη της απόφασης για την έγκριση της συγχώνευσης ή αντιτάχθηκε στη λήψη της, (β) στις περιπτώσεις που παραλείφθηκε εντελώς η λήψη απόφασης ή η τυχόν ληφθείσα είναι ανυπόστατη ή άκυρη, νομιμοποιούνται και πιστωτές εταιρίας που συγχωνεύθηκε, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον και (γ) εφόσον προτεινόμενος λόγος ακυρότητας της συγχώνευσης είναι η ακυρωσία απόφασης συνέλευσης ή εταίρων, οι μέτοχοι ή εταίροι που εκπροσωπούν συνολικά το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου εταιρίας που συγχωνεύθηκε, ε-

φόσον δεν έλαβαν μέρος στη λήψη της απόφασης για την έγκριση της συγχώνευσης ή αντιτάχθηκαν στη λήψη της. Ειδική ρύθμιση επιφυλάσσεται για εταιρίες με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, εφόσον έχουν τη θέση απορροφώσας. Στην περίπτωση αυτή, οι λόγοι ακυρότητας της συγχώνευσης είναι ακόμη πιο περιορισμένοι. Μέτοχοι ή εταίροι εισηγμένων εταιριών ή που δεν συγκεντρώνουν τα αναγκαία ποσοστά ή των οποίων η αίτηση ακύρωσης απορρίφθηκε από το δικαστήριο, διατηρούν χρηματική αξίωση κατά της απορροφώσας εταιρίας για αποκατάσταση της ζημίας που τους προκάλεσε το ελάττωμα της απόφασης που ενέκρινε τη συγχώνευση. Η προθεσμία κατάθεσης της αίτησης για την κήρυξη ακυρότητας μειώνεται στους τρεις μήνες από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σύμβασης συγχώνευσης (πρβλ. και άρθρο 114 παρ. 2 του ν. 4072/2012). Η προθεσμία άσκησης τριτακοπής κατά της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα ορίζεται επίσης τρίμηνη, με σημείο έναρξης της τη δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης αυτής, αφοτό αυτή καταστεί τελεσιδική.

Προβλέπεται επίσης η δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. τόσο της αίτησης για κήρυξη της ακυρότητας της συγχώνευσης όσο και της απόφασης που κηρύσσει την ακυρότητα, με την οποία μπορεί να ληφθούν, ύστερα από σχετικό αίτημα ή και αυτεπαγγέλτως, όλα τα αναγκαία κατά την κρίση του δικαστηρίου μέτρα για την προστασία των συμφερόντων που τίθενται σε διακινδύνευση. Διευκρινίζεται επίσης ότι τα αποτελέσματα της απόφασης επέρχονται με την τελεσιδικία της.

Τέλος, προβλέπεται όπως άλλωστε και υπό το ισχύσαν δίκαιο (άρθρο 77 παρ. 6 και 7 του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 114 παρ. 5 του ν. 4072/2012) αλλά και βάσει της Οδηγίας (άρθρο 108 παρ. 1 στοιχ. ζ' και η'), ότι η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της συγχώνευσης δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της απορροφώσας εταιρίας που πραγματοποιήθηκαν μετά την καταχώριση της συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. ως προς τις οποίες οι απορροφώμενες εταιρίες ευθύνονται εις ολόκληρον.

Επί του άρθρου 21: Με μικρές διαφορές στη διατύπωση («σχέση ανταλλαγής δίκαιη και λογική...» αντί «αδικαιολόγητα χαμηλή», κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 10 του παρόντος νομοσχεδίου), το άρθρο 21 επαναλαμβάνει τη διάταξη του άρθρου 77α του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 22: Το άρθρο 22 επαναλαμβάνει τη διάταξη του άρθρου 80 του κ.ν. 2190/1920 και ενσωματώνει το άρθρο 109 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 23: Το εν λόγω άρθρο καθορίζει τις εφαρμοζόμενες διατάξεις σε περίπτωση συγχώνευσης με συμμετοχή ομόρρυθμης εταιρίας, ετερόρρυθμης εταιρίας, κοινοπραξίας κατά την παρ. 3 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012, καθώς επίσης και ετερόρρυθμης εταιρίας κατά μετοχές. Εφόσον, το παρόν νομοσχέδιο δεν περιέχει ειδική ρύθμιση για τις συγχωνεύσεις των εταιρικών αυτών μορφών, εφαρμόζονται ως προς τη μετέχουσα στη συγχώνευση προσωπική ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία οι διατάξεις του ν. 4072/2012.

Επί του άρθρου 24: Το εν λόγω άρθρο, σε αρμονία με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, εκκινεί από την αρχή ότι είναι επιτρεπτή η συμμετοχή λυθείσας προσωπικής εταιρίας σε συγχώνευση. Εξαιρέση από την ως άνω αρχή ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία οι εταίροι έχουν συμφωνήσει ότι τη λύση δεν θα ακολου-

θήσει το στάδιο της εκκαθάρισης (άρθρο 268 παρ. 1 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 25: Το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει αφενός ορισμένα ειδικά θέματα του περιεχομένου του Σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και αφετέρου το ζήτημα της προσωπικής ευθύνης των εταίρων ή μετόχων για τα χρέη της απορροφώμενης. Στον βαθμό που τόσο η απορροφώσα όσο και η απορροφώμενη είναι προσωπικές εταιρίες, είναι αναγκαίο να καθορίζεται με σαφήνεια τόσο έναντι τρίτων όσο και στις εσωτερικές σχέσεις των εταίρων της απορροφώσας ποιος ή ποιοι εταίροι θα ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της απορροφώμενης. Όσον αφορά τους ετερόρρυθμους εταίρους της απορροφώμενης ετερόρρυθμης ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, αυτοί συνεχίζουν να διατηρούν την εν λόγω ιδιότητά τους, εφόσον η απορροφώσα είναι προσωπική εταιρία. Ωστόσο, επιτρέπονται και παρεκκλίσεις με ρητή συγκατάθεση των εταίρων αυτών, οι οποίες θα πρέπει να επισημαίνονται στο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης.

Επί του άρθρου 26: Το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει ορισμένα ειδικά ζητήματα σε σχέση αφενός με τη χρονική περίοδο άσκησης του δικαιώματος της παραγράφου 1 του άρθρου 11 εκ μέρους των εταίρων της προσωπικής εταιρίας που μετέχει στη συγχώνευση και αφετέρου με τη σύνταξη γραπτής έκθεσης και την ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 9, εφόσον το σύνολο των εταίρων της προσωπικής εταιρίας που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της. Η διάταξη της παραγράφου 1 ορίζει ότι το δικαίωμα των εταίρων να λαμβάνουν γνώση των εγγράφων της συγχώνευσης για συνεχή χρονική περίοδο που αρχίζει τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη λήψη της απόφασης του άρθρου 27 και λήγει με τη λήψη της. Εξάλλου, το άρθρο 11 του νομοσχεδίου υπηρετεί την ενημέρωση πρωτίστως εκείνων των εταίρων, οι οποίοι δεν μετέχουν στη διαχείριση και ως εκ τούτου στερούνται κατά τεκμήριο της αναγκαίας πληροφόρησης για την οικονομική και νομική σημασία της συγχώνευσης, καθώς και για την προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των μετοχών. Η ανάγκη αυτή προδήλως δεν υφίσταται στην περίπτωση κατά την οποία το σύνολο των εταίρων της προσωπικής εταιρίας που συμμετέχει στη συγχώνευση είναι (και) διαχειριστές της (παρ. 2).

Επί του άρθρου 27: Το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει ζητήματα που σχετίζονται με την απόφαση των εταίρων προσωπικής εταιρίας για έγκριση της συμμετοχής της σε συγχώνευση. Η παράγραφος 1 εκκινεί από τον κανόνα που διέπει στο δίκαιο των προσωπικών εταιριών τη λήψη αποφάσεων, σύμφωνα με τον οποίον οι αποφάσεις λαμβάνονται κατ' αρχήν με ομοφωνία. Είναι, ωστόσο, δυνατόν κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 253 του ν. 4072/2013 να προβλεφθούν αποκλίσεις από την αρχή της ομοφωνίας, ώστε να αρκεί η πλειοψηφία για τη λήψη των αποφάσεων. Για την περίπτωση αυτή, το παρόν άρθρο προβλέπει, ότι για την λήψη της απόφασης κατά πλειοψηφία, απαιτείται τουλάχιστον πλειοψηφία των του όλου αριθμού των εταίρων. Ο ομόρρυθμος εταίρος μπορεί να εξαρτήσει τη συγκατάθεσή του στην πραγματοποίηση της συγχώνευσης, από το αν οι λοιποί εταίροι θα δεχθούν να λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου (παρ. 2). Τέλος, υπέρ των διαφωνούντων εταίρων, καθώς και υπέρ εκείνων, ως προς τους οποίους δεν έγινε δε-

κτός ο όρος της παραγράφου 2, προβλέπεται δικαίωμα εξόδου (παρ. 3).

Επί του άρθρου 28: Εισάγοντας εξαίρεση στη γενική ρύθμιση του άρθρου 10, το παρόν άρθρο καθιστά υποχρεωτική τη σύνταξη έκθεσης εμπειρογνομόνων ως προς την προσωπική εταιρία που μετέχει στη συγχώνευση, μόνον κατόπιν αιτήματος ενός (1) τουλάχιστον από τους εταίρους της. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 26. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση του άρθρου 27 λαμβάνεται μετά την κοινοποίηση της έκθεσης που συντάσσουν οι εμπειρογνώμονες στους εταίρους.

Επί του άρθρου 29: Το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει ζητήματα παραγραφής αξιώσεων τρίτων για εταιρικά χρέη, κατά των ομόρρυθμων εταίρων απορροφώμενης προσωπικής εμπορικής εταιρίας, σε περίπτωση απορρόφησης της από άλλη εταιρία της οποίας οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη της. Η προθεσμία παραγραφής των εν λόγω αξιώσεων ορίζεται πενταετής από τη συντέλεση της συγχώνευσης, ενώ κατά τα λοιπά υιοθετούνται κι εδώ οι ρυθμίσεις του άρθρου 269 του ν. 4072/2012.

Επί του άρθρου 30: Το εν λόγω άρθρο καθορίζει τις εφαρμοζόμενες διατάξεις σε περίπτωση συγχώνευσης με τη συμμετοχή Α.Ε.. Οι διατάξεις του ν. 4548/2018 εφαρμόζονται ως προς τη μετέχουσα στη συγχώνευση Α.Ε., εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο. Επί του άρθρου 31: Το εν λόγω άρθρο ορίζει τη χρονική περίοδο κατά την οποία τίθενται στη διάθεση των μετόχων τα προς εξέταση έγγραφα που προβλέπονται στο άρθρο 11 του νομοσχεδίου.

Επί του άρθρου 32: Η διάταξη του παρόντος άρθρου μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη την παρ. 2 του άρθρου 93 της Οδηγίας. Αντίστοιχου περιεχομένου είναι η διάταξη της παρ. 2 εδ. 2 του άρθρου 72 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 33: Με το παρόν άρθρο εισάγεται ειδική διάταξη για τους ομολογιούχους δανειστές, η οποία ενσωματώνει τη ρύθμιση του άρθρου 100 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 34: Η παρούσα διάταξη μεταφέρει στο ελληνικό δίκαιο τη διάταξη του άρθρου 101 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 35: Η διάταξη του παρόντος άρθρου αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 78 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 36: Η διάταξη του παρόντος άρθρου αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 78α του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 37: Η διάταξη του παρόντος άρθρου αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 79 του κ.ν. 2190/1920 (συγχώνευση με εξαγορά).

Επί του άρθρου 38: Η διάταξη του παρόντος άρθρου αποδίδει τη διάταξη του άρθρου 79α του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 39: Το εν λόγω άρθρο καθορίζει τις εφαρμοζόμενες διατάξεις σε περίπτωση συγχώνευσης με τη συμμετοχή Ε.Π.Ε.. Ο ν. 3190/1955 εφαρμόζεται ως προς τη μετέχουσα στη συγχώνευση εταιρία περιορισμένης ευθύνης, εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 40: Με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται κατ' αρχάς η περίπτωση κατά την οποία μία Ε.Π.Ε. είναι η απορροφώσα εταιρία, η δε απορροφώμενη εταιρία έχει άλλη εταιρική μορφή (παρ. 1). Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει στο Σχέδιο της σύμβασης συγχώνευσης να ανα-

φέρονται πλέον των στοιχείων του άρθρου 7, η μερίδα συμμετοχής και τα εταιρικά μερίδια που θα αποκτήσει στην απορροφώσα Ε.Π.Ε. κάθε μέλος της απορροφώμενης εταιρίας. Εφόσον η απορροφώμενη είναι Α.Ε., δεν είναι απαραίτητο η ονομαστική αξία της εταιρικής συμμετοχής να συμπίπτει με την ονομαστική αξία της μετοχής. Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου εισάγεται απόκλιση από την υποχρέωση του άρθρου 9 (κατ' αναλογία προς τη ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 26), εφόσον το σύνολο των εταίρων της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που μετέχει στη συγχώνευση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Επί του άρθρου 41: Με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται η έγκριση της συγχώνευσης από τη συνέλευση των εταίρων, η απόφαση της οποίας λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955. Εξάλλου, η ρύθμιση της παραγράφου 2 συμπληρώνει τη διάταξη του άρθρου 11 του νομοσχεδίου, όσον αφορά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα σχετικά έγγραφα τίθενται στη διάθεση των εταίρων προς εξέταση.

Επί του άρθρου 42: Το εν λόγω άρθρο καθορίζει τις εφαρμοζόμενες διατάξεις σε περίπτωση συγχώνευσης με τη συμμετοχή Ι.Κ.Ε.. Οι διατάξεις των άρθρων 43 επ. του ν. 4072/2012 εφαρμόζονται ως προς τη μετέχουσα στη συγχώνευση ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 43: Η διάταξη του παρόντος άρθρου αποδίδει τη ρύθμιση του άρθρου 109 παρ. 2 (β) του ν. 4072/2012, η οποία καταργείται από την έναρξη ισχύος του νομοσχεδίου (βλ. άρθρο 147 στοιχ. γ του νομοσχεδίου).

Επί του άρθρου 44: Το εν λόγω άρθρο συμπληρώνει τη διάταξη του άρθρου 11 του νομοσχεδίου, όσον αφορά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα έγγραφα τίθενται στη διάθεση των εταίρων προς εξέταση.

Επί του άρθρου 45: Η διάταξη αυτή ρυθμίζει θέματα παραγραφής αξιώσεων σε βάρος των εταίρων απορροφώμενης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας που έχουν αναλάβει εγγυητικές εισφορές, ορίζοντας ως χρόνο παραγραφής τα τρία (3) έτη, εκτός εάν η αξίωση υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή (πρβλ. επίσης και την ανάλογο περιεχομένου ρύθμιση του άρθρου 29 του νομοσχεδίου σε συνδυασμό με το άρθρο 269 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 46: Με τη διάταξη αυτή καθορίζονται οι εφαρμοζόμενες διατάξεις στην περίπτωση συγχώνευσης με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας.

Επί του άρθρου 47: Με τη διάταξη αυτή καθορίζονται οι εφαρμοζόμενες διατάξεις στην περίπτωση συγχώνευσης με συμμετοχή αστικού συνεταιρισμού.

Επί του άρθρου 48: Με τη διάταξη αυτή διευκρινίζεται ότι κατά τον προσδιορισμό της σχέσης ανταλλαγής λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες της νομικής θέσης των συνεταίρων στον αστικό συνεταιρισμό.

Επί του άρθρου 49: Η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού αποδίδει ρύθμιση που ήδη ισχύει βάσει του άρθρου 5 του ν. 1667/1986. Η παράγραφος 2 συμπληρώνει τη διάταξη του άρθρου 11, όσον αφορά τη χρονική περίοδο κατά την οποία τα έγγραφα τίθενται στη διάθεση των εταίρων προς εξέταση.

Επί του άρθρου 50: Με τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου λαμβάνεται υπόψη το κατά το μάλλον ή ήττον υφιστάμενο προσωπικό στοιχείο και συναφώς η ιδιαιτερότη-

τα των συνεταιρισμών, που εμφανίζουν συνδυασμό σωματειακής οργάνωσης και στοιχείων προσωπικής συνεργασίας και ευθύνης, έναντι όλων των άλλων εταιρικών μορφών (για διαφορετικούς λόγους σε κάθε περίπτωση). Έτσι, παρέχεται δικαίωμα εξόδου στους διαφωνούντες συνεταίρους, καθώς και δικαίωμα εξαγοράς, εξόδου ή μεταβίβασης μετοχών ή μεριδίων και στους διαφωνούντες εταίρους απορροφώμενης από συνεταιρισμό ανώνυμης ή άλλης εταιρίας, αντίστοιχα. Τα εν λόγω δικαιώματα δεν επιτρέπεται να περιορίζονται από το καταστατικό ούτε παρακωλύεται η άσκησή τους από καταστατικούς όρους που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις μεταβίβασης ή συμμετοχής.

Επί του άρθρου 51: Διευκρινίζεται ότι συστατική ενέργεια έχει αναπτύσει μόνον η καταχώριση συγχώνευσης με τη συμμετοχή αστικού συνεταιρισμού στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 18, χωρίς να θίγεται, πάντως, η (δηλωτική) δημοσιότητα στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 1667/1986.

Επί του άρθρου 52: Η διάταξη αυτή ρυθμίζει ζητήματα παραγραφής αξιώσεων κατά των συνεταίρων απορροφώμενου αστικού συνεταιρισμού, ακολουθώντας τον κανόνα της ενιαίας παραγραφής που προκύπτει από το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1667/1986.

Επί του άρθρου 53: Με το παρόν άρθρο εντάσσεται στο σύστημα του νόμου και η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρία, κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα για την Ευρωπαϊκή Εταιρία, αλλά και προκειμένου να μην υφίσταται αρνητική διάκριση έναντι των αστικών συνεταιρισμών του ν. 1667/1986. Επιπλέον, καθορίζονται οι διατάξεις που διέπουν τη συγχώνευση με συμμετοχή ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρίας.

ΜΕΡΟΣ Γ' – ΔΙΑΣΠΑΣΗ

Επί του άρθρου 54: Η παράγραφος 1 οριοθετεί τις τρεις ειδικότερες μορφές που προσλαμβάνει η διάσπαση, ως οργανωτική πράξη του εταιρικού δικαίου, από τις οποίες οι δύο (μερική διάσπαση και απόσχιση κλάδου) αποτελούν καινοτομία του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Η παράγραφος 2 έχει ερμηνευτικό χαρακτήρα και επαναλαμβάνει τη διάταξη του άρθρου 81 παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, καθώς κι εκείνη του άρθρου 136 παρ. 3 της Οδηγίας. Η παράγραφος 3 εισάγει την έννοια του «κλάδου δραστηριότητας», η οποία αποκτά σημασία στο πλαίσιο τόσο της μερικής διάσπασης όσο και της απόσχισης κλάδου δραστηριότητας, εξαιτίας του γεγονότος ότι, στις δύο αυτές μορφές διάσπασης, η διασπώμενη εταιρία διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα κι έτσι καθίσταται εφικτή η εκ μέρους της μεταβίβαση μόνον ενός ή περισσότερων κλάδων δραστηριότητάς της (βλ. άρθρα 56 και 57 του νομοσχεδίου). Ορίζεται δε ως κλάδος δραστηριότητας «το σύνολο των στοιχείων τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού, τα οποία συνιστούν, από οργανωτική άποψη, αυτόνομη εκμετάλλευση, δηλαδή, σύνολο ικανό να λειτουργήσει αυτοδύναμα». Ο εν λόγω ορισμός εναρμονίζεται με τον αντίστοιχο της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ (άρθρο 2 στοιχείο ι') σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς στις συγχωνεύσεις και διασπάσεις.

Επί του άρθρου 55: Το παρόν άρθρο οριοθετεί την κοινή διάσπαση, κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 81 παρ. 1-4

του κ.ν. 2190/1920 και περιγράφει τα ουσιαστικά γνωρίσματα της. Η συγκεκριμένη μορφή διάσπασης ήταν και η μόνη που προβλεπόταν από το προγενέστερο δίκαιο. Η κοινή διάσπαση -όπως άλλωστε και δύο άλλες μορφές διάσπασης- πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέων εταιριών, είτε με απορρόφηση και σύσταση μιας ή περισσότερων εταιριών. Διατυπώνονται ορισμοί για την κοινή διάσπαση με απορρόφηση και περαιτέρω για τη διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας, καθώς και για τη διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέων εταιριών.

Επί του άρθρου 56: Με το παρόν άρθρο διατυπώνονται ορισμοί για τη μερική διάσπαση με απορρόφηση και περαιτέρω για τη μερική διάσπαση με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών, καθώς και για τη μερική διάσπαση με ταυτόχρονη απορρόφηση και σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών. Αντίστοιχη ρύθμιση περιέχεται στην § 123 παράγραφος 2 του γερμανικού νόμου περί μετασχηματισμών (UmwG).

Η νομοθετική ρύθμιση της μερικής διάσπασης, όπως και της απόσχισης κλάδου δραστηριότητας, και μάλιστα με το πλεονέκτημα της καθολικής διαδοχής, ανταποκρίνεται σε παλαιότερο αίτημα της θεωρίας και της πράξης, καθόσον μάλιστα η απόσχιση κλάδου δραστηριότητας προβλεπόταν -έστω και αποσπασματικώς ρυθμιζόμενη- ήδη από τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων (ΝΔ 1297/1972 και του ν. 2166/1993), ώστε να είναι από μακρού αναμενόμενη -και επιβεβλημένη- η ρύθμιση αυτή. Η μερική διάσπαση, όπως και η κοινή διάσπαση και η απόσχιση κλάδου δραστηριότητας, πραγματοποιούνται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέων εταιριών είτε με απορρόφηση και με σύσταση μιας ή περισσότερων εταιριών.

Ουσιαστικά τυπολογικά γνωρίσματα της μερικής διάσπασης είναι αφενός η διατήρηση της νομικής αυτοτέλειας της διασπώμενης εταιρίας και αφετέρου η απόσπαση από αυτήν ενός ή περισσότερων κλάδων δραστηριότητας, οι οποίοι μεταβιβάζονται με το πλεονέκτημα της καθολικής διαδοχής στην επωφελούμενη εταιρία, έναντι της διάθεσης εταιρικών συμμετοχών της τελευταίας και ενδεχομένως ποσού σε μετρητά που δεν υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των εταιρικών αυτών συμμετοχών, προς τους μετόχους ή εταίρους της διασπώμενης εταιρίας. Ενόψει του ότι, στο πλαίσιο της μερικής διάσπασης, η διασπώμενη εταιρία στερείται περιουσιακών στοιχείων της, χωρίς να εισέρχεται στην περιουσία της κάποιο αντάλλαγμα, ενδέχεται να τεθεί ζήτημα συμμόρφωσής της με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπουν τα στοιχεία της καθαρής της θέσης. Εφόσον, ως αποτέλεσμα της μεταβίβασης ενός ή περισσότερων κλάδων, δεν διασφαλίζεται πλέον η συμμόρφωση αυτή, η συνέλευση των εταίρων ή οι εταίροι της διασπώμενης εταιρίας που καλούνται να εγκρίνουν τη διάσπαση, θα αποφασίσουν ταυτόχρονα και για τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων τροποποιήσεων του καταστατικού της. Στα μέτρα αυτά μπορεί μεταξύ άλλων να περιλαμβάνεται και η μείωση κεφαλαίου, η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την οικεία εταιρική μορφή και με επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 65 για την προστασία των πιστών.

Επί του άρθρου 57: Με το παρόν άρθρο διατυπώνονται ορισμοί για την απόσχιση κλάδου με απορρόφηση και περαιτέρω για την απόσχιση κλάδου με σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών, καθώς και για την απόσχιση κλάδου με ταυτόχρονη απορρόφηση και σύσταση νέας εταιρίας ή νέων εταιριών. Αντίστοιχη ρύθμιση περιέχεται στην § 123 παράγραφος 3 του γερμανικού νόμου περί μετασχηματισμών (UmwG).

Όπως ακριβώς συμβαίνει και στη μερική διάσπαση, η απόσχιση κλάδου διαφυλάσσει τη νομική αυτοτέλεια της διασπώμενης εταιρίας. Σε αντιδιαστολή, ωστόσο, με τη μερική διάσπαση, οι εταιρικές συμμετοχές και ενδεχομένως το ποσό μετρητών που διατίθενται από την επωφελούμενη ή τις επωφελούμενες εταιρίες, περιέρχονται εν προκειμένω στην ίδια τη διασπώμενη εταιρία και όχι στους εταίρους ή μετόχους της. Όπως σε όλες τις μορφές διάσπασης, πάντως, ο κλάδος ή οι κλάδοι δραστηριότητας που «αποσχίζονται» από τη διασπώμενη εταιρία, μεταβιβάζονται στην επωφελούμενη ή τις επωφελούμενες με καθολική διαδοχή.

Επί του άρθρου 58: Το εν λόγω άρθρο υπαγορεύει την εφαρμογή των διατάξεων του δεύτερου κεφαλαίου του νόμου, στην περίπτωση της διάσπασης με απορρόφηση. Η ρύθμιση ισχύει και για τις τρεις μορφές διάσπασης (κοινή, μερική και απόσχιση).

Επί του άρθρου 59: Το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει το περιεχόμενο του Σχεδίου της σύμβασης διάσπασης για όλες τις μορφές διάσπασης, και αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 7 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 137 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 82 παρ. 1 και 2 του κ.ν. 2190/1920. Όπως και στο προγενέστερο δίκαιο, το παρόν άρθρο ρυθμίζει και την περίπτωση κατά την οποία στο Σχέδιο της σύμβασης διάσπασης δεν προβλέπεται η μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού της διασπώμενης εταιρίας στην (κάθε) επωφελούμενη εταιρία. Στην περίπτωση αυτή, η κατανομή των στοιχείων του ενεργητικού ή η ευθύνη για τα στοιχεία του παθητικού καθορίζεται ανάλογα με το ύψος της εισφερόμενης περιουσίας σε κάθε επωφελούμενη εταιρία.

Επί του άρθρου 60: Το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει ζητήματα της δημοσίευσης του Σχεδίου της σύμβασης διάσπασης. Αφορά σε όλες τις μορφές διάσπασης και αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 8 του νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 138 της Οδηγίας και η ρυθμιστική ύλη του αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 82 παρ. 4 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 61: Το εν λόγω άρθρο καλύπτει όλες τις μορφές διάσπασης και αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 9 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 141 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 82 παρ. 5 και 6 του προισχύσαντος του κ.ν. 2190/1920. Οι καινοτομίες που απαιτούν στις παραγράφους 1 και 4 της διάταξης έχουν ως πρότυπο τις §§ 127 και 8 παράγραφοι 1 και 2 του γερμανικού UmwG.

Επί του άρθρου 62: Το εν λόγω άρθρο καλύπτει όλες τις μορφές διάσπασης και αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 10 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώ-

νωση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 142 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 63: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, ως προς όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 11 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 143 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 3 του προισχύσαντος κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 64: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 12 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 145 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 65: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 13 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 146 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 83 του κ.ν. 2190/1920 με την αναγκαία προσαρμογή, ώστε να καλύπτει τις περιπτώσεις της μερικής διάσπασης και της απόσχισης κλάδου. Στις περιπτώσεις της μερικής διάσπασης και της απόσχισης ευθύνονται εις ολόκληρον με την οφειλέτιδα εταιρία, εκτός από τις επωφελούμενες και η διασπώμενη, η οποία συνεχίζει να υφίσταται μετά την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης ή της απόσχισης κλάδου. Η παράγραφος 4 του άρθρου αναφέρεται στην άκαρπη αναγκαστική εκτέλεση ως ενδεικτική περίπτωση μη ικανοποίησης των πιστωτών. Τέλος, κατά το πρότυπο των §§ 133 και 134 του γερμανικού UmwG, το άρθρο 65 προβλέπει πενταετή παραγραφή των απαιτήσεων των πιστωτών κατά των λοιπών επωφελούμενων εταιριών ή και της διασπώμενης, αρχόμενη από τη συντέλεση της διάσπασης σύμφωνα με το άρθρο 70 του νομοσχεδίου.

Επί του άρθρου 66: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 14 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 139 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 67: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 15 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 148 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 4 εδ. 1 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 68: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί στο άρθρο 16 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 150 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 4 εδ. 1 του προισχύσαντος κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 69: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 17 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 150 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 4 εδ. 1 του προισχύσαντος κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 70: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για

όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 18 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 151 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 85 του προΐσχύσαντος κ.ν. 2190/1920, με τις αναγκαίες της προσαρμογές, ώστε να καλύπτονται η μερική διάσπαση και η απόσχιση κλάδου, στο πλαίσιο των οποίων η καθολική διαδοχή αφορά αποκλειστικά τον κλάδο δραστηριότητας που καθορίζεται στη σύμβαση διάσπασης. Ταυτόχρονα, στην μερική διάσπαση και στην απόσχιση κλάδου η διασπώμενη εταιρία δεν παύει να υπάρχει, ενώ εταιρικές συμμετοχές στις επωφελούμενες αποκτούν στη μεν μερική διάσπαση οι μέτοχοι ή εταίροι της διασπώμενης εταιρίας, στη δε απόσχιση κλάδου η ίδια η διασπώμενη εταιρία.

Επί του άρθρου 71: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει για την κοινή και τη μερική διάσπαση ρύθμιση η οποία αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 19 του νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 152 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 84 παρ. 6 του ισχύσαντος κ.ν. 2190/1920. Διευκρινίζεται, ότι στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου δεν νοείται άμεση ζημία των εταίρων ή μετόχων, που πρέπει να αποκατασταθεί, ώστε το άρθρο 72 να μην τυγχάνει εφαρμογής εν προκειμένω. Επιπλέον, σε περίπτωση απόσχισης κλάδου δεν προβλέπεται μεν ρητά στο άρθρο 72 ευθύνη των διοικούντων της διασπώμενης εταιρίας έναντι των λοιπών εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, πλην όμως τέτοια ευθύνη δεν πρέπει να αποκλείεται κατά τις γενικές διατάξεις.

Επί του άρθρου 72: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις μορφές διάσπασης, ρύθμιση η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 20 του νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η διάταξη ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 153 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 86 του ισχύσαντος κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 73: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 21 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε αυτήν του άρθρου 86 παρ. 4 του κ.ν. 2190/1920. Στην παράγραφο 3 διευκρινίζεται ότι τυχόν αξιώσεις κατά το κοινό δίκαιο μεταξύ της διασπώμενης εταιρίας και της επωφελούμενης ή των επωφελουμένων εταιριών στην απόσχιση κλάδου δεν θίγονται.

Επί του άρθρου 74: Το εν λόγω άρθρο αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 22 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση και ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τα άρθρα 155 και 156 της Οδηγίας. Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 88 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 75: Η ρυθμιστική ύλη του άρθρου αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 89 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 76: Το εν λόγω άρθρο καθορίζει το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του ειδικού μέρους για τη διάσπαση, εφόσον συμμετέχει σε αυτήν ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία, κοινοπραξίας (βλ. παρ. 3 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012), καθώς επίσης και ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία. Εφόσον δεν ρυθμίζεται κάτι ειδικώς στο πλαίσιο του νομοσχεδίου, ισχύουν οι διατάξεις του ν. 4072/2012.

Επί του άρθρου 77: Το παρόν άρθρο εκκινεί από την αρχή ότι είναι δυνατή η συμμετοχή σε διάσπαση λυθείσας προσωπικής εταιρίας (πρβλ. και άρθρο 3). Εξαιρέση από την ως άνω αρχή ισχύει σε περίπτωση κατά την οποία οι εταίροι έχουν συμφωνήσει ότι τη λύση δεν θα ακολουθήσει το στάδιο της εκκαθάρισης (βλ. άρθρο 268 παρ. 1 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 78: Το παρόν άρθρο περιέχει ειδικές ρυθμίσεις όσον αφορά το περιεχόμενο του σχεδίου της σύμβασης διάσπασης, εφόσον στη διάσπαση συμμετέχει προσωπική εταιρία. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αναφέρεται στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης ποιος από τους εταίρους της διασπώμενης προσωπικής εταιρίας θα ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη της επωφελούμενης προσωπικής εταιρίας. Όσον αφορά τους ετερόρρυθμους εταίρους, αυτοί συνεχίζουν να διατηρούν την ιδιότητα αυτή, εφόσον η επωφελούμενη είναι προσωπική εταιρία, εκτός αν συγκατατεθούν ρητά στην ανάληψη προσωπικής ευθύνης.

Επί του άρθρου 79: Το παρόν άρθρο ρυθμίζει τη χρονική περίοδο κατά την οποία τίθενται στη διάθεση των μετόχων τα προς εξέταση έγγραφα, σύμφωνα με το άρθρο 63 του νομοσχεδίου. Η ενημέρωση παρέλκει, εφόσον το σύνολο των εταίρων της προσωπικής εταιρίας που συμμετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Επί του άρθρου 80: Η παρούσα ρύθμιση αντιστοιχεί στο άρθρο 27 του νομοσχεδίου για τη συγχώνευση με τη συμμετοχή προσωπικής εταιρείας. Όπως συμβαίνει στη συγχώνευση, έτσι και στη διάσπαση η ομοφωνία αποτελεί τον κανόνα, μπορεί όμως να γίνει μνεία στην εταιρική σύμβαση, ότι απαιτείται πλειοψηφία τουλάχιστον των του όλου αριθμού των εταίρων. Ο ομόρρυθμος εταίρος μπορεί να εξαρτήσει τη συγκατάθεσή του στη διάσπαση, από το αν θα λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου. Για τους διαφωνούντες εταίρους προβλέπεται δικαίωμα εξόδου.

Επί του άρθρου 81: Με το παρόν άρθρο παρέχεται στους μειοψηφήσαντες εταίρους, ιδίως τους ετερόρρυθμους εταίρους, το δικαίωμα να ζητήσουν την εξέταση του σχεδίου σύμβασης διάσπασης από εμπειρογνώμονες με δαπάνες της εταιρίας.

Επί του άρθρου 82: Με τη διάταξη αυτή, ρυθμίζονται θέματα παραγραφής αξιώσεων σε βάρος των ομόρρυθμων εταίρων διασπώμενης προσωπικής εταιρίας, για εταιρικά χρέη (βλ. και το άρθρο 269 παρ. 1 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 83: Με το εν λόγω άρθρο οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, εφόσον μετέχει στη διάσπαση ανώνυμη εταιρία. Ο ν. 4548/2018 εφαρμόζεται μόνον εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον νόμο για τους μετασχηματισμούς. Η παράγραφος 3 ορίζει ότι η διάταξη για τη συγχώνευση με εξαγορά (άρθρο 38) εφαρμόζεται αναλόγως σε περίπτωση κοινής διάσπασης.

Επί του άρθρου 84: Η διάταξη αυτή ορίζει τη χρονική περίοδο κατά την οποία τίθενται στη διάθεση των μετόχων τα προς εξέταση έγγραφα, σύμφωνα με το άρθρο 63 του νομοσχεδίου.

Επί του άρθρου 85: Η διάταξη του εν λόγω άρθρου μεταφέρει στη διάσπαση με συμμετοχή ανωνύμων εταιριών την παράγραφο 2 του άρθρου 93 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 86: Με το εν λόγω άρθρο εισάγεται, όπως και στη συγχώνευση (βλ. άρθρο 33 του παρόντος

νομοσχεδίου), ειδική ρύθμιση ως προς τους ομολογιούχους δανειστές.

Επί του άρθρου 87: Η διάταξη του άρθρου αυτού μεταφέρει στη διάσπαση με συμμετοχή ανώνυμης εταιρίας τη διάταξη 101 της Οδηγίας.

Επί του άρθρου 88: Η διάταξη του άρθρου αυτού αποδίδει κατά περιεχόμενο τη διάταξη του άρθρου 87 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 89: Με το εν λόγω άρθρο οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, εφόσον μετέχει στη διάσπαση εταιρίας περιορισμένης ευθύνης. Ο ν. 3190/1955 εφαρμόζεται μόνον εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 90: Με τη διάταξη αυτή λαμβάνονται υπόψη οι περιπτώσεις κατά τις οποίες μία Ε.Π.Ε. είναι επωφελούμενη, αλλά η διασπώμενη εταιρία έχει άλλη εταιρική μορφή. Σε μία τέτοια περίπτωση στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης θα πρέπει να αναφέρονται πέραν των στοιχείων του άρθρου 59 του νομοσχεδίου, η μερίδα συμμετοχής και τα εταιρικά μερίδια που θα αποκτήσει κάθε μέλος της επωφελούμενης εταιρίας. Εφόσον δε η επωφελούμενη είναι Α.Ε. ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές, τότε δεν είναι απαραίτητο η ονομαστική αξία της εταιρικής συμμετοχής να συμπίπτει με την ονομαστική αξία της μετοχής. Σύμφωνα με την παράγραφο 2, δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 61, ούτε ενημέρωση των εταίρων κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Επί του άρθρου 91: Η εν λόγω διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 41 του νομοσχεδίου για τη συγχώνευση. Κατά συνέπεια εφαρμόζεται και στη διάσπαση η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955 ως προς την αναγκαία πλειοψηφία για την λήψη απόφασης από τη συνέλευση των εταίρων.

Επί του άρθρου 92: Με το παρόν άρθρο οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής της διάσπασης με συμμετοχή Ι.Κ.Ε. σε σχέση με τον ν. 4072/2012, ο οποίος εφαρμόζεται μόνον εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στο νόμο για τους μετασχηματισμούς.

Επί του άρθρου 93: Η εν λόγω διάταξη αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 43 του νομοσχεδίου για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ι.Κ.Ε.. Η παράγραφος 3 ορίζει, ότι δεν απαιτείται γραπτή έκθεση προς τους εταίρους για τη διάσπαση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 61, ούτε ενημέρωση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον το σύνολο των εταίρων της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας που μετέχει στη διάσπαση είναι συγχρόνως και διαχειριστές της.

Επί του άρθρου 94: Με το εν λόγω άρθρο συμπληρώνεται η διάταξη του άρθρου 63 του παρόντος νομοσχεδίου όσον αφορά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα έγγραφα τίθενται στη διαθεσιμότητα των εταίρων προς εξέταση.

Επί του άρθρου 95: Η εν λόγω διάταξη αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 45 του παρόντος για τη συγχώνευση με συμμετοχή Ι.Κ.Ε.. Όπως και στην περίπτωση της συγχώνευσης, έτσι κι εδώ ορίζεται τριετής παραγραφή των αξιώσεων σε βάρος των εταίρων διασπώμενης ι-

διωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας που έχουν αναλάβει εγγυητικές εισφορές, εκτός εάν η αξίωση υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

Επί του άρθρου 96: Με το εν λόγω άρθρο καταγράφονται οι εφαρμοστέες διατάξεις σε περίπτωση διάσπασης με συμμετοχή ευρωπαϊκής εταιρίας. Η διάταξη αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 46 του παρόντος νομοσχεδίου για τη συγχώνευση.

Επί του άρθρου 97: Με τη διάταξη αυτή ορίζονται οι εφαρμοστέες διατάξεις στην περίπτωση διάσπασης με συμμετοχή αστικού συνεταιρισμού. Σημειωτέον, ότι η δυνατότητα διάσπασης με τη συμμετοχή αστικού συνεταιρισμού εισάγεται το πρώτον με τον παρόντα νόμο, καθώς ένας τέτοιος μετασχηματισμός δεν προβλεπόταν στον ν. 1667/1986.

Επί του άρθρου 98: Διευκρινίζεται, όπως και στο άρθρο 48 για τη συγχώνευση, ότι κατά τον προσδιορισμό της σχέσης ανταλλαγής λαμβάνονται υπόψη συναφείς ιδιαιτερότητες της νομικής θέσης των συνεταιίρων.

Επί του άρθρου 99: Η παράγραφος 1 εισάγει ρύθμιση για τον τρόπο λήψης της απόφασης του συνεταιρισμού για τη διάσπαση. Η παράγραφος 2 συμπληρώνει τη διάταξη του άρθρου 63, όσον αφορά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα έγγραφα τίθενται στη διάθεση των εταίρων προς εξέταση.

Επί του άρθρου 100: Προβλέπεται δικαίωμα εξόδου αντίστοιχο του προβλεπομένου στο άρθρο 50 για τη συγχώνευση. Το δικαίωμα εξόδου δεν παρέχεται σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, καθώς αυτή δεν θίγει με όμοιο τρόπο τη νομική θέση των συνεταιίρων ή εταίρων.

Επί του άρθρου 101: Διευκρινίζεται, όπως και στο άρθρο 51 για τη συγχώνευση, ότι συστατική ενέργεια έχει μόνο η καταχώριση της διάσπασης στο Γ.Ε.ΜΗ., χωρίς να θίγεται η δηλωτική ενέργεια της δημοσιότητας στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 1667/1986.

Επί του άρθρου 102: Η διάταξη αυτή ρυθμίζει ζητήματα παραγραφής αξιώσεων κατά των συνεταιίρων διασπώμενου συνεταιρισμού, ακολουθώντας τον κανόνα της ενιαίας παραγραφής που προκύπτει από το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 1667/1986.

Επί του άρθρου 103: Ισχύουν και εδώ αντίστοιχα όσα εκτέθηκαν για τη συγχώνευση με συμμετοχή ΕΣΕΤ (βλ. άρθρο 53 του νομοσχεδίου).

ΜΕΡΟΣ Δ΄ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ

Επί του άρθρου 104: Το εν λόγω άρθρο συνοψίζει τα βασικά τυπολογικά γνωρίσματα της μετατροπής, ως αυτοτελούς πράξης του εταιρικού δικαίου και ως επιμέρους μορφής εταιρικού μετασχηματισμού, σύμφωνα με τη γενική πρόβλεψη του άρθρου 1 στοιχείο γ΄ του παρόντος νομοσχεδίου. Η μετατροπή είναι διαδικασία μετασχηματισμού στην οποία μετέχει ένα μόνο από τα υποκείμενα εταιρικών μετασχηματισμών που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2, το οποίο, χωρίς να λυθεί και να τεθεί υπό εκκαθάριση, μεταβάλλει τη νομική μορφή του σε άλλη εταιρική μορφή της ίδιας διάταξης, διατηρώντας συγχρόνως τη νομική του προσωπικότητα, δηλαδή χωρίς αλλαγή της ταυτότητας του νομικού προσώπου της παλιάς (μετατραπέιας) εταιρίας.

Επί του άρθρου 105: Το περιεχόμενο του άρθρου αυτού αντιστοιχεί στο περιεχόμενο των άρθρων 106 παρ. 2

εδ. α' και 107 παρ. 2 εδ. α' του ν. 4072/2012 για τη μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας σε άλλη εταιρική μορφή και αντιστρόφως, αντίστοιχα. Από διαδικαστική άποψη, η μετατροπή δεν εξαντλείται στην τροποποίηση του καταστατικού ή, αναλόγως, της εταιρικής σύμβασης της μετατρεπόμενης εταιρίας, αλλά σηματοδοτεί την αλλαγή του συστήματος κανόνων που ρυθμίζουν όλη τη λειτουργία της και τις έννομες σχέσεις της, τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές σχέσεις της, δηλαδή, έναντι των τρίτων. Μάλιστα, αυτή η μετάβαση και υπαγωγή σε καινούργιο νομοθετικό καθεστώς έχει ιδιαίτερη σημασία, όταν οι διατάξεις που διέπουν την ίδρυση της εταιρίας με τη νέα νομική μορφή της προβλέπουν αυστηρότερες προϋποθέσεις σε σχέση με τις διατάξεις που διέπουν την ίδρυσή της με την παλιά μορφή (π.χ. μετατροπή προσωπικής εταιρίας σε κεφαλαιουχική ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία), και τούτο ενόψει του κινδύνου παράκαμψής τους. Το άρθρο 105 εξασφαλίζει την εφαρμογή, στο πλαίσιο της μετατροπής, των διατάξεων που διέπουν την ίδρυση της εταιρίας με τη νέα νομική μορφή της, στο μέτρο που το περιεχόμενό τους δεν καλύπτεται ήδη από τη ρυθμιστική ύλη του παρόντος νομοσχεδίου.

Επί του άρθρου 106: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 9 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Η υποχρέωση του οργάνου διοίκησης της υπό μετατροπή εταιρίας για τη σύνταξη λεπτομερούς έκθεσης, στην οποία επεξηγεί και δικαιολογεί, από νομική και οικονομική άποψη, τη μεταβολή της νομικής μορφής της και ειδικότερα τη θέση των μετόχων ή των εταίρων στην εταιρία υπό τη νέα νομική μορφή και, επιπλέον, περιέχει σχέδιο της απόφασης της συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων για τη μετατροπή, θεσπίζεται για πρώτη φορά στο ελληνικό δίκαιο κατά το πρότυπο του γερμανικού νόμου για τους μετασχηματισμούς (§ 192 παρ. 1 UmwG). Επισημαίνεται ότι στην Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 όσον αφορά τις διασυνοριακές μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις, προβλέπεται (άρθρο 86δ) η κατάρτιση σχεδίου μετατροπής. Το παρόν νομοσχέδιο προκρίνει την έκθεση ως απλούστερη διατύπωση.

Επί του άρθρου 107: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 11 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Επί του άρθρου 108: Η μετατροπή αποτελεί δομική εταιρική μεταβολή. Για τον λόγο αυτόν, θεμελιώδης προϋπόθεση για τη συντέλεσή της είναι η λήψη απόφασης από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή τους εταίρους της υπό μετατροπή εταιρίας. Η σχετική αρμοδιότητα είναι αποκλειστική. Αντίστοιχες με το άρθρο 108 είναι οι καταργούμενες πλέον (με το άρθρο 147 στοιχ. α' έως δ' του παρόντος νομοσχεδίου) προβλέψεις: των άρθρων 66 παράγραφος 1 (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης), 66α παράγραφος 1 (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία) και 67 παράγραφος 1 (μετατροπή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία) και παράγραφος 2 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία) του κ.ν. 2190/1920 του άρθρου 53

παρ. 1 του ν. 3190/1955 (για τη μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης) των άρθρων 106 παράγραφος 1 (μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας σε άλλη εταιρική μορφή), 107 παράγραφος 1 (μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία), 282 παράγραφος 2 (μετατροπή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ομόρρυθμη εταιρία), 282Α παράγραφος 1 (μετατροπή ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη εταιρία) και 283 παράγραφος 1 (μετατροπή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία) του ν. 4072/2012 και τέλος, του άρθρου 16 παράγραφος 2 (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας και εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε συνεταιρισμό) και 3 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε συνεταιρισμό) του ν. 1667/1986. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης ή των εταίρων λαμβάνεται όπως ορίζεται στον νόμο ή το καταστατικό της υπό μετατροπή εταιρίας. Συμπληρωματικές του άρθρου 108 είναι οι ευρισκόμενες στο ειδικό μέρος για τη μετατροπή διατάξεις των άρθρων 121 παράγραφος 1 (μετατροπή προσωπικών εταιριών), 130 παράγραφος 1 (μετατροπή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης) και παράγραφος 2 (μετατροπή κεφαλαιουχικής εταιρίας σε ομόρρυθμη εταιρία) και 136 παράγραφος 1 (μετατροπή αστικού συνεταιρισμού).

Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 108 προβλέπει ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Επί του άρθρου 109: Το άρθρο 109 ορίζει το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο της απόφασης της συνέλευσης ή των εταίρων για τη μετατροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108. Η πρόβλεψη είναι γενική, δηλαδή ισχύει για όλες αδιακρίτως τις περιπτώσεις μετατροπών, συμπληρώνεται δε από τις ειδικές και προσαρμοσμένες στις ιδιορρυθμίες της εκάστοτε περίπτωσης μετατροπής προβλέψεις των άρθρων 122 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 (μετατροπή προσωπικών εταιριών), 131 παράγραφος 1 (μετατροπή κεφαλαιουχικών εταιριών) και 134 (μετατροπή ευρωπαϊκής εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία και αντιστρόφως). Ειδικότερα, με τα στοιχεία β' και δ' του άρθρου 109 αναγορεύονται σε υποχρεωτικό περιεχόμενο της απόφασης ο ποσοτικός και ποιοτικός προσδιορισμός των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία υπό τη νέα νομική μορφή της. Το στοιχείο γ' επαναλαμβάνει κατ' ουσία τη γνωστή κυρίως από τον κ.ν. 2190/1920 πρόβλεψη των καταργούμενων πλέον (με το άρθρο 147 στοιχ. α' του παρόντος νομοσχεδίου) άρθρων 66 παράγραφος 1 εδάφιο γ' (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης), 66α παράγραφος 1 εδάφιο β' (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία), 67 παράγραφος 1 εδάφιο δ' (μετατροπή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία) και παρ. 2 εδάφιο γ' (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία).

Επί του άρθρου 110: Η εταιρία μπορεί και υπό τη νέα νομική μορφή της να διατηρήσει την παλιά επωνυμία της (συνέχεια της εταιρικής επωνυμίας), με αντίστοιχη προσαρμογή των ενδείξεων που προσδιορίζουν τη νέα μορφή της, αφού κύριο χαρακτηριστικό της μετατροπής είναι η συνέχεια του νομικού προσώπου της παλιάς εταιρίας (βλ. επί του άρθρου 104). Για τον ίδιο λόγο, δεν απαιτείται προσθήκη ένδειξης στην επωνυμία που να υποδηλώνει σχέση διαδοχής (αφού δεν υπάρχει τέτοια σχέ-

ση). Πρόκειται για διάταξη αντίστοιχη των καταργούμενων πλέον (με το άρθρο 147 στοιχ. α' και β') διατάξεων των άρθρων 67 παράγραφος 2 εδ. η' του κ.ν. 2190/1920 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία) και 53 παράγραφος 3 του ν. 3190/1955 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης). Πάντως, η εν λόγω δυνατότητα τελεί υπό την (αυτονόητη) επιφύλαξη τυχόν περιορισμών που προκύπτουν από τις οικείες διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας (π.χ. άρθρο 1 παρ. 5 του ν. 1667/1986).

Επί του άρθρου 111: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό περιεχόμενό της αντιστοιχεί στο άρθρο 16 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Όπως και η συγχώνευση, η μετατροπή υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του ν. 3419/2005, αφού προηγηθεί έλεγχος νομιμότητας των πράξεων και των διατυπώσεων που επιβάλλει το παρόν νομοσχέδιο στην υπό μετατροπή εταιρία, με σημείο αναφοράς τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου, της εταιρικής νομοθεσίας που διέπει την υπό μετατροπή εταιρία, του καταστατικού της, καθώς και των διατάξεων του ν. 3419/2005. Η διαφορά έναντι της συγχώνευσης είναι ότι η κλιμάκωση του συστήματος διοικητικού ελέγχου γίνεται σε δύο επίπεδα, αντί τριών. Σε περίπτωση μετατροπής ανώνυμης εταιρίας ή ευρωπαϊκής εταιρίας (SE) σε εταιρία άλλης μορφής και αντίστροφα, απαιτείται εγκριτική απόφαση του Περιφερειάρχη (του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα η υπό μετατροπή εταιρία), η οποία εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. ενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας, χωρίς την έκδοση εγκριτικής απόφασης.

Επί του άρθρου 112: Με το παρόν άρθρο προσδιορίζονται τα στοιχεία που υποβάλλονται στη δημοσιότητα του ν. 3419/2005 κατά το άρθρο 111 παράγραφος 1.

Επί του άρθρου 113: Με το παρόν άρθρο ορίζεται ο χρόνος επέλευσης των αποτελεσμάτων της μετατροπής, με σημείο αναφοράς την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. (με συστατική ενέργεια) της απόφασης των μετόχων ή των εταίρων κατά το άρθρο 108. Αν όμως το καταστατικό της εταιρίας υπό τη νέα νομική μορφή της έχει περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 122 παράγραφος 3 (μετατροπή προσωπικών εταιριών) και 131 παράγραφος 1 (μετατροπή κεφαλαιουχικών εταιριών), κρίσιμη για την επέλευση των αποτελεσμάτων της μετατροπής καθίσταται η καταχώριση του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Πάντως, και στις δύο περιπτώσεις τα αποτελέσματα της μετατροπής επέρχονται άμεσα και δεν εξαρτώνται από την έκβαση της διαδικασίας προστασίας των δανειστών της υπό μετατροπή εταιρίας κατά το άρθρο 114 (βλ. σχετικώς επί του άρθρου αυτού).

Επίσης, προσδιορίζονται τα αποτελέσματα της μετατροπής, όπως είναι ήδη γνωστά από τις καταργούμενες πλέον (με το άρθρο 147 στοιχεία α' έως δ' προβλέψεις: των άρθρων 66 παράγραφος 2 (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης), 66α παράγραφος 2 (μετατροπή ανώνυμης εταιρίας σε ομόρρυθμη

ή ετερόρρυθμη εταιρία) και 67 παράγραφος 1 εδάφια ζ' και η' (μετατροπή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία) και παρ. 2 εδάφιο ε' και στ' (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία) του κ.ν. 2190/1920 των άρθρων 53 παράγραφος 2 και 51 παράγραφος 2 εδάφιο γ' του ν. 3190/1955 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης) των άρθρων 106 παράγραφος 2 (μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας σε άλλη εταιρική μορφή), 107 παράγραφος 4 (μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία), 282Α παράγραφος 2 (μετατροπή ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη εταιρία) και 283 παράγραφος 2 (μετατροπή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία) του ν. 4072/2012 και τέλος, του άρθρου 16 παράγραφος 5 του ν. 1667/1986 (μετατροπή εταιρίας σε αστικό συνεταιρισμό). Επιπλέον, διατυπώνεται με σαφήνεια το βασικό χαρακτηριστικό της συνέχειας του νομικού προσώπου, τόσο μέσω της διευκρίνισης ότι δεν λαμβάνει χώρα μεταβίβαση της περιουσίας της μετατραπείσας εταιρίας ούτε με καθολική διαδοχή (όπως το τελευταίο υποστηριζόταν εν μέρει στο ισχύον μέχρι σήμερα δίκαιο) όσο και μέσω της ρητής πρόβλεψης περί συνέχειας των εταιρικών συμμετοχών στη εταιρία υπό τη νέα νομική μορφή της.

Επί του άρθρου 114: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στα άρθρα 13 και 34 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Επισημαίνεται ότι η θεσπιζόμενη διάταξη αφίσταται σημαντικά της ρύθμισης του καταργούμενου πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ' άρθρο 107 παρ. 3 του ν. 4072/2012. Η τελευταία διάταξη αφορούσε ειδικά στη μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία, όμως ήταν η μοναδική, στο πλαίσιο του ισχύοντος μέχρι σήμερα δικαίου, που ρύθμιζε το ακανθώδες πρόβλημα της προστασίας των πιστωτών της υπό μετατροπή εταιρίας, με τρόπο που εξαρτούσε την επέλευση των αποτελεσμάτων της μετατροπής όχι από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. αλλά από την έκβαση της διαδικασίας προστασίας των πιστωτών που πρότειναν αντιρρήσεις στη μετατροπή. Με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και την αποτροπή καταστάσεων αβεβαιότητας ως προς τη συντέλεση ή μη της μετατροπής, αλλά και την αποθάρρυνση φαινομένων προβολής αξιώσεων παροχής προστασίας από κακόπιστους δανειστές της υπό μετατροπής εταιρίας, προκρίνεται η λύση του διαχωρισμού των δύο ζητημάτων (συντέλεση μετατροπής – επαρκής προστασία δανειστών), ώστε να καθίσταται δυνατή η απρόσκοπτη συνέχιση της διαδικασίας της μετατροπής. Αντίστοιχη λύση υιοθετεί και ο γερμανικός νόμος (UmwG) περί μετασχηματισμών (βλ. συνδυασμό παράγραφοι 204 και 22).

Επί του άρθρου 115: Θεσπίζεται διάταξη για την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των διαχειριστών της υπό μετατροπή εταιρίας για τυχόν πταίσμα τους κατά την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της μετατροπής. Πρόκειται για ειδικό πραγματικό ευθύνης, το οποίο συνιστά αυτοτελή νομική βάση για την άσκηση αξιώσεων από τους θιγόμενους μετόχους ή εταίρους της υπό μετατροπή εταιρίας (και όχι από την ίδια την εταιρία, η οποία μπορεί να επωφεληθεί μόνο των

διατάξεων της λοιπής νομοθεσίας). Κατά τα λοιπά, η ρύθμιση του εν λόγω άρθρου, η οποία αφορά σε όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 19 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Επί του άρθρου 116: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 20 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Η κήρυξη της ακυρότητας της μετατροπής με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, λόγω ακυρότητας ή ακυρωσίας της απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων κατά το άρθρο 108, επιφέρει την ανατροπή της και σηματοδοτεί την επάνοδο στην αρχική εταιρική μορφή. Προβλέπονται, ωστόσο, κι εδώ οι ίδιες ασφαλιστικές δικλείδες με το άρθρο 20 του νομοσχεδίου, για τον περιορισμό των λόγων και των συνεπειών της ακυρότητας, καθώς και την ίση των ελαττωμάτων.

Επί του άρθρου 117: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για όλες τις περιπτώσεις μετατροπής, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 21 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση). Ο μη δίκαιος και λογικός καθορισμός των εταιρικών συμμετοχών στην εταιρία υπό τη νέα νομική μορφή της δεν δύναται να επηρεάσει το κύρος της μετατροπής, αλλά απομονώνεται ως πρόβλημα αποκλειστικά στη σχέση μεταξύ εταιρίας και εταίρου, αποτελώντας αντικείμενο αξίωσης του εταίρου για αποζημίωσή του από την εταιρία. Από πρακτική άποψη, η δυνατότητα εφαρμογής της διάταξης εντοπίζεται στις περιπτώσεις μετατροπών για τις οποίες δεν απαιτείται η λήψη ομόφωνης απόφασης.

Επί του άρθρου 118: Εισάγονται ειδικές διατάξεις (άρθρα 118 έως 127), συμπληρωματικές των γενικών διατάξεων των άρθρων 104 επ., για τη μετατροπή προσωπικών εταιριών και συγκεκριμένα ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης εταιρίας, καθώς και κοινοπραξίας κατά το άρθρο 293 παρ. 3 του ν. 4072/2012, σε άλλη προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρία ή αστικό συνεταιρισμό, με τις οποίες (διατάξεις) προσαρμόζεται η διαδικασία της μετατροπής στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εν λόγω εταιριών. Η ισχύς τους είναι αποκλειστική, όμως στο μέτρο που διαπιστώνεται ρυθμιστικό κενό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του έβδομου μέρους του ν. 4072/2012 για την εκάστοτε εταιρική μορφή. Οι ίδιες διατάξεις (άρθρα 118 έως 127) εφαρμόζονται και σε περίπτωση μετατροπής ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τις διατάξεις που διέπουν την εν λόγω εταιρία. Η συγκεκριμένη εταιρική μορφή δεν συναντάται στις συναλλαγές, πλην όμως κρίνεται σκόπιμο να μην εξαιρεθεί από τις θεσπιζόμενες διατάξεις, με βάση την εκτίμηση ότι η ρύθμιση της δυνατότητας μετατροπής της σε άλλη εταιρική μορφή μπορεί να είναι χρήσιμη για ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρίες που τυχόν υπάρχουν. Σε περίπτωση μετατροπής σε αστικό συνεταιρισμό, για τη συντέλεση της μετατροπής εφαρμόζεται το άρθρο 113, δηλαδή καθιερώνεται αποκλειστική συστατική ενέργεια της καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., ενώ η ενέργεια της δημοσιότητας στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 1667/1986 αναπτύσσει απλώς δηλωτική ενέργεια.

Επί του άρθρου 119: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 24 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Πρόκειται για διάταξη συμπληρωματική του γενικής ισχύος άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου. Ενώ το άρθρο 3 παράγραφος 1 επιτρέπει γενικά τον εταιρικό μετασχηματισμό λυθείσας εταιρίας – υποκειμένου εταιρικού μετασχηματισμού κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1, εφόσον δεν άρχισε η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης, το άρθρο 119 αφορά ειδικά τη μετατροπή λυθείσας εταιρίας, την οποία επιτρέπει, εκτός αν οι εταίροι έχουν συμφωνήσει να μην ακολουθήσει εκκαθάριση (άρθρο 268 παρ. 1 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 120: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 26 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Η ανάγκη σύνταξης γραπτής έκθεσης ενημέρωσης κατά το άρθρο 106 παράγραφος 1 δεν συντρέχει, όταν όλοι οι εταίροι της υπό μετατροπή εταιρίας είναι σε θέση να συμπράξουν στην προεπιλογή της νέας μετατροπής και να επηρεάσουν την έκβασή της, επειδή είναι συγχρόνως και διαχειριστές της. Επίσης οριοθετούνται τα χρονικά όρια του θεσπιζόμενου στο άρθρο 107 δικαιώματος πληροφόρησης των εταίρων.

Επί του άρθρου 121: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 27 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Όπως και στη συγχώνευση, η πρόβλεψη της κατ' εξαίρεση δυνατότητας λήψης απόφασης με πλειοψηφία 3/4 τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων, δύναμει σχετικής ρήτρας στην εταιρική σύμβαση, είναι γνωστή από το άρθρο 253 παρ. 2 του ν. 4072/2012 (το οποίο αναγνωρίζει τη δυνατότητα λήψης πλειοψηφικής απόφασης για την ομόρρυθμη εταιρία και περαιτέρω, μέσω των άρθρων 271 παράγραφος 2 και 293 παράγραφος 3 του ίδιου νόμου, για την ετερόρρυθμη εταιρία και την κοινοπραξία αντίστοιχα), έχει δε ως πρότυπο το γερμανικό νόμο (§ 217 παράγραφος 1) περί μετασχηματισμών (UmwG).

Η παράγραφος 2 καλύπτει καταρχήν περιπτώσεις που για έναν ή περισσότερους από τους υφιστάμενους εταίρους η μετατροπή επάγεται τη θεμελίωση παράλληλης (με την εταιρία υπό τη νέα νομική μορφή της) ευθύνης για τα εταιρικά χρέη, π.χ. με την ιδιότητα του ομόρρυθμου εταίρου ή του εταίρου ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας που λαμβάνει μερίδια που αντιστοιχούν σε εγδυτική εισφορά (η τελευταία περίπτωση ρυθμιζόταν, μέχρι σήμερα, από την καταργούμενη πλέον, με το άρθρο 148 στοιχείο γ', διάταξη του άρθρου 107 παρ. 1 εδάφιο β' του ν. 4072/2012). Για τη μετατροπή απαιτείται η ρητή συναίνεση των εταίρων αυτών, ακόμη και αν κατά τα λοιπά η απόφαση για τη μετατροπή μπορεί να μην ληφθεί ομόφωνα αλλά με πλειοψηφία 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων. Αντίστοιχα ισχύουν σε περίπτωση μετατροπής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία για εταίρους που πρόκειται να λάβουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές, κατά το πρότυπο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξης του άρθρου 107 παρ. 1 εδάφιο β' του ν. 4072/2012.

Επί του άρθρου 122: Η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εται-

ρίας, ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 25 παράγραφος 1 του παρόντος νομοσχεδίου (συγχώνευση).

Με την παράγραφο 2 κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 148 στοιχείο α') διάταξης του άρθρου 67 παρ. 2 εδάφιο γ' του κ.ν. 2190/1920 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία) και επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 87 παρ. 3 του ν. 4548/2018. Στην παράγραφο 3 ορίζεται πότε η απόφαση των εταιριών για τη μετατροπή πρέπει να αποτυπωθεί σε συμβολαιογραφικό έγγραφο (π.χ. πλην των ρητά αναφερόμενων περιπτώσεων, όταν προβλέπεται η είσοδος στην εταιρία υπό τη νέα νομική μορφή της εταιρίας που εισφέρει ακίνητο).

Επί του άρθρου 123: Προβλέπεται υποχρέωση εξακρίβωσης της αξίας της περιουσίας της υπό μετατροπή εταιρίας σε περίπτωση μετατροπής της σε κεφαλαιουχική εταιρία και δημοσίευσης της σχετικής έκθεσης, κατά το πρότυπο των καταργούμενων πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διατάξεων του άρθρου 67 παρ. 1 εδάφιο α' (μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.) και παρ. 2 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε α.ε.) του κ.ν. 2190/1920.

Η παράγραφος 3 εδάφιο α' διατυπώνεται κατά το πρότυπο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διάταξης του άρθρου 67 παρ. 1 εδάφιο β' του κ.ν. 2190/1920 (μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.), ενώ παρόμοια είναι η ρύθμιση και του γερμανικού νόμου (§ 220 παρ. 1) περί μετασχηματισμών (UmwG). Με το εδάφιο β' κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο των καταργούμενων πλέον (με το άρθρο 147 στοιχεία α' και γ') άρθρων 66 παρ. 1 εδάφιο β' (μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.), 67 παρ. 1 εδάφιο γ' (μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.) και παρ. 2 εδάφιο β' (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε Α.Ε.) του κ.ν. 2190/1920 και 106 παρ. 2 εδάφιο στ' (μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας σε άλλη εταιρική μορφή) του ν. 4072/2012. Σκοπός είναι η προάσπιση της εγγυητικής για τα συμφέροντα των εταιρικών δανειστών λειτουργίας του κεφαλαίου.

Επί του άρθρου 124: Το εν λόγω άρθρο αποδίδει τη ρύθμιση της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διάταξης του άρθρου 67 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 125: Με το εν λόγω άρθρο κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξης του άρθρου 282 παρ. 1 του ν. 4072/2012 (μετατροπή ετερόρρυθμης εταιρίας σε ομόρρυθμη).

Επί του άρθρου 126: Με το εν λόγω άρθρο κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξης του άρθρου 282Α παρ. 1 του ν. 4072/2012 (μετατροπή ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη). Σε αντίθεση με την περίπτωση της εισόδου νέου εταιρίου ως ετερόρρυθμου, η μετατροπή της ιδιότητας εταιρίου από ομόρρυθμο σε ετερόρρυθμο ενδέχεται να έχει δυσμενείς συνέπειες για τα συμφέροντα των εταιρικών δανειστών και γι' αυτό κρίνεται αναγκαία η ανάλογη εφαρμογή της προστατευτικής δικλείδας του άρθρου 114.

Επί του άρθρου 127: Με την παράγραφο 1 διατηρείται κατ' ουσία σε ισχύ το περιεχόμενο των καταργούμενων

πλέον (με το άρθρο 147 στοιχεία α', β' και γ') διατάξεων των άρθρων 67 παρ. 2 εδάφιο θ' του κ.ν. 2190/1920 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε Α.Ε.), 53 παρ. 4 του ν. 3190/1955 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε Ε.Π.Ε.) και 107 παρ. 5 του ν. 4072/2012 (μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας σε Ι.Κ.Ε.). Με την παράγραφο 2 κατ' ουσία διατηρείται σε ισχύ το περιεχόμενο της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξης του άρθρου 282Α παρ. 3 του ν. 4072/2012 (μετατροπή ομόρρυθμης εταιρίας σε ετερόρρυθμη). Η ευθύνη των παραγράφων 1 και 2 παύει μόνο έναντι των συγκεκριμένων δανειστών που συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή. Το εδάφιο β' της παραγράφου 4 διατυπώνεται κατά το πρότυπο του άρθρου 269 παρ. 2 του ν. 4072/2012.

Επί του άρθρου 128: Εισάγονται ειδικές διατάξεις (άρθρα 128-133), συμπληρωματικές των γενικών διατάξεων των άρθρων 104 επ., για τη μετατροπή κεφαλαιουχικών εταιριών και συγκεκριμένα Α.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε., σε άλλη προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρία ή αστικό συνεταιρισμό, με τις οποίες (διατάξεις) προσαρμόζεται η διαδικασία της μετατροπής στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εταιριών αυτών. Στο μέτρο που διαπιστώνεται ρυθμιστικό κενό, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας. Σε περίπτωση μετατροπής σε αστικό συνεταιρισμό, για τη συντέλεση της μετατροπής εφαρμόζεται το άρθρο 113, δηλ. καθιερώνεται αποκλειστική συστατική ενέργεια της καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., ενώ η ενέργεια της δημοσίωσης στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 1667/1986 αναπτύσσει απλώς δηλωτική ενέργεια.

Επί του άρθρου 129: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής κεφαλαιουχικής εταιρίας ρύθμιση η οποία, κατά το βασικό της περιεχόμενο αντιστοιχεί στο άρθρο 120 (μετατροπή προσωπικής εταιρίας ή ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας), με μόνη απόκλιση ως προς τα χρονικά όρια του θεσπιζόμενου στο άρθρο 107 δικαιώματος πληροφόρησης.

Επί του άρθρου 130: Η ρύθμιση της παραγράφου 1 για την περίπτωση μετατροπής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης αντιστοιχεί κατά περιεχόμενο στο άρθρο 41 παράγραφος 1 (συγχώνευση). Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων για τη μετατροπή πρέπει να ληφθεί με την πλειοψηφία της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955.

Εξάλλου, η μετατροπή κεφαλαιουχικής εταιρίας σε ομόρρυθμη επάγεται την για πρώτη φορά θεμελίωση προσωπικής ευθύνης των μετόχων ή των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις, αν όχι για όλους (περίπτωση μετατροπής Α.Ε. ή Ε.Π.Ε.) τουλάχιστον για μερικούς από αυτούς (περίπτωση μετατροπής Ι.Κ.Ε. με κατόχους μεριδίων που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές και με κατόχους μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές ή/και σε εξωκεφαλαιακές εισφορές). Συνεπώς, ανταποκρίνεται στο εύλογο συμφέρον των μετόχων ή των εταίρων, μια τέτοια μετατροπή να γίνεται με ομόφωνη απόφαση. Η αντίληψη αυτή εκφράζεται στην παράγραφο 2, η οποία ειδικά ως προς τη μετατροπή σε ομόρρυθμη εταιρία έχει ως πρότυπο την καταργούμενη πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διάταξη του άρθρου 66Α παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920. Επιπλέον, λαμβάνεται μέριμνα για την αποτροπή φαινομένων καταστρατήγησης, με τη ρητή πρόβλεψη ότι δεν λαμβάνονται υπόψη όροι του καταστατικού της υπό μετατροπή εταιρίας που επιτρέπουν τη

μετατροπή της με πλειοψηφική απόφαση. Αναφορικά με την απαιτούμενη πλειοψηφία σε άλλες περιπτώσεις μετατροπής κεφαλαιουχικών εταιριών ισχύει η πρόβλεψη του άρθρου 108 παράγραφος 1 εδάφιο β'.

Με τις παραγράφους 3 και 4 επαναλαμβάνεται η ρύθμιση των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 121, με την πρόσθετη πρόβλεψη υπέρ του διαφωνούντος μετόχου ή εταίρου δικαιώματος να ζητήσει εκείνος την εξαγορά των μετοχών ή των μεριδίων του, καθώς και δικαιώματος μεταβίβασής τους σε τρίτους κατά παρέκκλιση από τυχόν καταστατικούς όρους που εισάγουν απαγορεύσεις ή δεσμεύσεις αναφορικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης.

Επί του άρθρου 131: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για τις περιπτώσεις μετατροπής κεφαλαιουχικής εταιρίας κατά το άρθρο 128, την αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 122 και 123 (για τη μετατροπή προσωπικής εταιρίας και ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας).

Επί του άρθρου 132: Όπως και το άρθρο 124 (για τη μετατροπή προσωπικής εταιρίας και ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρίας), το εν λόγω άρθρο αποδίδει, για τις περιπτώσεις μετατροπής κεφαλαιουχικής εταιρίας κατά το άρθρο 128, τη ρύθμιση της καταργούμενης πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο α') διάταξης του άρθρου 67 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 133: Το εν λόγω άρθρο προβλέπει, για την περίπτωση μετατροπής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, ρύθμιση η οποία, κατά περιεχόμενο αντιστοιχεί, εν μέρει στην καταργούμενη πλέον (με το άρθρο 147 στοιχείο γ') διάταξη του άρθρου 106 παρ. 4 του ν. 4072/2012 (ως προς τον χρόνο διατήρησης της ευθύνης) και εν μέρει στο άρθρο 127 (ως προς τις προβλέψεις των παραγράφων 2 και 3).

Επί του άρθρου 134: Με το παρόν άρθρο οριοθετείται το εύρος εφαρμογής των διατάξεων για τη μετατροπή ως προς την Ευρωπαϊκή Εταιρία (SE). Ο Κανονισμός 2157/2001 του Συμβουλίου, της 8ης Οκτωβρίου 2001, περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Εταιρίας (SE), προβλέπει τη δυνατότητα μετατροπής της εν λόγω εταιρίας σε ανώνυμη και αντιστρόφως. Το άρθρο 134 εναρμονίζεται με την πρόβλεψη αυτή, συνιστώντας έτσι παράδειγμα εφαρμογής της επιφύλαξης του άρθρου 2 παράγραφος 2.

Επί του άρθρου 135: Προβλέπεται ότι οι διατάξεις αυτού του κεφαλαίου αφορούν καταρχήν στη μετατροπή συνεταιρισμού σε άλλη εταιρική μορφή, αλλά μπορεί (και δη στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 136) να αφορούν (και) την αντίστροφη περίπτωση της μετατροπής εταιρίας άλλης μορφής σε συνεταιρισμό.

Επί του άρθρου 136: Η παράγραφος 1 θεσπίζει ρύθμιση σχετικά με τον τρόπο λήψης της απόφασης του συνεταιρισμού για τη μετατροπή. Η παράγραφος 2 καθιερώνει δικαίωμα εξόδου του διαφωνήσαντος συνταίρου, αντίστοιχο με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 50 και 100. Σημειώνεται ότι και στην αντίστροφη περίπτωση του εταίρου που διαφωνεί με τη μετατροπή εταιρίας άλλης μορφής σε συνεταιρισμό, δικαίωμα εξόδου υφίσταται και απλώς δεν αναφέρεται στο παρόν κεφάλαιο, διότι προκύπτει ήδη από την παράγραφο 3 του άρθρου 121 και την παράγραφο 4 του άρθρου 130. Η παράγραφος 3 προβλέπει ομόφωνη απόφαση για τη μετατροπή σε συνεταιρισμό, όταν η προσωπική ευθύνη των συνταίρων (πλέον)

μετά τη μετατροπή θα υπερβαίνει το ελάχιστο όριο που προκύπτει από την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1667/1986. Η παράγραφος 4 συμπληρώνει τη διάταξη του άρθρου 107, όσον αφορά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα έγγραφα τίθενται στη διάθεση των συνταίρων προς εξέταση.

Επί του άρθρου 137: Διευκρινίζεται, όπως και στα άρθρα 51 και 101 για τους λοιπούς μετασχηματισμούς, ότι συστατική ενέργεια έχει μόνο η καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., χωρίς να θίγεται η δηλωτική ενέργεια της δημοσιότητας στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 1667/1986. Και στην αντίστροφη περίπτωση της μετατροπής εταιρίας άλλης μορφής σε συνεταιρισμό, συστατική ενέργεια έχει μόνο η καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., όπως προκύπτει από τη γενική διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 113.

Επί του άρθρου 138: Η διάταξη αυτή ρυθμίζει ζητήματα παραγραφής αξιώσεων κατά των συνταίρων μετατρεπόμενου συνεταιρισμού, ακολουθώντας τον κανόνα της ενιαίας παραγραφής που προκύπτει από το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1667/1986.

Επί του άρθρου 139: Ισχύουν και εδώ αντίστοιχα όσα εκτέθηκαν για τη συγχώνευση με συμμετοχή ΕΣΕτ (βλ. άρθρο 53).

ΜΕΡΟΣ Ε' – ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επί του άρθρου 140: Με το παρόν άρθρο προσδιορίζονται οι διατάξεις που διατηρούνται σε ισχύ, μετά την εισαγωγή του παρόντος νομοσχεδίου. Αυτές αφορούν: (α) ειδικές διατάξεις εταιρικού δικαίου που ρυθμίζουν ζητήματα μετασχηματισμών άλλων εταιρικών μορφών από εκείνες της παραγράφου 1 του άρθρου 2, (β) ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα μετασχηματισμών, για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων ή για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ειδική εποπτεία ή προβλέπουν μεταξύ άλλων την έκδοση ειδικής εγκριτικής απόφασης.

Σύμφωνα δε με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ειδικά για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς που αφορούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων και εν γένει τα νομικά πρόσωπα που διέπονται από διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997, οι οποίες παραμένουν σε ισχύ, αποσαφηνίζεται ότι και σε αυτούς τους μετασχηματισμούς εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται αφενός η διατήρηση των ειδικών ρυθμίσεων που προβλέπει το άρθρο 16 του ν. 2515/1997 (εγκριτική απόφαση της εποπτικής αρχής, ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις ή θέματα μεταγραφών, τρόπος ενοποίησης στοιχείων ενεργητικού-παθητικού, κοκ) και αφετέρου η δυνατότητα και των νομικών αυτών προσώπων να προβούν σε εταιρικούς μετασχηματισμούς του παρόντος νόμου οι οποίοι δεν περιγράφονται ρητά στον ν. 2515/1997.

Επί του άρθρου 141: Το παρόν άρθρο περιέχει ρυθμίσεις μεταβατικού δικαίου. Για τον προσδιορισμό του χρονικού πεδίου εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νομοσχεδίου, λαμβάνονται υπόψη: η ημερομηνία του σχεδίου της σύμβασης συγχώνευσης και διάσπασης (παραγράφοι 1 και 2) και ο χρόνος λήψης απόφασης για τη μετατροπή (παρ. 3).

Επί του άρθρου 142: Το παρόν άρθρο έχει διευκρινιστικό χαρακτήρα.

Επί του άρθρου 143: Με τις παραγράφους 1 και 2 τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4548/2018, προκειμένου αυτές να συναρμολογηθούν με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου.

Επί των άρθρων 144-146: Με τα εν λόγω άρθρα τροποποιούνται διατάξεις επί μέρους νομοθετημάτων προκειμένου αυτές να συναρμολογηθούν με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου.

Επί του άρθρου 147: Η εν λόγω διάταξη αναφέρεται στις καταργούμενες διατάξεις άλλων νομοθετημάτων.

ΤΜΗΜΑ Β΄

Γενικό Μέρος

Η Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη, ένας από τους πυλώνες της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, προσδιορίζει την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την ψηφιακή ενιαία αγορά ως κρίσιμα στοιχεία μιας σύγχρονης και ανταγωνιστικής οικονομίας της Ε.Ε.. Η εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις υλοποιεί μια από τις προτεραιότητες του ψηφιακού θεματολογίου, εμβληματικής πρωτοβουλίας της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, που συνίσταται στη ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και στη μετάβαση σε μια δημόσια διοίκηση «χωρίς χαρτί».

Ο περιορισμός του διοικητικού φόρτου, η ενίσχυση της δυνατότητας λογιστικού ελέγχου και η αύξηση της διαφάνειας, ως συνεπακόλουθα της εφαρμογής της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις, αποτελούν παράγοντες ανάπτυξης, καθώς εισάγουν τον εκσυγχρονισμό και την αποδοτικότητα στη δημόσια διοίκηση, με σημαντικά περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη. Επιπλέον, η καθιέρωση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων θα συμβάλλει στην αυτοματοποίηση και άλλων διαδικασιών μετά την ανάθεση, με δευτερογενή αποτελέσματα, όπως ηλεκτρονικές παραγγελίες, ηλεκτρονικές πληρωμές και ηλεκτρονική αρχειοθέτηση (end-to-end e-procurement).

Σήμερα, στα κράτη - μέλη υπάρχουν και χρησιμοποιούνται διάφορα παγκόσμια, εθνικά, περιφερειακά και ιδιόκτητα πρότυπα ηλεκτρονικών τιμολογίων, τα περισσότερα από τα οποία, δεν είναι διαλειτουργικά μεταξύ τους. Η πληθώρα μη διαλειτουργικών προτύπων καταλήγει σε υπερβολική πολυπλοκότητα, έλλειψη ασφάλειας δικαίου και πρόσθετο κόστος λειτουργίας για τους οικονομικούς φορείς που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά τιμολόγια σε περισσότερα του ενός κράτη - μέλη. Οι οικονομικοί φορείς που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε διασυνοριακές δημόσιες συμβάσεις είναι υποχρεωμένοι συχνά να συμμορφώνονται με νέο πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων κάθε φορά που εισέρχονται σε νέα αγορά. Οι αποκλίνουσες νομικές και τεχνικές απαιτήσεις που αφορούν τα ηλεκτρονικά τιμολόγια συνιστούν φραγμούς πρόσβασης στην αγορά διασυνοριακών δημόσιων συμβάσεων και αποτελούν εμπόδια στις συναλλαγές.

Η θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού προτύπου για την ηλεκτρονική τιμολόγηση και η επακόλουθη διαλειτουργικότητα των συστημάτων τιμολόγησης, καθώς και η εναρμόνιση των διαδικασιών ηλεκτρονικής σύναψης συμβάσεων συνιστούν σημαντικά μέτρα για την εξάλειψη

φραγμών που εμποδίζουν σήμερα τον ανταγωνισμό.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμώντας ότι η χρήση των ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων γίνεται πιο διαδεδομένη ή καθίσταται υποχρεωτική στα κράτη - μέλη, στα οποία υπάρχουν και χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα διάφορα πρότυπα ηλεκτρονικών τιμολογίων τα οποία δεν είναι διαλειτουργικά μεταξύ τους, υιοθέτησε την Οδηγία 2014/55/ΕΕ της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων (L 133). [Βλ. συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28ης και 29ης Ιουνίου 2012 και της 24ης Οκτωβρίου 2013, το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Απριλίου 2012, καθώς και τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Πολυμερούς Φόρουμ για την Έκδοση Ηλεκτρονικών Τιμολογίων (e-invoicing), σχετικά με τη χρήση υποδείγματος σημασιολογικών δεδομένων προς υποστήριξη της διαλειτουργικότητας για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων τον Οκτώβριο του 2013-αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις 11, 12 και 13 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ].

Η Οδηγία 2014/55/ΕΕ έχει στόχο την προώθηση της υιοθέτησης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, τη διασφάλιση της σημασιολογικής διαλειτουργικότητας και τη βελτίωση της ασφάλειας δικαίου. Τα οφέλη από την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων μεγιστοποιούνται όταν η δημιουργία, αποστολή, μετάδοση, παραλαβή και επεξεργασία του τιμολογίου μπορούν να αυτοματοποιηθούν πλήρως. Η χρήση ενός κοινού ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων και η κατάρτιση καταλόγου με περιορισμένο αριθμό συντακτικών δομών αποτελούν εγγύηση ότι επιτυγχάνονται τα οφέλη αυτά στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

Η ως άνω Οδηγία εφαρμόζεται στα ηλεκτρονικά τιμολόγια τα οποία παραλαμβάνονται από αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς και εκδίδονται κατά την εκτέλεση των συμβάσεων στις οποίες εφαρμόζονται η Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, καθώς και την τροποποίηση των Οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009 (2), η Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014) -όταν οι συμβάσεις παραχώρησης προβλέπουν πληρωμές οι οποίες απαιτούν την έκδοση τιμολογίων από τον οικονομικό φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί η σύμβαση παραχώρησης - η Οδηγία 2014/24/ΕΕ και η Οδηγία 2014/25/ΕΕ.

Επιπλέον, η Οδηγία 2014/55/ΕΕ υπόκειται στο άρθρο 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν ισχύει για ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση συμβάσεων (που έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας) οι οποίες έχουν αποκλεισθεί από το πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6, το άρθρο 15 παράγραφος 3 και το άρθρο 24 παράγρα-

φος 3 αντιστοίχως. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, προβλέπεται ειδική εξαίρεση για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση τέτοιων συμβάσεων (που έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας), οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2009/81/EK.

Ως ηλεκτρονικό τιμολόγιο στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων νοείται αυτό του οποίου η δημιουργία, αποστολή, μετάδοση, παραλαβή και επεξεργασία μπορεί να αυτοματοποιηθεί πλήρως. Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να θεωρείται ότι συμμορφώνονται προς το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων μόνο τα μηχαναγνώσιμα τιμολόγια, τα οποία μπορούν να γίνουν αντικείμενο αυτόματης και ψηφιακής επεξεργασίας από τον λήπτη. Απλό αρχείο εικόνας δεν θα πρέπει να μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί ηλεκτρονικό τιμολόγιο για τους σκοπούς της Οδηγίας (βλ. αιτιολογική σκέψη 7 της Οδηγίας).

Περαιτέρω η Οδηγία αφορά στην υποχρέωση των αποδεκτών του τιμολογίου, δηλαδή τις αναθέτουσες αρχές, τις κεντρικές αρχές αγορών και τους αναθέτοντες φορείς, να αποδέχονται και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια και δεν θίγει το δικαίωμα του αποστολέα του τιμολογίου να επιλέξει μεταξύ της υποβολής του τιμολογίου σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, σύμφωνα με εθνικά ή άλλα τεχνικά πρότυπα ή σε χαρτί (βλ. αιτιολογική σκέψη 35 της Οδηγίας).

Με το άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από τον αρμόδιο Ευρωπαϊκό Οργανισμό Τυποποίησης να σχεδιάσει ευρωπαϊκό πρότυπο για το υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων των βασικών στοιχείων του ηλεκτρονικού τιμολογίου («ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων»). Ειδικότερα, η Επιτροπή ζήτησε το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων να πληροί τα κάτωθι κριτήρια: να είναι ουδέτερο από τεχνολογική άποψη, ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε στρέβλωση του ανταγωνισμού, συμβατό με τα σχετικά διεθνή πρότυπα έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με την οδηγία 95/46/EK, την προσέγγιση που εξασφαλίζει την προστασία των δεδομένων μέσω τεχνολογίας και τις αρχές της αναλογικότητας, της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και του περιορισμού του σκοπού, να συνάδει με τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας 2006/112/EK, να καθιστά δυνατή τη δημιουργία κατάλληλων, φιλικών προς τον χρήστη, ευέλικτων και οικονομικά αποδοτικών συστημάτων ηλεκτρονικής τιμολόγησης, να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των μη κεντρικών αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, να είναι κατάλληλο προς χρήση στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων.

Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε από τον αρμόδιο Ευρωπαϊκό Οργανισμό Τυποποίησης να παράσχει κατάλογο με περιορισμένο αριθμό συντακτικών δομών που συμμορφώνονται με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, καθώς και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαλειτουργικότητα της μετάδοσης, ώστε να διευκολυνθεί η χρήση ενός τέτοιου προτύπου.

Με βάση τις κατευθύνσεις της ίδιας της Οδηγίας το εν λόγω πρότυπο προσδιορίζει και περιγράφει τα βασικά

στοιχεία που πρέπει να περιέχει πάντα ένα ηλεκτρονικό τιμολόγιο, διευκολύνοντας έτσι την αποστολή και παραλαβή ηλεκτρονικών τιμολογίων μεταξύ συστημάτων που βασίζονται σε διαφορετικά τεχνικά πρότυπα. Τα ισχύοντα εθνικά τεχνικά πρότυπα δεν θα πρέπει ούτε να αντικατασταθούν ούτε να περιοριστεί η χρήση τους από το νέο ευρωπαϊκό πρότυπο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έρχονται σε αντίθεση με αυτό, θα πρέπει δε να συνεχίσουν να μπορούν να ισχύουν παράλληλα με το ευρωπαϊκό πρότυπο (αιτιολογική σκέψη 5 της Οδηγίας). Επιπλέον σημειώνεται ότι η πλήρης διαλειτουργικότητα περιλαμβάνει την ικανότητα διαλειτουργίας σε τρία διαφορετικά επίπεδα: από άποψη περιεχομένου του τιμολογίου (σημασιολογικό), μορφότυπου ή γλώσσας που χρησιμοποιείται (συντακτικό) και μεθόδου διαβίβασης.

Στο ίδιο πλαίσιο επισημαίνεται ότι θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την ελαχιστοποίηση του κόστους του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων για τους χρήστες του, ιδίως τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να καταστεί εφικτή η υλοποίησή του σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των μικρών αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων και να παρασχεθεί σε όλες τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους προμηθευτές η απαραίτητη στήριξη. (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 40 και 41 της Οδηγίας).

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Τυποποίησης (CEN) σχεδίασε το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, σύμφωνα με το αίτημα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της Οδηγίας. Εκδόθηκαν από τον CEN συνολικά έξι μέρη: α) EN 16931-1: 2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 1: Σημασιολογικό μοντέλο δεδομένων των στοιχείων πυρήνα ηλεκτρονικού τιμολογίου, β) CEN/TS 16931-2:2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 2: Κατάλογος συντακτικών δομών που συμμορφώνονται με το πρότυπο EN 16931-1, γ1) CEN/TS 16931-3-1, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 3-1: Μεθοδολογία για σύνταξη διαδέσεων των στοιχείων πυρήνα ηλεκτρονικού τιμολογίου, γ2) CEN/TS 16931-3-2, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 3-2: Σύνδεση σύνταξης για τιμολόγιο και πιστωτικό σημείωμα ISO/IEC 19845 (UBL 2.1), γ3) CEN/TS 16931-3-3, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 3-3: Σύνδεση σύνταξης για βιομηχανική τιμολόγιο UN/CEFACT XML D16B, γ4) CEN/TS 16931-3-4, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 3-4: Σύνδεση σύνταξης για UN/EDIFACT INVOIC D16B, δ) CEN/TR 16931-4, Electronic invoicing — Part 4 : Guidelines on interoperability of electronic invoices at the transmission level, ε) CEN/TR 16931-5, Electronic invoicing — Part 5: Guidelines on the use of sector or country extensions in conjunction with EN 16931-1, methodology to be applied in the real environment, στ) CEN/TR 16931-6, Electronic invoicing — Part 6: Result of the test of EN 16931-1 with respect to its practical application for an end user, σύμφωνα με το σύστημα ταξινόμησης CEN. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω ευρωπαϊκά τυποποιητικά έγγραφα έχουν ενταχθεί στο σύνολο τους στο εθνικό σύστημα τυποποίησης (ΕΛΟΤ EN 16931) από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης Α.Ε. του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π./ΕΛ.Ο.Τ.).

Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3 της Οδηγίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την Εκτελεστική Απόφαση της (ΕΕ) 2017/1870 της 16ης Οκτωβρίου 2017 (L 266) δημοσίευσε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα στοιχεία αναφοράς του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων «EN 16931-1:2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 1: Σηματολογικό μοντέλο δεδομένων των στοιχείων πυρήνα ηλεκτρονικού τιμολογίου» και τον κατάλογο με περιορισμένο αριθμό συντακτικών δομών που συμμορφώνονται με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων με στοιχεία αναφοράς «CEN/TS 16931-2:2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 2: Κατάλογος συντακτικών δομών που συμμορφώνονται με το πρότυπο EN 16931-1».

Επισημαίνεται επίσης ότι στο άρθρο 5 της Οδηγίας προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής να επανεξετάζει και να αναθεωρεί το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, καθώς και να επανεξετάζει και να αναθεωρεί τον κατάλογο των συντακτικών δομών που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να συμβαδίζει με τις τεχνολογικές εξελίξεις και να εξασφαλίζει πλήρη και συνεχή διαλειτουργικότητα.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 της Οδηγίας τέθηκε στα κράτη - μέλη προθεσμία έως στις 27 Νοεμβρίου 2018 για να συμμορφωθούν με την Οδηγία και έως 18 Απριλίου 2019, ήτοι 18 μήνες μετά τη δημοσίευση της αναφοράς του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έλαβε χώρα στις 17 Οκτωβρίου 2017, για να εγκρίνουν, δημοσιεύσουν και εφαρμόσουν της αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθούν με την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 7 της ίδιας Οδηγίας περί παραλαβής και επεξεργασίας ηλεκτρονικών δεδομένων. Κατά παρέκκλιση από την ως άνω γενική προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και με σκοπό τη διευκόλυνση της υλοποίησης του συστήματος έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων από ορισμένες αναθέτουσες αρχές, όπως τοπικές και περιφερειακές αναθέτουσες αρχές και δημόσιες επιχειρήσεις, δόθηκε στα κράτη - μέλη η δυνατότητα να μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή της οδηγίας για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς έως και 30 μήνες από τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς του ευρωπαϊκού προτύπου, δυνατότητα που δεν ισχύει για τις κεντρικές αρχές αγορών.

Στόχος του παρόντος σχεδίου νόμου αποτελεί η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, καθώς και η εξουσιοδότηση της Διοίκησης να λάβει τα αναγκαία εφαρμοστικά και τεχνικά μέτρα προκειμένου οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια στο πλαίσιο της εκτέλεσης των συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του.

Ειδικό Μέρος

Άρθρο 148: Στο άρθρο 148 αναλύεται το αντικείμενο

ρύθμισης, το πεδίο εφαρμογής και οι εξαιρέσεις. Ειδικότερα ορίζεται ότι οι ρυθμίσεις του νόμου ισχύουν για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση συμβάσεων οι οποίες υπάγονται στον ν. 3978/2011 (Α' 137) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Υπηρεσιών και Προμηθειών στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας Εναρμόνιση με την Οδηγία 2009/81/ΕΚ Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας», στον ν. 4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» και στον ν. 4413/2016 (Α' 148) «Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης- Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L94/1/28.3.2014) και άλλες διατάξεις» εφόσον η αξία τους εκτός ΦΠΑ είναι ίση ή ανώτερη των κατώτατων ενωσιακών ορίων του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, των άρθρων 5 και 235 του ν. 4412/2016, καθώς και της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4413/2016.

Από το πεδίο εφαρμογής ρητά εξαιρούνται τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011, και οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή πρέπει να συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας κατ' εφαρμογή των ισχυουσών νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, και υπό τον όρο ότι τα ουσιαστά εθνικά συμφέροντα δεν μπορούν να προστατευθούν με λιγότερο οχληρά μέτρα. Σημειώνεται ότι αντίστοιχες εξαιρέσεις περιλαμβάνονται στους νόμους 4412/2016 και 4413/2016 ως προς τις συμβάσεις που έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας και οι οποίες έχουν αποκλεισθεί από το πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6, το άρθρο 15 παράγραφος 3 και το άρθρο 24 παράγραφος 3 αντιστοίχως, όπως έχουν ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 9 του ν. 4413/2016 και τα άρθρα 15 και 243 του ν. 4412/2016 (βλ. αιτιολογική σκέψη 16 της Οδηγίας).

Άρθρο 149: Στο άρθρο 149 τίθενται οι βασικοί ορισμοί, όπως περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας, ενώ παράλληλα εισάγονται ορισμοί για το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, τον πωλητή και τον αγοραστή. Όπου στους ορισμούς της αναφέρονται διατάξεις των Οδηγιών 2009/81 ΕΚ, 2014/23/ΕΕ και 2014/24/ΕΕ γίνεται παραπομπή στις αντίστοιχες διατάξεις και ορολογία της κείμενης εθνικής νομοθεσίας μεταφοράς των ως άνω Οδηγιών. Ειδικά ως προς τον ορισμό του αγοραστή και του πωλητή, υιοθετούνται οι ορισμοί της κείμενης νομοθεσίας προκειμένου να ευθυγραμμιστεί το πλαίσιο της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις, με τις έννοιες των οικονομικών φορέων, των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων. Με την εισαγωγή ενιαίων ορισμών επιχειρείται η διασφάλιση της συνοχής, της σαφήνειας και της ασφάλειας δικαίου στο νομοθετικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 150: Με το άρθρο 150 μεταφέρεται το άρθρο 6 της Οδηγίας, όπου ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τίθενται οι κατηγορίες των βασικών στοιχείων του ηλεκτρο-

νικού τιμολογίου, όπως αυτές θα εξειδικευτούν με την κανονιστική πράξη, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο και την κείμενη φορολογική νομοθεσία. Επιπλέον, κατά τη μεταφορά της Οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη, διορθώνεται το στοιχείο της περίπτωσης στ' του άρθρου 6 της ελληνικής μετάφρασης της Οδηγίας, η οποία από προφανή παραδρομή αναφέρεται στον φορολογικό αντιπρόσωπο του αγοραστή αντί του ορθού που αντιστοιχεί στον φορολογικό αντιπρόσωπο του πωλητή.

Τέλος, γίνεται παραπομπή στο σύνολο των ουσιαστικών στοιχείων πληροφόρησης το οποίο πρέπει να περιέχεται στο ηλεκτρονικό τιμολόγιο με βάση τα σημασιολογικά δεδομένα (από άποψη περιεχομένου) του προτύπου προκειμένου να είναι δυνατή η διασυνورياκή διαλειτουργικότητα.

Άρθρο 151: Με το άρθρο 151 μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 7 της Οδηγίας, που συνίσταται στην υποχρέωση των αναθετουσών αρχών και αναθετότων φορέων, να μην απορρίπτουν ηλεκτρονικά τιμολόγια που συμμορφώνονται με το ευρωπαϊκό πρότυπο και τις προβλεπόμενες συντακτικές δομές. Εξυπακούεται ότι άλλοι υποχρεωτικοί λόγοι άρνησης παραλαβής, όπως οι συναφείς με συμβατικούς όρους, δεν θα πρέπει να θίγονται από αυτή την υποχρέωση (βλ. αιτιολογική σκέψη 34 της Οδηγίας).

Σημειώνεται ότι με την Οδηγία και, συνεπώς, με τον νόμο, καλύπτονται μόνον ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται από τον οικονομικό φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί δημόσια σύμβαση ή σύμβαση ανάθεσης παραχώρησης (ο κύριος αντισυμβαλλόμενος), και, όταν ανατίθεται σύμβαση σε κοινοπραξία οικονομικών φορέων, ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται είτε από την κοινοπραξία είτε από τους επιμέρους οικονομικούς φορείς. Εφόσον οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς, στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων των Βιβλίων Ι και ΙΙ του ν. 4412/2016 (σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 132 και την παράγραφο 2 του άρθρου 336), καθώς και στο πλαίσιο ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης του ν. 4413/2016 (σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 50) προβλέπουν απευθείας πληρωμές στους υπεργολάβους, θα πρέπει να αναφέρουν στα έγγραφα της σύμβασης εάν θα παραλαμβάνουν ηλεκτρονικά τιμολόγια που πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου (βλ. αιτιολογική σκέψη 14 της Οδηγίας).

Άρθρο 152: Στο άρθρο 152 υιοθετείται η γενική επιφύλαξη τήρησης του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Άρθρο 153: Στο άρθρο 153 υιοθετείται επιφύλαξη υπέρ των διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006), όπως έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τα άρθρα 1-22 του ν. 3763/2009 (Α' 80) και το άρθρο 9

του ν. 4308/2014 (Α' 251). Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 23 και 37 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ η οδηγία αυτή και, κατ'επέκταση, ο νόμος, έχει διαφορετικό σκοπό και πεδίο εφαρμογής από την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου και, συνεπώς, δεν επηρεάζει τις διατάξεις για τη χρήση ηλεκτρονικών τιμολογίων σε ό,τι αφορά τον ΦΠΑ. Ειδικότερα, το άρθρο 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου διέπει τις σχέσεις μεταξύ συναλλασσομένων και έχει σκοπό να διασφαλίσει ότι δεν μπορεί να επιβληθεί στον λήπτη η χρήση ηλεκτρονικών τιμολογίων από τον αποστολέα. Ωστόσο, αυτό θα πρέπει να ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών - μελών να επιβάλλουν στις αναθέτουσες αρχές και στους αναθέτοντες φορείς υποχρέωση αποδοχής, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ηλεκτρονικών τιμολογίων.

Άρθρο 154: Στο άρθρο 154 τίθενται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις σχετικά με την έκδοση του δευτερογενούς κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να καταστεί εφικτή η χρήση του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων. Συγκεκριμένα οι κανονιστικές αποφάσεις που θα εκδοθούν θα αφορούν στη συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων του περιεχομένου και της μορφής του ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 150), καθώς και την αρχιτεκτονική, τις διαδικασίες παραλαβής, επεξεργασίας και πληρωμής του ηλεκτρονικού τιμολογίου, τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης με ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου, τις τεχνικές προϋποθέσεις ασφάλειας και προστασίας δεδομένων και κάθε άλλο τεχνικό και ειδικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του άρθρου 151. Με την απόφαση της παραγράφου 2 ορίζεται και το απώτατο χρονικό σημείο έναρξης εφαρμογής των κατάλληλων αναγκαίων τεχνικών μέτρων σύμφωνα με τις προθεσμίες του άρθρου 11 της Οδηγίας. Το ως άνω απώτατο χρονικό σημείο διαφοροποιείται ανάλογα με το αν πρόκειται για κεντρικές κυβερνητικές αρχές και κεντρικές αρχές αγορών ή για μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς, σύμφωνα με τη σχετική διακριτική ευχέρεια που δόθηκε στα κράτη - μέλη για παρέκκλιση από τη γενική προθεσμία (βλ. αιτιολογική σκέψη 38 της Οδηγίας).

Άρθρο 155: Στο άρθρο 155 τίθεται η έναρξη ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων των Τμημάτων Α' και Β'.

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2019

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ι. Δραγασάκης

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αλ. Χαρίσης

ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Ν. Παππάς

ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ

Ευάγ. Αποστολάκης

ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ευτ. Αχτσιόγλου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μ. Καλογήρου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Χρ. Σπίρτζης

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αστ. Πιτσιόρλας

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιάρáκης

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αικ. Παπανάσιου

